

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน
เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โดย

นางสาวสุทธาสินี ทองจันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิชาเขียน
เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPING OF CURRICULUM OF AN ADDITIONAL SOCIAL SUBJECT,
FEMALES IN THE ASEAN WAY, TO ENCOURAGE LIVING SKILLS
IN MULTICULTURAL SOCIETIES FOR MATTHAYOMSUKSA 5

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2021

Copyright of Silpakorn University

61263326 : หลักสูตรและการสอน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา/ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

นางสาว สุทธาสินี ทองจันทร์: การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนสิทธิ์ สิทธิสุนทร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้ 2.1) ศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรมหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา 2.2) ศึกษาทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม 2.3) ศึกษาเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม และ 2.4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research & Development : R&D) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนราชินีบูรณะ จำนวน 39 คน ใช้แบบแผนการทดลอง The One-Shot Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา 2) แบบทดสอบ 3) แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม 4) แบบประเมินเจตคติ 5) แบบประเมินความพึงพอใจ โดยใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดประสงค์ 3) แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การวัดและการประเมินผล 5) คำอธิบายรายวิชา 6) ผลการเรียนรู้ 7) โครงสร้างรายวิชา 8) แผนการจัดการเรียนรู้ และมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($M=4.71$, $SD=0.43$)

2. ประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา พบว่า 2.1) ผลการศึกษาผลการเรียนรู้ เรื่องพหุวัฒนธรรม อยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 85.90 2.2) ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($M=4.16$, $SD=0.34$) 2.3) เจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ($M=3.86$, $SD=0.25$) และ 2.4) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($M=4.77$, $SD=0.42$)

61263326 : Major (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

Keyword : THE DEVELOPING OF CURRICULUM OF AN ADDITIONAL SOCIAL SUBJECT/ FEMALES IN THE ASEAN WAY/ LIVING SKILLS IN MULTICULTURAL SOCIETIES

MISS SUTTHASINEE THONGCHAN : THE DEVELOPING OF CURRICULUM OF AN ADDITIONAL SOCIAL SUBJECT, FEMALES IN THE ASEAN WAY, TO ENCOURAGE LIVING SKILLS IN MULTICULTURAL SOCIETIES FOR MATTHAYOMSUKSA 5 THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR CHANASITH SITHSUNGNOEN, Ph.D.

The objectives of this research were to 1) develop the curriculum of an additional course on *Women in the ASEAN Way* 2) examine the effectiveness of using the curriculum of an additional course on *Women in the ASEAN Way* in the following areas: 2.1) study the learning outcomes of multiculturalism after using the additional course on *Women in the ASEAN Way* 2.2) investigate the skills for coexisting in a multicultural society 2.3) examine positive attitudes in cultural citizenship 2.4) evaluate the satisfaction towards the additional course on *Women in the ASEAN Way*. This study was a research and development (R&D). The population of this study were 39 students in Mathayomsuksa 5/2, semester 1 of the academic year 2021 at Rachinee Burana School. The One-Shot Posttest Design was exploited in this study and the research instruments included 1) the curriculum of an additional course on *Women in the ASEAN Way*; 2) quizzes; 3) multicultural coexistence skills evaluation form; 4) attitude evaluation questionnaire; 5) satisfaction evaluation questionnaire by using percentage (%), mean (*M*), standard deviation (*SD*) and content analysis.

The results of this study were as follows:

1. The findings of the study on the Curriculum Development of an Additional Course on *Women in the ASEAN Way* to Promote Skills for Coexisting in a Multicultural Society for Mathayomsuksa 5 students revealed that the main 8 components include 1) principles 2) objectives 3) learning management approaches and learning activities 4) assessment and evaluation 5) course description 6) learning outcomes 7) course structure and 8) learning plans. The results of the quality assessment were statistically significant ($M=4.71$, $SD=0.43$).

2. The results of the effectiveness evaluation of implementing an additional course on *Women in the ASEAN Way* to promote skills for coexisting in a multicultural society for Mathayomsuksa 5 students were: 2.1) The learning outcomes in Multiculturalism were in a 85.90 percent. 2.2) An investigation on skills for coexisting in a multicultural society revealed that a high level ($M=4.16$, $SD=0.34$). 2.3) An examination of attitudes towards cultural citizenship found that a high level ($M=3.86$, $SD=0.25$) and 2.4) The evaluation of student satisfaction on the additional course *Women in the ASEAN Way* showed that the highest level ($M=4.77$, $SD=0.42$).

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัฒน์ บุญสม กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ สนับสนุนและคอยช่วยเหลือแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ขอกราบขอบพระคุณในความเมตตา เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอกราบ ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย ประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์ ดร. กรัณย์พล วิวรรณมงคล ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้ความรู้ แนวคิด และ แนะนำทางการศึกษาวิจัย เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 รูป/คน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตร ให้มีความสมบูรณ์ขึ้น ได้แก่ พระปลัดระพีณ พุทธิสารโร ดร.บุญฤทธิ์ ปิยะศรี อาจารย์ ดร.วิฑูรย์ คุ่มหอม อาจารย์ ดร.ชัยรัตน์ ไตศิลา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล นายทวิช ลักษณะสง่า และดร. ปุณณวัช ทัทธวัช และขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพนา พ่วงแพ ดร.วิจิตรา ตะโกพร ว่า ที่ร้อยตรี ดร.มนต์เมืองใต้ รอดอยู่ นายบุญส่ง จุ้ยนง นางสาวนัยน์ปพร แก้วจิราสิน นางชมพูนุท สุมาวัน นางสาวธัญวลัย เชื้อนเพชร นางสาววลัยลักษณ์ สมบูรณ์ นางสาวปาไลดา ชื่นประไพ นางกุสุมาลย์ ศรีเจริญ นางสาวกัญต์กมล หินทอง นางสาวอุบลวรรณ ประวณิชพงษ์ และพี่ๆ เพื่อน ๆ ปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน รุ่น 6 ที่ให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบขอบคุณและขอบใจ นายวิศัลย์ ออมทรัพย์ นางสาวศศิกานต์ หลวงนุช นางสาววิรัชญา สว่างอรุณ นางสาวชรินทร์ ถิ่นสุข คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และคณะคุณครู บุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนราชินีบูรณะที่ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานวิจัย และเก็บข้อมูลในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้ให้โอกาสผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้

คุณประโยชน์ของปริญญาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่แม่สมพิศ สุขวิเศษ พระมหา ประจวบ ปภัสโร นางสาวเชื่อน บัวไสว นายพชร ฉวีศักดิ์ และครอบครัว “ทองจันทร์” พี่ๆ น้องๆ ที่คอยช่วยเหลือเป็นกำลังใจ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ทำให้ผู้วิจัย ประสบความสำเร็จในการศึกษา ครั้งนี้

นางสาว สุทธาสินี ทองจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญแผนภาพ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
คำถามการวิจัย.....	10
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
สมมุติฐานของการวิจัย.....	11
ขอบเขตการวิจัย.....	11
ตัวแปรที่ศึกษา.....	11
ระยะเวลา.....	12
เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัย.....	12
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	14
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	15

1. หลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานสากลโรงเรียนราชินีบูรณะ พุทธศักราช 2562 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	15
1.1 วิสัยทัศน์ (Vision) โรงเรียนราชินีบูรณะ.....	15
1.2 พันธกิจ (Mission).....	15
1.3 เป้าประสงค์ (Goal).....	16
1.4 กลยุทธ์ (Strategies).....	16
1.5 อัตลักษณ์ของสถานศึกษา	18
1.6 เอกลักษณ์ของสถานศึกษา	18
1.7 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	18
1.8 คุณลักษณะอันพึงประสงค์	19
1.9 วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	19
1.10 เป้าหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	19
1.11 สาระการเรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	19
1.12 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551	20
1.13 คุณภาพผู้เรียน	22
1.14 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา.....	22
ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9	22
2. อาเซียนศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
2.1 หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) SEAMEO และ USAID (2557)	27

2.2 ประวัติศาสตร์ร่วมรากลัทธิศาสนาเพื่อความเข้าใจระหว่าง วัฒนธรรมและ สันติวัฒนธรรม Promoting Intercultural Dialogue and a Culture of Peace in SEA through Shared Histories	31
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับเชื้อชาติ (Race) ในภูมิภาคอาเซียน.....	32
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับศาสนา (Religion) ในภูมิภาคอาเซียน.....	33
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม (Culture) ในภูมิภาคอาเซียน	33
2.6 แนวทางการจัดการศึกษาอาเซียนศึกษา.....	34
2.7 มโนทัศน์การสอนซึ่งเกี่ยวข้องกับอาเซียนศึกษา	35
2.8 การเรียนรู้สู่วัฒนธรรมเพื่อนบ้าน.....	37
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
3. การพัฒนาหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
3.1 ความหมายของหลักสูตร	38
3.2 ความสำคัญของหลักสูตร.....	39
3.3 องค์ประกอบของหลักสูตร.....	39
3.4 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร	44
3.5 รูปแบบและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร	44
3.6 การประเมินหลักสูตร.....	48
3.7 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร.....	49
3.8 รูปแบบการประเมินหลักสูตร	49
3.9 ความหมาย หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม	49
3.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม.....	50
4. พหุวัฒนธรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
4.1 ความหมายของพหุวัฒนธรรม.....	52
4.2 ความหมายของพหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education).....	53

4.3 หัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้.....	54
4.4 จุดเน้นของวิธีการจัดการเรียนรู้.....	54
4.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม.....	54
4.6 หลักการพหุวัฒนธรรมศึกษา.....	55
4.7 แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา.....	56
4.8 การรู้พหุวัฒนธรรม.....	59
4.9 ประเด็นของความหลากหลายทางวัฒนธรรม.....	59
4.10 หลักการจัดการเรียนรู้.....	61
4.11 จุดประสงค์ของการศึกษาแบบเน้นพหุวัฒนธรรม.....	61
4.12 กระบวนการของพหุวัฒนธรรมศึกษา.....	64
4.13 รูปแบบโปรแกรมการศึกษาพหุวัฒนธรรม.....	65
4.14 คุณค่าของพหุวัฒนธรรม.....	65
4.15 พหุวัฒนธรรมกับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม.....	65
4.16 การอนุรักษ์วัฒนธรรม.....	66
4.17 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
5. ผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม.....	70
5.1 ความหมายของผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม.....	70
5.2 ประเด็นเกี่ยวกับผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม.....	72
6. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	73
6.1 ความหมายของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม.....	73
6.2 ที่มาของแนวคิดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน.....	75
6.3 หลักการของแนวคิดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน.....	75
6.4 แนวคิดทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม.....	77
6.5 องค์ประกอบของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม.....	78

6.6 ความสำคัญของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม.....	82
6.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	83
7. เจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	87
7.1 ความหมายของเจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม.....	87
7.2 แนวทางเพื่อการเรียนรู้และเจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม.....	88
7.3 การแสดงออกซึ่งการยอมรับผู้อื่น.....	92
7.4 องค์ประกอบของเจตคติ.....	92
7.5 การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม.....	92
7.6 การประเมินการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม.....	92
7.7 แบบประเมินการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม.....	95
7.8 เครื่องมือวัดเจตคติ.....	96
7.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	96
สรุป.....	101
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	103
ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (Research : R ₁).....	105
ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Development : D ₁) การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5.....	119
ขั้นตอนที่ 3 (Research : R ₂) ทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	139
ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (Development : D ₂) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรี ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	145
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	149
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.....	149

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ..195

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....225

 สรุปผล.....225

 อภิปรายผลการวิจัย.....226

 ข้อเสนอแนะ.....235

 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนไปใช้.....235

 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....236

 รายการอ้างอิง.....237

 ภาคผนวก.....248

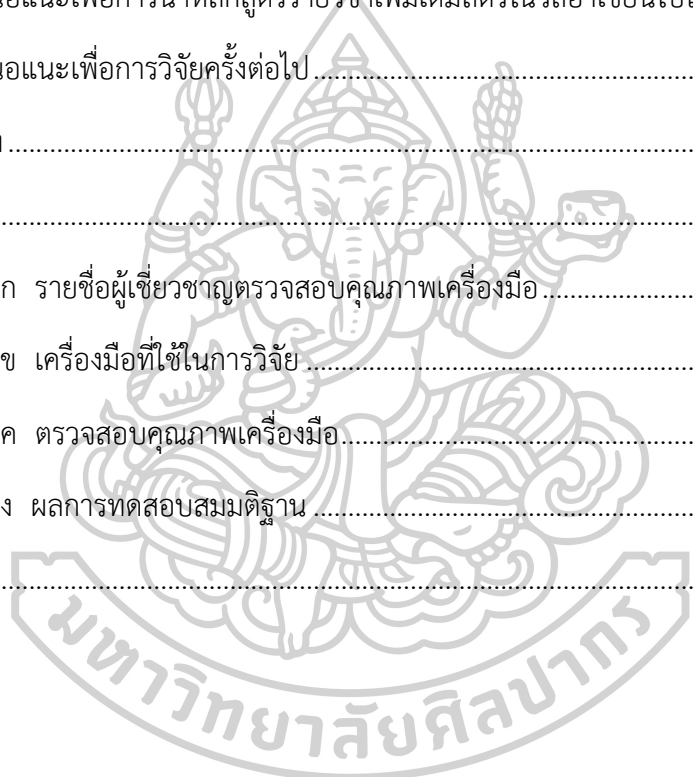
 ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....249

 ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....253

 ภาคผนวก ค ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....319

 ภาคผนวก ง ผลการทดสอบสมมติฐาน.....357

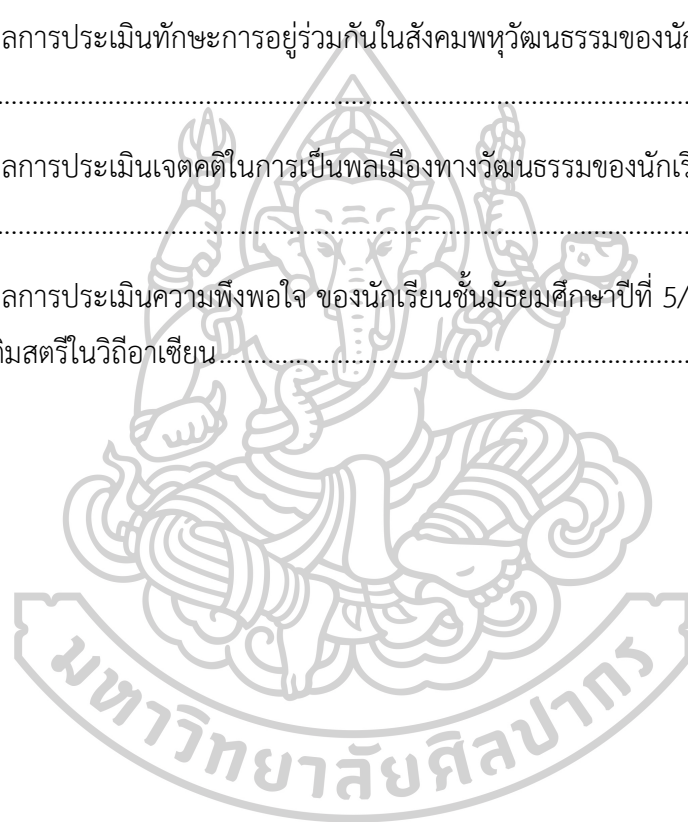
ประวัติผู้เขียน.....367

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ รายวิชาพื้นฐาน.....	23
ตารางที่ 3 โครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ รายวิชาเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1	24
ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียนปีการศึกษา 2562	25
ตารางที่ 5 ตัวอย่างคำถามสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงของช่องทาง	30
ตารางที่ 6 องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร	42
ตารางที่ 7 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน	47
ตารางที่ 8 สาระการเรียนรู้ของรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน	72
ตารางที่ 9 สังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม	80
ตารางที่ 10 สังเคราะห์การประเมินเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม	90
ตารางที่ 11 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 วิจัย (R ₁ : Research)การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	117
ตารางที่ 12 สัดส่วนร่างแบบทดสอบผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน จำนวน 1 ฉบับ โดยเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ.....	126
ตารางที่ 13 สรุปการดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (D ₁ : Development) การพัฒนาหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน.....	138
ตารางที่ 14 การจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน.....	141
ตารางที่ 15 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนที่ 3 วิจัย (R ₂ : Research) ทดลองใช้หลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน	144
ตารางที่ 16 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D ₂) การประเมินหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน	148
ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	156
ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน..	158

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม.....	163
ตารางที่ 20 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการสนทนากลุ่ม.....	176
ตารางที่ 21 ผลการประเมินระดับคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	189
ตารางที่ 22 ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	196
ตารางที่ 23 คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการใช้แบบทดสอบ.....	220
ตารางที่ 24 ผลการประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2.....	222
ตารางที่ 25 ผลการประเมินเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2.....	223
ตารางที่ 26 ผลการประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ที่มีต่อหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	224

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
แผนภาพที่ 2 กรอบดำเนินการวิจัย.....	104
แผนภาพที่ 3 ขั้นตอนการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	108
แผนภาพที่ 4 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม.....	110
แผนภาพที่ 5 ขั้นตอนการสร้างประเด็นสนทนากลุ่ม.....	113
แผนภาพที่ 6 ขั้นตอนการสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย.....	124
แผนภาพที่ 7 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ.....	128
แผนภาพที่ 8 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม.....	131
แผนภาพที่ 9 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินเจตคติ.....	134
แผนภาพที่ 10 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ.....	137

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสโลกาภิวัตน์และโลกเสมือนจริงเป็นเครื่องสนับสนุนให้สังคมไร้พรมแดนมากขึ้น วัฒนธรรมไม่ได้จำกัดอยู่ในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งอีกต่อไป วัฒนธรรมมาพร้อมกับการเลื่อนไหลทางความคิดของมนุษย์ ส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่ต่างๆ ทำให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม (cultural diversity) ในทุกพื้นที่ของโลก ปรากฏการณ์เหล่านี้มีผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในหลายมิติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อิทธิพลของความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้สังคมมีความเป็นพลวัตที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตในความหลากหลายทางวัฒนธรรมของเด็กและเยาวชนที่จะเติบโตขึ้นมาอย่างเข้าใจ ยอมรับความแตกต่าง และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติ ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมเปรียบเสมือนเหรียญสองด้าน ด้านที่หนึ่ง ความต่างทางวัฒนธรรมอาจนำไปสู่ความเข้มแข็งทางสังคมได้ ในขณะที่อีกด้านหนึ่ง เมื่อกระแสโลกาภิวัตน์ได้สร้างวัฒนธรรมบริโภคและการสื่อสารสมัยใหม่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการใช้ชีวิตของคนกลุ่มต่างๆ จนอาจนำไปสู่แนวโน้มสังคมที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งและแตกร้างกันได้ง่ายในอนาคตหากขาดกระบวนการเรียนรู้และการยอมรับในคุณค่าของความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน (นันทิดา จันทรางศุ, 2560 : 8)

ประชาคมอาเซียนมีความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรม ดังนั้น เราผู้เป็นส่วนหนึ่งของประชาคมต้องช่วยกันคิด และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์กันให้มากขึ้น เพื่อนำสู่ความเข้าใจและเคารพซึ่งกันและกันบนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน จึงได้ร่วมกันจัดทำหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) สุชาติ เศรษฐมาลินี (2556 : 8) หลักสูตรแกนกลางอาเซียนเป็นแนวทางสำหรับการให้ความรู้เรื่องอาเซียนในมุมมองของการเป็นภูมิภาคเดียวกัน เป้าหมายของหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) มุ่งช่วยให้ครูและนักเรียนได้ศึกษาเกี่ยวกับอาเซียนผ่านรายวิชาต่างๆ เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงอัตลักษณ์ของตนเองของประเทศ และประเทศอื่นในภูมิภาค ใช้ในการส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาความเกี่ยวข้องของตนเองกับผู้อื่นในหลายๆ ด้าน ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจตนเอง ไม่ว่าจะในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคล เป็นสมาชิกของชุมชน สมาชิกของประเทศและสมาชิกของภูมิภาค นักเรียนจะได้เข้าใจความซับซ้อนที่ทำให้ประชาชนและประเทศสมาชิกอาเซียนมีความเชื่อมโยงกัน สามารถแลกเปลี่ยนและชื่นชมความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และมองเห็นแนวทางในการทำงานร่วมกันของประชาคมอาเซียน เพื่อให้เป้าหมายเดียวกัน (One Vision) เป็นจริง จุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาเซียน (ASEAN

Curriculum Sourcebook) คือ การทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นของกลุ่มประเทศสมาชิก ทศนครติ นวัตกรรม ความร่วมมือที่เข้มแข็ง และความสำนึกร่วมกันของประชาชนที่กำลังปรับตัวให้เข้ากับสังคม และเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้สามารถปลูกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันและความภาคภูมิใจร่วมกันในความหลากหลายของอาเซียน ช่วยให้นักเรียนเป็นพลเมืองอาเซียนที่สมบูรณ์ (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา, 2557 : ข)

เมื่อกล่าวถึงการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมนุษย์ แม้จะมีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม อัตลักษณ์ตลอดจนค่านิยมที่เหมือนกัน แต่เมื่อพิจารณาถึงระดับตัวบุคคลจะเห็นว่า แต่ละคนในสังคมย่อมมีความแตกต่างหลากหลายทั้งในแง่ของความคิด และพฤติกรรมไม่ประการใด ก็ประการหนึ่งอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ความแตกต่างหลากหลายอาจเกิดขึ้นได้จากหลายปัจจัย ทั้งจากมิติทางด้านกายภาพ และมิติทางด้านจิตใจ อันเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว หรือกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ประเด็นการจัดการความแตกต่างหลากหลายของพลเมืองจึงเป็นสิ่งที่ท้าทายของรัฐอย่างยิ่งให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ในบริบทของประเทศไทย พบว่า โดยภาพรวมในบางพื้นที่ยังคงมีปัญหาอันสืบเนื่องสาเหตุมาจากความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม หรือแม้กระทั่งปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม อัตลักษณ์ และการดำรงชีวิต ที่ไม่เท่าเทียม ตลอดจนปัญหาการละเมิดสิทธิเพื่อการค้า เข้าถึงสวัสดิการต่างๆ ของรัฐ รวมทั้งปัญหาอคติ ทางชาติพันธุ์ การดูถูกเหยียดหยาม หรือการกีดกัน การเข้าถึงทรัพยากร สาเหตุของปัญหาดังกล่าว ประการหนึ่ง อาจเกิดขึ้นจากฐานคิดและวิธีการจัดการทางสังคมของรัฐในอดีต เช่น ไม่เคยมีนโยบายในลักษณะของการยอมรับความเป็นพหุวัฒนธรรมและนโยบายในลักษณะการส่งเสริมความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมอย่างเป็นที่ประจักษ์ การศึกษาที่กำหนดให้ใช้หลักสูตรมาตรฐานจากส่วนกลาง และใช้ภาษาไทยกลางเป็นสื่อในการศึกษาและเป็นภาษาราชการเป็นต้น ตลอดจนความไม่เท่าเทียมระหว่างคนกลุ่มใหญ่ และคนกลุ่มน้อยกระจายในพื้นที่ต่างๆ จนบางครั้งคนส่วนใหญ่อาจมองไม่เห็นว่าเป็นปัญหาลุกลามมาจนถึงปัจจุบัน จากการเรียนรู้บทเรียนจากประเทศสิงคโปร์ รัฐจะต้องดำเนินการเป็นสองแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกล่าวคือ 1) การขจัดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเฉพาะหน้า ที่เกิดขึ้นในส่วนต่างๆ ทั้งในด้านการเจรจาสันติสุข หรือการกำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564 นโยบายบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2560-2562 และแผนพัฒนาสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตลอดจนแผนและนโยบายการพัฒนาพื้นที่สูงต่างๆ 2) รัฐควรดำเนินการปรับเปลี่ยนทัศนคติ ฐานคิดของรัฐเอง ตลอดจนของคนทุกคนในสังคมไทย ควบคู่ไปกับการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้มีการยอมรับธรรมชาติของความเป็นพหุวัฒนธรรมของสังคมไทย ให้ทุกคนตระหนักเคารพ และให้ความสำคัญ ตลอดจนเข้าใจ อัตลักษณ์ ศาสนา และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของคนแต่ละคน เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขบนความแตกต่างหลากหลาย โดยไม่แบ่งแยก ทุกคนมี

สิทธิในการเข้าถึงสวัสดิการแห่งรัฐอย่างเท่าเทียมในฐานะพลเมืองไทย ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างกลมเกลียว แม้วิถีชีวิตและแนวความคิดจะแตกต่างกัน โดยการใช้นโยบายการศึกษาเป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนผ่านการกำหนดหลักสูตรหรือสอดแทรกเนื้อหาในรายวิชาเรียนต่างๆ เกี่ยวกับความเข้าใจในความเป็นพหุวัฒนธรรม เคารพ และเข้าใจในความแตกต่างหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของคนกลุ่มต่างๆ ในสังคมไทยทุกกลุ่มด้วยความเข้าใจที่ลุ่มลึกในมิติต่างๆ มีฐานคิดว่าคนทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างกลมเกลียวได้แม้ว่าจะมีความคิดและความเชื่อแตกต่างกัน (ชัชพงศ์ รัตนภิรมย์, 2562 : 7-9)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยในปัจจุบัน ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พหุวัฒนธรรมใช้วิธีการสอดแทรกหรือบูรณาการแนวคิดพหุวัฒนธรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ยังไม่เห็นผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ถึงแม้แบบเรียนในปัจจุบันจะมีการนำเสนอเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากกว่า แบบเรียนในอดีต แต่ส่วนใหญ่ยังเน้นวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุ เช่น อาหาร การแต่งกาย ประเพณี เป็นหลัก ยังขาดมิติของการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนด้านพหุวัฒนธรรมศึกษาที่บูรณาการครอบคลุมทักษะทางวัฒนธรรม ความรู้ความเข้าใจถึงรากเหง้า การดำรงอยู่ทางวัฒนธรรมของตนเอง และของกลุ่มอื่นๆ ซึ่งนำไปสู่ความซาบซึ้งถึงคุณค่า ความตระหนักจนนำไปสู่ความเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความสามารถในการปรับตัวกับการใช้ชีวิตในบริบทต่างวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี สาระต่างๆ เหล่านี้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการได้กับวิชาต่างๆ โดยจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน อาทิ กลุ่มวิชาด้านภาษา ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ดนตรีและศิลปะ เป็นต้น ดังนั้นด้านการจัดการเรียนรู้และเสริมสร้างศักยภาพความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนของประเทศไทยยังขาดองค์ความรู้ และรูปแบบความสำเร็จ (best practice) หรือตัวแบบการจัดการ (intervention) ที่เพียงพอในการนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ทั้งในระบบ และนอกระบบการศึกษา ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะบทบาทของชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนให้เกิดการเรียนรู้ สถานการณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในพื้นที่ (ฐิติมาตี อพัทธนานนท์, 2556 : 121)

อย่างไรก็ดี ในส่วนของหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนราชินีบูรณะ สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีความมุ่งหวังพัฒนานักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพเป็นการศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความสามารถ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามแนวคิดสำคัญของการเรียนรู้ตามมาตรฐานสากล ผสมผสานกับคุณลักษณะสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย โดยอยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลตามหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช

2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบไปด้วย สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โครงสร้างรายวิชา คำอธิบายรายวิชา กำหนดการจัดการเรียนรู้ และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้ (โรงเรียนราชินีบูรณะ, 2561: 2-6)

ทั้งนี้ โรงเรียนราชินีบูรณะ ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เป็นแกนหลักเพื่อกำหนดการจัดทำโครงสร้างและสาระ หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และกรอบสาระหลักสูตรระดับท้องถิ่น ประกอบกับโรงเรียนราชินีบูรณะได้ดำเนินการตามโครงการพัฒนาการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียน คู่พัฒนาไทย - อินโดนีเซีย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน: Spirit of ASEAN อีกทั้งได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์อาเซียนศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 และได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้ร่วมมือกับองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร (UNESCO Bangkok) โดยการสนับสนุนจากองค์กร Korea-Fund-in-Trust ให้เป็นโรงเรียนดำเนินการทดลองใช้เอกสารแนวทางการจัดการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ร่วมรากอาเซียน : สานเสวนา เพื่อความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม และสันติวัฒนธรรม โรงเรียนราชินีบูรณะตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมนักเรียน จึงดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเปิดรายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 เพื่อตอบสนองตามนโยบายในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน (โรงเรียนราชินีบูรณะ, 2560 : 410) เพื่อสร้างความเข้าใจในคุณค่าของสังคมพหุวัฒนธรรมที่อยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจ และผดุงความเป็นไทยควบคู่กับการเป็นพลเมืองอาเซียนอย่างมีคุณภาพ อีกทั้งเพื่อหลีกเลี่ยงการเชื่อมโยงรัฐประเทศในอดีตกับรัฐประเทศในปัจจุบัน เน้นให้เห็นความคล้ายคลึงกันของผู้คนต่างดินแดน เพื่อเสริมสร้างความเคารพซึ่งกันและกัน รายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนราชินีบูรณะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมรายวิชาเพิ่มเติม (โรงเรียนราชินีบูรณะ, 2561: 8-11)

รายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน ของโรงเรียนราชินีบูรณะ มีรายละเอียดของคำอธิบายรายวิชาตั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งสมาคมอาเซียน (ASEAN) การพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) โครงสร้างการบริหารงานบริบทความหลากหลายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้านสภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเชื่อมโยงกันระหว่างโลก อาเซียน กับท้องถิ่นปัญหาด้านการเมืองความมั่นคง ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม วัฒนธรรม ปัญหาสิทธิมนุษยชน ปัญหาสิ่งแวดล้อม แนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างสันติ การส่งเสริมความเสมอภาค ความยุติธรรม แนวทาง

ความร่วมมือกันทำงานเพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง การสร้างแนวทางการอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร การแบ่งปัน การอนุรักษ์บริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการทำงานกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ การประยุกต์ใช้ความรู้ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร การรู้จักควบคุมตนเอง และพัฒนาตนเองโดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ทักษะชีวิตในการทำงานร่วมกัน ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดความตระหนักในความ เป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ใช้แนวทางสันติวิธี สันติธรรม ความเสมอภาค ความยุติธรรม ยอมรับเคารพในความแตกต่าง เห็นคุณค่าของอัตลักษณ์ในความหลากหลาย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความเป็นผู้นำเห็นปัญหาสังคมลงมือปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (โรงเรียนราชินีบูรณะ, 2561: 89-90)

สภาพการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม ส32210 สตรีในวิถีอาเซียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ในส่วนของเป้าหมายของหลักสูตร กรอบเนื้อหา ผลการเรียนรู้ และแนวทางการจัดการเรียนรู้มาใช้ในรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน ร่วมกับแนวทางการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา ในปีการศึกษา 2562 พบว่า ผลการเรียนรู้ทางการเรียน ในรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียนยังมีนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ ร้อยละ 70 (โรงเรียนราชินีบูรณะ, 2561: 409)

อีกทั้ง ผู้วิจัย ได้ทำการประเมินผลรายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2562 พบว่า ในวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ด้านทักษะทางสังคมพหุวัฒนธรรมมีผลการประเมินต่ำที่สุด และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์สถานศึกษา และสภาพสังคมในปัจจุบัน นอกจากนี้ ผู้วิจัย ได้สำรวจหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน จากหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชินีบูรณะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และตัวอย่างหลักสูตรจากสถานศึกษาต่างๆ พบว่า หลักสูตรโดยทั่วไปยังไม่สอดคล้องกับหลักสูตรสตรีในวิถีอาเซียน รวมทั้งการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอาเซียนศึกษา และสตรีนิยมพบว่า ยังไม่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรดังกล่าว

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัย ต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร แนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา และวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร แนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา และวิทยาลัยอาชีวศึกษา ดังนี้

1) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

แนวคิดของ Tyler (1950) ขั้นที่ 1 การกำหนด จุดมุ่งหมายทางการศึกษา ขั้นที่ 2 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences) ขั้นที่ 3 การ ประเมินผล (Evaluation) ซึ่งสอดคล้องกับ Tabá (1962 : 32), Oliva (1992 : 57) Saylor, Alexander and Lewis (1989 : 98) Hunkins (1993 : 63) โดย Tabá (1962 : 32) ได้เพิ่มเติมการเรียงลำดับเนื้อหา และการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ ของแต่ละส่วน ในแต่ละส่วนจะเสนอถึงข้อกำหนดสำหรับการพิจารณาลักษณะ การจัดและสิ่งที่เกี่ยวข้อง

ส่วน Oliva (1992 : 57) เพิ่มการรวบรวมประสบการณ์การเรียนรู้และการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ภายหลังจากการ คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ Saylor, Alexander and Lewis (1981) ได้เสนอแนวคิดนอกเหนือจาก ขั้นต่างๆ ของ Tyler กล่าวคือ หลังการกำหนดเป้าหมายและ จุดประสงค์ของหลักสูตรแล้ว ดำเนินการจัดทำ หลักสูตรโดยการเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับเป้าหมาย และจุดประสงค์เหมาะสมกับผู้เรียนและลักษณะของ สังคม และคำนึงถึงนโยบายการเมืองและสังคม ด้วยเมื่อได้หลักสูตรแล้วก็นำไปใช้

นอกเหนือจากนี้ยังมี แนวคิดที่แตกต่าง กล่าวคือ Beaucham (1981) ได้เสนอแนวคิด ในการพัฒนาหลักสูตรในรูปแบบที่เป็นระบบระเบียบโดยกำหนดขั้นตอนของการทดลองใช้การ ทบทวนการแก้ไขซึ่งมีกระบวนการที่ประกอบด้วยตัวนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product)

นอกจากนี้ Hunkins (1993) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรโดยมีการกำหนด ขั้นที่ 1 กรอบ ความคิดและหลักการของหลักสูตร ซึ่งทำให้แนวคิดนี้มีความพิเศษ ในขั้นนี้จะดูว่าอะไร คือลักษณะที่แท้จริง ของหลักสูตรที่ถูกพัฒนาอะไรเป็นองค์ประกอบสำคัญ วิธีการใดที่เป็นไปได้ใน องค์ประกอบเหล่านี้ซึ่ง สามารถออกแบบหรือทำให้สัมพันธ์กันได้ ก่อนการวิเคราะห์ และกำหนด จุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์ เมื่อทำการวิเคราะห์ และกำหนดจุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์เรียบร้อยแล้ว จึงทำการการคัดเลือกเนื้อหาสาระ ซึ่งเนื้อหาอ้างอิงถึงกระบวนการรับรู้ที่ผู้เรียนใช้ศึกษา รวมทั้ง กระบวนการการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อประยุกต์ใช้กับความรู้และทักษะในการสื่อสารกับเรื่องอื่นที่ นักเรียนรับรู้ ขั้นสุดท้ายของ Hunkins (1993) คือ การดำเนินการหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เป็นขั้นตอน

สุดท้ายซึ่งเป็นการสร้างระบบที่ต่อเนื่องให้แก่หลักสูตรเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องว่าหลักสูตรมีการจัดการอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเป็นการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้กำหนดขั้นตอนการพัฒนาเพิ่มเติมไปจากนักพัฒนาหลักสูตรทางตะวันตก กล่าวคือ 1) การทดลองใช้หลักสูตรในสถานศึกษานำร่อง และแก้ไขข้อบกพร่อง 2) การอบรมผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาให้เข้าใจหลักสูตรใหม่ 3) การปฏิบัติการสอน กิจกรรมการใช้หลักสูตรใหม่ โดยการกำหนดให้มีขั้นตอนย่อยเพิ่มเติม

ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2564 : 153-154) กล่าวว่า รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นภาพรวมที่มีลำดับต่อเนื่องกัน และมีความครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนี้ ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การกำหนดหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ขั้นที่ 3 การเลือกและจัดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ ขั้นที่ 4 การกำหนดแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ขั้นที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ขั้นที่ 6 การนำหลักสูตรไปใช้ ขั้นที่ 7 การประเมินหลักสูตร และขั้นที่ 8 การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

2) แนวคิดทฤษฎีพัฒนาธรรมศึกษา

นันธิดา จันทรางศุ (2560), สุชาสินี บุญญาพิทักษ์ และคณะ (2562), Banks (1994), Cortes (1996) และ Peggy (2006) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันดังนี้ การจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้นักเรียนจากกลุ่มต่างๆ ได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง ลดการแบ่งแยกของกลุ่มต่าง ๆ ในผู้เรียนให้หมดไป การสร้างสัมพันธ์ไมตรีในมนุษย์ นอกเหนือจากนี้ Cushner McClelland และ Safford (2009), Banks (1994) และ Cortes (1996) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ดังนี้ การจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมศึกษาควรทำให้ผู้เรียนการเรียนรู้ว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสังคม องค์กรประกอบทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ความสามารถพิเศษ หรือความถนัดของบุคคลชั้นทางสังคม ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และมีอิทธิพลต่อการก่อเกิดความรู้ นั้นๆ มีเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมในสังคม การปรับเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมศึกษา ควรมีการปรับโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมในโรงเรียนให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมกัน การจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพและความยุติธรรม นันธิดา จันทรางศุ (2560), Banks (1994), Baruth and Manning (1992) การจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมศึกษา ใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน สำหรับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ โดยการนำข้อมูลสนเทศจากกลุ่มวัฒนธรรมของนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียน ในโรงเรียน หรือในชุมชน การคำนึงถึงที่ตั้งอยู่บนภูมิหลังและประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน มายกตัวอย่าง มาอภิปรายร่วมกัน ซึ่งวิธีนี้จะเหมาะสมกับ

การสอนวิชาทางด้านภาษาและสังคมศึกษา เพื่อจุดประสงค์ทางการเรียนรู้ คือ 2.1) ผลการเรียนรู้ เรื่องพหุวัฒนธรรม 2.2) ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และ 2.3) เจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

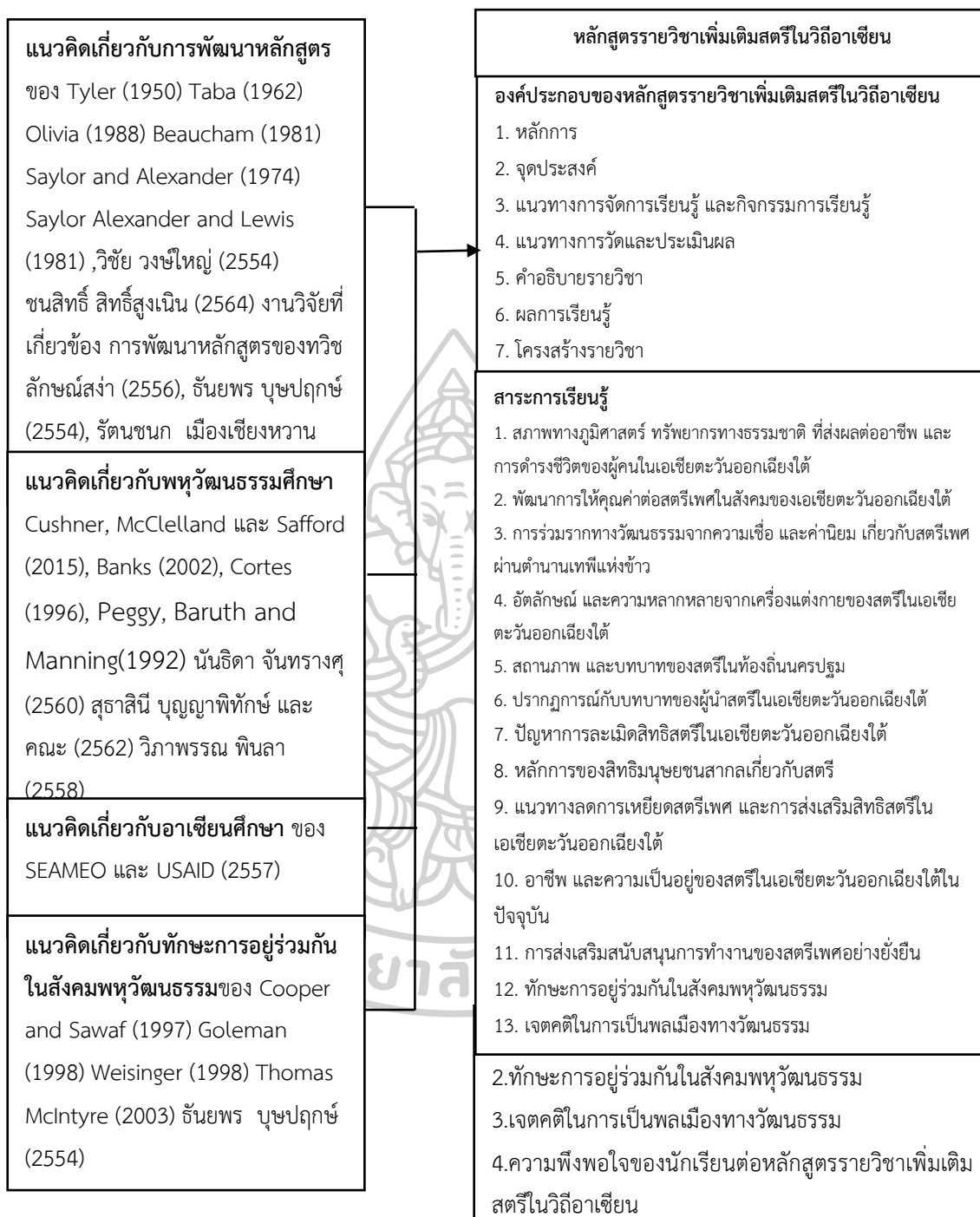
3) แนวคิดเกี่ยวกับอาเซียนศึกษา

หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ของ SEAMEO และ USAID (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557 ก) แบ่งระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายแต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศไม่ได้กำหนดหลักสูตรสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายไว้ และมีการจัดระดับชั้นที่ต่างกัน ดังนั้นครูจึงควรเลือกใช้บทเรียนที่เหมาะสมกับการจัดระดับชั้นปีและตามความต้องการของ หลักสูตรของตน และสามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม เนื้อหาในแต่ละระดับการศึกษาทั้งสาม ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 7 สาขาวิชา ได้แก่ ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ หน้าที่พลเมือง จริยศึกษา ภาษาและวรรณกรรม ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา และเทคโนโลยีการศึกษา โดยพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ผ่าน 5 กรอบเนื้อหา (Themes) และช่องทาง 4 ช่องทาง (Pathways) มาเชื่อมโยงกัน ได้แก่ 3.1) ประชาชน (People) รายบุคคล กลุ่มชาติพันธุ์ มรดกทางวัฒนธรรม บทบาททางสังคม 3.2) สถานที่ (Places) ลักษณะทางกายภาพ สภาพทางภูมิศาสตร์ 3.3) สื่อ (Materials) สิ่งที่เป็นรูปธรรม และ 3.4) แนวคิด (Ideas) สิ่งที่เป็นนามธรรม

4) แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

Cooper and Sawaf (1997) Goleman (1998) Weisinger (1998) Thomas McIntyre (2003) ธันยพร บุซปฤกษ์ (2554) แนวทางในการประเมินทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างเข้าใจในความต่างทางวัฒนธรรม (social competence) ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ดังนี้ 1) การสื่อสาร 2) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ 3) การจัดการกับความขัดแย้ง

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

คำถามการวิจัย

1. การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีองค์ประกอบอะไรบ้าง และมีคุณภาพอยู่ในระดับใด

2. ประสิทธิภาพของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคุณภาพ อยู่ระดับใด ในด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 ผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปหรือไม่

2.2 ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับใด

2.3 เจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับใด

2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

2.2 เพื่อศึกษาทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

2.3 เพื่อศึกษาเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

สมมุติฐานของการวิจัย

ประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นดังนี้

1. ผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาอยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก
3. เจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก
4. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 14 ห้องเรียน รวม 508 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐมภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 39 คน โดยได้มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Cluster Random Sampling) ด้วยการจับสลาก 1 ห้องเรียน จากทั้งหมด 14 ห้องเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

- 1) ผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม
- 2) ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
- 3) เจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม
- 4) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ระยะเวลา

ระยะเวลาในการทดลอง ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2564 ใช้เวลาในการทดลองสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 20 สัปดาห์ รวมทั้งหมด 20 ชั่วโมง รวมทดสอบกลางและปลายภาคเรียน

เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน นำมาจากการสังเคราะห์ผลการเรียนรู้จาก ASEAN Curriculum Sourcebook เอกสารแนวทางการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ร่วมรากอุษาคเนย์ และแนวทางการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา ประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน 1.1) สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 1.2) พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการนุ่งห่ม 2.1) การร่วมรากทางวัฒนธรรมจากความเชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนานเทพีแห่งข้าว 2.2) อัตลักษณ์ และความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ทางสังคม 3.1) สถานภาพ และบทบาทของสตรีในท้องถิ่นนครปฐม 3.2) ปรากฏการณ์กับบทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์ 4.1) ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 4.2) หลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับสตรี 4.3) แนวทางลดการเหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการงาน เพื่อการทำงานร่วมกัน 5.1) อาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน 5.2) การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของสตรีเพศอย่างยั่งยืน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การศึกษาความต้องการและข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การพัฒนาและหาคุณภาพ ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร และขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

2. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง หลักสูตรที่ปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น มีความสมบูรณ์และเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ท้องถิ่น

สังคม และความต้องการของนักเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนที่สำคัญ คือ 1) หลักการ 2) จุดประสงค์ 3) แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ 4) แนวทางการวัดและประเมินผล 5) คำอธิบายรายวิชา 6) ผลการเรียนรู้ 7) โครงสร้างรายวิชา 8) แผนการจัดการเรียนรู้

3. ผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม หมายถึง ร้อยละของคะแนนเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน จำนวน 5 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการนุ่งห่ม จำนวน 6 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ทางสังคม จำนวน 5 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์ จำนวน 9 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการเพื่อการทำงานร่วมกัน จำนวน 5 ข้อ ประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม หมายถึง ความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น เสริมสร้างความร่วมมือการทำงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข ตลอดจนการติดต่อสื่อสารการแก้ปัญหา โดยสันติวิธี ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ 2) ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านการจัดการกับความขัดแย้ง จำนวน 5 ข้อ รวม 15 ข้อ ประเมินผลโดยใช้แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5. เจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม หมายถึง การเห็นความสำคัญของความต่างทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเข้าใจ และยอมรับ จำนวน 5 ข้อ 2) ด้านการเคารพ จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านการเอาใจใส่ในคุณค่า จำนวน 5 ข้อ 4) ด้านการเห็นคุณค่า จำนวน 5 ข้อ 5) ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ จำนวน 5 ข้อ รวม 25 ข้อ ประเมินผลโดยใช้แบบประเมินเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

6. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน หมายถึง ระดับความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน จากการทำแบบประเมินความพึงพอใจ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ข้อ 2) ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านครูผู้สอน จำนวน 5 ข้อ รวม 15 ข้อ ประเมินผลโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

7. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ในศตวรรษที่ 21
2. ครูได้รับแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ใช้สำหรับจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
3. ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในการทำวิจัยรูปแบบอื่นๆ ต่อไป
4. โรงเรียนมีหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนที่ตอบสนองนโยบายสถานศึกษานโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และประชาคมอาเซียน

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกัน ในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย โดยแยกตามหัวข้อดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานสากลโรงเรียนราชินีบูรณะ พุทธศักราช 2562 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

2. อาเซียนศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การพัฒนาหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. พหุวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. ผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม
6. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. เจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานสากลโรงเรียนราชินีบูรณะ พุทธศักราช 2562 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

1.1 วิสัยทัศน์ (Vision) โรงเรียนราชินีบูรณะ

โรงเรียนราชินีบูรณะเป็นสถานศึกษาชั้นนำในการพัฒนากุลสตรีไทยที่มีศักยภาพและคุณลักษณะสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย

1.2 พันธกิจ (Mission)

1.2.1. พัฒนานักเรียนให้เป็นกุลสตรีไทยที่มีศักยภาพ มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณลักษณะสากลบนพื้นฐานความเป็นไทยและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 5

1.2.2 พัฒนาโรงเรียนให้เป็นสถาบันชั้นนำมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากลโดยพัฒนาสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ด้วยระบบคุณภาพ จัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และเสริมสร้างโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

1.2.3 พัฒนาครูและบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาวิชาชีพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

1.2.4 พัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพ การมีส่วนร่วม กระจายอำนาจเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครู บุคลากร และนักเรียน

1.2.5 สร้างเครือข่ายความร่วมมือระดับองค์กร หน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศในการประสานความร่วมมือในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

1.3 เป้าประสงค์ (Goal)

1.3.1 นักเรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นผู้นำในทุกด้าน มีความภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมไทย รักความเป็นไทย มุ่งทำงานเพื่อสังคม และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การดำรงชีวิต

1.3.2 โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ มีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม มีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน สนองต่อความถนัด และศักยภาพของผู้เรียน

1.3.3 ครูได้รับการพัฒนาด้านความรู้ เจตคติและทักษะในการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

1.3.4 โรงเรียนมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ มีการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา

1.3.5 โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งใน และต่างประเทศ มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

1.4 กลยุทธ์ (Strategies)

1.4.1 กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนานักเรียนให้เป็นกุลสตรีไทยที่มีศักยภาพและคุณลักษณะสากล พร้อมเข้าสู่การแข่งขันในเวทีโลก

1) พัฒนานักเรียนให้มีความเป็นกุลสตรีไทย ได้แก่ รักและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความรู้ คุณธรรม ค่านิยม กิริยามารยาทงาม สุขภาพอนามัยดี มีทักษะชีวิตและการทำงานอย่างพอเพียง และรักษาศิลปวัฒนธรรมไทย

2) พัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพในการดำรงชีวิตและการแข่งขัน ได้แก่ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่หลากหลาย การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ มุ่งมั่นพัฒนาตนเองและการมีทักษะชีวิต

3) พัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย ได้แก่ การรักษานวลสงวนตัว ความกตัญญูกตเวที ความเพียรพยายาม มีวินัย ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะและการเข้าสังคมได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ

1.4.2 กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการแสวงหาความรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ และแสดงศักยภาพ

1) วิเคราะห์หลักสูตรและปรับปรุงโครงสร้างและปรัชญาของหลักสูตร โรงเรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ความต้องการของผู้เรียน และชุมชนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้มาตรฐานสากล

2) จัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนปฏิบัติจริง และสามารถสร้างองค์ความรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นโครงการ และการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบสะเต็ม

3) จัดทำแผนการวัดประเมินผลและสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1.4.3 กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล

1) จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานครูและบุคลากร

2) อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโครงการ และจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

3) จัดกลุ่มครูเพื่อร่วมเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ สร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน (Professional Learning Community : PLC)

4) พัฒนาระบบการนิเทศ ติดตาม และส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย

1.4.4 กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบบริหารงานเชิงคุณภาพ และการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครู บุคลากร และนักเรียน

1) จัดโครงสร้างการบริหารงานเชิงระบบ มีการควบคุม กำกับ ติดตาม และการนิเทศอย่างเป็นระบบ

2) กำหนดค่าเป้าหมาย และประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการทำงานในทุกสายงาน

3) จัดการประเมิน ทบทวน และปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

1.4.5 กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาเครือข่ายการศึกษาจากองค์กรหน่วยงานทั้งในประเทศ และต่างประเทศในการสร้างพลัง และผสานความร่วมมือทางการศึกษา อีกทั้งระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

- 1) เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตร การเรียนการสอน โครงการและ กิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์ และประสานความร่วมมือกับองค์กรและหน่วยงานภายนอก
- 2) เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตร การเรียนการสอน โครงการ และ กิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์ และประสานความร่วมมือกับประชาคมอาเซียน
- 3) เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตร การเรียนการสอน โครงการ และ กิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์ และประสานความร่วมมือกับประชาคมโลก

1.5 อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

นักเรียนโรงเรียนราชินีบูรณะมีความเป็นกุลสตรี

1.6 เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

โรงเรียนส่งเสริมวัฒนธรรม

1.7 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ประกอบด้วย สมรรถนะสำคัญ 5 ข้อ ได้แก่

1.7.1 ความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาอย่างน้อย 2 ภาษา : เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้ง ต่าง ๆ

1.7.2 ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์เพื่อสาธารณประโยชน์ : เป็นความสามารถในการคิดขั้นสูง นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและ สังคมได้อย่างเหมาะสม

1.7.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา : เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและ อุปสรรคต่างๆ บนพื้นฐานของเหตุผล และข้อมูลสารสนเทศ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและ แก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่คำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

1.7.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต : เป็นความสามารถในการนำ กระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม การรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

1.7.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ผลงานอย่างสร้างสรรค์ : เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการ เรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์

1.8 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1.8.1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 1.8.2 ซื่อสัตย์สุจริต
- 1.8.3 มีวินัย
- 1.8.4 ใฝ่เรียนรู้
- 1.8.5 อยู่อย่างพอเพียง
- 1.8.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 1.8.7 รักความเป็นไทย
- 1.8.8 มีจิตสาธารณะ
- 1.8.9 ความเป็นกุลสตรีไทย

1.9 วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มุ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิด เพื่อพัฒนานักเรียนเป็นคนดี มีความรู้ เพื่อก้าวสู่มาตรฐานสากล อีกทั้งสืบสานความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีความสุขในสังคมโลก

1.10 เป้าหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1.10.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงามในการดำเนินชีวิต ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา มุ่งมั่นพัฒนาตนเองและสังคม ประกอบอาชีพสุจริต และ พึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.10.2 มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ มีเหตุผล มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการ ต่าง ๆ มีความสามารถในการสื่อสาร การจัดการ และใช้เทคโนโลยีที่จำเป็น

1.10.3 มีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี มีสุนทรียภาพ มีความมั่นคงทางอารมณ์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.10.4 มีความรักท้องถิ่น ประเทศชาติ เห็นคุณค่าของประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และ สิ่งแวดล้อม

1.11 สาระการเรียนรู้ไว้ในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่างๆ ไว้ ดังนี้

1.11.1 ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีค่านิยมที่ดีงาม รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

1.11.2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมือง การปกครองในสังคม ความสำคัญการเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทาง วัฒนธรรม สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

1.11.3 เศรษฐศาสตร์ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1.11.4 ประวัติศาสตร์ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต

1.11.5 ภูมิศาสตร์ ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.12 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 16-17) กล่าวว่า เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบไปด้วย สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โครงสร้างรายวิชา คำอธิบายรายวิชา กำหนดการจัดการเรียนรู้ และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละสาระ ดังนี้

1.12.1 สาระที่ 1 ศาสนาศีลธรรมจริยธรรม

1) มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ ร่วมกันอย่างสันติสุข

2) มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

1.12.2 สารที่ 2 หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

1) มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรง รักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลก อย่างสันติสุข

2) มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและดำรงรักษาไว้ ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.12.3 สารที่ 3 เศรษฐศาสตร์

1) มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

2) มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

1.12.4 สารที่ 4 ประวัติศาสตร์

1) มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

2) มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถ วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

3) มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และดำรงความเป็นไทย

1.12.5 สารที่ 5 ภูมิศาสตร์

1) มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2) มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่ก่อให้เกิด การสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.13 คุณภาพผู้เรียน

1.13.1 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551 : 5) กล่าวว่า ผู้เรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องมีคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

- 1) มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- 2) เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- 3) มีความรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย
- 4) จิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม
- 5) มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง

1.13.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนราชินีบูรณะ พุทธศักราช 2554 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 (โรงเรียนราชินีบูรณะ, 2554 : 10) กล่าวว่า ผู้เรียนต้องมีระดับผลการเรียนร้อยละ 70 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 80 จากผู้เรียนทั้งหมดจึงถือว่าคุณภาพการจัดการสอนในรายวิชานั้นมีคุณภาพระดับ 5 (ดีเยี่ยม)

1.14 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 9

โรงเรียนราชินีบูรณะ ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นแกนหลักเพื่อกำหนดการจัดทำโครงสร้างและสาระ หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และกรอบสาระหลักสูตรระดับท้องถิ่น และมีการกำหนดให้มีรายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 เพื่อตอบสนองตามนโยบายในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน รายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนราชินีบูรณะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมรายวิชาเพิ่มเติม (โรงเรียนราชินีบูรณะ, 2561 : 11-13)

ตารางที่ 1 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ รายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	คาบ/สัปดาห์	รวม(คาบ)
ส 31101	สังคมศึกษา	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 31102	ประวัติศาสตร์	0.5	1 คาบ/ สัปดาห์	20 คาบ
ส 31103	สังคมศึกษา	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 31104	ประวัติศาสตร์	0.5	1 คาบ / สัปดาห์	20 คาบ
ส 32101	สังคมศึกษา	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 32102	ประวัติศาสตร์	0.5	1 คาบ / สัปดาห์	20 คาบ
ส 32103	สังคมศึกษา	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 32104	ประวัติศาสตร์	0.5	1 คาบ / สัปดาห์	20 คาบ
ส 33101	สังคมศึกษา	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 33102	สังคมศึกษา	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 31205	การศึกษาท้องถิ่น	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 31209	การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	2.0	4 คาบ / สัปดาห์	80 คาบ
ส 31210	ภูมิศาสตร์เพื่ออาชีพ	2.0	4 คาบ / สัปดาห์	80 คาบ
ส 31208	ศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาชีวิต	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 32210	สตรีในวิถีอาเซียน	0.5	1 คาบ / สัปดาห์	20คาบ
ส 32206	การเมืองการปกครอง	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 32212	รอบรู้เท่าทันสื่อ	2.0	4 คาบ / สัปดาห์	80 คาบ
ส 32215	สังคมศึกษาเพื่ออาชีพ	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 32211	สตรีในวิถีโลก	0.5	1 คาบ / สัปดาห์	20 คาบ
ส 32209	ศาสนาเพื่อสันติภาพ	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 32214	การสร้างสื่อเพื่อพัฒนาสังคม	2.0	4 คาบ / สัปดาห์	80 คาบ
ส 33202	สตรีในวิถีพลเมืองยุคใหม่	0.5	1 คาบ / สัปดาห์	20 คาบ
ส 33206	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 33210	ความสนใจในมุมมองเชิงสังคม	2.0	4 คาบ/ สัปดาห์	80 คาบ
ส 33204	สตรีในฐานะผู้สร้างสังคม	0.5	1 คาบ / สัปดาห์	20 คาบ
ส 33207	มนต์ทัศน์สังคมศึกษา	0.5	1 คาบ / สัปดาห์	20 คาบ
ส 33208	กฎหมายที่ประชาชนควรรู้	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 33211	ภาพยนตร์กับสังคม	2.0	4 คาบ / สัปดาห์	80 คาบ

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ตารางที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	คาบ/สัปดาห์	รวม(คาบ)
ส 32210	สตรีในวิถีอาเซียน	0.5	1 คาบ/ สัปดาห์	20 คาบ
ส 32206	การเมืองการปกครอง	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ
ส 32212	รอบรู้เท่าทันสื่อ	2.0	4 คาบ / สัปดาห์	80 คาบ
ส 32215	สังคมศึกษาเพื่ออาชีพ	1.0	2 คาบ / สัปดาห์	40 คาบ

1.2.2 คำอธิบายรายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียน จำนวน 0.5 หน่วยกิต
ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนราชินีบูรณะ มีดังนี้ (โรงเรียนราชินีบูรณะ, 2561 : 83)

ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งสมาคมอาเซียน
(ASEAN) การพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) โครงสร้าง การ
บริหารงานบริบทความหลากหลายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้านสภาพภูมิศาสตร์
ประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเชื่อมโยงกันระหว่างโลก
อาเซียนกับท้องถิ่นปัญหาด้านการเมืองความมั่นคง ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม วัฒนธรรม
ปัญหาสิทธิมนุษยชน ปัญหาสิ่งแวดล้อม แนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างสันติ การส่งเสริมความเสมอ
ภาค ความยุติธรรม แนวทางความร่วมมือกันทำงานเพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง การสร้างแนวทาง
การอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร การแบ่งปัน การอนุรักษ์บริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ
อย่างยั่งยืน

โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการทำงานกลุ่ม กระบวนการคิด
วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ การประยุกต์ใช้ความรู้ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร
การรู้จักควบคุมตนเอง และพัฒนาตนเองโดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้
ทักษะชีวิตในการทำงานร่วมกัน ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
อย่างสร้างสรรค์

เพื่อให้เกิดความตระหนักในความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียนร่วมกัน
รับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ใช้แนวทางสันติวิธี สันติธรรม ความเสมอ
ภาค ความยุติธรรม ยอมรับเคารพในความแตกต่าง เห็นคุณค่าของอัตลักษณ์ในความหลากหลาย
มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความเป็นผู้นำเห็นปัญหาสังคมลงมือปฏิบัติเพื่อนำไปสู่
การเปลี่ยนแปลง และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการเรียนรู้

1. วิเคราะห์ปัจจัย และประโยชน์ของการรวมกลุ่มกันในภูมิภาคอาเซียน
2. นำเสนอแนวทางการอยู่ร่วมกันในความหลากหลายของภูมิภาคอาเซียน
3. วิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่น อาเซียน และโลกในด้านต่าง ๆ
4. ปฏิบัติการส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรมในชีวิตประจำวัน
5. นำเสนอแนวทางการทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืนในระดับต่าง ๆ

รวมผลการเรียนรู้ 5 ผลการเรียนรู้

1.2.3 โครงสร้างรายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียน จำนวน 0.5 หน่วยกิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชินีบูรณะ มีดังนี้

ตารางที่ 3 โครงสร้างรายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียนปีการศึกษา 2562

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	อัตราส่วนคะแนน			
					ระหว่างภาค	กลางภาค	ปลายภาค	รวม
1	ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	ข้อ 1 วิเคราะห์ปัจจัย และประโยชน์ของการรวมกลุ่มกันในภูมิภาคอาเซียน	การศึกษาความเป็นมาเกี่ยวกับอาเซียนจะทำให้เข้าใจจุดมุ่งหมายประโยชน์ของการรวมกลุ่มกัน ทำให้ได้แนวทางในการทำงาน จนพัฒนาไปสู่ความสำเร็จ สามารถจัดการปัญหา ปรับตัวให้เข้ากับ สิ่งท้าทายในอนาคตที่เกิดขึ้นจากการเป็นประชาคมอาเซียน	5	15	10	-	25

ตารางที่ 3 โครงสร้างรายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียนปีการศึกษา 2562 (ต่อ)

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	อัตราส่วนคะแนน 70/30			
					ระหว่างภาค	กลางภาค	ปลายภาค	รวม
2	การเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์ความหลากหลาย	ข้อ 2 นำเสนอแนวทางการอยู่ร่วมกันในความหลากหลายของภูมิภาคอาเซียน	อาเซียน มีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกัน มีความคล้ายคลึง และแตกต่างกันทั้งแนวคิด การดำเนินชีวิต ศาสนา วัฒนธรรม เชื้อชาติ การตระหนักรู้ถึงความหลากหลายจะทำให้เกิดการเคารพในความแตกต่าง และสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข	4	15	10	-	25
สอบกลางภาค								
3	การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น	ข้อ3 วิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่นอาเซียน และโลกในด้านต่าง ๆ	ท้องถิ่นและโลกต่างมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ดังนั้น การศึกษาถึงความสัมพันธ์ทำให้คาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ของโลก และเหตุการณ์ในท้องถิ่นที่เชื่อมโยงระหว่างกันได้	2	5	-	7	12
4	การส่งเสริมความเสมอภาคความยุติธรรม	ข้อ 4 ปฏิบัติการส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรมในชีวิตประจำวัน	สถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมและอาเซียนสะท้อนถึงปัญหาความไม่เสมอภาค และความยุติธรรมในสังคม ดังนั้น ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และพลเมืองของอาเซียน จึงต้องตระหนัก และร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมให้ทุกคนเกิดความเสมอภาคและความยุติธรรมในสังคม	2	5	-	7	12

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	อัตราส่วนคะแนน 70/30			
					ระหว่างภาค	กลางภาค	ปลายภาค	รวม
5	การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน	ข้อ 5 นำเสนอแนวทางการทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืนในระดับต่าง ๆ	ปัญหาด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อม การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรมีผลต่อความยั่งยืน ดังนั้น การตระหนักถึงความร่วมมือกันภายในชุมชน และภายนอกชุมชนในการจัดการจะช่วยสร้างอนาคตที่ยั่งยืน สันติสุขให้เกิดขึ้นได้ในอาเซียน	5	10	-	16	26
สอบปลายภาค								
รวมทั้งหมด				18	50	20	30	100

2. อาเซียนศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) SEAMEO และ USAID (2557)

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพหลักสูตรถือเป็นหัวใจสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อที่จะพัฒนาให้นักเรียนให้มีความรู้ เกิดสมรรถนะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเป็นพลเมืองที่ดี หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) มีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

2.1.1 ความเป็นมาของหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) SEAMEO และ USAID (2557 : 5-8) กล่าวว่า สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN) มีความประสงค์ให้ประเทศสมาชิกร่วมมือกันในการส่งเสริมให้เยาวชนอาเซียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ทั้งด้านวัฒนธรรม ด้านประชาชน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง และด้านระบบนิเวศ รวมทั้งตระหนักว่าสิ่งเหล่านี้ล้วน เชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตของตนเอง และเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกสร้างความรู้ และทักษะของศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษาเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สามารถก้าวทันโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่เดียวกันก็สามารถคงอัตลักษณ์ในภูมิภาคของตนอย่างเข้มแข็งไว้ได้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557 : ข)

2.1.2 เป้าหมายของหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) SEAMEO และ USAID (2557 : 10) กล่าวว่า เป้าหมายของหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) มุ่งที่จะช่วยให้ครูและนักเรียน ได้ศึกษาเกี่ยวกับอาเซียนผ่านรายวิชาต่างๆ เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงอัตลักษณ์ของประเทศ และ ประเทศอื่นในภูมิภาค ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจตนเอง ไม่ว่าจะในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคล สมาชิก ของชุมชน สมาชิกของประเทศและสมาชิกของภูมิภาค มีความเชื่อมโยงกัน สามารถแลกเปลี่ยน และ ชื่นชมความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และมองเห็นแนวทางในการทำงานร่วมกันของสมาคมอาเซียน เพื่อทำให้เป้าหมายเดียวกัน (One Vision) เป็นจริง หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) มีเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนหลักสูตรปัจจุบันของประเทศสมาชิกอาเซียน การ ออกแบบการจัดการเรียนรู้และวิธีปฏิบัติต่างๆ การทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นของกลุ่ม ประเทศสมาชิก ทศนคติ นวัตกรรม ความร่วมมือที่เข้มแข็ง และความสำนึกร่วมกันของประชาชนที่ กำลังปรับตัวให้เข้ากับสังคมและเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ร่วมกันและความภาคภูมิใจร่วมกันในความหลากหลายของอาเซียน ช่วยให้นักเรียนเป็นพลเมือง ต่อไป (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา, 2557 : ข)

2.1.3 กรอบเนื้อหาของหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) SEAMEO และ USAID (2557 : 9) กล่าวว่า กรอบเนื้อหาของหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ประกอบด้วย 5 กรอบเนื้อหา (Themes) ได้แก่

- 1) ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Knowing ASEAN) คือ การเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน
- 2) การเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย (Valuing Identity and Diversity) คือ การตระหนักรู้และชื่นชมในความแข็งแกร่งซึ่งมีอยู่ในความเหมือนของประชาชน และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน
- 3) การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local) คือ การสำรวจประเด็นของท้องถิ่นที่ได้รับอิทธิพลจากการพัฒนาและแนวโน้มของโลกอย่างไร
- 4) การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice) คือ การวิเคราะห์สถานการณ์ที่ซับซ้อนและสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสม
- 5) การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Working Together for a Sustainable Future) คือ การตระหนักถึงความกดดันที่เกิดจากทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดและการเพิ่มจำนวนประชากร และผลกระทบต่อความยั่งยืน ในขณะเดียวกันก็กระตุ้นให้นักเรียนทำงาน ร่วมกันภายในชุมชนและนอกชุมชน

2.1.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 12) กล่าวว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) มีดังนี้

1) ระดับชั้น สาขาวิชาและช่องทาง หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) แบ่งระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนมีการจัดระดับชั้นที่ต่างกัน ดังนั้นจึงควรเลือกใช้บทเรียนที่เหมาะสมกับการจัดระดับชั้นปีและตามความต้องการของหลักสูตรของตน เนื้อหาแบ่งออกเป็น 7 สาขาวิชา ได้แก่ ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ หน้าที่พลเมือง จริยศึกษา ภาษาและวรรณกรรม ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา และเทคโนโลยีการศึกษา โดยพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ผ่าน 5 กรอบเนื้อหา (Themes) และช่องทาง 4 ช่องทาง (Pathways) มาเชื่อมโยงกัน ได้แก่

1.1) ประชาชน (People) รายบุคคล กลุ่มชาติพันธุ์ มรดกทางวัฒนธรรม รัฐบาลและ พลเมือง สุขภาพ ความปลอดภัย บทบาททางเพศ และบทบาทระหว่างชั้นอายุภายในครอบครัว และสังคม

1.2) สถานที่ (Places) ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะภูมิประเทศ ระบบนิเวศ ภูมิอากาศ ผลกระทบจากพลังธรรมชาติต่าง ๆ

1.3) สื่อ (Materials) สิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น เครื่องอุปโภคบริโภค สิ่งประดิษฐ์ งานหัตถกรรม งานศิลป์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ

1.4) แนวคิด (Ideas) ศาสนา ระบบความเชื่อ ปรัชญา ค่านิยม โลกทัศน์ รูปแบบ การปกครอง เทคโนโลยี การยอมรับและการปรับตัว

2) คำถามสำคัญ การใช้คำถามสำคัญเป็นส่วนที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ โดยคำถามเหล่านี้ช่วยทำให้ ช่องทาง (Pathways) ชัดเจนขึ้นและเชื่อมโยงกรอบเนื้อหา (Themes) กับแนวคิดและทักษะของ นักเรียน และช่วยแนะนำนักเรียนในการประยุกต์ทักษะการคิดอย่างมีวิจรรณญาณ และทักษะ การแก้ปัญหา ตัวอย่างคำถามสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงของช่องทาง ดังแสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตัวอย่างคำถามสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงของช่องทาง

ช่องทาง	ตัวอย่างคำถามสำคัญ
ประชาชนและสถานที่	- ทำไมชาติต่างๆ จึงเข้าเป็นสมาชิกของอาเซียน - ภูมิศาสตร์และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงชีวิตประจำวันอย่างไร
สถานที่และสื่อ	- ระบบนิเวศเกิดจากอะไร และองค์ประกอบเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อกันอย่างไร - ศิลปะสามารถเปลี่ยนแปลงสถานที่ได้อย่างไร
สื่อและแนวคิด	- ศิลปะเก็บรักษาความงามและพลังของธรรมชาติได้อย่างไร - เทคโนโลยีสามารถแลกเปลี่ยนและสร้างวัฒนธรรมใหม่ได้อย่างไร
แนวคิดและสถานที่	- บทบาทของบันทึกความทรงจำในการเข้าใจเหตุการณ์ของโลกคืออะไร

2.1.5 แนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 40) กล่าวว่า องค์ประกอบพื้นฐานในโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงการบูรณาการเนื้อหาของอาเซียนผ่านสาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับการศึกษา ต้องอิงตามหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ควรประกอบไปด้วย 1) ภาพรวม (Overview) 2) ความเข้าใจที่คงทน (Desired Understanding) 3) วัตถุประสงค์ของบทเรียน (Lesson Objectives) 4) คำถามสำคัญ (Essential Questions) 5) สื่อและเอกสารประกอบการเรียน (Materials and Handouts) 6) อภิธานศัพท์ (Glossary of Terms) 7) ชุดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน (Anticipatory Set) 8) ปัจจัยป้อน (Input) 9) รูปแบบ (Model) 10) ขั้นตอนการสอน (Procedures) 11) การฝึกปฏิบัติโดยการชี้แนะ (Guided Practice) 12) บทสรุป (Closure) 13) การฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ (Independent Practice) 14) การประเมินผลที่เสนอแนะ (Suggested Assessments) ที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจความคิดรวบยอดและเนื้อหา และ 15) คำถามสรุป (Summary Questions)

2.1.6 แนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 19) กล่าวว่า ควรวัดและประเมินผลทั้งระหว่างเรียน และประเมินผลรวบยอด โดยวิธีวัดและประเมินผลควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างการเชื่อมโยงระหว่างการดำเนินชีวิตของนักเรียน และสอดคล้องเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร และมาตรฐานหลักสูตรของประเทศ

2.2 ประวัติศาสตร์ร่วมรากอุษาคเนย์ สานเสวนาเพื่อความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมและสันติวัฒนธรรม Promoting Intercultural Dialogue and a Culture of Peace in SEA through Shared Histories

2.2.1 ความเป็นมาของหนังสือประวัติศาสตร์ร่วมรากอุษาคเนย์ สานเสวนาเพื่อความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมและสันติวัฒนธรรม ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ก้าวไปสู่การรวมตัวกัน โดยเฉพาะด้านเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2558 เป็นการเชื่อมโยงทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้คนในภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น เส้นเขตแดนที่เปิดกว้างและผู้คนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น เป็นศักยภาพทั้งการรวมกันของทรัพยากร และสันติภาพ แต่โซคร้ายที่มีความขัดแย้งและความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเพิ่มขึ้นด้วย เหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมามีให้เห็นว่าความเข้าใจที่แตกต่างกันในอดีตนำไปสู่ความขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคนี้ หลายเหตุการณ์ส่วนหนึ่งมีพื้นฐานมาจากการเรียนการสอน ในโรงเรียนของแต่ละชาติ ที่มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้คนและพลเมือง หากสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนรุ่นใหม่ ปรับเปลี่ยนแนวทางการเรียนประวัติศาสตร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะการศึกษาระดับชาติที่ส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันและสันติภาพให้มากขึ้น พัฒนาสื่อการเรียนรู้ในการเรียนประวัติศาสตร์ เป็นแนวคิดของการดำเนินการที่จับต้องได้เป็นรูปธรรม โดยเริ่มที่ประวัติศาสตร์ในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้มากำหนดประเด็นร่วมกัน ที่จะใช้เป็นหัวข้อสำหรับการจัดการเรียนรู้

2.2.2 หน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย ประกอบด้วย

หน่วยที่ 1 ผู้คนและพื้นที่ (People and Places) เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาสภาพแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อประสบการณ์ชีวิตและมุมมองต่อโลก ในบริบททางประวัติศาสตร์และพหุนิยมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

หน่วยที่ 2 ศูนย์กลางอำนาจสมัยโบราณ (Early Center of Power) เน้นให้ผู้เรียน ได้สืบสอบการก่อตัวทางประวัติศาสตร์ของเมืองในช่วงแรกเริ่ม รวมทั้งบริบททางวัฒนธรรมและการเมือง

หน่วยที่ 3 ข้าวและเครื่องเทศ (Rice and Spices) เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง ของข้าวและเครื่องเทศ

หน่วยที่ 4 เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับโลก (South-East Asia and the World) เน้นให้ ผู้เรียนได้สำรวจการมีส่วนร่วมในระดับภูมิภาคและระดับโลก ตลอดจนพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ผ่านเรื่องศิลปะ ดนตรี และกีฬา

2.2.3 หน่วยการเรียนรู้และแผนการเรียนรู้ทั้งหมด มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) เพื่อสร้างความเข้าใจและความเป็นเจ้าของประวัติศาสตร์ร่วมกันของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2) เพื่อปลูกฝังความตระหนัก และความเคารพกันในการสานเสวนาระหว่างวัฒนธรรม รวมทั้งความสัมพันธ์ในอดีต เพื่อที่จะเข้าใจมุมมองของวัฒนธรรมในปัจจุบันหลากหลายทางวัฒนธรรมวิธีการทางประวัติศาสตร์

3) ปลูกฝังความรู้สึกของเอกลักษณ์ร่วมกันประจำภูมิภาค และความซาบซึ้งในความ

4) เพื่อส่งเสริมความคิดทางประวัติศาสตร์ และปลูกฝังทักษะการสืบสอบทางประวัติศาสตร์

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับเชื้อชาติ (Race) ในภูมิภาคอาเซียน

อมรา พงศาพิชญ์ (2541 : 118-119) ได้กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับเชื้อชาติ (Race) ในภูมิภาคอาเซียน ไว้ดังนี้

2.3.1 ความหมายของเชื้อชาติหรือกลุ่มชาติพันธุ์ คือ กลุ่มที่มีลักษณะทางกายภาพ คล้ายคลึงกัน การแบ่งกลุ่ม เชื้อชาติ (Race) มักแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นิกรอยด์ (Negroid) มองโกลอยด์ (mongoloid) คอเคซอยด์ (Caucasoid) ในตอนหลังได้เพิ่มออสเตรเลีย (Australoid) และโพลินีเซียน (Polynesian) อีกด้วยในความหมายนี้ กลุ่มเชื้อชาติจึงเป็นส่วนย่อยของกลุ่มเชื้อชาติ กลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnic group) กลุ่มคนที่มีความหมาย ชนบทรรมนิยมประเพณี ภาษาพูดเดียวกัน และเชื่อว่าสืบเชื้อสายจากบรรพบุรุษกลุ่มเดียวกัน เช่น คนไทย คนพม่า คนกะเหรี่ยง คนจีน คนลาว เป็นต้น กลุ่มสัญชาติ (National group) คือ กลุ่มคนที่เป็นสมาชิกของประเทศเดียวกัน และหมายความรวมถึงการเป็นสมาชิกของประเทศนั้นๆตามกฎหมาย โดยที่มีลักษณะทางกายภาพและวัฒนธรรมอาจแตกต่างกันได้

2.3.2 ลักษณะของความแตกต่างทางชาติพันธุ์ สามารถสรุป ได้ 5 ลักษณะ คือ

1) เกิดจากการแบ่งแยกโดยวัฒนธรรม ในบางสังคมมีการแบ่งชนชั้นที่ตามกฎหมายไม่มีการบังคับใช้ แต่ในทางปฏิบัติทางสังคมยังมีอยู่ เช่น จัณฑาลในอินเดีย หรือ บुरาคูในญี่ปุ่น ซึ่งเป็น คนในชาติพันธุ์เดียวกันแต่สังคมระบุว่าเป็นผู้ไม่สะอาด ไม่ควรอยู่ร่วมกับสังคมส่วนใหญ่

2) เกิดจากการแบ่งแยกจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ห่างจากกลุ่มชนส่วนใหญ่ในสังคม เช่น ชาวเขา ซึ่งมักจะขาดการติดต่อกับส่วนกลางหรือคนส่วนใหญ่ หรือมีการสื่อสารกันน้อย

3) เกิดจากการผนวกดินแดน ซึ่งอาจเกิดจากสนธิสัญญาหรือการชนะสงคราม เช่น สหรัฐอเมริกาในการผนวกรัฐต่างๆทางตะวันตก หรือ การผนวกรัฐต่างๆของอยุธยาซึ่งทำให้ดินแดน ของรัฐขยายออกไปแต่อาจเกิดปัญหาที่ดินแดนที่ขยายออกไปด้วยหลายเชื้อชาติ

4) เกิดจากการย้ายถิ่น เกิดจากคนจำนวนหนึ่งอพยพเข้าไปสู่สังคมอื่นซึ่งมีวัฒนธรรม แตกต่างจากเดิม เกิดขึ้นได้หลายกรณี เช่น การอพยพของคนยุโรปไปสู่อเมริกา แรงงานอพยพเข้าสู่ สหรัฐอเมริกา การว่าจ้างอพยพเพื่อเป็นแรงงาน การโอนสัญชาติ เป็นต้น

5) เกิดจากการตกเป็นอาณานิคม แตกต่างไปจาก 4 กรณีในข้างต้น เนื่องจากประเทศเจ้าอาณานิคมซึ่งมีอำนาจมากกว่าแต่มีจำนวนน้อยกว่าเข้าไปปกครองชนชาติพันธุ์ดั้งเดิมที่มีจำนวนมากว่า

2.3.3 ความหลากหลายทางเชื้อชาติในสมาคมอาเซียน กลุ่มประชากร กลุ่มชาติพันธุ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สามารถแบ่งออกเป็น

1) กลุ่มมองโกลอยด์ (Mongoloids) มีผิวสีเหลือง ผมเหยียดดำ หน้าแบน กว้าง โหนกแก้มสูง จมูกเล็กแพบ ตาเรียว เป็นชนกลุ่มใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2) กลุ่มนิกรอยด์ (Negroids) เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีลักษณะผิวดำ ผมหยิก ปากหนา ร่างกายสูงใหญ่ อาศัยบริเวณหมู่เกาะในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ในมาเลเซีย อินโดนีเซีย นอกจากนี้ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มวัฒนธรรมย่อยกระจายอยู่ตามประเทศต่างๆ ในทวีปภูมิภาค

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับศาสนา (Religion) ในภูมิภาคอาเซียน

แนวคิดเกี่ยวกับศาสนา (Religion) ในภูมิภาคอาเซียน คือ การแสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น อันเป็นไปในฝ่ายปรมาตม์ ประการหนึ่ง แสดงหลักธรรมเกี่ยวกับบุญบาป อันเป็นไปในฝ่ายศีลธรรมประการหนึ่ง พร้อมทั้งลัทธิ พิธีที่กระทำตามความเห็น หรือตามคำสั่งสอนในความเชื่อนั้นๆ กลุ่มศาสนาในภูมิภาคอาเซียน บรรดาศาสนาทั้งหมด เอเชียตะวันออกเฉียงใต้นับถือศาสนาอิสลามมากที่สุด โดยมากอยู่ในประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไน รองลงมาเป็นศาสนาพุทธในประเทศไทย พม่า ลาว คริสต์ใน ประเทศฟิลิปปินส์ ในเวียดนามมีศาสนาพุทธมหายานและขงจื้อ นอกจากนี้ยังมีผสมผสานความเชื่อของฮินดู และศาสนาพื้นเมือง นับถือผีดั้งเดิม ของตน

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม (Culture) ในภูมิภาคอาเซียน

2.5.1 ความหมายของวัฒนธรรม มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้ นางเยาว์ ชาญณรงค์ (2561 : 12-13) กล่าวว่า วัฒนธรรม เป็นคำที่มาจากภาษาบาลี และภาษา สันสกฤต แปลว่า ธรรมเป็นเหตุให้เจริญ ธรรมคือความเจริญ มีใช้หลักฐานทางราชการครั้งแรกใน ประเทศไทยเมื่อพุทธศักราช 2483

จิราภรณ์ นากพิมพ์ กล่าวว่า การบัญญัติคำว่า วัฒนธรรม ขึ้นใช้นี้ มุ่งหมายให้เป็นคำ เทียบกับคำว่า Culture ในภาษาอังกฤษ ส่วนในภาษาอังกฤษนั้นมาจากภาษาฝรั่งเศส และ

ภาษาฝรั่งเศสได้ดัดแปลงมาจากภาษาลาตินอีกต่อหนึ่ง (จิราภรณ์ นากพิมพ์, 2521 อ้างถึงใน นงเยาว์ ชาญณรงค์, 2561 : 12)

นอกจากนี้ ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม (2524 : 21-22) กล่าวว่า วัฒนธรรม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ที่อยู่รวมกัน ในรูปขององค์กรทางสังคมสร้างสรรค์ขึ้น เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้ หรืออีกนัยหนึ่งวัฒนธรรมก็คือ วิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมหนึ่งๆ นั้นเอง ไม่ได้อยู่ในลักษณะที่หยุดนิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

วัฒนธรรม ตามความหมายของ UNESCO หมายถึง วิถีชีวิต ซึ่งหมายรวมถึง แนวทางดำรงชีวิต ระเบียบประเพณี ขนบธรรมเนียม ข้อห้าม ข้อควรปฏิบัติ ค่านิยม และพฤติกรรม โดยส่วนรวมที่สังคมยอมรับ และถือปฏิบัติสืบต่อมา โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงไปตามสภาพแวดล้อม และกาลเวลา

จากความหมายในข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า วัฒนธรรม หมายถึง ทุกสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์และได้รับการปฏิบัติสืบทอดต่อกันมา และสามารถเปลี่ยนแปลงได้

2.5.2 ความสำคัญของวัฒนธรรม มีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

นงเยาว์ ชาญณรงค์ (2561 : 44) กล่าวว่า วัฒนธรรม เป็นกระแงาส่องความเป็นมาของชาตินั้นๆ ชาติที่จะเจริญโดยสมบูรณ์ ย่อมเจริญด้วยวัฒนธรรม ทั้งในทางวัตถุ และจิตใจ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับวัตถุ ได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม อาคารที่อยู่อาศัย เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ และวัฒนธรรมทางจิตใจ ได้แก่ ความคิด ความเชื่อถือ ศิลธรรมจรรยา ขนบธรรมเนียมประเพณี และพิธีการต่างๆ ทั้งนี้วัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยบรรเทาความวุ่นวายในสังคมให้ลดน้อยลง เพราะการประพฤติปฏิบัติของผู้จรรโลง วัฒนธรรมในชาตินั้น เป็นไปในทางที่ดีงาม มีจรรยาบรรณเอาใจเพื่อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน

2.6 แนวทางการจัดการศึกษาอาเซียนศึกษา

มีนักการศึกษา หรือองค์กรการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือ ASEAN กล่าวถึง แนวทางการจัดการเรียนรู้อาเซียนศึกษาใน ASEAN Curriculum Sourcebook ว่า อาเซียนได้จัดทำกลยุทธ์อันเป็นแนวทางสำหรับครูในประเทศสมาชิก ในการจัดการเรียนรู้ซึ่งไม่เพียงแต่จะต้องให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับ อาหาร การแต่งกาย วัฒนธรรม ความรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิก ผู้คน ศาสนา แต่ จะต้องเข้าใจซึ่งกันและกันด้วย ได้แบ่งออกเป็น 5 หัวเรื่อง (Themes) ดังต่อไปนี้

2.6.1 การรู้จักอาเซียน (Knowing ASEAN): เรียนรู้เกี่ยวกับ ASEAN (โครงสร้างของสมาชิก ASEAN วัตถุประสงค์ และแนวคิดของ ASEAN) การศึกษาความสำคัญ ความสำเร็จของ ASEAN และความท้าทายในอนาคต

2.6.2 การให้คุณค่าอัตลักษณ์ และความหลากหลาย (Valuing Identity and Diversity): สืบค้นความเชื่อมโยงอันซับซ้อนและอิทธิพลต่างซึ่งมีผลต่อการก่อกำเนิดวัฒนธรรมและความเชื่อ ตลอดจนความเข้าใจ เคารพ ชื่นชม ความเข้มแข็งของประชาชนใน ASEAN ในระดับบุคคล และกลุ่มคน และลักษณะ อันโดดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล

2.6.3 การเชื่อมโยงสากลสู่ท้องถิ่น (Connecting Global and Local): สืบค้นประเด็นท้องถิ่น ที่เปลี่ยนแปลงหรือได้รับผลกระทบโดยการพัฒนาและแนวโน้มในอนาคตระดับสากลได้อย่างไร รวมทั้งเหตุการณ์ ปัญหาในท้องถิ่นในประเทศสมาชิกของ ASEAN มีผลกระทบต่อระดับสากลอย่างไร

2.6.4 การส่งเสริมความเท่าเทียมและความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice): ส่งเสริมหลักการของความเท่าเทียมและยุติธรรม และจัดให้ผู้เรียนได้มีเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ (วิธีการทางวิทยาศาสตร์ วิธีการทางการเมืองการปกครอง วิธีการทางปรัชญา) ที่สามารถนำมาวิเคราะห์สถานการณ์ที่ซับซ้อนและมีการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2.6.5 การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Working together for a Sustainable Future): เข้าใจความกดดันของทรัพยากรธรรมชาติที่มีจำกัดและการเพิ่มขึ้นของประชากร รวมทั้งการปรับตัว การนำไปใช้เพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเรียนรู้และทำงานร่วมกันภายในชุมชนของตนเองและขยายขอบเขตไปยังระดับประเทศ ภูมิภาคและสากล ดังนั้น ผู้เรียนจะต้องสร้างอนาคต ความรุ่งเรืองของ ASEAN ด้วยความรับผิดชอบ สันติ และความยั่งยืน

2.7 มโนทัศน์การสอนซึ่งเกี่ยวข้องกับอาเซียนศึกษา

วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา (2554 : 32) ได้วิเคราะห์มโนทัศน์การสอนซึ่งเกี่ยวข้องกับอาเซียนศึกษา ดังนี้

2.7.1 Concept of self-identity and community การเข้าใจตนเอง รู้จักอัตลักษณ์ของตนเอง รู้จักถิ่นฐานของตนเอง ซึ่งรวมถึงการเข้าใจความต้องการของตนเอง ค่านิยม และวัฒนธรรมของตนเอง รวมทั้งค่านิยมและวัฒนธรรมผู้อื่น จะเป็น พื้นฐานสำคัญที่ขยายความเข้าใจไปสู่ผู้อื่น มโนทัศน์นี้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะถือว่าเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจกันและกัน และเกิดสันติภาพ

2.7.2 Concept of ASEAN identity (Unity in diversity)

- 1) Concept of awareness of cultural diversity
- 2) Concept of respect of cultural diversity
- 3) Concept of appreciation of multicultural
- 4) Concept of prejudice reduction

5) Concept of mutual understanding

มโนทัศน์ข้อ 1) - 4) เป็นมโนทัศน์ย่อยที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันและนำมาสู่ ASEAN identity มโนทัศน์ของความตระหนัก (awareness) ในวัฒนธรรมของภูมิภาคที่มีความหลากหลาย (Cultural Diversity) ซึ่งจะทำให้เกิดความเคารพ (respect) ในวัฒนธรรมของสิ่งคนอื่น ซึ่งสิ่งที่สำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เช่น สังคมของประชาคมอาเซียน มีวัฒนธรรมที่คล้ายกันและกัน ซึ่งสะท้อนจากการมีพื้นฐานสังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ที่หลากหลาย

2.7.3 Concept of human dignity มโนทัศน์นี้เป็นเจตคติที่แสดงให้เห็นการเห็นศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ ซึ่งหมายถึง ประชาชน ในประชาคมอาเซียนล้วนมีคุณค่าต่อประเทศของตนเองและต่อภูมิภาคอาเซียน

2.7.4 Concept of ASEAN citizen มโนทัศน์นี้เน้นการเป็นพลเมืองอาเซียนที่ดี มีความรู้ มีลักษณะ และมีความรับผิดชอบต่อ สังคม ซึ่งมาจากพื้นฐานของความเป็นพลเมืองดีของประเทศตน

2.7.5 Concept of sustainability

- 1) Concept of cooperation/interdependence
- 2) Concept of conflict resolution

มโนทัศน์ข้อ 1) และ 2) เป็นมโนทัศน์ย่อยที่เชื่อมโยงกันและนำมาสู่ความยั่งยืน (Sustainability) ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยประเทศในกลุ่มอาเซียนจะต้องร่วมมือหรือพึ่งพาอาศัยกัน (cooperation/interdependence) เพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กับพลเมืองอาเซียน โดยไม่ไปเบียดเบียนพลเมืองในรุ่นต่อไป และในกรณีที่ประเทศ ในกลุ่มอาเซียนเกิดมีปัญหาหรือข้อพิพาทต่างๆ เกิดขึ้น การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง (Conflict resolution) ด้วยสันติวิธีจะเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นหัวใจที่ทำให้ประชาอาเซียนเกิดความมั่นคง เข้มแข็ง และยั่งยืน

โดยสรุป วัฒนธรรมทั้งหมดก็คือ มรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน (ASEAN heritage) ร่วมกัน การเกิดความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักในวัฒนธรรมที่หลากหลาย จะนำไปสู่การเกิดความชื่นชม (appreciation) ในวัฒนธรรมอื่น นอกเหนือจากวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งทำให้เกิดความลำเอียง อคติ (prejudice/bias) โดยจะนำไปสู่การเกิดความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน (mutual understanding) เมื่อผู้เรียนเกิดความตระหนักในวัฒนธรรมของชาติต่างๆ ของอาเซียน ที่ประกอบด้วย การเคารพในวัฒนธรรมของชาติอื่นๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจกันและกัน อันนำไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียว ในความหลากหลาย (unity in diversity) ดังคำขวัญของอาเซียนว่า One Vision, One identity, One Community

2.8 การเรียนรู้สู่วัฒนธรรมเพื่อนบ้าน

เกตุขพรรณ คำพุ่ม (2561 : 167-167) และ (NACCCE, 1999: 47) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า การขยายพื้นที่การเรียนรู้สู่วัฒนธรรมเพื่อนบ้าน รูปแบบของพฤติกรรมที่มีลักษณะแตกต่างกันตามแต่ละกลุ่มทางสังคมและชุมชน และภายใต้บริบทของชุมชนชาวดนนั้นคืออาณาบริเวณทางวัฒนธรรมเดียวกัน กรอบแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้สำหรับพื้นที่ซึ่งมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม การสร้างกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมตามวิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่ถือเป็นต้นแบบที่ดีของพหุวัฒนธรรมศึกษาที่ว่าด้วยการจัดการศึกษา ในมิติชุมชนท้องถิ่นด้วยการศึกษาชุมชนทั้งมิติผู้คนและสถานที่กระบวนการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรเชิงพื้นที่ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนภายในท้องถิ่นผ่านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน นักเรียน และชุมชนท้องถิ่น และการพัฒนาหลักสูตรด้วยบทบาทสำคัญของครูผู้สอนที่สามารถขับเคลื่อนการเรียนรู้ไปสู่โครงการทางสังคม เพื่อส่งเสริมเครือข่ายการเรียนรู้กับคลังความรู้ในท้องถิ่น

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จักรพงษ์ กล่อมปัญญา (2561) การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อออกแบบและพัฒนากิจกรรมการจัดเรียนรู้อาเซียนศึกษาแบบผสมผสานตามแนว Constructionism เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาเซียนศึกษาแบบผสมผสานตามแนว Constructionism เพื่อส่งเสริมทักษะ การคิดในศตวรรษที่ 21 และ 3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21 ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาเซียนศึกษาแบบผสมผสานตามแนว Constructionism เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนทองเอนวิทยาลำปางจังหวัดสิงห์บุรี 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ กิจกรรมการเรียนรู้อาเซียนศึกษาแบบผสมผสานตามแนว Constructionism ASEAN Steps แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test dependent) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาเซียนศึกษาแบบผสมผสานตามแนว Constructionism ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ASEAN Steps ได้แก่ A-Aims of learning outcomes กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้, S-Searching ค้นหาความรู้ผ่านกระบวนการระดมความคิด, E-Enactive การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความ ออยากรู้, A-Action learning ลงมือปฏิบัติ และ N-New Knowledge นำเสนอองค์ความรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาเซียนศึกษาแบบผสมผสานตามแนว

Constructionism เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21 ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาเซียนศึกษาแบบผสมผสานตามแนว Constructionism หลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เกตุชพรรณ คำพุ่ม (2561) การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้อาเซียนศึกษาด้วยชุดองค์ความรู้ท้องถิ่นภายใต้บริบทของชุมชนชายแดนสำหรับโรงเรียนชายแดนอาเซียน (Buffer School) โดยการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 400 ตัวอย่างจากโรงเรียนชายแดนทั้ง 4 แห่ง อันได้แก่ โรงเรียนพนมดงรักวิทยา โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคมและโรงเรียนเบตง วีระราษฎร์ประสาน ด้วยวิธีการวิจัยแบบผสมผสานเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ พบว่า มีการเรียนรู้ชุมชนชายแดนอาเซียนเกี่ยวกับภาษาถิ่น ช่องทางการเรียนรู้ตามกรอบการเรียนรู้ของหลักสูตรอาเซียนศึกษามีการให้ลำดับความสำคัญต่อช่องทางการเรียนรู้ในมิติของผู้คนและความเป็นเพื่อนบ้านกันสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 37.8) การบูรณาการการเรียนรู้อาเซียนแนวชายแดน ประกอบด้วยองค์ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ร่วมกับแหล่งการเรียนรู้นอกห้องเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยใช้แนวทางการบูรณาการการจัดการเรียนรู้อาเซียนศึกษาผ่าน 4 มิติความรู้สำคัญ ทั้งภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และชุมชนท้องถิ่น เพื่อเชื่อมโยงความเป็นเพื่อนบ้านด้วยรากร่วมเดียวกัน

3. การพัฒนาหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาหลักสูตรถือเป็นหัวใจสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเป็นพลเมืองที่ดีสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้หลักสูตรที่ดีจึงควรมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพชีวิตและสังคมของผู้เรียน ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นงานสำคัญที่เป็นเหมือนการกำหนดลักษณะคุณภาพประชากรและความเจริญของประเทศชาติในอนาคต

3.1 ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทาง กระบวนการ ตลอดจนจุดหมายปลายทางของกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งนักเรียนได้รับภายใต้การบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

McDonald (1986 : 215-220) Smith, Stanley and Shores (1975 : 3) และ Taba (1962 : 10) มีแนวความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า หลักสูตร หมายถึง วิธีการวางแผนกิจกรรมเพื่อการสอน การกำหนดประสบการณ์โดยโรงเรียน แผนสำหรับการเรียนรู้ แผนเพื่อวางแผนการปฏิบัติ

สำหรับการเรียนการสอน การวางแผนเพื่อการเรียนรู้ ประสบการณ์ที่กำหนดโดยโรงเรียน ตลอดจนผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ตามที่ได้วางแผนไว้ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นที่แตกต่าง

นอกจากนี้ Doll (2000 : 939) , Saylor and Alexander (1981 : 181) กล่าวว่า จุดหมายปลายทางกระบวนการของมวลประสบการณ์ทั้งหมดที่ได้ก็มีภายใต้การช่วยเหลือ หรือ คุณลักษณะของโรงเรียน

ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2564 : 27-28) กล่าวว่า คำว่า หลักสูตร มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า curriculum มาจากราก ศัพท์ภาษาลาตินว่า currere หมายถึงเส้นทางที่ใช้วิ่งแข่ง (running course หรือ running sequence of course or learning experiences) การเปรียบเทียบหลักสูตรกับสนาม หรือเส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งขึ้นเนื่องจากการที่ผู้เรียน จะสำเร็จในการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง โดยสรุป หลักสูตร หมายถึง แผนหรือแนวทาง กระบวนการ ตลอดจนจุดหมายปลายทางของกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนได้รับภายใต้การบริหารจัดการของสถานศึกษา

3.2 ความสำคัญของหลักสูตร

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

นฤมล จูประเสริฐ (2552 : 32) และทวีช ลักษณะสง่า (2557 : 20) กล่าวในทำนองเดียวกันว่า หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าจะจัดการศึกษาไปในทิศทางใด ซึ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติของครูและผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปรียบเสมือนเข็มทิศในการจัดการศึกษาของรัฐโดยมีการวางแผน มีจุดหมายและจุดประสงค์ที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาที่รัฐพึงประสงค์

ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2564 : 32-33) กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญ ดังนี้ 1) ความสำคัญต่อการศึกษาร่วม เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดเจตนารมณ์ เป้าประสงค์ของการศึกษาของชาติลงสู่การปฏิบัติ 2) ความสำคัญต่อการเรียนการสอน ให้เห็นแนวทางในการจัดมวลประสบการณ์แก่ผู้เรียน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นแผนแสดงแนวทางในการจัดมวลประสบการณ์และเป็นตัวกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญที่นักพัฒนาหลักสูตรควรทราบ ไม่ว่าจะหลักสูตรจะเป็นการออกแบบในลักษณะใดก็ตาม จะต้องประกอบด้วยส่วนประกอบต่าง ๆ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

Taba (1962 : 460) ให้ความเห็นว่าหลักสูตรมีองค์ประกอบอย่างน้อย 4 อย่าง คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมง สำหรับแต่ละวิชา
3. กระบวนการเรียนการสอน
4. การประเมินผลตามหลักสูตร

ซึ่งสอดคล้องกับ Tyler (1996 : 125), กาญจนา คุณารักษ์ (2540 : 14) และ ฉันทพร บุษปฤกษ์ (2554 : 23) นอกจากนี้ยังมีแนวความคิดเห็นที่แตกต่าง คือ สงัด อุทรานันท์ (2532 : 33) กล่าวว่าองค์ประกอบที่จำเป็นของหลักสูตร มีดังนี้

1. เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. การเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
5. การเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิชาการในชุมชน
6. การประเมินผล
7. การเสนอแนะเกี่ยวกับการช่วยเหลือและส่งเสริมผู้เรียน

รัตนชนก เมืองเชียงหวาน (2558 : 173) ปวีชญา เนียมคำ (2558 : 144) ปิยวรรณ ทองสุข (2557 : 162) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันดังนี้ องค์ประกอบที่สำคัญประกอบด้วย

1. ความเป็นมาของหลักสูตร
2. หลักการ
3. จุดมุ่งหมาย
4. คำอธิบายรายวิชา
5. ผลการเรียนรู้
6. โครงสร้างรายวิชา
7. เวลาเรียน
8. แนวทางการจัดการเรียนรู้
9. สื่อการเรียนรู้
10. การวัดและประเมินผล
11. แผนการจัดการเรียนรู้

ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2564 : 47) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์

3. โครงสร้าง เนื้อหา และเวลา
4. แนวทางการจัดกิจกรรม
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้
6. แนวการวัดและประเมินผล

จากการศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตร สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 5 องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร

แหล่งที่มา	Taba (1962)	สังกัด อุทรานันท์ (2532)	กระทรวง ศึกษาธิการ (2553)	ทวิช ลักษณะ สง่า (2557)	รัตนชนก เมือง เชียงใหม่ (2558)	ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูง เนิน (2564)	ผู้วิจัย
หลักการ			✓	✓	✓	✓	✓
จุดประสงค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
โครงสร้าง รายวิชา	✓		✓	✓	✓	✓	✓
แนว ทางการ จัดการ เรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
กิจกรรม การเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓		✓
การวัดและ ประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ผลการ เรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
คำอธิบาย รายวิชา				✓	✓		✓
แผนการ จัดการ เรียนรู้				✓	✓		✓

จากการศึกษาและสังเคราะห์ องค์ประกอบของหลักสูตรจากแหล่งที่มา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาจากตารางข้างต้นได้ดังนี้

1. หลักการ หมายถึง แนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการอันเป็นแกนของหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาเซียน ซึ่งแสดงเป้าหมายทั่วไปของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาเซียน

2. จุดประสงค์ หมายถึง ความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนที่จะผ่านหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาเซียน เพื่อกำหนดทิศทางและขอบเขตในการเรียนรู้แก่นักเรียน

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้น ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับสิ่งแวดล้อม มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินการ ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติ จนถึงการประเมินผล ก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์

4. แนวทางวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของหลักสูตร

5. คำอธิบายรายวิชา หมายถึง องค์ความรู้ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญ เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาเซียน ให้บรรลุตามผลการเรียนรู้ ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาเซียน

6. ผลการเรียนรู้ หมายถึง ดัชนีชี้วัดของการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดขึ้น โดยเป็นหน่วยวัดที่ควรมีผลเป็นตัวเลขที่น่าเชื่อถือ และต้องสื่อถึงเป้าหมายในการปฏิบัติงานสำคัญ เพื่อสร้างความชัดเจนในการกำหนด ติดตาม การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาเซียน

7. โครงสร้างรายวิชา หมายถึง การกำหนดขอบข่ายของรายวิชา ช่วยให้เห็นภาพรวมของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาเซียน ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้สาระสำคัญของแต่ละหน่วย การใช้เวลาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และสัดส่วนการเก็บคะแนนของรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาเซียน

8. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ล่วงหน้า เป็นระบบจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการเรียนรู้ในเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาเซียน เป็นการเตรียมการเรียนรู้อย่างมีระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดประสงค์ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของระบบการศึกษา เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอุดมการณ์อันสูงสุดของชาติที่กำหนดไว้โดยวางรากฐานทางความคิดและความประพฤติของผู้เรียน เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและของสังคมได้การจัดการศึกษาที่ดีจึงควรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพชีวิตและสังคมของผู้เรียน หลักสูตรจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้มีความเหมาะสมในด้านต่างๆ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคมอยู่เสมอทั้งนี้ต้องมีนักการศึกษาและผู้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้หลายทัศนะดังนี้

Taba (1962: 454) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึงการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรอันเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดประสงค์ การจัดสาระการเรียนรู้ การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้

Taba (1962: 454) และ Good (1973: 157 - 158) มีแนวคิดที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะคือการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นการพัฒนาหลักสูตรอย่างใดอย่างหนึ่ง ส่วนคำว่าเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึงการแก้ไขหลักสูตรให้ต่างไปจากเดิม

ส่วน กาญจนา คุณารักษ์ (2540: 334) ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า หมายถึง กระบวนการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้ และเพื่อให้ทราบพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงนั้นตรงตามจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์จริงหรือไม่

นอกจากนี้ อุบลรัตน์ กิจไมตรี (2544: 32) ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า หมายถึง การสร้างหลักสูตรหรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรขึ้นใหม่

จากความหมายของการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของนักการศึกษาที่ได้กล่าวไว้สรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การศึกษาความต้องการและข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การพัฒนาและหาคุณภาพ ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร และขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

3.5 รูปแบบและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของนักศึกษามีหลายรูปแบบการเลือกรูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เนื่องจากรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรจะเป็นแนวทาง เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น มีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Tyler (1950 : 1-2)

ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษา

ขั้นที่ 2 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences)

ขั้นที่ 3 การประเมินผล (Evaluation)

ซึ่งสอดคล้องกับ Taba (1962 : 424-426), Oliva (1992 : 168), Saylor, Alexander and Lewis (1981 : 30), Hunkins (1993 : 270-273) โดย Taba (1962) ได้เพิ่มเติมการเรียงลำดับเนื้อหา และการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนในแต่ละส่วนจะเสนอถึงข้อกำหนดสำหรับการพิจารณาลักษณะการจัดและสิ่งที่เกี่ยวข้อง

ส่วน Oliva (1992) เพิ่มการรวบรวมประสบการณ์การเรียนรู้และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภายหลังจากการคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้

นอกจากนี้ Saylor, Alexander and Lewis (1981) ได้เสนอแนวคิดนอกเหนือจากขั้นต่างๆ ของ Tyler (1950) กล่าวคือหลังการกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ของหลักสูตรแล้ว ดำเนินการจัดทำหลักสูตร โดยการเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับเป้าหมายและจุดประสงค์เหมาะสมกับผู้เรียนและลักษณะของสังคม และคำนึงถึงนโยบายการเมืองและสังคมด้วยเมื่อได้หลักสูตรแล้วก็นำไปใช้

นอกเหนือจากนี้ยังมีแนวคิดที่แตกต่าง กล่าวคือ Beaucham (1981 : 61-62) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรในรูปแบบที่เป็นระบบระเบียบ โดยกำหนดขั้นตอนของการทดลองใช้ การทบทวน การแก้ไข ซึ่งมีกระบวนการที่ประกอบด้วยตัวนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product)

นอกจากนี้ Hunkins (1993) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรโดยมีการกำหนด

ขั้นที่ 1 กรอบความคิดและหลักการของหลักสูตร ซึ่งทำให้แนวคิดนี้มีความพิเศษในขั้นนี้จะดูว่าอะไรคือลักษณะที่แท้จริงของหลักสูตรที่ถูกพัฒนาอะไรเป็นองค์ประกอบสำคัญ วิธีการใดที่เป็นไปได้ในองค์ประกอบเหล่านี้ซึ่งสามารถออกแบบหรือทำให้สัมพันธ์กันได้ ก่อนการวิเคราะห์และกำหนดจุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์ เมื่อทำการวิเคราะห์ และกำหนดจุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์เรียบร้อยแล้ว จึงทำการคัดเลือกเนื้อหาสาระ ซึ่งเนื้อหาอ้างอิงถึงกระบวนการรับรู้ที่ผู้เรียนใช้ศึกษารวมทั้งกระบวนการการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อประยุกต์ใช้กับความรู้และทักษะในการสื่อสารกับเรื่องอื่นที่นักเรียนรับรู้

ขั้นสุดท้ายของ Hunkins คือการดำเนินการหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เป็นขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งเป็นการสร้างระบบที่ต่อเนื่องให้แก่หลักสูตรเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องว่าหลักสูตรมีการจัดการอย่างต่อเนื่อง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554 : 10-11) กล่าวว่า เพื่อเป็นการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย ได้กำหนดขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมไปจากนักพัฒนาหลักสูตรทางตะวันตก กล่าวคือ

- 1) การทดลองใช้หลักสูตรในสถานศึกษานำร่อง และแก้ไขข้อบกพร่อง
- 2) การอบรมผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาให้เข้าใจหลักสูตรใหม่
- 3) การปฏิบัติการสอน กิจกรรมการใช้หลักสูตรใหม่ โดยการกำหนดให้มีขั้นตอนย่อยเพิ่มเติม คือ ผู้บริหารจัดเตรียมสิ่งต่างๆ เช่น บุคลากร (ครู) วัสดุหลักสูตร บริการต่างๆ เป็นต้น และการประเมินผล ประเมินทั้งผลการเรียนและหลักสูตร แล้วนำไปแก้ไข

ทวีช ลักษณะ สง่า (2557 : 161) ปิยวรรณ ทองสุข (2557 : 171) รัตนชนก เมืองเชียงหวาน (2558 : 181) และปวีชญา เนียมคำ (2558 : 158) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ การพัฒนาหลักสูตรมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

- 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการของหลักสูตร และความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 2) การพัฒนาหลักสูตร
- 3) การนำหลักสูตรไปใช้
- 4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2564 : 153-154) กล่าวว่า รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นภาพรวมที่มีลำดับต่อเนื่องกัน และมีความครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน จะวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษา จิตวิทยาการเรียนรู้ ผู้เรียน สังคมและเนื้อหาความรู้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร

ขั้นที่ 2 การกำหนดหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยนำข้อมูลที่ได้ในขั้นที่ 1 มากำหนดเป็นหลักการและจุดมุ่งหมาย หลักการจะแสดงถึงปรัชญา และเป้าหมายของหลักสูตร ส่วนจุดมุ่งหมายจะบอกคุณลักษณะของผู้ที่เรียนจบตามหลักสูตรว่าจะมีความรู้ทักษะ อะไร มีเจตคติอย่างไร สามารถทำอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้บ้าง

ขั้นที่ 3 การเลือกและจัดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ คือ กำหนดขอบข่ายและลำดับขั้นของเนื้อหาสาระ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และกำหนด แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แนวทางในการพัฒนาและใช้สื่อ

ขั้นที่ 4 การกำหนดแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรก่อนนำไปใช้ เป็นการนำโครงร่างหลักสูตรไปตรวจสอบความเหมาะสม ถูกต้อง สอดคล้อง โดยผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำผลการตรวจสอบคุณภาพ มาปรับปรุงแก้ไขโครงร่างหลักสูตรให้ดีขึ้นนำไปใช้

ขั้นที่ 6 การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการนำโครงร่างหลักสูตรที่ตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขแล้วไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนต่อไป โดยใช้ วิธีการต่างๆ ที่มั่นใจได้ว่ามีความเหมาะสม

ขั้นที่ 7 การประเมินหลักสูตร เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยประเมินทั้งแยกส่วนและภาพรวมของหลักสูตร

ขั้นที่ 8 การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เป็นการนำผลการประเมินมาดำเนินการปรับปรุงในกรณีที่พบข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย หรือดำเนินการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรหากพบข้อบกพร่องหรือปัญหามากมาย

จากการศึกษารูปแบบและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร สามารถสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

นักการศึกษา	Saylor, Alexander and Lewis (1981)	วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554)	ทวิชลักษณ์สง่า (2557)	ชนสิทธิ์ ลิทธิ์สูงเนิน (2564)	ผู้วิจัย
การศึกษาความต้องการ	✓	✓	✓	✓	✓
การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	✓	✓	✓	✓	✓
การพัฒนาและหาคุณภาพ		✓	✓	✓	✓
การทดลองใช้หลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
การประเมินผลหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
การปรับปรุงหลักสูตร		✓	✓	✓	✓

จากการศึกษาและสังเคราะห์ การพัฒนาหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาจากตารางข้างต้น ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาความต้องการและข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ลักษณะของสังคม การคำนึงถึงนโยบายการเมือง สังคม และการศึกษา ตลอดจนลักษณะและบริบทของสถานศึกษา ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 การพัฒนาและหาคุณภาพ หมายถึง การร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา รวมถึงการนำโครงร่างหลักสูตรไปตรวจสอบความเหมาะสม ถูกต้อง สอดคล้อง โดยผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำผลการตรวจสอบคุณภาพ มาปรับปรุงแก้ไขโครงร่างหลักสูตรให้ดีขึ้นนำไปใช้

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร หมายถึง การนำโครงร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขแล้วไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนต่อไป โดยใช้วิธีการต่างๆ ที่มั่นใจได้ว่ามีความเหมาะสม

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การตรวจสอบประสิทธิผลของหลักสูตร โดยประเมินทั้งแยกส่วนและภาพรวมเพื่อหาประสิทธิผลของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

3.6 การประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร (Evaluation) เพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรนั้นได้ผลตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพียงใด มีปัญหาหรืออุปสรรคใดบ้าง จะได้แก้ไขปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรต่อไป

Stake (1967 : 523-540) การประเมินหลักสูตร เป็นการตัดสินคุณค่าของหลักสูตร ซึ่งเน้นเรื่องการบรรยายสิ่งที่จะถูกประเมิน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในการตัดสินคุณค่า รวมถึงพิจารณาส่วนประกอบของการจัดการเรียนรู้

ในส่วนของ Oliva (1992 : 167) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่าเป็นกระบวนการที่กระทำอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมและประมวลข้อมูลทำการตัดสินใจ เพื่อจุดประสงค์ให้เกิดเป็นระบบแบบแผนที่ดีขึ้น

นอกเหนือจากนี้ Stufflebeam (2000 : 95-125) ให้ความหมายการประเมินหลักสูตร คือกระบวนการของการกำหนด รวบรวม และประมวลข้อมูลที่มีประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจ

โดยสรุปการประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่กระทำอย่างต่อเนื่อง โดยการใช้ข้อมูลที่รวบรวม ประมวลข้อมูล เพื่อการตัดสินใจหรือตัดสินใจ อย่างเป็นระบบโดยพิจารณาผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตรรวมไปถึงส่วนประกอบของการจัดการเรียนรู้

3.7 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินแต่ละชั้นตอนก็จะมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน แต่จุดมุ่งหมายโดยทั่วไปจะมีความใกล้เคียงกัน มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

Taba (1962 : 429) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรทำขึ้นเพื่อศึกษากระบวนการต่างๆ ที่กำหนดไว้ว่าสอดคล้องหรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรเพื่อพิจารณาและตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่าส่วนประกอบต่างๆ มีความสอดคล้องกันหรือไม่

3.8 รูปแบบการประเมินหลักสูตร

มีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ Stufflebeam (2000 : 127-131) เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในชื่อ CIPP Model (Context-Input-Process-Product Model) หรือ The Phi Delta Kappa Committee Model รูปแบบนี้เป็นการประเมินข้อมูล 4 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 การประเมินบริบท เป็นการประเมินสภาวะแวดล้อม โดยการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการต่างๆ เพื่อชี้ให้เห็นว่าควรกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างไรจึงจะสนองความต้องการและแก้ปัญหาที่ประสบอยู่

ประเภทที่ 2 การประเมินปัจจัยตัวป้อน เป็นการประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ได้แก่ปัจจัยด้านบุคลากร ผู้เรียน อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่งบประมาณ ฯลฯ มีส่วนช่วยให้การใช้หลักสูตรในทางปฏิบัติบรรลุผลหรือไม่อย่างไร

ประเภทที่ 3 การประเมินกระบวนการ เพื่อตรวจสอบดูว่ากิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ ของการใช้หลักสูตรในสภาพที่เป็นจริงเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อบกพร่องหรือไม่

ประเภทที่ 4 การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรนั้น โดยตรวจสอบว่าผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ เพียงใด

รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบ CIPP นี้ เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ ผู้ประเมินจะประเมินผลทั้ง 4 ด้าน แล้วนำมาพิจารณาความสอดคล้องและความสัมพันธ์กัน

3.9 ความหมาย หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551 : 12), รัตนชนก เมืองเชียงหวาน (2558 : 168) ปวิษฐา เนียมคำ (2558 : 135) และ ปิยวรรณ ทองสุข (2557 : 154) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม หมายถึง กระบวนการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่

นอกเหนือจากนี้ ปวิชญา เนียมคำ (2558 : 147) ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมอีกว่า การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม หมายถึง แผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดกระบวนการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา หรือความต้องการของนักเรียน รวมถึงการปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น มีความสมบูรณ์และเหมาะสม โดยจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ท้องถิ่น สังคม และความต้องการของนักเรียน

โดยสรุป การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม หมายถึง กระบวนการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ หรือ การปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น มีความสมบูรณ์และเหมาะสมให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ท้องถิ่น สังคม และความต้องการของนักเรียน

3.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

ทวิช ลักษณะสง่า (2557) การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่นสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3) ทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 4) ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เกี่ยวกับผลการเรียนรู้การศึกษาท้องถิ่น ความสามารถของนักเรียนในการศึกษาท้องถิ่น และความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียน โดยทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 50 คน เป็นเวลา 40 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ประเด็นสนทนากลุ่ม แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการศึกษาท้องถิ่น แบบบันทึกความภาคภูมิใจในท้องถิ่น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่า ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-test แบบ Dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและต้องการให้พัฒนาหลักสูตรที่เน้นการแสวงหาความรู้โดยใช้ท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญ หลักสูตรประกอบด้วยหลักการ จุดหมาย คำอธิบาย รายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ การทดลองใช้หลักสูตรโดยจัดการเรียนรู้ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยการศึกษาท้องถิ่นพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และปฏิบัติ นักเรียนมีผลการเรียนรู้การศึกษาท้องถิ่นก่อนและหลังใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความสามารถในการศึกษาท้องถิ่น และนักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น โดยนักเรียนมีความเห็นว่าท้องถิ่นของนักเรียนน่าอยู่ คนในท้องถิ่นมีอัธยาศัยดี มีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อนักเรียน และนักเรียนต้องการพัฒนาท้องถิ่นของนักเรียน

ปิยวรรณ ทองสุข (2557) การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการเผชิญภัยพิบัติน้ำท่วม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการเผชิญภัยพิบัติน้ำท่วมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการเผชิญภัยพิบัติน้ำท่วม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมาลาสวรรค์พิทยา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการเผชิญภัยพิบัติน้ำท่วมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมาลาสวรรค์พิทยา จังหวัดนครนายก และ 2) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ยที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน พบว่าหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการเตรียมความพร้อมในการเผชิญภัยพิบัติน้ำท่วม ประกอบด้วย แนวคิด หลักการ จุดหมาย ผลการเรียนรู้ ค่าอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ทางการเรียนของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการเผชิญภัยพิบัติน้ำท่วมสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตนชนก เมืองเชียงหวาน (2558) การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมวิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) ทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 4) ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ เรื่องคำศัพท์ภาษาจีนข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี ความสามารถด้านภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 24 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 เป็นเวลา 20 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมวิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่องคำศัพท์ภาษาจีนข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี แบบประเมินความสามารถด้านภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่องข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การ

ทดสอบค่าทีแบบ One Sample t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พบว่านักเรียนและผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและต้องการให้จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมวิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรีประกอบด้วย ความเป็นมาของหลักสูตร หลักการ จุดมุ่งหมาย คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละหน่วยจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบทางตรง (Direct Instruction) และวิธีสอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม มีความเหมาะสมและสอดคล้องเท่ากับ $\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.38 ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่านักเรียนมีความสนใจในภาษาจีน และข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี นักเรียนกล้าแสดงออกในการพูดภาษาจีนมากขึ้น และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรม นักเรียนมีผลการเรียนรู้ เรื่องคำศัพท์ภาษาจีนข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอยู่ในระดับดีเยี่ยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความสามารถด้านภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี อยู่ในระดับดีเยี่ยม นักเรียนมีผลการเรียนรู้ เรื่องข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม อยู่ในระดับมากที่สุด

4. พหุวัฒนธรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) คือ กระบวนการที่คนสำคัญที่ถูกนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วัฒนธรรมเป็นทุนความรู้สำคัญเกี่ยวกับความหลากหลายของมนุษย์ ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาให้ความสำคัญกับประเด็นนี้หลายท่านดังนี้

4.1 ความหมายของพหุวัฒนธรรม

ความหมายของพหุวัฒนธรรม เป็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคม ซึ่งมีนักวิชาการ และนักการศึกษาให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

Baruth. And Manning. (1992 : 42) และ Banks and Banks (1994 : 1) กล่าวว่าในทำนองเดียวกันว่า พหุวัฒนธรรม หมายถึง ความหลากหลายในด้านภาษา เชื้อชาติ เพศสภาพ การยอมรับทางสังคม และชนชั้นทางสังคม

ในส่วนของ Tileston (2010 : 91) กล่าวว่า พหุวัฒนธรรม หมายถึง ความแตกต่างในเรื่องของความแตกต่างทางวัฒนธรรม กระบวนการเรียนรู้ และเชื้อชาติ

ซึ่ง ประเวศ วะสี (2537 : 8) กล่าวว่า พหุวัฒนธรรม หมายถึง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงมิติวิถีชีวิต มรดกทางสังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

นอกเหนือจากนี้ วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง (2556 : 107) กล่าวว่า พหุวัฒนธรรม หมายถึง ความหลากหลายแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม รวมถึงวิถีชีวิต ของคนในประเทศ

โดยสรุป ความหมายของพหุวัฒนธรรม เพื่อนำมาเป็นความหมายของพหุวัฒนธรรมของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน หมายถึง ความหลากหลายด้านเชื้อชาติ ศาสนา เพศสภาพ รวมถึงวิถีชีวิต มรดกทางสังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.2 ความหมายของพหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education)

พหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) คือ กระบวนการที่คนสำคัญที่ถูกนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วัฒนธรรมเป็นทุนความรู้สำคัญเกี่ยวกับความหลากหลายของมนุษย์ ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาให้ความหมายไว้หลายท่านดังนี้

Bennet (1995 : 15), Willett, Cynthia (1998 : 16) และ พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิต (2555 : 269) มีแนวคิดที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ พหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) หมายถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีสาระการเรียนรู้และความคิด ความเชื่อของมนุษย์ที่มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม หลักสูตรและการสอนเชื่อมโยงความรู้และความสัมพันธ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนพื้นถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) การเคลื่อนไหวไปสู่ความเสมอภาค 2) หลักสูตรพหุวัฒนธรรม 3) กระบวนการไปสู่พหุวัฒนธรรม และ 4) การต่อสู้กับอคติและการเหยียดหยาม เพื่อสร้างให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะอยู่ในสังคมที่ผู้คนมีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม และการเกิดความเข้าใจในความแตกต่างหลากหลาย

ทั้งนี้ Banks & Banks (2012 : 1) และ Mitchell and Salsbury (1999 : 304) มีแนวคิดที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ พหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) หมายถึง แนวทางในการปฏิรูปที่ออกแบบมาเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในองค์รวมเพื่อผู้เรียนที่มาจากความหลากหลายของเชื้อชาติ กลุ่มชน เพศ ความสามารถพิเศษของผู้เรียน และชนชั้นทางสังคม โดยการจัดประสบการณ์ให้เกิดความเท่าเทียมกันทางการศึกษาทั้งในสถาบัน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ตลอดจนงานการศึกษาที่พยายามสร้างแนวความคิดค่านิยมเชิงบวกเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันของมนุษย์และนำไปสู่การปรับปรุงความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคน

สรุป จากการสังเคราะห์ความหมายของพหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) เพื่อนำมาเป็นความหมายของพหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน หมายถึง สถานะของครอบครัว และพื้นที่ทางภูมิศาสตร์เพื่อการถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม โดยจัดการเรียนรู้ให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม เข้าใจ ตระหนัก มีความไวทางวัฒนธรรม ยอมรับ และให้คุณค่าความต่างทางวัฒนธรรม การสอนให้เด็กมีค่านิยมเชิงบวกเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ นับถือในความเป็นมนุษย์ที่มีความแตกต่างในแต่ละวัฒนธรรม ต่างในวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ

4.3 หัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้

หัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา มีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้ เสาหลักของ เรื่องศรี (2562 : 7-9) หัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบพหุวัฒนธรรม

- 4.3.1 การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนไม่ดูถูก ไม่เหยียดหยาม ไม่เปรียบเทียบ
- 4.3.2 การจัดการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายเพื่ออยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลาย
- 4.3.3 เน้นสร้างทักษะและความรู้ เพื่อตระหนักถึงอคติ ลดอคติ เข้าใจ และเคารพ วัฒนธรรมของคนอื่น
- 4.3.4 เน้นการเชื่อมโยงวัฒนธรรมของเด็กเข้ากับวัฒนธรรมอื่นๆ
- 4.3.5 การมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาเด็ก
- 4.3.6 การออกแบบการเรียนรู้ให้คิดแบบหลากหลาย

4.4 จุดเน้นของวิธีการจัดการเรียนรู้

แสงดาว ถิ่นหารวรงค์ (2558 : 4-6) กล่าวว่า จุดเน้นของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบพหุวัฒนธรรมศึกษา มีดังนี้

- 4.4.1 เน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นการมีส่วนร่วมของเด็ก
- 4.4.2 เน้นให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลาย
- 4.4.3 เน้นการปฏิสัมพันธ์กับคนต่างวัย การมีส่วนร่วมที่เด็กทำได้จริง
- 4.4.4 เน้นสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ วิธีคิด วิธีปฏิบัติกับคนต่างวัฒนธรรม และกำหนด พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่สร้างให้เกิดขึ้นกับเด็ก
- 4.4.5 การเรียนรู้ควรเกิดขึ้นจากตัวผู้เรียนเอง
- 4.4.6 ครู/ผู้ใหญ่ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม ซึ่งเกี่ยวกับความหลากหลายด้านเชื้อชาติ ศาสนา เพศสภาพ รวมถึงมิติวิถีชีวิต มรดกทางสังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น มีนักคิด นักทฤษฎีหลายท่าน ที่ศึกษาเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมโดยตรง ซึ่งมีทฤษฎีต่างๆ ดังนี้

4.5.1 ทฤษฎีพหุวัฒนธรรมนิยม เป็นมโนทัศน์ที่มาจากความขัดแย้งเรื่องนโยบาย การกีดกันทางวัฒนธรรม ปัญหาการแบ่งแยก ปัญหาการควบคุมรูปแบบทางวัฒนธรรม ทฤษฎีนี้เน้น ความต้องการคงไว้ซึ่งความแตกต่างทางวัฒนธรรมให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข การให้กลุ่ม ชนเกิดการตระหนักรู้และเข้าใจกลุ่มบุคคลอื่นที่มีวัฒนธรรม ซึ่งแตกต่างจากตนตลอดจนปรับเปลี่ยน ทัศนคติเกี่ยวกับความเข้าใจในความเสมอภาคในฐานะของการเป็นพลเมือง (Adachi, 2011: 118)

4.5.2 ทฤษฎีพหุวัฒนธรรมนิยม มีแนวทางการคิดที่เกี่ยวข้องกับการให้ความสำคัญกับการ ยอมรับบริบทของความแตกต่างที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อให้ทุกคนในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่าง

ปกติสุขภายใต้ความแตกต่างทางวัฒนธรรม การแทรกซึมความรู้ผ่านมวลชน โดยใช้การศึกษามาเป็นเครื่องมือหลักในการช่วยเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพหุวัฒนธรรม และให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลและกลุ่มชนต่างๆ (Canen, 2002 : 73-85)

4.5.3 ทฤษฎีการพัฒนานักเรียนตามการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามกิจกรรมหรือโปรแกรมในชั้นเรียนตามลำดับขั้นของการยอมรับความเป็นพหุวัฒนธรรมโดยโรงเรียน มีการประเมินที่จัดการสอนแบบพหุวัฒนธรรมตามลำดับขั้นของการยอมรับความเป็นพหุวัฒนธรรมโดยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน มีเป้าหมาย เพื่อให้โรงเรียนได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการยอมรับวัฒนธรรมของนักเรียน เพื่อการปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เอื้อ เข้าใจ และเข้าถึงนักเรียนทุกคน (Banks, 1994 : 136)

4.5.4 ทฤษฎีการผสมผสานกลมกลืน เป็นกระบวนการที่วัฒนธรรมรองเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมหลัก หรือมีการรวมกันของทั้งสอง มีการรวมตัวของสมาชิกทั้งสองกลุ่มเป็นกลุ่มสมาชิกเดียวกันทางสังคม (Gordon, 2010 อ้างถึงใน บังอร ร้อยกรอง, 2553 : 320)

กล่าวโดยสรุปทฤษฎีเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมประกอบไปด้วยทฤษฎีพหุวัฒนธรรมนิยม ทฤษฎีการพัฒนานักเรียนตามการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม และทฤษฎีการผสมผสานกลมกลืน โดยแต่ละทฤษฎี มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้ ทฤษฎีพหุวัฒนธรรมนิยม เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับการยอมรับความแตกต่างที่เกิดขึ้นในสังคม ทฤษฎีการพัฒนานักเรียนตามการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม เป็นทฤษฎีที่เน้นในเรื่องของการประเมินลำดับขั้นของการยอมรับความเป็นพหุวัฒนธรรมของนักเรียน ในส่วนของทฤษฎีการผสมผสานกลมกลืน เป็นทฤษฎีที่เน้นในเรื่องการหลอมรวมวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน

4.6 หลักการพหุวัฒนธรรมศึกษา

หลักการพหุวัฒนธรรมศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านให้หลักการไว้ดังนี้

Miller-Lachman and Taylor (1995 : 26-29) ได้กล่าวว่า พหุวัฒนธรรมศึกษา มีหลักการคือ การที่เด็กทุกคนต้องได้เรียนรู้สูงสุดตามศักยภาพของเขาที่โรงเรียนจะสามารถจัดให้ เด็กต้องถูกเตรียมให้เรียนและทำงานอยู่ร่วมกันได้อย่างสมดุล เพื่อให้การศึกษาวัฒนธรรมนำไปสู่การร่วมมือ การประสานงาน ความอดกลั้น และชื่นชมระหว่างกันของคนต่างวัฒนธรรม และประชากรทั่วโลก

นอกจากนี้ Banks & Banks (1998 : 14) ได้กล่าวถึง ลักษณะการจัดการศึกษาที่เป็นพหุวัฒนธรรมซึ่งมีหลักสำคัญที่จะต้องศึกษาอย่างน้อย 3 ประการคือ แนวคิดหรือมโนทัศน์ (idea or concept) มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อผู้เรียนทุกคนมีความเท่าเทียมกันในโอกาสที่จะได้รับการเรียนรู้ แนวทางการปฏิรูปทางการศึกษา (educational reform movement) เป็นการเปลี่ยนแปลง

สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในลักษณะองค์รวม และกระบวนการทางการจัดการศึกษาตามแนวทาง พหุวัฒนธรรม (process) มีเป้าหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มีเสถียรภาพและความยุติธรรม เพื่อเพิ่มความเท่าเทียมกันแก่ผู้เรียนทุกคน

กล่าวโดยสรุป พหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) มีหลักการคือ การที่เด็กทุกคนต้องได้เรียนรู้สูงสุดตามศักยภาพ เด็กต้องถูกเตรียมให้เรียนและทำงานอยู่ร่วมกันได้อย่างสมดุล การศึกษาวัฒนธรรมนำไปสู่การร่วมมือ การประสานงาน ความอดกลั้น และชื่นชมระหว่างกันของคนต่างวัฒนธรรมและประชากรทั่วโลก บุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องเป็นตัวแทนของผู้มีวัฒนธรรมที่หลากหลายเพื่อสร้างสังคมที่ประนีประนอม การจัดการศึกษาที่เป็นพหุวัฒนธรรมต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อผู้เรียนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในลักษณะองค์รวม และกระบวนการมีเป้าหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มีเสถียรภาพ และความยุติธรรม เพื่อเพิ่มความเท่าเทียมกันทางการศึกษา

4.7 แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เป็นกระบวนการการใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านให้หลักการการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาไว้ดังนี้

Banks (1994 : 194) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา มีกระบวนการ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ควบคู่กับวิถีชีวิต
2. ให้สิทธิความเสมอภาค
3. ส่งเสริมให้ยอมรับในคุณค่าของวัฒนธรรม
4. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ลดการแบ่งแยก
5. ใช้หลักสูตรที่เรียนรู้เกี่ยวกับทุกกลุ่มชน
6. ตอบสนองความต้องการของเด็กทุกคน
7. จัดการศึกษามีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทุกกลุ่มชน

นอกจากนี้ Grant and Sleeter (2003 : 126) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา มีกระบวนการ ดังนี้

1. สอนให้นักเรียนที่เป็นชนกลุ่มน้อยเป็นพิเศษโดยเข้ามาเรียนร่วมกับกลุ่มนักเรียนในวัฒนธรรมใหญ่และทำการสอนไปตามปกติ แต่ครูเตรียมเอกสารเพิ่ม หรือจัดการสอนเพิ่มให้เป็นพิเศษการสอนแบบนี้หลักสูตรยังคงเดิม ครูมุ่งให้นักเรียนที่เป็นชนกลุ่มน้อยเหล่านี้สามารถทำคะแนนสอบตามมาตรฐานกลางได้

2. สอนให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมนุษย์ที่มีความต่างทางวัฒนธรรมในรูปแบบดังกล่าว ครูมุ่งสร้างเจตคติเชิงบวกในเรื่องความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นกับนักเรียน จุดมุ่งหมายสำคัญคือ การสร้างความเห็นอกเห็นใจ การสร้างความเข้าใจ การสร้างความอดกลั้นต่อความแตกต่างหลากหลาย

3. สอนเป็นหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับกลุ่มวัฒนธรรม หรือกลุ่มชนใดกลุ่มชนหนึ่งในการสอน ครูสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงกลุ่มชาติพันธุ์ใดชาติพันธุ์หนึ่งเป็นพิเศษ เช่น ชนเผ่าพื้นเมือง อเมริกา หรือญี่ปุ่น การสอนจึงเป็นการสร้างให้ผู้เรียนได้รู้จักคนต่างวัฒนธรรมมากขึ้น

4. รายวิชาแต่ละรายวิชาสร้างเนื้อหาที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และนำไปบูรณาการกับเนื้อหาเดิม หน่วยการเรียนรู้เดิม

5. การปรับเนื้อหา ให้สอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของสังคม การสร้างภาวะรับผิดชอบของการเป็นพลเมือง

ในส่วนของ Cushner, McClelland and Safford (2015 : 322) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา มีกระบวนการ ดังนี้

1. รับรู้เข้าใจว่า วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
2. เข้าใจวัฒนธรรม เรียนรู้และเข้าใจกระบวนการทางสังคม
3. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง กลุ่มวัฒนธรรมในสังคม ในชาติที่ตนเองอาศัยอยู่ (intergroup) และระหว่างชาติต่างๆ ที่มีวัฒนธรรม แตกต่างไปจากชาติของตนเอง (intragroup)
4. การปรับเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะ ความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม (transmit cross-cultural understanding and skills to student)

ในขณะเดียวกัน Banks and Banks (2007 : 201-206) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา มีกระบวนการ ดังนี้

1. การบูรณาการในเนื้อหาวิชา (Content Integration)
2. กระบวนการสร้างองค์ความรู้ (The Knowledge Construction Process)
3. การลดอคติ (Prejudice Reduction)
 - 3.1 การเสริมแรงนักเรียน
 - 3.2 การให้นักเรียนได้รับรู้ถึงความแตกต่างที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและในสังคม
 - 3.3 การปรับเปลี่ยนหลักสูตร
 - 3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เน้นความร่วมมือและมีการติดต่อสัมพันธ์กัน
4. การสอนที่ยึดหลักความยุติธรรม (Equity Pedagogy)
5. สร้างพลังอำนาจให้เกิดขึ้นกับวัฒนธรรมโรงเรียน (An Empower School Culture)

นอกจากนี้ นันธิดา จันทรางศุ (2560 : 25-47) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด พหุวัฒนธรรมศึกษา มีกระบวนการ ดังนี้

1. การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านพหุวัฒนธรรมศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบ โดยบูรณาการแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาโดยเน้น การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม หรือการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) โดยใช้วัฒนธรรมเป็นทุน

2. การจัดการเรียนรู้ด้านพหุวัฒนธรรมที่คำนึงถึงความเข้าใจในเรื่องพหุวัฒนธรรม (inter/multicultural understanding) และทักษะความสามารถในการใช้ชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ใน สังคม (personal and social competence)

3. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและความรู้ให้แก่คนรุ่นต่อไป เป็นการ เตรียมพลเมืองให้เป็นคนใจกว้าง ให้เด็กโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีการดูแลใส่ใจผู้อื่น มีความเป็นธรรม และ ความเห็นอกเห็นใจยอมรับความแตกต่างหลากหลาย เป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม (cultural citizenship)

โดยสรุปแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษามีแนวทางดังนี้

4.6.1 การใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน สำหรับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทางวัฒนธรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ โดยการนำข้อมูลสารสนเทศจากกลุ่มวัฒนธรรมของนักเรียน ที่อยู่ในห้องเรียนในโรงเรียน หรือในชุมชน การคำนึงถึงที่ตั้ง ภูมิหลัง และประสบการณ์ ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนมายกตัวอย่าง มาอภิปรายร่วมกัน

4.6.2 การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม กล่าวคือ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดการ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสังคม องค์กรประกอบทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ความสามารถพิเศษ หรือความถนัดของบุคคล ชนชั้นทางสังคม ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และมีอิทธิพลต่อการก่อเกิดความรู้ใหม่ๆ ผู้เรียนต้องมีเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมในสังคม การปรับเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม ตลอดจน การจัดการจัด การเรียนรู้ตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา ควรมีการปรับโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม ในโรงเรียนให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมกัน การจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพและความยุติธรรม

4.6.3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนจากกลุ่มต่างๆ ได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง ลดการแบ่งแยกของกลุ่มในผู้เรียนให้หมดไป ตลอดจนการสร้าง สัมพันธไมตรีต่อกัน เพื่อจุดประสงค์ทางการเรียนรู้ คือ

- 1) ความเข้าใจในเรื่องพหุวัฒนธรรม
- 2) ทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรม
- 3) เจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

4.8 การรู้พหุวัฒนธรรม

การรู้พหุวัฒนธรรม เป็นการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ให้เกิดความเข้าใจ และการยอมรับเกี่ยวกับสังคม การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา และ ประวัติศาสตร์ จนกระทั่งเห็นคุณค่า ของความเหมือนและความแตกต่างในวิถีชีวิต มีนักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่านศึกษาไว้ ดังนี้

National Council for Accreditation of Teacher Education (2002 : 102) กล่าวว่า การรู้พหุวัฒนธรรม เป็นความเข้าใจมิติต่างๆ เกี่ยวกับสังคม และทางภูมิศาสตร์

ในส่วน ของ Lemke Cheryl (2003 : 47) กล่าวว่า การรู้พหุวัฒนธรรม เป็นความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ให้เกิดการยอมรับ และ เกิดการเห็นคุณค่า ของความเหมือนและความแตกต่างในวิถีชีวิต ได้แก่ ประเพณี ค่านิยม และความเชื่อในวัฒนธรรมของ ตนเอง และผู้อื่น

นอกจากนี้ Canen and Canen (2008 : 4-19) กล่าวว่า การรู้พหุวัฒนธรรม เป็นการเห็นคุณค่าทางวัฒนธรรม ในด้านชาติพันธุ์ เชื้อชาติ เพศ ศาสนา วิถีชีวิต และลักษณะเฉพาะอื่นๆ

ในส่วน ของ Taylor and Hoechsmann (2011 : 219-238) กล่าวว่า การรู้พหุวัฒนธรรม เป็นการเห็นคุณค่า และการยอมรับในสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมที่มี พื้นฐานการปฏิบัติ ในสังคมต่างกัน โดยสามารถปรับตัว และพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งเหล่านั้น

นอกเหนือจากนี้ สิทธิพงษ์ ล้ำสมบัติ (2558 : 218) กล่าวว่า การรู้พหุวัฒนธรรม เป็นความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกัน และพัฒนา ตนเองให้เกิด

- 1) ความเข้าใจในความแตกต่าง
- 2) การยอมรับในความแตกต่าง
- 3) การเห็นคุณค่าในความแตกต่าง ในวิถีชีวิตของกลุ่มคนที่ต่างกันทางเชื้อชาติมาอยู่ร่วมกันในสังคมเดียวกัน

โดยสรุป การรู้พหุวัฒนธรรม เป็นการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้เกิดความเข้าใจ และการยอมรับเกี่ยวกับสังคม การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา และประวัติศาสตร์ จนกระทั่งเห็นคุณค่า ของความเหมือน และความแตกต่าง ในวิถีชีวิต

4.9 ประเด็นของความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ประเด็นของความหลากหลายทางวัฒนธรรม เป็นประเด็นของปัจจัยที่ทำให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน กล่าวถึงประเด็นของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ดังนี้

Bank (2001 : 77-78) กล่าวว่า ประเด็นของความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีดังนี้

1. อาหาร (Food)
2. การแต่งกาย (Fashion)

3. เทศกาลสำคัญๆ (Festival)

ในส่วนขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ SEAMEO (Southeast Asian Ministers of Education Organization) และ หน่วยงานเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา หรือ USAID (United States Agency for International Development) : SEAMEO and USAID (2557 : 87-88) กล่าวว่า ประเด็นของความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีดังนี้

1. ภูมิศาสตร์
2. เชื้อชาติ
3. ภาษา
4. ชาติพันธุ์
5. สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม
6. การศึกษา
7. ศาสนา
8. อายุ
9. เพศ

นอกเหนือจากนี้ นันธิดา จันทรางศุ (2560 : 108) กล่าวว่า ประเด็นของความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีดังนี้

1. ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
3. ประเพณี
4. อาชีพ
5. ผู้คน
6. ศาสนาและความเชื่อ
7. อาหาร

นอกจากนี้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สพฐ. (2562 : 5) กล่าวว่า ประเด็นของความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีดังนี้

1. ผู้คนและพื้นที่
2. ศูนย์กลางอำนาจสมัยโบราณ
3. ข้าว และเครื่องเทศ
4. ปฏิสัมพันธ์กับโลก

4.10 หลักการจัดการเรียนรู้

หลักการจัดการเรียนรู้ เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

4.9.1 การใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน สำหรับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ โดยการนำข้อมูลสารสนเทศจากกลุ่มวัฒนธรรมของนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียน ในโรงเรียน หรือในชุมชน การคำนึงถึงที่ตั้ง ภูมิหลังและประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน มายกตัวอย่าง มาอภิปรายร่วมกัน

4.9.2 การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม กล่าวคือ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสังคม องค์กรประกอบทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ความสามารถพิเศษ หรือความถนัดของบุคคล ชนชั้นทางสังคม ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และมีอิทธิพลต่อการก่อเกิดความรู้ต่างๆ ผู้เรียนต้องมีเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมในสังคม การปรับเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา ควรมีการปรับโครงสร้างทางสังคม และวัฒนธรรมในโรงเรียนให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมกัน การจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพและความยุติธรรม

4.9.3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนจากกลุ่มต่างๆ ได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง ลดการแบ่งแยกของกลุ่มในผู้เรียนให้หมดไป ตลอดจนการสร้างสัมพันธ์ไมตรีต่อกัน เพื่อจุดประสงค์ทางการเรียนรู้ คือ

- 1) ผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม
- 2) ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
- 3) เจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

4.11 จุดประสงค์ของการศึกษาแบบเน้นพหุวัฒนธรรม

จุดประสงค์ของการศึกษาแบบเน้นพหุวัฒนธรรม เป็นเป้าหมายหลักของพหุวัฒนธรรมศึกษา ซึ่งมีนักการศึกษา Burnett (1995 : 96-98) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการศึกษาแบบเน้นพหุวัฒนธรรม ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงของผู้สอน โดยผู้สอนต้องตรวจสอบตนเองทั้งในด้านอคติที่ส่งผลต่อกระบวนการสอนและสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ยังต้องสร้างความเข้าใจผู้คน สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรอบตัว โลก และความสัมพันธ์กับผู้อื่น อีกทั้งความรับผิดชอบต่อผู้เรียน

2. การเปลี่ยนแปลงสถาบันและระบบการเรียนการสอน การศึกษาพหุวัฒนธรรมต้องผ่านการตรวจสอบอย่างมีวิจารณ์รอบด้านเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในสถาบัน

2.1 การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยพยายามสร้างให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ พหุวัฒนธรรมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ การเรียนรู้ต้องมุ่งเน้นที่ผู้เรียนมากกว่าคะแนนสอบหรือการจัดระดับของสถานศึกษา เน้นการคิดอย่างสร้างสรรค์ และการคำนึงถึงสังคมจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นสำหรับผู้เรียนที่มีความต่างทางวัฒนธรรม

2.2 สื่อการเรียนการสอน ควรมีการตรวจสอบความลำเอียงทางวัฒนธรรม ควรมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดมีวิจารณ์ญาณในการวิเคราะห์ วิจัยกรณีสื่อได้

2.3 การสนับสนุนของสถาบันและบรรยากาศในชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศเชิงบวกให้แก่ผู้เรียนทุกคน รวมไปถึงการตรวจสอบวัฒนธรรมของสถาบันอย่างใกล้ชิดว่ามีประเด็นที่อาจก่อให้เกิดการกดขี่ผู้เรียนที่มีความต่างทางวัฒนธรรมหรือไม่

3. การเปลี่ยนแปลงสังคมของผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและของสถาบัน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมในสถาบันจนสามารถสร้างความยุติธรรมและความเท่าเทียมกันในสังคมได้

นอกจากนี้ Gay (2010 : 289) กล่าวว่า จุดประสงค์แบ่งออกได้เป็น 7 ด้าน ซึ่งจะครอบคลุมทั้ง 3 ขอบเขตของการเรียนรู้ ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ของการศึกษา พหุวัฒนธรรมและคุณค่าการนำมาใช้ในสถานการณ์จริง

1. การพัฒนาความรู้ด้านชนชาติและวัฒนธรรม (developing ethnic and cultural literacy) ประกอบไปด้วย 2 ประเด็นหลัก

1.1 การสอนผู้เรียนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชน กลุ่มน้อย ที่ไม่ได้ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรปัจจุบัน

1.2 การแทนที่ภาพหรือข้อมูลที่ถูกบิดเบือนเกี่ยวกับชนชาติอื่นด้วยข้อมูลที่มีความถูกต้องยิ่งขึ้น

2. การพัฒนาตน (personal development) การสร้างความเข้าใจในตัวตน สร้างมโนทัศน์ในทิศทางบวก และสร้างความภูมิใจในลักษณะเฉพาะของตนเอง เพราะผู้เรียนที่มีความภูมิใจในตนเองจะมีการเปิดรับและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีความเคารพวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่มตน

3. ทศนคติ และค่านิยมที่ชัดเจน (attitudes and value clarification) โดยการสอนผู้เรียน ให้ความเคารพความต่างทางวัฒนธรรม ตระหนักว่าความต่างทางวัฒนธรรมนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ เพราะเป็นเงื่อนไขในการดำรงอยู่ของสังคมโดยทั่วไปอยู่แล้ว

4. ความสามารถในการเข้าสังคมที่มีลักษณะพหุวัฒนธรรม (multicultural social competence) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มุมมอง การวิเคราะห์บริบท ความสามารถในการเข้าใจมุมมองของชนกลุ่มอื่นได้และต้องสามารถวิเคราะห์

เงื่อนไขทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อค่านิยม ทักษะคติ ความเชื่อ ความชอบ ความคาดหวังและ พฤติกรรม รวมไปถึงความเข้าใจในความต่างทางวัฒนธรรม

5. มีความสามารถในทักษะพื้นฐาน (basic skill proficiency) จุดประสงค์หลักของการศึกษาพหุวัฒนธรรม คือการส่งเสริมการสอนและการทำให้ผู้เรียนในทุกกลุ่มชาติพันธุ์ สามารถอ่านออกเขียนได้ ดังนั้นการศึกษาพหุวัฒนธรรมสามารถสอดแทรกเข้าไปในทักษะการเรียนรู้ได้ ไม่ว่าจะเป็นทักษะการอ่าน การเขียน ทักษะคณิตศาสตร์ ทักษะทางปัญญา เช่น ทักษะการแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง โดยการเตรียมสื่อการสอน เทคนิค เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตมากขึ้น และตรงตามความแตกต่างของผู้เรียน โดยการยกตัวอย่างเข้าไปในการสอน การฝึก ตลอดจนการสาธิตในชั้นเรียน

6. ความเป็นธรรมในการศึกษาและความเป็นเลิศทางการศึกษา (educational equity and excellence) ซึ่งมีความหมายค่อนข้างใกล้เคียงกับความสามารถในทักษะพื้นฐาน แต่มีความหมายกว้างกว่า ครอบคลุมแนวคิด การตระหนักร่วมกันว่าความเป็นเลิศทางการศึกษาจะไม่สามารถเกิดกับผู้เรียน อย่างเท่าเทียมได้ ถ้าผู้เรียนไม่ได้โอกาสที่เท่าเทียมในการได้รับการจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพสูงสุดเท่าที่เป็นไปได้ นักการศึกษาควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมในบทบาทที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ (learning style) พฤติกรรมของผู้เรียน แนวการสอนและการตัดสินใจในการศึกษาของแต่ละบุคคล นอกจากนี้แนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษาควรรวมถึงการสอนเนื้อหาการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคมวัฒนธรรมที่ถูกต้องกับผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักการศึกษา นั้นได้มีความพยายามในการผนวกรวมประเด็นเรื่องความแตกต่างทางชาติและความเป็นธรรมทางการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนสูงสุดตามความสามารถที่แท้จริงอีกด้วย

7. การให้อำนาจกับบุคคลเพื่อการปฏิรูปสังคม (personal empowerment and social reform) เป็นการเสริมแรงให้กำลังใจบุคคลในการปรับเปลี่ยนสังคม ซึ่งจุดประสงค์นี้จะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อ ผู้สอนฝึกฝนผู้เรียน ทั้งทางด้านการพัฒนาแนวคิด ทักษะคติ มุมมองด้านคุณค่า พฤติกรรม และทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนเพื่อให้สามารถเป็นผู้นำในการปฏิรูปสังคมผู้เรียนยังควรต้องพัฒนาความรู้ เกี่ยวกับประเด็นเรื่องชาติพันธุ์

โดยสรุป จุดประสงค์ของการศึกษาแบบเน้นพหุวัฒนธรรม ครอบคลุมทั้ง 3 ขอบเขตของการเรียนรู้ ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

1. การพัฒนาความรู้ด้านพหุวัฒนธรรม และสตรีนิยม ความเข้าใจผู้คนและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรอบตัว สร้างความเข้าใจโลก และความสัมพันธ์กับผู้อื่น

2. การส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การสร้างความเข้าใจในตัวตน สร้างมโนทัศน์ในทิศทางบวก และสร้างความภูมิใจในลักษณะเฉพาะของตนเอง มีการเปิดรับ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเคารพวัฒนธรรม การเข้าสังคมที่มีลักษณะความหลากหลาย

ทางวัฒนธรรม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มุมมอง มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนการทำงานร่วมกัน

3. การเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม มีทัศนคติ และค่านิยมที่ให้ความเคารพ ความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

4.12 กระบวนการของพหุวัฒนธรรมศึกษา

กระบวนการของพหุวัฒนธรรมศึกษา เป็นมิติของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม (The Dimensions of Multicultural Education) ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษา กล่าวถึงประเด็นของกระบวนการของพหุวัฒนธรรมศึกษา ดังนี้

Banks and Banks (2005) ได้กล่าวถึงมิติของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม (The Dimensions of Multicultural Education) สามารถกระทำได้ใน 5 มิติ ดังนี้

1. การบูรณาการในเนื้อหาวิชา (Content Integration) คือ การที่ครูผู้สอน ยังคงสอนวิชาต่างๆ เหมือนที่เคยสอนมา ขณะเดียวกันก็นำเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของกลุ่มต่างๆ มาสอดแทรก

2. กระบวนการสร้างองค์ความรู้ (The Knowledge Construction Process) ครูมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจว่า ความรู้ถูกสร้างขึ้นได้อย่างไร องค์ประกอบทางเชื้อชาติ เพศ ชั้นทางสังคมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล มีอิทธิพลต่อการก่อเกิดความรู้นั้นๆ อย่างไร ข้อสรุปกรอบการอ้างอิง ทรรศนะและความลำเอียงของคน ในวัฒนธรรมหนึ่งๆ เกิดขึ้นจากปัจจัยใด ครูกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้ค้นคว้า เพื่อให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์

3. การลดอคติ (Prejudice Reduction) การศึกษาพหุวัฒนธรรมในมิตินี้ แนวคิดสำคัญคือทำอย่างไรที่สถานศึกษาและครูจะปลูกฝังเจตคติทางเชื้อชาติในทิศทางบวกและปลูกฝังเจตคติค่านิยมความเป็นประชาธิปไตยให้เกิดในตัวนักเรียน ดังนี้ 3.1) การเสริมแรงนักเรียน 3.2) การให้นักเรียนได้รับรู้ถึงความแตกต่างทางเชื้อชาติ และวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและในสังคม 3.3) การปรับเปลี่ยนหลักสูตร 3.4) การใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความร่วมมือและมีการติดต่อสัมพันธ์กัน

4. การสอนที่ยึดหลักความยุติธรรม (Equity Pedagogy) ครูปรับวิธีการสอนที่จะเอื้ออำนวย สนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง

5. สร้างพลังอำนาจให้เกิดขึ้นกับวัฒนธรรมโรงเรียน (An Empower School Culture) เน้นการปรับวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนให้ เหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มต่างๆ ให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทุกคน ในโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ควรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการสร้างบรรยากาศของความร่วมมือกัน

4.13 รูปแบบโปรแกรมการศึกษาพหุวัฒนธรรม

รูปแบบโปรแกรมการศึกษาพหุวัฒนธรรม เป็นแนวทางที่ยอมรับและใช้กันทั่วไปสำหรับพหุวัฒนธรรมศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการ และนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

Baruth and Manning (1992 : 42) กล่าวว่ารูปแบบโปรแกรมการศึกษาพหุวัฒนธรรมมีดังต่อไปนี้

1. โปรแกรมควรประกอบด้วยแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มทางวัฒนธรรมต่างๆ มากกว่าที่จะกล่าวถึงข้อเท็จจริงที่แยกออกเป็นส่วนๆ
2. โปรแกรมควรเน้นวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มากเท่ากับวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์
3. โปรแกรมควรเป็นผลรวมของความพยายามของการนำวัฒนธรรมต่างๆ ให้แพร่กระจายในทุกกิจกรรมและทุกวันที่นำโปรแกรมไปใช้
4. โปรแกรมควรทำให้มั่นใจว่าไม่มีการถือเพศหนึ่งเพศใดเป็นสำคัญ
5. โปรแกรมควรยอมรับลักษณะการศึกษาในสังคมสองภาษา และทักษะทางการศึกษาที่ถูกต้องต่อสังคมที่มีภาษาหลากหลาย
6. โปรแกรมและแนวคิดต่างๆ ควรจะตั้งอยู่บนภูมิหลังและประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของเด็ก
7. โปรแกรมควรช่วยให้เด็กทุกคนมีโอกาสเรียนได้อย่างเท่าเทียมกันโดยอาจจะมีการเตรียมพื้นฐานก่อนหรือมีโปรแกรมพิเศษอื่นๆ

4.14 คุณค่าของพหุวัฒนธรรม

คุณค่าของพหุวัฒนธรรม มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน กล่าวในแนวทางเดียวกันว่า เป็นการเข้าถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมทำให้ที่แห่งนั้นมีสันติสุข ซึ่งความหลากหลายจะเกิดขึ้น ไม่ได้ถ้าไม่มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และจะแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมไม่ได้ถ้าไม่มีความหลากหลาย โดยสังคมใดขาดความหลากหลายทางวัฒนธรรมจะทำให้สังคมนั้นไม่สามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงได้ และจะต้อง ล่มสลายไปในที่สุด ซึ่งในขณะนี้กระแสของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในแต่ละประเทศได้รับการตอบรับจากองค์กรยูเนสโกในเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม เรื่องการเคารพในสิทธิและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ของชุมชน

4.15 พหุวัฒนธรรมกับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม

วัฒนธรรมมีความเป็นพลวัต กล่าวคือ มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอยู่ตลอดเวลาไม่หยุดนิ่ง จึงทำให้พหุวัฒนธรรมเกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมเช่นกัน นักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่าน กล่าวถึงพหุวัฒนธรรมกับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ดังนี้

งามพิศ สัตย์สงวน (2543 : 21) กล่าวว่า วัฒนธรรมนั้นไม่อยู่นิ่ง แต่จะค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะมนุษย์จะวางแผนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ก็ตาม วัฒนธรรมจะเปลี่ยนแปลงไป โดยสรุป พหุวัฒนธรรมกับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม มีดังนี้

1. การประดิษฐ์ คิดค้น (Invention)
2. การขอยืมหรือลอกเลียนแบบ (Cultural Borrowing)
3. การปรับตัว (adaptation)
4. การผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม (cultural assimilation)
5. การทำนุบำรุง ส่งเสริม

4.16 การอนุรักษ์วัฒนธรรม

การอนุรักษ์วัฒนธรรม เป็นการรักษาวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ที่คนในสังคมนั้นๆ เห็นว่าดีงาม กล่าวคือ มีการให้คุณค่า และยอมรับในวัฒนธรรมนั้นๆ ตลอดจนประสงค์ที่จะสืบสานไว้ให้เป็นมรดกของสังคม Kroeber (1952 : 8) ได้กล่าวว่า การอนุรักษ์วัฒนธรรมมี 5 ขั้นตอนดังนี้

- 4.15.1 ขั้นที่มีการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ขึ้นมาและนำไปใช้ในสังคม
- 4.15.2 การที่คนในสังคมยอมรับเอาสิ่งประดิษฐ์ใหม่นั้นเข้ามาใช้ในสังคมจนถึงจุดอิ่มตัว
- 4.15.3 ขั้นอิ่มตัวของวัฒนธรรมในสังคมนั้นๆ เป็นระยะที่มีความเจริญก้าวหน้าถึงขั้นสุดยอด
- 4.15.4 ขั้นที่มีการทำซ้ำแบบเดิมอยู่เป็นปกติไม่มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ขึ้น
- 4.15.5 เมื่อถึงจุดอิ่มตัวแล้ว ลักษณะวัฒนธรรมเป็นไปตามแบบเดิม คนในสังคมเกิดความเบื่อหน่ายจึงคิดสิ่งใหม่ขึ้นมา

4.17 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรมมีนักวิชาการ และนักการศึกษาทำงานวิจัยไว้ดังนี้

ณัฐอร วราพงษ์พิพัฒน์ (2557) การจัดการชั้นเรียนของครูที่ตอบสนองต่อชั้นเรียนพหุวัฒนธรรมระดับประถมศึกษาตอนต้น: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดการในชั้นเรียนที่ตอบสนองต่อความเป็น พหุวัฒนธรรมในประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยลงศึกษาภาคสนามเพื่อเปรียบเทียบ โดยใช้การเลือกกรณีศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษาในมลรัฐเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าห้องเรียนของประเทศไทย

และห้องเรียนของประเทศสหรัฐอเมริกา มีสภาพความเป็นพหุวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน ส่วนการจัดการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาตอนต้นในประเทศไทยและครูในประเทศสหรัฐอเมริกามีความแตกต่างกัน ในด้านการสื่อสารในชั้นเรียนที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรม ด้านแนวทางปฏิบัติและการเชื่อมโยงกับความเป็นพหุวัฒนธรรม ด้านการวางแผนพัฒนาชั้นเรียน และด้านการแก้ปัญหาในชั้นเรียนที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรม

สิทธิพงษ์ ถ้ำสมบัติ (2558) วิจัย เรื่องการพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดจิตสำนึกเชิงวิพากษ์และแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมการรู้พหุวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดจิตสำนึกเชิงวิพากษ์และแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมการรู้พหุวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ 2) สังเคราะห์ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการรู้พหุวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบที่ได้จากการพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดจิตสำนึกเชิงวิพากษ์และแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกัน พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาคือศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาโปรแกรมประกอบด้วย นักศึกษาการศึกษานอกระบบที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 25 คน ครูและผู้บริหารรวม 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการรู้พหุวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้น แบบทดสอบวัดความรู้ แบบประเมินเจตคติการยอมรับพหุวัฒนธรรม แบบประเมินเจตคติการเห็นคุณค่าพหุวัฒนธรรม แบบประเมินพฤติกรรมการยอมรับพหุวัฒนธรรม แบบประเมินพฤติกรรมการเห็นคุณค่าพหุวัฒนธรรม และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อโปรแกรม พบว่า โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นทำให้ผู้เข้าร่วมมีความรู้มีเจตคติด้านการยอมรับการเห็นคุณค่า และมีการแสดงออกทางพฤติกรรมด้านการยอมรับการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม สูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 องค์ประกอบของการพัฒนาโปรแกรมประกอบด้วย หลักการพื้นฐาน 4Re's คือ Reduction, Recognition, Reinforcement, Reorganization กระบวนการพัฒนาโปรแกรม 7T's คือ Tie, Team, Task, Tune, Test, Track, Take และปัจจัยและเงื่อนไขของการนำโปรแกรมไปใช้ประกอบด้วย การส่งเสริมความเข้าใจวัฒนธรรม การยอมรับวัฒนธรรม และการเห็นคุณค่าวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน

ติฉะ บุญสิน (2558) กิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ของชุมชนพหุวัฒนธรรม การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ของชุมชนต้นแบบ และ 2) นำเสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ของชุมชนพหุวัฒนธรรม โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือชุมชนต้นแบบ 3 ชุมชน

ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยการใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต และ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ชุมชนต้นแบบมีความคิดเห็น ว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตภายในชุมชนช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ของชุมชนพหุวัฒนธรรมได้ในระดับมากทั้ง 3 ชุมชน ดังนี้ ชุมชนย่านสะพานหิน (\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.55) ชุมชน บ้านฉนวนสามเสน (\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.57) และชุมชนย่านกุฎีจีน (\bar{X} = 3.69, S.D. = 0.80) ชุมชน พหุวัฒนธรรมควรส่งเสริมให้คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันในลักษณะวิถีชุมชน เพื่อเรียนรู้กิจกรรม ต่างๆ ร่วมกัน ส่งเสริมคนในชุมชนร่วมกันปฏิบัติศาสนกิจ มีกิจกรรมร่วมกับคนศาสนาอื่น การรู้จัก อาวุโสแก่กันภายในชุมชน การเรียนรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของชุมชน และการให้ชุมชน ศาสนสถาน โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ของคนในชุมชน

เชษฐภุมิ วรรณไพศาล (2558) การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวทาง พหุวัฒนธรรมศึกษา สำหรับนิสิตนักศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ในสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยเชิงบรรยายนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษา กลุ่มชาติพันธุ์ในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือของประเทศไทย 2) วิเคราะห์แนวปฏิบัติที่ดีที่ส่งเสริมการ จัดการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษากลุ่มชาติพันธุ์และ 3) พัฒนาและตรวจสอบรูปแบบการจัดการ การศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ในสถาบันอุดมศึกษา ภาคเหนือ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย นิสิตนักศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 356 คน ในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ จำนวน 11 แห่ง และ 33 คนที่ เป็นตัวแทนของผู้บริหารสถาบันผู้อำนวยการกองพัฒนาคุณภาพนิสิตนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอน กลุ่มละ 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์การวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยสถิติได้แก่ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที(t - test) และการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test พบว่า นิสิตนักศึกษากลุ่มชาติพันธุ์มีความ คาดหวังในการจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกองค์ประกอบ แนวปฏิบัติที่ดีที่ส่งเสริมการ จัดการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษากลุ่มชาติพันธุ์มี 5 แนว ได้แก่ ศูนย์พหุวัฒนธรรม (Center for multicultural education) การออกแบบหลักสูตร (curriculum design) ความไวต่อวัฒนธรรมที่ หลากหลาย (sensitivity to diverse culture) การดำรงอัตลักษณ์ของชาติ (preserve national identity) และนโยบายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (participative education provision policy) รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ ของประเทศไทย ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ 3 ข้อ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงนโยบายสถาบัน และการบริหาร การเปลี่ยนแปลงแนวทางการเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมของสังคมและชุมชน 5 องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษา ได้แก่ การเรียนรู้แบบอิงเนื้อหา (content-based learning) การปรับเปลี่ยนให้เข้ากับความต้องการที่จำเพาะเจาะจง (adapting to specific needs)

การถ่ายโอนความรู้ข้ามวัฒนธรรม (transferring intercultural knowledge) การหลอมรวมชุมชน
นิสิตนักศึกษา (integrated student community) และการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม
(participatory administration)

ณัฐชานา มณีพุกษ์ (2560) แนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปะที่ส่งเสริมการเห็น
คุณค่าในพหุวัฒนธรรม ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)
ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนศิลปะที่ส่งเสริมการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรมระดับ
ประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติและ 2) นำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปะที่ส่งเสริม
การเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
วิจัย คือ ครูศิลปะ 5 คน และนักเรียน 80 คน จากโรงเรียนนานาชาติที่มีการจัดการศึกษาศิลปะแบบ
พหุวัฒนธรรมจากระบบการศึกษาหลักของโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย จำนวน 4 โรงเรียน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึกหลักสูตรศิลปศึกษา 2) แบบสังเกตการณ์จัดการเรียน
การสอนในวิชาศิลปศึกษา 3) แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาศิลปศึกษา 4) แบบสัมภาษณ์นักเรียน และ
5) แบบประเมินแนวทางการจัดการเรียนการสอน ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต
หรือค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา พบว่า
สภาพของหลักสูตรศิลปศึกษาในโรงเรียนนานาชาติมีการกำหนดขอบเขตเนื้อหาสาระที่แสดงถึง
วัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมความเข้าใจในพหุวัฒนธรรม บูรณาการระหว่าง
เนื้อหาทางศิลปะและวัฒนธรรม สื่อการสอนนำเสนอวัฒนธรรมได้ดี ไม่ก่อให้เกิดอคติมีกระบวนการใน
การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย แนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปะที่ส่งเสริมการ
เห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม เอื้อต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีการกำหนดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ
บริบททางสังคม วันสำคัญ เทศกาล วัฒนธรรมและประเพณีเน้นการเข้าใจแนวคิดหลัก และสามารถ
แสดงออกในรูปแบบของตนเอง ประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย

นันธิดา จันทรวงศ์ (2560) การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนบนฐาน ความ
หลากหลายทางวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการเรียนรู้
เรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน โดยครู ผู้นำชุมชน ประชาชนท้องถิ่น
และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเครือข่ายภาคีในพื้นที่ช่วยกันหนุนเสริมการทำงาน พัฒนาเด็กและเยาวชน
ให้มีทักษะการอยู่ร่วมในสังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย 2 โครงการย่อยได้แก่ โครงการที่ 1 การมี
ส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเด็กและเยาวชนบนฐานความ
หลากหลายทางวัฒนธรรม และโครงการที่ 2 การพัฒนาต้นแบบการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมใน
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระดนตรีสำหรับชั้นประถมศึกษาของประเทศไทย ระดับ
ประถมศึกษา ทั้ง 2 โครงการได้ดำเนินการวิจัยที่อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม การออกแบบ
และการดำเนินงานวิจัยของแผนงาน เป็นลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and

Development) โดยดำเนินการในลักษณะบูรณาการข้อมูลกลางจากการประมวล และรวบรวมองค์ความรู้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมศึกษาจากการดำเนินงานของแผนงานจนได้ตัวอย่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นหลักคิดและแนวทางการออกแบบกิจกรรมของ พบว่า การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนบนฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมนอกระบบโรงเรียน สามารถปฏิบัติการผ่านกิจกรรมต่างๆ โดยการเปิดพื้นที่การเรียนรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในชุมชน การลงพื้นที่ปฏิบัติจริงเพื่อเรียนรู้ชุมชน การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมระหว่างคนต่างวัย ต่างวัฒนธรรมในชุมชน การผลิตสารคดีสั้นหรือหนังสือสั้น และกิจกรรมสะท้อนคิด ซึ่งเด็กและเยาวชนรวมทั้งชุมชนเป็นผู้สร้างสรรค์กิจกรรมขึ้น เด็กและเยาวชนมีบทบาทเป็นนักปฏิบัติการชุมชนด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (experiential learning) ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ปัญหาและสถานการณ์พหุวัฒนธรรมของชุมชน การออกแบบและวางแผน การกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลจากกระบวนการ ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจตระหนัก มีความไวทางวัฒนธรรม เรียนรู้การปรับตัวกับคนต่างวัฒนธรรม เป็นกระบอกเสียงในการนำเสนอเรื่องราว ของชุมชน เห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ใกล้ตัวและไกลตัว การพัฒนาเนื้อหาสาระพหุวัฒนธรรมศึกษา เพื่อการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนช่วยสร้างให้นักเรียนเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยผลิตเป็นชุดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมดนตรีศึกษาที่ประกอบไปด้วย เนื้อหาสาระ ตัวอย่างการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล คู่มือครู และ สมุดบันทึกกิจกรรมของนักเรียน เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมเกิดทักษะความเข้าใจความต่างทางวัฒนธรรม นำไปสู่การแก้ปัญหาความสัมพันธ์ในห้องเรียน ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ กิจกรรมทำให้เด็กเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมในบางประเด็นได้มากขึ้น ส่งผลต่อการยอมรับการอยู่ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนได้มากขึ้น นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายจากความรู้สึกแตกต่างระหว่างบุคคล และรู้สึกที่ทุกคนเป็นเพื่อนกันได้ และลดอคติทางวัฒนธรรม และพร้อมเรียนรู้และทำกิจกรรมต่างๆ นำไปสู่บรรยากาศในห้องเรียนที่ดีขึ้น

5. ผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม

5.1 ความหมายของผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม

ผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม หมายถึง ร้อยละของคะแนนเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน จำนวน 5 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการนุ่งห่ม จำนวน 6 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ทางสังคม จำนวน 5 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์ จำนวน 9 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการเพื่อการทำงานร่วมกัน จำนวน 5 ข้อ ประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตลอดจนสามารถ

เขียนเป็นข้อๆ ตามผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และจิตพิสัย (Affective Domain) ของรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ได้ดังนี้

5.1.1 วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5.1.2 วิเคราะห์พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5.1.3 วิเคราะห์การร่วมรากทางวัฒนธรรมจากความเชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนานเทพีแห่งข้าว

5.1.4 วิเคราะห์อัตลักษณ์ และความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5.1.5 วิเคราะห์สถานภาพ และบทบาทของสตรีในท้องถิ่นนครปฐม

5.1.6 วิเคราะห์ปรากฏการณ์กับบทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5.1.7 วิเคราะห์ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5.1.8 อธิบายหลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับสตรี

5.1.9 นำเสนอแนวทางลดการเหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5.1.10 วิเคราะห์อาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน

5.1.11 นำเสนอการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของสตรีเพศอย่างยั่งยืน

5.1.12 ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

5.1.13 เจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

5.2 ประเด็นเกี่ยวกับผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม

จากการศึกษาอาเซียนศึกษา ประวัติศาสตร์ร่วมรากอุษาคเนย์ พหุวัฒนธรรมศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสังเคราะห์สาระการเรียนรู้ของรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 สาระการเรียนรู้ของรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน

ประเด็น	พหุวัฒนธรรมศึกษา	ASEAN Curriculum Sourcebook	ประวัติศาสตร์ร่วมรากอุษาคเนย์	สตรีในวิถีอาเซียน
สภาพทางภูมิศาสตร์	✓	✓	✓	✓
การดำรงชีวิตของผู้คน	✓	✓	✓	✓
การให้คุณค่า และค่านิยมทางสังคม	✓	✓	✓	✓
วัฒนธรรมด้านความเชื่อ ความศรัทธา	✓	✓	✓	✓
อัตลักษณ์ และความหลากหลาย	✓	✓	✓	✓
การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น	✓	✓		✓
สถานภาพ และบทบาททางสังคม	✓	✓	✓	✓
บทบาทของผู้นำ	✓	✓	✓	✓
ความเสมอภาคความยุติธรรม	✓	✓	✓	✓
การละเมิดสิทธิ	✓	✓	✓	✓
การเหยียดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	✓	✓	✓	✓
สิทธิมนุษยชนสากล	✓	✓	✓	✓
ความยั่งยืน		✓	✓	✓
ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม	✓	✓	✓	✓
เจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม	✓	✓	✓	✓

จากการศึกษาและสังเคราะห์ อาเซียนศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปสาระการเรียนรู้ของรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียนจากตารางข้างต้น ได้ดังนี้

1. สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
3. การร่วมรากทางวัฒนธรรมจากความเชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนานเทพีแห่งข้าว

4. อัตลักษณ์ และความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
5. สถานภาพ และบทบาทของสตรีในท้องถิ่นนครปฐม
6. ปรากฏการณ์กับบทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
7. ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
8. หลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับสตรี
9. แนวทางลดการเหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
10. อาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน
11. การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของสตรีเพศอย่างยั่งยืน
12. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
13. เจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

6. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น เสริมสร้างความร่วมมือการทำงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข ตลอดจนการติดต่อสื่อสารการแก้ปัญหา โดยสันติวิธี

6.1 ความหมายของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น เสริมสร้างความร่วมมือ การทำงาน และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข ตลอดจนการติดต่อสื่อสาร การแก้ปัญหาโดยสันติวิธี ซึ่งนักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายไว้ดังนี้

Riggio (1986 : 649) กล่าวว่าทักษะทางสังคม หมายถึง จิตลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่แสดงถึงความสามารถในการสื่อความกับบุคคลอื่น โดยผู้ที่มีทักษะทางสังคมสูงจะสื่อความ ได้ดีและชัดเจน ส่วนผู้ที่มีทักษะทางสังคมจะสื่อความไม่ดีและไม่ชัดเจน โดยทักษะทางสังคมแบ่งได้เป็น 6 ด้านคือ

1. การแสดงออกทางอารมณ์ (Emotional Expressivity) หมายถึง ความสามารถที่แสดงออกในการสื่อสาร กับผู้อื่นโดยไม่ใช้ถ้อยคำเป็นการสื่อสารด้วยอารมณ์รวมทั้งการแสดงทัศนคติและการแสดงระหว่างบุคคล โดยไม่ใช้ถ้อยคำ
2. ความไวในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น (Emotional Sensitivity) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และแปลความหมายอารมณ์ของผู้อื่นโดยบุคคลนั้นไม่ต้องใช้คำพูด
3. การควบคุมอารมณ์ ของตนเอง (Emotional Control) หมายถึง ความสามารถในการสกัดกั้นอารมณ์ของตนเอง

4. การแสดงออกทางสังคม (Social Expressivity) หมายถึง ความสามารถในการแสดงถ้อยคำหรือการสนทนากับบุคคลอื่นอย่างคล่องแคล่ว และมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นได้อย่างดี

5. ความไวในการรับรู้ทางสังคม (Social Sensitivity) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจข้อความ ที่ผู้อื่นพูด มีความรู้เกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคม

6. การควบคุมทางสังคม (Social Control) หมายถึง ความสามารถในการแสดงบทบาททางสังคมมีทักษะในการแสดงตนและการแนะนำผู้อื่น

Cooper and Sawaf (1997 : 7) กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการรับรู้ เข้าใจ และประยุกต์ใช้พลังการรู้จักอารมณ์ การสร้างสายสัมพันธ์เพื่อการโน้มน้าวผู้อื่นได้

ในส่วนของ Goleman (1998 : 319) กล่าวว่า ความฉลาดทางสังคม หมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีความสามารถในการพูดโน้มน้าวกับสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เสริมสร้างความร่วมมือในการทำงาน สามารถทำให้ผู้ที่อยู่รอบข้างมีความสุข

นอกจากนี้ Thomas MacIntyre (2003 : 123-143) กล่าวว่า ทักษะทางสังคม หมายถึง ความสามารถที่จะโต้ตอบต่อสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ด้วยท่าทีที่จะก่อให้เกิดผล กระบระหว่างบุคคลในทางบวก รวมทั้งการประคองความสัมพันธ์และเพิ่มพูนความสัมพันธ์ด้วย ความสามารถในทาง สังคมหมายถึง การปฏิบัติตนในทางสังคมโดยทั่วไปของคนๆ หนึ่ง เป็นการผสมผสานของ ทักษะทางสังคมโดยทั่วๆ ไป ความสามารถทางสังคมสามารถทำให้ดีขึ้นได้โดยการสอนพฤติกรรมทาง สังคม / ทักษะทางสังคม

จรีลักษณ์ รัตนพันธ์ (2557) กล่าวว่า ทักษะทางสังคม หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติตนเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น หรือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกับบุคคลอื่น ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ภายใต้ระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมนั้นๆ ได้อย่างเหมาะสม

ชิง ฉันทยพร บุษปฤกษ์ (2554 : 127) กล่าวว่า ความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพ ระหว่างบุคคล หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นสามารถติดต่อกับผู้อื่นได้อย่างคล่องแคล่ว โน้มน้าวผู้อื่นได้ มีใจเมตตากรุณาช่วยเหลือผู้อื่น เป็นผลให้เกิดการทำงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

นอกเหนือจากนี้ กฤษณาภรณ์ ทิพิไส และคณะ (2555 : 3) กล่าวว่า ทักษะทางสังคม หมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะต่างๆเพื่อที่จะเข้าเป็นสมาชิกในสังคม โดยการแสดงพฤติกรรมความรู้สึก มารยาท การใช้คำพูด ตลอดจนการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลรอบข้าง และสถานการณ์ต่างๆตามแบบแผน และกฎเกณฑ์ทางสังคมได้อย่างเหมาะสม

โดยสรุป ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม หมายถึง ความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ ที่ดีกับบุคคลอื่น เสริมสร้างความร่วมมือ การทำงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข ตลอดจนการติดต่อสื่อสารการแก้ปัญหา โดยสันติวิธี

6.2 ที่มาของแนวคิดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน

คณะกรรมการนานาชาติ (2551 : 107-130), Tawil & Cougoureux (2013 : 84) และ UNESCO Thailand (2013) อ้างถึงใน รายงานสรุปการเข้าร่วมประชุมนานาชาติด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตครั้งที่ 1 (2013 : 3) มีแนวคิดที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ แนวคิดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน เป็นแนวคิดทางการศึกษาที่มีความสำคัญในฐานะแนวทางในการนำไปสู่สังคมที่มั่นคงและมีสันติภาพ ในศตวรรษที่ 21 ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลก โดยมีใจความสำคัญในการนำเสนอ 4 เสาหลักทางการศึกษา อันได้แก่

6.2.1 การเรียนรู้เพื่อรู้ (Learning to Know) หมายถึง การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดกระบวนการเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้

6.2.2 การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง (Learning to Do) หมายถึง การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการทำงานร่วมกับผู้อื่น

6.2.3 การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน (Learning to Live Together) หมายถึง การเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างคนต่างชาติ ต่างวัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

6.2.4 การเรียนรู้เพื่อชีวิต (Learning to Be) หมายถึง การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ทั้งนี้ องค์การ UNESCO (2013 : 3) ได้เพิ่มเติมเสาหลักที่ 5 คือ

6.2.5 การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงตนเองและสังคม (Learning to Transform Oneself and Society) หมายถึง การเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติและวิถีชีวิตของตนเองและผู้อื่น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน นำไปสู่สังคมที่มั่นคงและมีสันติภาพในศตวรรษที่ 21

6.3 หลักการของแนวคิดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน

UNESCO (2014) และ Delor (1996 : 21-26) กล่าวว่ามีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า หลักการของแนวคิดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันมี 3 ประการหลัก ได้แก่ 1) การเรียนรู้ว่ามนุษย์ทุกคนมีความแตกต่างกัน ในขณะที่เดียวกันก็มีความคล้ายคลึงกันและต่างต้องพึ่งพาอาศัยกัน ผ่านการเรียนรู้จักผู้อื่นควบคู่ไปกับการเรียนรู้จักตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเห็นใจ และเปิดใจยอมรับผู้ที่มีความแตกต่างจากตน 2) การเรียนรู้เกี่ยวกับผู้อื่น (Discover of Others) การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน โดยพัฒนาความเข้าใจในผู้อื่น ทั้งแง่ ประวัติศาสตร์ ธรรมเนียมประเพณี และค่านิยมทางจิตใจ ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานสำหรับการรังสรรค์จิตวิญญาณใหม่ อันเป็นจิตวิญญาณที่ถูกนำทางด้วยความตระหนัก

สำนึกถึงการต้องพึ่งพาอาศัยกัน 3) การร่วมมือโดยมีเป้าหมายร่วมกัน (Experience of Shared Purposes) เป็นการร่วมมือกันทำกิจกรรมบางอย่าง เช่น การแข่งขันกีฬา การร่วมกิจกรรมทางสังคม เพื่อเปลี่ยนความรู้สึกตึงเครียดระหว่างกลุ่มคนที่แตกต่างกันให้รู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน

ส่วน Sinclair (2004 : 186) มีความคิดเห็นที่ต่างออกไปว่า การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน ผู้เรียนไม่เพียงเรียนรู้ในรูปแบบของความรู้ ยังตระหนักในเชิงคุณค่า อันจะส่งผลออกมาเป็น “พฤติกรรม” ของผู้เรียนในการตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ การเรียนการสอนจึงเป็นการผสมผสานการเรียนรู้เชิงพุทธิพิสัยและจิตพิสัย คือการให้ความสนใจกับความรูสึกของผู้เรียน ไม่ใช่เพียงการสอนให้ผู้เรียนรู้ว่าสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี แต่ต้องทำให้ผู้เรียนรู้สึกชื่นชอบ และตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งนั้น ซึ่งทั้งหมด

ส่วน UNESCO (2014 : 124) กล่าวว่า การวิเคราะห์ความเสี่ยงและความท้าทายของอนาคตร่วมกัน จึงเป็นจิตวิญญาณที่จะชักนำผู้คนให้หันมาทำโครงการต่างๆร่วมกัน หรือพยายามจัดการกับข้อขัดแย้งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วยการใช้ปัญญาและสันติวิธี

ดังกล่าวข้างต้นนั้นสอดคล้องกับความคิดเห็น ของ ศิวะ บุญสิน (2558 : 120) ดังนี้ การอยู่ร่วมกันครอบคลุม 5 ด้าน

1. ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสามัคคีต่อกัน
2. ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างมีความไว้วางใจกัน
3. ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างมีความพอใจร่วมกัน
4. ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างมีมิตรไมตรีต่อกัน
5. ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

โดยสรุป หลักการของแนวคิดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันมี 2 ประการหลัก ได้แก่

6.3.1. การเรียนรู้เกี่ยวกับผู้อื่น (Discover of Others) คือ การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน โดยพัฒนาความเข้าใจในผู้อื่น ทั้งแง่ ประวัติศาสตร์ ธรรมเนียมประเพณี และค่านิยมทางจิตใจ ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำหรับการสร้างสรรค์จิตวิญญาณใหม่ อันเป็นจิตวิญญาณที่ถูกนำทางด้วยความตระหนักสำนึกถึงการต้องพึ่งพาอาศัยกัน การเรียนรู้ว่ามนุษย์ทุกคนมีความแตกต่างกัน ในขณะที่เดียวกันก็มีความคล้ายคลึงกันและต่างต้องพึ่งพาอาศัยกัน ผ่านการเรียนรู้จักผู้อื่นควบคู่ไปกับการเรียนรู้จักตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเห็นใจ และเปิดใจยอมรับผู้ที่มีความแตกต่างจากตน

6.3.2. การร่วมมือโดยมีเป้าหมายร่วมกัน (Experience of Shared Purposes) คือ การร่วมมือกันทำกิจกรรมบางอย่าง เช่น การร่วมกิจกรรมทางสังคม เพื่อเปลี่ยนความรู้สึกตึงเครียดระหว่างกลุ่มคนที่แตกต่างกันให้รู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน การวิเคราะห์ความเสี่ยง และความท้าทายของอนาคตร่วมกัน ซึ่งจะชักนำผู้คนให้หันมาทำโครงการต่างๆร่วมกัน หรือพยายามจัดการกับ

ข้อขัดแย้งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วยการใช้ปัญญาและสันติวิธี ทั้งนี้ การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน ผู้เรียนไม่เพียงเรียนรู้ในรูปแบบของความรู้ ยังตระหนักในเชิงคุณค่า อันจะส่งผลออกมาเป็นพฤติกรรม ของผู้เรียนในการตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ การเรียนการสอนจึงเป็นการผสมผสานการเรียนรู้เชิงพุทธิพิสัยและจิตพิสัย โดยมีองค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผล ดังนี้ การอยู่ร่วมกันครอบคลุม 5 ด้าน 1) ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสามัคคีต่อกัน 2) ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างมีความไว้วางใจต่อกัน 3) ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างมีความพอใจร่วมกัน 4) ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างมีมิตรไมตรีต่อกัน 5) ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

6.4 แนวคิดทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

มีนักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่านกล่าวไว้ดังนี้

Smith และ Mac Greger (1992 : 188-192) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเกิดจากแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้เป็นปฏิกริยาทางสังคมที่ต้องมีการพูดคุยกันในกลุ่มผู้เรียนร่วมกัน โดยการพูดคุยกันนั้นทำให้เกิดการเรียนรู้ การพูดแม้เหมือนการเขียนก็จริง แต่ว่ามีปฏิกริยาทันทีต่อผู้ฟังที่เชื่อมโยงตัวเองเข้ากับปุมหลังของผู้ฟัง อาจจะเป็นคนเดียวหรือทั้งกลุ่มหรือทั้งชั้นเรียน จากนั้นก็จะเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างรวดเร็ว ด้วยการสนทนาขยายความทำให้ชัดเจนขึ้น การแลกเปลี่ยนกันแสดงให้เห็นด้วยท่าทางแสดงออกถึงความสงสัย หากบางอย่างไม่ชัดเจนก็ช่วยกันหาคำตอบให้ชัดเจนขึ้น การเรียนรู้จากการแบ่งปันความคิด ความเชื่อ และการเขียนออกมา เช่น การที่ครูผู้สอน เพื่อนๆ ช่วยดูรายการประเด็นที่จะสอน การช่วยดูปรับเรียงหัวข้อแนะนำให้แก่ใจจากเพื่อน ก็เป็นการเรียนรู้ร่วมกันอีกรูปแบบหนึ่ง องค์ประกอบการเรียนรู้นั้นมีหลากหลายมิติเช่น

1. การเรียนรู้คือการปฏิบัติเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนรู้บูรณาการ สือใหม่เข้ากับความรู้ก่อนหน้า เพื่อสร้างแนวคิดใหม่และความหมายใหม่
2. การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบริบทที่เต็มไปด้วยการชักชวนให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมกับเพื่อนเพื่อกำหนดและแก้ปัญหา โดยการลำดับเหตุผลและทักษะการแก้ปัญหา
3. ผู้เรียนรู้มีความต่างและประสบการณ์ปุมหลังที่แตกต่างกันในกลุ่มการเรียนรู้
4. การเรียนรู้เป็นปฏิบัติการทางสังคมที่ผู้เรียนต้องพูดคุยกัน การมีปฏิกริยาต่อสังคมจะช่วยทำให้ผู้เรียนรู้มีความเข้าใจมากขึ้นอันเกิดจากการตัดสินใจ
5. ผู้เรียนมีประสิทธิภาพที่จะเลือกหัวข้อการเรียนรู้ การเรียนรู้ร่วมกันจึงเป็นกิจกรรม ทางสังคม และทางอารมณ์ที่มีการพูดและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ผู้เรียนได้รู้ว่าพวกเขาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสร้างองค์ความรู้เองได้ ความรู้ไม่ได้อยู่ในหนังสือหรือผู้สอนเท่านั้น

โดยสรุป ทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างเข้าใจในความต่างทางวัฒนธรรม หมายถึง การเรียนรู้ปฏิกริยาทางสังคมที่ต้องมีการพูดคุยกันในกลุ่มผู้เรียนร่วมกัน โดยการพูดคุยกันนั้นทำให้เกิดการเรียนรู้ การพูดแม้เหมือนการเขียนก็จริงแต่ต้องมีปฏิกริยาทันทีต่อผู้ฟังที่เชื่อมโยงตัวเอง

เข้ากับปมหลังของผู้ฟัง อาจจะเป็นคนเดียวหรือทั้งกลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน จากนั้นก็จะเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างรวดเร็ว ด้วยการสนทนาขยายความทำให้ชัดเจนขึ้น การแลกเปลี่ยนกันแสดงให้เห็นด้วยท่าทางแสดงออกถึงความสงสัย หากบางอย่างไม่ชัดเจนก็ช่วยกันหาคำตอบให้ชัดเจนขึ้น การเรียนรู้จากการแบ่งปันความคิด ความเชื่อ และการเขียนออกมา

6.5 องค์ประกอบของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม มีองค์ประกอบอันนำไปสู่ความเข้าใจ เป็นความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น เสริมสร้างความร่วมมือ การทำงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข ตลอดจนการติดต่อสื่อสารการแก้ปัญหา โดยสันติวิธี มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านกล่าวไว้ ดังนี้

Cooper and Sawaf (1997 : 7) กล่าวว่า องค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ มีดังนี้

1. มีการสื่อสารที่ดีต่อผู้อื่น
2. การโน้มน้าวผู้อื่นโดยไม่ต้องใช้สิทธิบังคับ
3. การผูกพัน รู้จักรับผิดชอบต่อส่วนรวม
4. มีเป้าหมายและศักยภาพภายในกลุ่ม

นอกจากนี้ Goleman (1998 : 98) กล่าวว่า องค์ประกอบของความฉลาดทางสังคม มีดังนี้

1. สามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นทำตาม
2. การสื่อสาร
3. การเป็นผู้นำ
4. กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
5. การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
6. การทำงานร่วมกับผู้อื่น
7. การสร้างสมรรถภาพทีมงาน
8. การจัดการความขัดแย้ง

ในส่วนของ Weisinger (1998 : 1) กล่าวว่า องค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ ในการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (Interpersonal Emotional Intelligence) เป็นการใช้อิทธิพลของตนเองเพื่อ เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีดังนี้

1. การพัฒนาทักษะการสื่อสารที่ดี
2. การเชื่อมความสัมพันธ์กับบุคคล
3. การช่วยเหลือผู้อื่นให้ช่วยตัวเองได้

นอกเหนือจากนี้ Thomas McIntyre (2003 : Online) กล่าวว่า ทักษะทางสังคม มีดังนี้

1. ความรับผิดชอบ
2. ความมุ่งมั่น
3. ระเบียบวินัย
4. ความพากเพียร
5. เป็นคนดีทำอะไรได้อย่างนั้น
6. รู้จักอดทน
7. เข้าสังคม
8. ความเป็นผู้นำ
9. ความยืดหยุ่น
10. รู้จักให้อภัย

ในส่วนของ ฉันทยพร บุษปฤกษ์ (2554 : 59) กล่าวว่า องค์ประกอบของความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล มีดังนี้

1. การสื่อสาร
2. อิทธิพลการโน้มน้าวให้คล้อยตาม
3. การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น
4. การร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อสู่ เป้าหมาย
5. การมีภาวะการณเป็นผู้นำ
6. การสร้างพลังและสมรรถนะของทีม
7. การจัดการกับความขัดแย้ง
8. การกระตุ้นให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงที่ดี

จากการศึกษาทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ของรายวิชาสตรีโนวิติอาเซียน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8 สังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

นักการศึกษา ประเด็น	Cooper and Sawaf (1997)	Goleman (1998)	Weisinger (1998)	Thomas McIntyre (2003)	ฉันทพร บุษปถกษ (2554)	ผู้วิจัย
การสื่อสาร						
มีการรับ-ส่งสารที่ดี	✓	✓	✓		✓	✓
การโน้มน้าวผู้อื่นโดยไม่บังคับ	✓	✓			✓	✓
สามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามได้	✓	✓		✓		✓
มีทักษะในการพูดที่ดี	✓	✓	✓	✓		✓
มีทักษะในการฟังที่ดี	✓	✓	✓	✓		✓
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล						
เห็นศักยภาพภายในกลุ่ม	✓	✓			✓	✓
มีเป้าหมายภายในกลุ่ม	✓		✓	✓	✓	✓
มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน		✓	✓	✓	✓	✓
มีการช่วยเหลือกัน		✓	✓	✓		✓
มีการร่วมมือร่วมใจกันทำงาน	✓		✓	✓		✓
การจัดการกับความขัดแย้ง						
มีความยืดหยุ่น ต่อกัน	✓	✓	✓		✓	✓
รู้จักให้อภัยกัน	✓	✓	✓		✓	✓
มีการจัดการ ความขัดแย้งที่ส่งผลดีต่อส่วนรวม		✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 9 สังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม (ต่อ)

นักการศึกษา ประเด็น	Cooper and Sawaf (1997)	Goleman (1998)	Weisinger (1998)	Thomas McIntyre (2003)	ธัญพร บุษปถุภ (2554)	ผู้วิจัย
มีการเปลี่ยนแปลงไป ในทางที่ดี	✓		✓	✓		✓
มีการรับฟังความ คิดเห็นต่อกัน	✓	✓	✓	✓		✓

จากตารางการสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อนำมาเป็นองค์ประกอบของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิถีอาเซียน มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. การสื่อสาร หมายถึง การบอกต่อ หรือเผยแพร่ข้อความหรือหนังสือ ที่ได้จากการฟัง พูด อ่าน เขียนทางวัฒนธรรมจากบุคคลหนึ่ง หรือสถานที่หนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง หรืออีกสถานที่หนึ่งมีบทบาทสำคัญกับสังคมโลกในปัจจุบันที่เทคโนโลยีต่างๆทำให้มนุษย์สามารถติดต่อกับคนต่างชาติต่างภาษาต่างวัฒนธรรมได้ง่ายมากขึ้นโดยการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้น สามารถเกิดขึ้นได้กับมนุษย์ทุกคนอย่างไรก็ตามการสื่อสารของบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกันอาจจะมีอุปสรรคในการสื่อสารซึ่งการจะประสบความสำเร็จในการสื่อสารได้นั้นคู่สื่อสารจำเป็นต้องมีความสามารถในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ได้แก่ 1) มีการสื่อสารที่ดีต่อผู้อื่น 2) มีการโน้มน้าวผู้อื่นโดยไม่บังคับ 3) สามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามได้ 4) มีทักษะในการพูดที่ดี 5) มีทักษะในการฟังที่ดี

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างบุคคล 2 คนขึ้นไป อาจจะเป็นบุคคลต่อบุคคล บุคคลต่อกลุ่มของบุคคล หรือกลุ่มต่อกันก็ได้ สัมพันธภาพอาจมีความซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากมีความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ดี ได้แก่ 1) เห็นศักยภาพภายในกลุ่ม 2) มีเป้าหมายภายในกลุ่ม 3) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน 4) มีการช่วยเหลือกัน 5) มีการร่วมมือร่วมใจกันทำงาน

3. การจัดการกับความขัดแย้ง หมายถึง การยุติ หรือประนีประนอมเพื่อให้เกิดผลดีที่สุดตามมา จะมี ประสิทธิภาพต้องอาศัยทักษะในการบริหาร และต้องมีการวินิจฉัย สาเหตุได้ถูกต้อง ได้แก่ 1) มีความยืดหยุ่นต่อกัน 2) รู้จักให้อภัยกัน 3) มีการจัดการความขัดแย้งที่ส่งผลดีต่อส่วนรวม 4) มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี 5) มีการรับฟังความคิดเห็นต่อกัน

6.6 ความสำคัญของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการให้คุณค่า พฤติกรรมบ่งชี้ ซึ่งมีนักวิชาการ นักการศึกษา หลายท่านกล่าวไว้ ดังนี้

Joyce (1972) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะสังคมไว้ในเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษา 2 ลักษณะดังนี้ คือ

1. ความสำคัญทางด้านสังคม เป็นการมุ่งเตรียมผู้เรียนให้เป็นผู้รับผิดชอบต่อสังคม เช่น รู้จักพัฒนาสังคมที่ตนอาศัยอยู่ให้ดีขึ้นในการศึกษาด้านนี้จะต้องเน้นหนักในเรื่องของการฝึกฝน ทักษะส่วนบุคคลไม่เฉพาะเตรียมรับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเท่านั้น แต่เพื่อสร้างสรรค์สังคมที่ดีให้แก่อนาคตด้วย

2. ความสำคัญด้านส่วนบุคคลเป็นการมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถเข้าใจชีวิต สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวผู้เรียน จากความสำคัญของทักษะทางสังคมสรุปได้ว่าการที่มนุษย์อยู่ร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์กัน ในด้านต่าง ๆ นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่สมาชิกในสังคมจะมีทักษะทางสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็น สุขและเพื่อความสงบสุขของสังคม

ส่วน Hargie and McCartan (1986 : 4) กล่าวว่า ความสำคัญของ กล่าวถึงทักษะทางสังคม มีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทักษะทางสังคมเป็นสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจงเป็นพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้นเหมือน ๆ กันถึงแม้จะสถานการณ์และวัฒนธรรมกันเช่นการสบตา ที่แสดงถึงความรู้สึกถึงความรักที่ยิ่งใหญ่ของหนุ่มสาวหรือการเล่นที่แสดงถึงความรุนแรงทางร่างกายของเด็กหนุ่ม

2. การใช้ภาษาพูดและภาษาท่าทางของแต่ละบุคคลจะมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลซึ่งการตอบสนองในด้านภาษาพูดและภาษาท่าทางนั้นสามารถเรียนรู้ได้ บุคคลที่ล้มเหลวใน การการเรียนรู้ทางทักษะสังคมจะเป็นผู้ที่ยากลำบากในการอยู่ร่วมกับสังคม

3. บทบาทของบุคคลแต่ละบุคคลมีความสำคัญและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จะมี ประสิทธิภาพได้นั้น จะรวมถึงความสามารถแสดงพฤติกรรมโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเสียหายทั้งคำพูด และร่างกาย

Halloran (1995 : 5) กล่าวว่า การที่จะให้บุคคลทำงานเฉพาะอย่างหนึ่งนั้นจำเป็นต้อง ทักษะเฉพาะในเรื่อง นั้นๆเสียก่อน โดยเฉพาะเมื่อทำงานร่วมกับผู้อื่นก็เป็นที่จะต้องมีความ แตกต่างในความคิด ของแต่ละคนซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้ง ดังนั้นมนุษย์สัมพันธ์ในการทำงานจึง เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้บุคคลทำงานอย่างมีประสิทธิภาพหัวหน้าที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน ตามความ คิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาคิดว่าเนื่องมาจากขาดทักษะในเรื่องมนุษย์ แม้จะมี ความสามารถทาง เทคนิคก็ตาม

ซึ่ง กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 30) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะชีวิต เป็นการนำไปแก้ปัญหาหรือพัฒนาในชีวิตประจำวัน เนื้อหาที่ต้องเรียนรู้คือ ความรู้พื้นฐานทักษะอาชีพ ทักษะการแก้ปัญหาและพัฒนาชีวิต และ ทักษะทางสังคม เพื่อการประสานสัมพันธ์และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ซึ่งทักษะเหล่านี้ คือ ทักษะชีวิตที่ทุกคนต้องมี ต้องเรียนรู้ และเรียนรู้อยู่ทุกขณะของชีวิต

นอกจากนี้ สุขุมาล เกษมสุข อ่างถึงใน อโนชา ธีรธำรง (2550 : 11) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะทางสังคม

1. เป็นความสำคัญส่วนบุคคล ช่วยให้บุคคลมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ยิ่ง สภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ทักษะทางสังคมยิ่งมีความจำเป็น มากเท่านั้น บุคคลต้องสามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น สื่อความหมาย ทำ งานร่วมกัน แก้ปัญหาตนเองและสังคมได้ สามารถปรับตัวได้ทุกสภาพแวดล้อม สิ่งเหล่านี้ช่วยให้มนุษย์ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

2. เป็นความสำคัญทางสังคม เป็นสังคมที่สงบสุข

ในส่วนของ น้ำผึ้ง เลหาบุตร (2560 : 101) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะทางสังคม ทำให้สมาชิกทุกคนใน สังคมจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและสังคมก็จะมีแต่ความสงบ

นอกเหนือจากนี้ ปิยภูมิ กลมเกลียว (2560 : 47) กล่าวว่า ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เป็นการที่ประชาชนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และร่วมกันพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้าเป็นสังคมสันติสุข มีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ

โดยสรุป ความสำคัญของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อนำมาเป็นความสำคัญของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย มีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ความสำคัญส่วนบุคคล ช่วยให้บุคคลมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ สามารถแก้ปัญหาร่วมกันอย่างสันติ

2. ความสำคัญทางสังคม เป็นสังคมที่สงบสุข

6.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิวะ บุญสิน (2558) กิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ของชุมชนพหุวัฒนธรรม การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ของชุมชนต้นแบบ และ 2) นำเสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ของชุมชนพหุวัฒนธรรม โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือชุมชนต้นแบบ 3 ชุมชน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยการ ใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต และ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ชุมชนต้นแบบมีความคิดเห็น ว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตภายในชุมชนช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ของชุมชนพหุ

วัฒนธรรมได้ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ชุมชน ดังนี้ ชุมชนย่านสะพานหัน (\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.55) ชุมชนบ้านญวนสามเสน (\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.57) และชุมชนย่านกุฎีจีน (\bar{X} = 3.69, S.D. = 0.80) ชุมชนพหุวัฒนธรรมควรส่งเสริมให้คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันในลักษณะวิถีชุมชน เพื่อเรียนรู้กิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ส่งเสริมคนในชุมชนร่วมกันปฏิบัติศาสนกิจ มีกิจกรรมร่วมกับคนศาสนาอื่น การรู้จักอาวุโสกันภายในชุมชน การเรียนรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของชุมชน และการให้ชุมชน ศาสนสถาน โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ของคนในชุมชน

สิทธิพงษ์ ล้ำสมบัติ (2558) วิจัย เรื่องการพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ตามแนวคิดจิตสำนึกเชิงวิพากษ์และแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมการรู้พหุวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดจิตสำนึกเชิงวิพากษ์และแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมการรู้พหุวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ 2) สังเคราะห์ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการรู้พหุวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบที่ได้จากการพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดจิตสำนึกเชิงวิพากษ์และแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกัน พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาคือศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาโปรแกรมประกอบด้วย นักศึกษาการศึกษานอกระบบที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 25 คน ครูและผู้บริหารรวม 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการรู้พหุวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้น แบบทดสอบวัดความรู้ แบบประเมินเจตคติการยอมรับพหุวัฒนธรรม แบบประเมินเจตคติการเห็นคุณค่าพหุวัฒนธรรม แบบประเมินพฤติกรรมการยอมรับพหุวัฒนธรรม แบบประเมินพฤติกรรมการเห็นคุณค่าพหุวัฒนธรรม และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อโปรแกรม พบว่า โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นทำให้ผู้เข้าร่วมมีความรู้มีเจตคติด้านการยอมรับการเห็นคุณค่า และมีการแสดงออกทางพฤติกรรมด้านการยอมรับการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม สูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 องค์ประกอบของการพัฒนาโปรแกรมประกอบด้วย หลักการพื้นฐาน 4Re's คือ Reduction, Recognition, Reinforcement, Reorganization กระบวนการพัฒนาโปรแกรม 7T's คือ Tie, Team, Task, Tune, Test, Track, Take และปัจจัยและเงื่อนไขของการนำโปรแกรมไปใช้ประกอบด้วย การส่งเสริมความเข้าใจวัฒนธรรม การยอมรับวัฒนธรรม และการเห็นคุณค่าวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน

สรिता เจือศรีกุล (2559) การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ศิลปะเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกัน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ศิลปะเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติ และ 2) เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันของกลุ่มตัวอย่างการดำเนินการวิจัย

แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ระยะพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ศิลปะเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกัน และระยะทดสอบคุณภาพรูปแบบการเรียนรู้ โดยจัดการทดลอง 2 ครั้ง คือ การทดลองใช้รูปแบบในระยะยาว กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 จำนวน 41 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง A 21 คนและกลุ่มทดลอง B 20 คน ด้วยแผนการทดลองข้ามสลับแบบวัดซ้ำ กิจกรรมการเรียนรู้ 6 กิจกรรม ระยะเวลารวม 8 สัปดาห์และการทดลองใช้รูปแบบในระยะสั้น กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 52 คน ด้วยแผนการทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบก่อน-หลัง กิจกรรมการเรียนรู้รวม 4 กิจกรรม ระยะเวลา 1 วัน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบวัดจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกัน แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์แบบสะท้อนคิดและสังคมมิติวิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำการทดสอบค่า t และการวิเคราะห์เนื้อหาผลการพัฒนารูปแบบสรุปได้ว่า หลักการของรูปแบบการเรียนรู้ศิลปะเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกัน หรือ LTTA Model คือ การใช้กระบวนการเรียนรู้ศิลปะเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้แสดงตัวตนเชื่อมโยงกับผู้อื่น และหันมาร่วมมือกัน มีองค์ประกอบย่อย 5 ข้อ ได้แก่ การแสดงตัวตนผ่านศิลปะ การเปรียบเทียบความเหมือนและต่างระหว่างบุคคล การจินตนาการความรู้สึกของผู้อื่น การเรียนรู้เรื่องราวของบุคคลและวัฒนธรรม และการร่วมมือโดยมีเป้าหมายร่วมกัน โดยศิลปะมีบทบาท 3 ด้าน คือสื่อการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และแรงจูงใจในการเรียนรู้ ผลการทดลองสรุปได้ว่า 1) ในการทดลองใช้รูปแบบระยะยาว พบว่า คะแนนแบบวัดจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันหลังเรียนของกลุ่มทดลอง A สูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่ากลุ่มทดลอง B อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคงที่เมื่อวัดซ้ำหลังจบกิจกรรม 4 สัปดาห์นักเรียนแสดงพฤติกรรมเชิงบวกเพิ่มขึ้น และแสดงมุมมองทางบวกต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมมากขึ้น 2) ในการทดลองใช้รูปแบบระยะสั้นพบว่า คะแนนแบบวัดจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

น้ำผึ้ง เลาบุตร (2560) การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และทักษะทางสังคม โดยการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ สำหรับเด็กปฐมวัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพัฒนาการความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ 2) ศึกษาพัฒนาการของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ 3) ศึกษาความคิดเห็น ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 28 คน ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดปรีดาราม (มณีศิริวรรม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดประสบการณ์

เรียนรู้แบบโครงการจำนวน 8 แผน 4 โครงการ 2) แบบสังเกตพฤติกรรมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย 3) แบบสังเกตพฤติกรรมของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์แบบโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ มีพัฒนาการความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี โดยด้านการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด พัฒนาการของทักษะทางสังคมอยู่ในระดับดี โดยด้านการให้ ความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ความคิดเห็นต่อการจัดประสบการณ์โดยภาพรวมเห็นด้วย อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่เด็กๆ ได้เข้ากลุ่มทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ

ปิยภูมิ กลมเกลียว (2560) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามอุดมการณ์โอลิมปิกเพื่อสร้างเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามอุดมการณ์โอลิมปิกเพื่อสร้างเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จับสลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 16 คน และกลุ่มควบคุม 16 คน วิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามอุดมการณ์โอลิมปิกตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และขั้นตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามอุดมการณ์โอลิมปิก ทำการทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์และเก็บข้อมูลจำนวน 3 ครั้ง คือ 1) ระยะเวลาก่อนการทดลอง 2) เมื่อสิ้นสุดการทดลองในสัปดาห์ที่ 8 และ 3) การติดตามผลหลังสิ้นสุดการทดลอง 2 สัปดาห์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบทดสอบวัดความรู้วิชาพลศึกษาที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ .80 แบบทดสอบสมรรถภาพ ทางกายมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 แบบประเมินพฤติกรรมที่ส่งเสริมอุดมการณ์โอลิมปิกในด้านความมีมิตรภาพ และแบบประเมินพฤติกรรมที่ส่งเสริมอุดมการณ์โอลิมปิกในด้านความเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ .90 และ .83 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานและสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ทดสอบด้วยสถิติที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามอุดมการณ์โอลิมปิกที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ คือ หลักการ แนวคิดและอุดมการณ์โอลิมปิก วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหา ขั้นตอนการเรียนการสอน และการประเมินผลซึ่งประกอบด้วย 8 แผนการเรียนรู้มีประสิทธิผลในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและสามารถเห็นคุณค่าของอุดมการณ์โอลิมปิกทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความยอดเยี่ยม ด้านความมีมิตรภาพ และด้านความเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 คະແນນດ້ານความรู้

และพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในระยะหลังการทดลอง

7. เจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม สามารถปลูกฝังได้จากการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ทั้งทางตรง และทางอ้อม ทั้งนี้เพื่อให้พลเมืองเกิดความตระหนัก และเห็นคุณค่าในความหลากหลายทางวัฒนธรรม

7.1 ความหมายของเจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

เจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม มีนักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของคำดังกล่าว ดังนี้

Thurstone (1967: 49) กล่าวว่า เจตคติ เป็นตัวแปรทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ไม่สามารถสังเกตได้ง่าย และเจตคดียังเป็น ความคิดเห็น ความรู้สึก และความเชื่อมั่น

Munn (1972: 610) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก (Feeling) และความคิดเห็น (Opinion) ของบุคคลที่มีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้วย

Triandis (1973: 2) กล่าวว่า เป็นความรู้สึก หรืออารมณ์ที่ประเมินจากความรู้สึก ความเข้าใจ จากประสบการณ์ ความคิดเห็น ซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องในทิศทางที่ประเมินไว้

Anastasi (1976: 541) กล่าวว่า เจตคติเป็นความลำเอียงที่แสดงออกว่าชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ ไม่สามารถเห็นได้โดยตรง แต่สามารถอ้างจากพฤติกรรมภายนอกได้

ประสพ ลิ้มหมือดภัย (2543 : 73) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง คุณค่าที่ให้มากกว่าเรื่องของความงาม

นอกจากนี้ ญัฐชานา มณีพุกษ์ (2560 : 531-546) กล่าวว่า คุณค่าในวัฒนธรรมและพหุวัฒนธรรม หมายถึง การเข้าใจและยอมรับในวัฒนธรรมที่ได้รับ เอาใจใส่ใน การเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม การเข้าใจและยอมรับในวัฒนธรรมที่หลากหลายและแตกต่างจากวัฒนธรรมของตนเอง

ซึ่ง Paulo Freire (1970 : 154) กล่าวว่า มโนธรรมสำนึก (Conscientization) หมายถึง การตระหนักถึงความขัดแย้ง (Contradiction) หรือ สถานการณ์ที่มีอยู่ในสังคม โดยใช้การศึกษาเป็นกระบวนการสอน การเสวนาและการวิพากษ์ ให้ผู้เรียนได้คิดทบทวน และเชื่อมโยงประสบการณ์ตนเองกับปรากฏการณ์ทางสังคมที่ตนอยู่อาศัย ด้วยความคิด และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น และผู้เรียนจะสามารถลงมือปฏิบัติหรือเพื่อเป็นการเปลี่ยนแปลงตนเองหรือสังคมได้

นอกเหนือจากนี้ Howard Gardner (1983 : 62-69) กล่าวว่า จิตแห่งความเคารพ (Respectful Mind) หมายถึง การอ่อนน้อมถ่อมตน ให้เกียรติและเคารพในความคิดของผู้อื่น เคารพ

และเข้าใจถึงความแตกต่างทั้งระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่ม รวมถึงเปิดใจที่จะรับฟังความเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างจากความคิดของตัวเอง อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานหรือการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

ในแนวทางเดียวกันพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) (2531: 126) กล่าวว่า เจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม (cultural citizenship) หมายถึง การมองเห็นคุณค่าและความสำคัญแล้วปฏิบัติต่อบุคคลหรือสิ่งนั้นด้วยความจริงใจ

โดยสรุป ความหมายของเจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม หมายถึง การเห็นความสำคัญของความต่างทางวัฒนธรรม เพื่อนำมาเป็นความหมายของเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม (cultural citizenship) การเห็นความสำคัญของความต่างทางวัฒนธรรมของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน หมายถึง การเข้าใจและยอมรับ การเคารพ การเอาใจใส่ในคุณค่า การเห็นคุณค่าในความคิดเห็นและค่านิยมที่แตกต่างกัน โดยอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

7.2 แนวทางเพื่อการเรียนรู้และเจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

การเห็นความสำคัญของความต่างทางวัฒนธรรม แนวทางการปลูกฝังเจตคติจากการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ทั้งทางตรง และทางอ้อม ทั้งนี้เพื่อให้พลเมืองเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าในความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม มีนักวิชาการ และนักการศึกษาเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้หลายท่าน ดังนี้

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) (2552:248-252) กล่าวว่า ในฐานะที่มนุษย์มี 2 ภาวะในตัว คือ ภาวะหนึ่ง มนุษย์เป็นชีวิต ที่เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติและเป็นอันเดียวกับธรรมชาติ อีกภาวะหนึ่ง มนุษย์เป็นบุคคลที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม องค์กรวมใหญ่ที่มนุษย์เกี่ยวข้องจึงมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ชีวิต สังคม ธรรมชาติ โดยระบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 3 ได้แก่ 1) มนุษย์ในฐานะบุคคล และในฐานะชีวิตทั้งกายและใจ 2) สังคม 3) ธรรมชาติ จะต้องประสานกลมกลืนเกื้อกูลซึ่งกันและกันและ ดำเนินไปด้วยดี ดังนี้ 1) มนุษย์ในฐานะเป็นมนุษย์เป็นหลักการที่ควรให้ความสำคัญสูงสุด โดยมุ่งให้การศึกษาและจัดสรรปัจจัยที่เกื้อหนุนปัจจัยอื่น เพื่อช่วยให้มนุษย์แต่ละชีวิตเจริญงอกงาม อันจะช่วยให้ระบบความสัมพันธ์ องค์กรวมบรรลุจุดหมายแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน และมนุษย์ในฐานะเป็นทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 2) สังคมระบบต่างๆ ทางสังคมนั้น ว่าโดยพื้นฐานเป็นการจัดตั้งวางรูปแบบขึ้น เพื่อให้เป็นเครื่องมือและเป็นสื่อที่ช่วยให้เหตุปัจจัยในกฎธรรมชาติดำเนินไปในทางที่สร้างผลดีแก่มนุษย์ ระบบทั้งหมดจะต้องประสานกลมกลืนกันบนฐานแห่งความรู้ การสร้างสรรค์บรรยากาศแห่งการไม่เบียดเบียน การช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้มนุษย์สามารถพัฒนาตน เข้าถึงชีวิตที่ดีงาม ความมีอิสรภาพและสันติสุขที่แท้จริง 3) ธรรมชาติ การสร้างทัศนคติที่ดีของมนุษย์ต่อธรรมชาติ คือ เลิกมองตนเองแยกต่างหากจากธรรมชาติ และเลิกคิดจะพิชิตจัดการกับธรรมชาติตามชอบใจ แล้วมองตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของ

ธรรมชาติ และจะต้องมีชีวิตที่สอดคล้องกลมกลืนกับธรรมชาติ ในการปฏิบัติต่อธรรมชาติ พึงดูที่ผลกระทบอันจะเกิดขึ้นตามความเป็นจริงว่าจะเป็นการก่อความเสียหายหรือสร้างสรรค์เกื้อกูล และส่งผลดีผลร้ายต่อธรรมชาติ เพราะแท้ที่จริงแล้วการกระทำของมนุษย์จะส่งต่อมาถึงตัวมนุษย์ และสังคมของตนในที่สุด มากไปกว่านั้น ธรรมชาตินอกจากเป็นพื้นฐานและเป็นแหล่งหล่อเลี้ยงแห่งชีวิตด้านกายของมนุษย์แล้ว ถ้ามนุษย์วางท่าทีให้ถูกต้อง ธรรมชาติก็จะเป็นแหล่งอำนวยความสะดวกแห่งความงามความรื่นรมย์และให้ความสุขหล่อเลี้ยงแม้แต่ชีวิตด้านนามธรรมของมนุษย์ด้วย

เพ็ชรี ฐิปะวิเชตร (2554 : 58) กล่าวว่า แนวทางเพื่อการเรียนรู้ในความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีดังนี้

1. ต้องศึกษาเพื่อทำความเข้าใจในปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ทำให้วัฒนธรรมของแต่ละชาติ ต่างมีความแตกต่างหรือความคล้ายคลึงกัน
2. ต้องยอมรับในความแตกต่างด้านวัฒนธรรมของชาติต่างๆด้วย การไม่คิดว่าเป็นสิ่งที่ผิดปกติ ไปจากวัฒนธรรมของเรา

ซึ่ง ญัฐวิณี ยิ้มเศรษฐี (2558 : 197) การศึกษาเพื่อทำความเข้าใจความแตกต่าง หรือความคล้ายคลึงกันกับวัฒนธรรมของประเทศเรา ยอมรับในความแตกต่างด้านวัฒนธรรมของชาติ พึงความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีต่อวัฒนธรรมของเรา เรียนรู้วัฒนธรรมค่านิยม ความเชื่อของประเทศหรือชาติอื่นๆ สามารถสื่อสารได้

นอกจากนี้ Banks and Banks (2005) กล่าวว่า แนวทางเพื่อการศึกษาพหุวัฒนธรรม คือ บทเรียน และการสอนของครูต้องบรรจุเนื้อหาและสื่ออุปกรณ์การสอนเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ ชาติพันธุ์จะช่วยนักเรียนพัฒนาทัศนคติ ในแง่บวก ให้นักเรียนระหว่างกันมากขึ้น

นอกเหนือจากนี้ Allport (2009) กล่าวว่า แนวทางเพื่อการเรียนรู้และการลดอคติระหว่างสมาชิก คือ การสื่อสารระหว่างกลุ่มประกอบด้วย

1. สถานะเท่ากัน ทั้งสองกลุ่มต้องมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันในความสัมพันธ์สมาชิกในกลุ่มควรมีภูมิหลังคุณสมบัติและลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ความแตกต่างในภูมิหลังทางวิชาการความมั่งคั่งทักษะหรือประสบการณ์ควรลดลงหากคุณสมบัติเหล่านี้จะส่งผลต่อการรับรู้ศักดิ์ศรีและอันดับในกลุ่ม
2. เป้าหมายทั่วไป ทั้งสองกลุ่มต้องทำงานกับปัญหาทางานและแบ่งปันสิ่งนี้เป็นเป้าหมายร่วมกันซึ่งบางครั้งเรียกว่าเป้าหมายที่เหนือกว่าเป้าหมายที่จะบรรลุได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกของกลุ่มตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป ทำงานร่วมกันโดยใช้ความพยายามและทรัพยากรร่วมกัน
3. ความร่วมมือระหว่างกลุ่ม ทั้งสองกลุ่มต้องทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมายร่วมกัน โดยไม่มีการแข่งขันกลุ่มจำเป็นต้องทำงานร่วมกันเพื่อแสวงหาเป้าหมายร่วมกัน

4. การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่กฎหมายหรือศุลกากร ทั้งสองกลุ่มต้องรับทราบอำนาจบางประการที่สนับสนุนการติดต่อและปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ผู้ติดต่อควรส่งเสริมทัศนคติที่เป็นมิตรเป็นประโยชน์มีความเท่าเทียมและประณามการเปรียบเทียบในกลุ่มนอกกลุ่ม

ในแนวทางเดียวกัน ที่ Kenneth, Averil, and Phillip (2010 : 67) กล่าวว่าแนวทางเพื่อการเรียนรู้และลดอคติ มีดังนี้

1. พัฒนาการติดต่อทางสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม (Improving Social Contact and Intergroup Relations)
2. เพิ่มความซับซ้อนในการใช้สติปัญญา การคิดมีอย่างมีวิจารณญาณ (Increasing Cognitive Sophistication)
3. พัฒนาความเชื่อมั่นตนเองและความยอมรับตนเอง (Improving Self-Confidence and Self-Acceptance)

จากการศึกษาเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสังเคราะห์การประเมินเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม ของรายวิชาสตรีในวิทยาลัยดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 สังเคราะห์การประเมินเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

นักการศึกษา ประเด็น	Paulo Freire (1970)	Howard Gardner (2000)	ประสพ ลีเหมือดภัย (2543)	พระพรหม คุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) (2552)	ณัฐชนา มณีพฤษ์ (2560)	ผู้วิจัย
การเข้าใจ และยอมรับ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การเคารพ	✓	✓	✓	✓		✓
การเอาใจใส่ในคุณค่า	✓	✓	✓		✓	✓
การเห็นคุณค่า	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากการศึกษา และสังเคราะห์เจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การประเมินเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม มีแนวทางในการประเมินเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม จากตารางข้างต้น ดังนี้

1. การเข้าใจ และยอมรับ หมายถึง การยินยอมจะเห็นคน สิ่งของ สถานการณ์ หรือวัฒนธรรม ใดก็ตาม ให้เป็นไปตามธรรมชาติ อย่างเป็น และกระบวนการที่เข้าถึงความรู้ ความรู้สึกเกี่ยวกับใครสักคนหรือสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็น โดยไม่สงสัย ไม่ต่อต้านอะไร มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) การรู้จักความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2) ความเต็มใจในการรับรู้ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม 3) การฟังผู้อื่นด้วยความเต็มใจ 4) การยอมรับเพื่อนที่มาจาก วัฒนธรรมที่แตกต่าง 5) การคัดเลือกความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ควรเอาใจใส่

2. การเคารพ หมายถึง การกระทำที่ให้เกิดเกียรติ ซินชมและยอมรับสำหรับ บุคคล หรือวัฒนธรรม มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) การเกิดความสนใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2) ความเต็มใจร่วมมือกับบุคคลอื่น 3) การยินยอมที่จะทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น 4) ความพึงพอใจ ที่จะทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น 5) ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ในการทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น

3. การเอาใจใส่ในคุณค่า หมายถึง ความตั้งใจที่จะเข้าใจความรู้สึก และ อารมณ์พยายามที่จะได้สัมผัสอย่างเป็นกลางและมีเหตุผลในสิ่งที่คนอื่น วัฒนธรรมอื่นรู้สึก มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) การยอมรับคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย 2) การกระทำที่ทำให้ผู้อื่น มีความรู้สึกดี 3) ความต้องการคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย 4) ความเชื่อมั่นในคุณค่า ค่านิยม ที่แตกต่างหลากหลาย 5) การยึดมั่นในคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย

4. การเห็นคุณค่า หมายถึง การรับรู้ว่าคุณค่า วัฒนธรรมอื่นมีคุณค่า มีศักยภาพและภูมิใจในวัฒนธรรม กล้าที่จะเผชิญหน้ากับความท้าทายใหม่ๆ ยอมรับความแตกต่าง ระหว่างบุคคล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความ คิดเห็น และค่านิยมที่ต่างต่างกัน 2) การสร้างความคิดเห็น และค่านิยมของกลุ่ม 3) การมองเห็น ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีความหลากหลายทางคุณค่า และค่านิยม 4) การจัดระบบคุณค่า และ ค่านิยมร่วมกัน 5) การเกิดสมดุลในความรู้สึกเกี่ยวกับความหลากหลายในคุณค่า และค่านิยม

5. การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ หมายถึง การพึ่งพาอาศัยให้ความช่วยเหลือกัน ความร่วมมือกันพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า อย่างสงบ มีระเบียบ และเรียบร้อย มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความแตกต่างอย่างมีความสุข 2) การปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเคารพ 3) การแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธีเมื่อเกิดความขัดแย้ง 4) การมีแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ 5) การมีหลักการปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

7.3 การแสดงออกซึ่งการยอมรับผู้อื่น

อัชรา เอ็บสุซศิริ (2556 : 128) กล่าวว่า การแสดงออกซึ่งการยอมรับผู้อื่น คือ การฟังที่ดี การแสดงความชื่นชม และการมีเจตคติที่ดีต่อผู้อื่น เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญกับผู้อื่น ไม่ดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น แต่ควรยึดมั่นในความเท่าเทียมของมนุษย์ เห็นใจ ให้อภัย เอื้อเฟื้อต่อกันด้วยความจริงใจ

7.4 องค์ประกอบของเจตคติ

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2542 : 121-123) กล่าวว่า องค์ประกอบของเจตคติปัจจุบันมีแนวความคิดเห็นแตกต่างกันอยู่ 3 กลุ่ม

1. เจตคติมีองค์ประกอบเดียว กลุ่มนี้จะมองเจตคติเกิดจากการประเมินเข้าของเจตคติว่ารู้สึกชอบหรือไม่ชอบ

2. เจตคติมี 2 องค์ประกอบ ตามแนวคิดนี้มองเจตคติประกอบด้วย องค์ประกอบด้านสติปัญญา (Cognitive) และด้านความรู้สึก (Affective)

3. เจตคติมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

3.1 ด้านสติปัญญา (Cognitive component) ประกอบไปด้วยความรู้ ความคิด และความเชื่อ

3.2 ด้านความรู้สึก (Affective component) หมายถึง ความรู้สึกหรืออารมณ์ของคนใดคนหนึ่ง

3.3 ด้านพฤติกรรม (Behavioral component) บางทีเรียกว่า Action component เป็นด้านแนวโน้มของการจะกระทำหรือจะแสดงพฤติกรรม

7.5 การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

ชุตินา ทิศโร และคณะ (2562 : 1249) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมเจตคติเพื่อความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรม มีดังนี้ แนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Bruner ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Rogers แนวคิดทฤษฎีปัญหา ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มสัมพันธ์ รวมถึงการจัดการเรียนการสอนแนวคิดกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ แนวคิดการเรียนรู้โดยการค้นพบ (Discovery learning) แนวการจัดการเรียนรู้

7.6 การประเมินการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม

การประเมินการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม เป็นการวัดระดับความรู้สึกนึกคิดที่เป็นนามธรรม ให้เป็นรูปธรรม เพื่อการตีค่า ตลอดจนการเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีนักวิชาการ และนักการศึกษากล่าวถึงหลายท่าน ดังนี้

Dewey (1974) คุณค่าอาจฝังติดอยู่กับความชอบ แต่ไม่ใช่ในทุกกรณี แต่นับได้ว่าเป็นคุณค่า เมื่อบุคคลได้ ตัดสินหลังจากการพิจารณาความสัมพันธ์ที่เหนือความชอบเป็นที่ยอมรับแล้ว ความสนใจหรือ ความชอบจึงไม่ใช่มาตรงตัดสินขั้นสุดท้ายเสมอไป คุณค่าถูกกำหนดโดยมาตรฐานของความถูกต้อง ความถูกต้องเป็นสิ่งที่มีความค่าเช่นกัน แม้จะชอบเพียงใดก็ตาม การที่บุคคลจะเกิดลักษณะนิสัยล้วนมีจุดเริ่มต้นจากการได้รับรู้สิ่งเร้าที่คอยกระตุ้นในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไป ซึ่งส่งผลไปสู่การรู้เห็นคุณค่าต่อสิ่งกระตุ้นเหล่านั้น จนเกิดเป็นการเห็นคุณค่า ซึ่งเป็นความรู้สึกในเชิงบวกต่อสิ่งเร้าและพัฒนาจนเป็นค่านิยม และบุคลิกนิสัยในที่สุด การวัดและประเมินความรู้สึกสามารถทำได้หลายระดับขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินในแต่ละช่วงวัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางร่างกายควบคู่กัน หรืออาจเป็นการวัดการประเมิน การเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลอันเนื่องมาจากการให้สิ่งเร้าใหม่เข้าไป ได้แก่ การให้ความรู้ที่สร้างผลต่อ ความรู้สึกถึงคุณค่า หรือความซาบซึ้ง ได้แก่ วิชาจริยศาสตร์ วิชาศิลปนิยม วิชาสังคีตนิยม การประเมินผลด้านจิตพิสัยนั้นเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและยากต่อการวัด เนื่องจากจิตพิสัยเป็นคุณลักษณะแฝงภายในบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก จิตใจ ได้แก่ ความสนใจ เจตคติ ค่านิยม จริยธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะ สังเกตได้ยาก เนื่องจากการที่บุคคลมีความคิดความรู้สึกอย่างเดียวกันอาจแสดงพฤติกรรมออกมาแตกต่างกัน และการแสดงพฤติกรรมที่เหมือนกันก็อาจเนื่องมาจากเหตุผลภายในจิตใจที่ต่างกัน รวมถึงปัญหาการประเมินจิตพิสัยอื่นๆ เช่น การเสแสร้ง การลำเอียงเข้าข้างตนเอง เป็นต้น

นอกจากนี้ Krathwohl (1973 : 98) ได้วิจัยการเรียนรู้อารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ โดยแบ่งลำดับขั้นการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยเป็น 5 ขั้น ดังนี้

1. การรับรู้ เป็นขั้นแรกของความรู้สึก เทียบเท่ากับขั้นความรู้ความจำในการจำแนกด้านสติปัญญา แบ่งได้เป็น 3 ขั้นย่อย ดังนี้

1.1 การรู้จัก เป็นพฤติกรรมขั้นแรกที่คนรู้จักกับสิ่งเร้าว่าคืออะไร โดยเป็นความรู้ขั้นผิวเผิน และยังไม่เห็นความสำคัญ หรือความสนใจของสิ่งเร้านั้น

1.2 ความเต็มใจในการรับเป็นขั้นที่พอใจในการรับรู้ มีความอ่อนโยนต่อสิ่งที่พบเห็น เช่น ฟังผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ยอมรับเพื่อนที่มาจากวัฒนธรรมที่แตกต่าง เป็นต้น

1.3 ควบคุมหรือคัดเลือกการเอาใจใส่ เป็นความรู้สึกที่ต่อจากขั้นที่แล้ว แต่สามารถบอกได้ว่า อะไรที่ควรเอาใจใส่ อะไรที่ไม่ควรเอาใจใส่

2. การตอบสนอง เมื่อได้รับรู้ เกิดความพอใจ และเลือกที่จะพอใจในสิ่งใดแล้ว จะพัฒนามาถึง ขั้นนี้ คือการเกิดความสนใจและชื่นชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากกว่าสิ่งอื่น แบ่งได้เป็น 3 ขั้น

2.1 การยินยอมในการตอบสนอง เป็นความรู้สึกขั้นเชื่อฟังหรือยินยอมที่จะทำ แต่อาจไม่พอใจเท่าไรนัก

2.2 ความเต็มใจที่จะตอบสนอง เป็นความเต็มใจในการให้ความร่วมมือทำด้วยความต้องการของตนเองและความตั้งใจ

2.3 ความพึงพอใจในการตอบสนอง เป็นความพึงพอใจต่างจากขั้นที่ผ่านมา โดยอาจจะยินยอมหรือเต็มใจทำ แต่ไม่ได้เกิดความพึงพอใจ ความรู้สึกขั้นนี้จึงลึกซึ้งมากขึ้น เป็นความพึงพอใจในการตอบสนอง และพึงพอใจจนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

3. การรับรู้คุณค่าและค่านิยม ในขั้นนี้เป็นความรู้สึกคุณค่าของสิ่งของ ปραกฏการณ์ หรือ พฤติกรรม ซึ่งตนเองได้รับและซึมซาบมาตั้งแต่ต้น ความรู้สึกนี้อาจเป็นการยอมรับหรือไม่ยอมรับ คุณค่าก็ได้ การรับรู้คุณค่าแบ่งได้เป็น 3 ชั้น คือ

3.1 การรับรู้คุณค่า ขั้นนี้มุ่งบรรยายคุณค่าของปรากฏการณ์ พฤติกรรมสิ่งของ ในระดับ ความเชื่อ ซึ่งอาจเป็นการให้ความหมายว่าเป็นการยอมรับทางอารมณ์ต่อข้อเสนอหรือ คำสอนที่มีพื้นฐานอยู่

3.2 การชื่นชอบคุณค่า ระดับนี้ไม่เพียงเป็นการยอมรับคุณค่า แต่เพิ่มความรู้สึกเอาใจใส่ ในคุณค่าหรือค่านิยมนั้นเพิ่มขึ้นอีก เรียกว่าเป็นขั้นต้องการคุณค่า

3.3 การยินยอม หมายถึง ความเชื่อความศรัทธาด้วยอารมณ์แน่นอน ผู้ที่มีความรู้สึกระดับนี้ จะแสดงพฤติกรรมยึดมั่นอย่างเห็นได้ชัด

4. การจัดระบบคุณค่า เป็นการจัดคุณค่าให้อยู่ในกลุ่มที่คล้ายคลึงกัน หรืออาจจะจัดตามความสัมพันธ์ ฯลฯ ความรู้สึกระดับนี้แบ่งเป็น 2 ชั้น คือ

4.1 การสร้างมโนภาพของคุณค่า หรือค่านิยมมีหลายรูปแบบ คนอาจจัดค่านิยมที่มีลักษณะเดียวกันมาอยู่ด้วยกัน หรือเกี่ยวข้องกันมาเป็นกลุ่มเดียวกัน อันเป็นผลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ค่านิยมแล้วนำมาตั้งชื่อใหม่

4.2 การจัดระบบคุณค่าของค่านิยม เป็นการจัดค่านิยมที่ซับซ้อนให้อยู่ในระบบเดียวกัน เพื่อให้เกิดสมดุลในความรู้สึก

5. การสร้างลักษณะนิสัยโดยคุณค่าหรือคุณค่าซับซ้อน เป็นขั้นของการสั่งสมความรู้สึก รูปแบบความเป็นมา จนกระทั่งยึดถือเป็นลักษณะนิสัย ความเชื่อถือ ความศรัทธา จนเป็นเป้าหมายปลายทางในชีวิตและส่งผลเป็นบุคลิกภาพ แบ่งได้เป็น 2 ชั้น คือ

5.1 การสรุปรวมของคุณค่าและค่านิยม เมื่อเกิดปัญหา คนๆ นั้นจะนำค่านิยม และเจตคติมาประพัตติและใช้ในการแก้ปัญหา

5.2 การสร้างลักษณะนิสัย เป็นระดับความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ผสมผสานสรุปรวมความรู้สึกที่ยึดเป็นอุดมการณ์ และปรัชญาชีวิต

7.7 แบบประเมินการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม

มีนักวิชาการ และนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

ลัวน สายยศ (2542 : 241) ได้ยกตัวอย่างแบบวัดค่านิยมไว้ ดังนี้

1. แบบมีคำถามหรือสถานการณ์ และให้เติมคำตอบลงไป ไม่มีตัวเลือกให้พิจารณาว่าตอบแบบไหนได้คะแนนเท่าไร จึงจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้อย่างดี ตัวอย่างแบบวัดค่านิยมความมีวินัย

1.1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าระเบียบของสถานศึกษามีความสำคัญกับชีวิตของนักศึกษาตอบพร้อมเหตุผล (แบบคำถาม)

1.2 แดงได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรที่โรงแรมแห่งหนึ่งเวลา 9-12 นาฬิกา แดงเป็นคนบรรยาย สนุก ผู้ชมหัวเราะกันอย่างครื้นเครง ปรากฏว่าเลยเวลาเที่ยงไปแล้ว แต่เนื้อหาในการบรรยายยังไม่จบ หากท่านเป็นแดงท่านจะทำอย่างไร ตอบพร้อมเหตุผล (แบบสถานการณ์)

2. แบบมีคำถามหรือสถานการณ์แล้วมีตัวเลือกให้ตอบ แบบนี้อาจมีคำถามหรือสถานการณ์ เกี่ยวกับค่านิยมที่ต้องการวัด แล้วเขียนตัวเลือกที่เกี่ยวกับค่านิยมนั้น โดยอาศัยหลักการให้คะแนน 0, 1 หรือ 0, 1 และ 2 ซึ่ง

0 แสดงว่าไม่มีค่านิยมนั้นเลย

1 มีค่านิยมบ้าง

2 มีค่านิยมนั้น มาก

หรืออาจพิจารณาเพียงมี หรือไม่มีค่านิยมก็ได้ ตัวอย่างแบบวัดค่านิยมความมีวินัย

ท่านชอบงานที่กฎระเบียบเคร่งครัดมากน้อยเพียงใด

ก. ชอบ เพราะจะได้ไม่สร้างความวุ่นวาย (1)

ข. ไม่ชอบ เพราะจะทำงานด้วยความอึดอัด (0)

ค. ชอบมาก เพราะจะทำให้ทุกคนอยู่ในกรอบหน้าที่

การพิจารณาข้อความเกี่ยวกับค่านิยมนั้น แล้วให้น้ำหนักว่าข้อใดสำคัญมาก หรือน้อย หรือเห็นด้วยมาก หรือน้อย โดยอาจทำในรูปแบบ Likert Scale

3. ใช้มาตรานัยจำแนก โดยการใช้อนุกรมแบบ Osgood เพื่อวัดเจตคติของมโนภาพใด มโนภาพหนึ่ง โดยการใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับค่านิยมนั้นและมีความหมายตรงกันข้ามกันมาจัดเป็นคู่ๆ ประมาณ 5 คู่ขึ้นไป แล้วให้ผู้ตอบเลือกข้อที่ใกล้เคียงกับสิ่งที่รู้สึกมากที่สุด มาตรการอาจจะมีได้ตั้งแต่ 4-7 ข้อ มาตรการแบบนี้สร้างง่ายใช้สะดวก

7.8 เครื่องมือวัดเจตคติ

เครื่องมือวัดเจตคติ เป็นเทคนิควิธีการที่นักวิชาการและนักการศึกษาใช้ในการเก็บข้อมูล เกี่ยวกับการวัดระดับความรู้สึกนึกคิดที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมเพื่อการตีค่า ตลอดจนการเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีนักวิชาการและนักศึกษากล่าวถึง ดังนี้

ณัฐภรณ์ หลาวทอง (2551 : 136) กล่าวว่า วิธีที่ใช้วัดจิตพิสัยที่เป็นที่นิยมและมีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

1. การรายงานตนเอง (self-report) เป็นการให้ผู้รับการทดสอบแสดงความรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่ได้สัมผัส ซึ่งสิ่งเร้าอาจเป็นข้อความหรือสถานการณ์ต่างๆ โดยผู้ตอบมีโอกาสตอบได้ตามความคิด ความรู้สึกของตนเอง (การตอบแบบปลายเปิด) หรือเลือกคำตอบที่มีการจัดเตรียมให้แล้ว (การตอบปลายปิด) จากมาตรวัดต่างๆ เช่น มาตรอันตรภาคปรากฏเท่ากัน (Equalappearing intervals scale) ของ Thorstone มาตรรวมการประมาณค่า (Summated rating scale) ของ Likert และมาตรจำแนกความหมาย (Semantic different scale) ของ Osgood เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นวิธีวัดที่เกิดการปฏิสัมพันธ์พูดคุยระหว่างผู้สัมภาษณ์ และผู้รับการสัมภาษณ์ โดยอาจเป็นการสัมภาษณ์เป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ สำหรับรูปแบบของการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งมีข้อคำถามเตรียมไว้เรียบร้อยแล้วเหมือนกับแบบสอบถามปลายเปิด ส่วนการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างจะมีเพียงแต่ประเด็นในการสัมภาษณ์ การซักถามจึงมีความยืดหยุ่น และข้อคำถามที่หลากหลายผู้สัมภาษณ์จึงต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่มากพอ เพื่อให้ผู้รับการสัมภาษณ์เกิดความไว้วางใจ เชื่อถือ และอยากตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยในระหว่างการสัมภาษณ์นอกจากผู้สัมภาษณ์จะต้องมีทักษะในการพูดที่ดีแล้ว ยังต้องมีทักษะการฟังที่ดีด้วย

จากการศึกษาดังกล่าวในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปการวัดทัศนคติได้ดังนี้ทัศนคติเป็นสิ่งที่วัดได้ยากเพราะเป็นสิ่งที่ซ่อนอยู่ในใจจึงใช้วิธีการวัดที่หลากหลาย เพื่อสรุปไปถึงเจตคติที่มีอยู่ในใจ ซึ่งวิธีการวัดมีหลากหลายวิธี อาทิ การสัมภาษณ์ การรายงานตนเอง

7.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โอภาส เกาไศยาภรณ์ (2554) การพัฒนารูปแบบเครือข่ายสังคมเชิงเสมือนสำหรับห้องเรียนพหุวัฒนธรรมเพื่อการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับนิสิตนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบเครือข่ายสังคมเชิงเสมือนสำหรับห้องเรียนพหุวัฒนธรรมเพื่อการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาและศึกษาผลการใช้รูปแบบ กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารและ อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาทั้งสิ้น 153 คน และนิสิตนักศึกษา

ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 21 คน พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายสังคมเชิงเสมือนสำหรับห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย 11 องค์ประกอบ ได้แก่ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมพหุวัฒนธรรม กระบวนการในการสร้างความรู้และการติดตามพฤติกรรมของผู้เรียน ฐานการช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนบนเครือข่ายสังคมเชิงเสมือน การเสริมสร้าง/การจัดการเครือข่ายบนเครือข่ายสังคมเชิงเสมือน ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม ระบบการบริหาร และการจัดการบนเครือข่ายสังคมเชิงเสมือน การเสริมแรงในด้านพฤติกรรมของผู้เรียน การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนบนเครือข่ายสังคมเชิงเสมือน การยอมรับและการอยู่ร่วมกันของผู้เรียน ในสังคมพหุวัฒนธรรมบนเครือข่ายสังคมเชิงเสมือน เครื่องมือที่ใช้สำหรับการสะท้อนความรู้ของผู้เรียน และเครื่องมือที่ใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารบนสังคมเชิงเสมือน รูปแบบเครือข่ายสังคมเชิงเสมือนฯ ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ขั้นตอนด้านการเตรียมความพร้อมของห้องเรียนบนเครือข่ายสังคมเชิงเสมือน ขั้นตอนด้านการสร้างความคุ้นเคย ขั้นตอนด้านการสร้างความรู้ปรับสมดุลความคิดและการตระหนักถึง และขั้นตอนด้านการวัดและการประเมินผล กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการสร้างความรู้และคะแนนเฉลี่ยความตระหนักในคุณค่าวัฒนธรรมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพ็ชรี รูปะวิเชตร (2554) การพัฒนารูปแบบการจัดการฝึกอบรมแบบศูนย์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรู้เรื่องการทำงาน การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ในเรื่องการทำงานและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม 2) พัฒนารูปแบบการจัดการฝึกอบรมแบบศูนย์การเรียนรู้เรื่องการทำงานและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ 3) ศึกษาผลการจัดฝึกอบรมแบบศูนย์การเรียนรู้เรื่องการทำงานและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา ฯ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาช่วงแรกเป็นนักเรียน นักศึกษา ที่ศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 202 คนโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีผู้สนใจเข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 50 การพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการจัดการฝึกอบรมแบบศูนย์การเรียนรู้ดำเนินบนฐานข้อมูลของการศึกษาความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาฯ โดยแบ่งเป็น 4 ฐาน ฐานที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของเมียนมาร์ สปป.ลาว กัมพูชา ไทย เวียดนาม ฐานที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นของมาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์ ฐานที่ 3 แนวคิดการทำงาน/การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และฐานที่ 4 หลักการวิเคราะห์วัฒนธรรมการทำงานของประเทศต่าง ๆ กลุ่มเป้าหมายช่วงการพัฒนาพัฒนารูปแบบการจัดการฝึกอบรม ฯ ได้แก่ นักศึกษาจำนวน 30 คนที่ยินดีร่วมโครงการ เครื่องมือ คือ เนื้อหาและกิจกรรมการจัดการฝึกอบรมแบบศูนย์การเรียนรู้ แบบ

สังเกตพฤติกรรม ผลการเขียนสะท้อนการเรียนรู้ของนักศึกษา ผลการทดสอบแต่ละศูนย์ วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในเชิงพรรณนา พบว่า การฝึกอบรมแบบศูนย์การเรียนรู้ และการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้นักศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในรูปของกลุ่มทั้งด้านเนื้อหาสาระ การทำงานกลุ่มภายใต้การบริหารเวลา การนำเสนอ กระบวนการ ทำงานกลุ่ม ผู้นำและผู้ตาม การเขียนสะท้อนการเรียนรู้ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเข้าใจเรื่อง ประชาคมอาเซียน การทำงานข้ามวัฒนธรรม ทุกคน ที่เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจการอบรมแบบ ศูนย์การเรียนรู้และการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สุรไกร นันทบุรุษย์ (2556) ผลของการใช้กิจกรรมลดอคติตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ศึกษาที่มีต่อความเข้าใจในความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจ ในความหลากหลายทางเชื้อชาติศาสนาและวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียนระหว่างก่อนสอนและหลัง สอนโดยใช้กิจกรรมการลดอคติ 2) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความเข้าใจในความหลากหลาย ทางเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการลด อคติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศึกษานารี ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2556 จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ 1) แบบวัดเจตคติความ เข้าใจในความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมในภูมิภาคอาเซียนซึ่งผ่านการตรวจ คุณภาพเครื่องมือโดยมีคะแนน IOC มากกว่า 0.5 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคเท่ากับ 0.8 2) แบบสัมภาษณ์ความเข้าใจในความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมในภูมิภาค อาเซียนซึ่งผ่านการตรวจคุณภาพเครื่องมือโดยมีคะแนน IOC มากกว่า 0.5 และเครื่องมือที่ใช้ในการ ทดลองคือแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้การลดอคติตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาจำนวน 13 แผน ซึ่งผ่านการตรวจคุณภาพเครื่องมือโดยมีคะแนน IOC มากกว่า 0.5 ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 14 คาบ 9 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า t ความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติความเข้าใจใน ความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม ในประชาคมอาเซียนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปลี่ยนแปลงเจตคติความเข้าใจในความหลากหลายทางเชื้อ ชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมเกิดจากการได้เรียนรู้เนื้อหาพื้นฐานเกี่ยวกับความแตกต่างหลากหลาย ทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม โดยมีทักษะทางสังคมมากขึ้น มีกระบวนการคิดและมีการ เรียนรู้จากมุมมองของผู้อื่น

ณัฐวิณี ยิ้มเศรษฐี (2558) การพัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อการยอมรับความ หลากหลายทางวัฒนธรรมของแรงงานภาคอุตสาหกรรม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา สภาพพื้นฐาน ลักษณะการดำรงชีวิต พื้นฐานความเข้าใจในวัฒนธรรมตนเองและความหลากหลาย

ทาง วัฒนธรรม ปัญหาและความต้องการในการปรับตัว การอยู่ร่วมกัน และการเรียนรู้เพื่อการยอมรับ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแรงงานภาคอุตสาหกรรม โดย ศึกษาจากการสอบถามสภาพ พื้นฐาน ลักษณะการดำรงชีวิต พื้นฐานความเข้าใจในวัฒนธรรมของตนเองและความหลากหลายทาง วัฒนธรรมของแรงงาน ภาคอุตสาหกรรมจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานภาคอุตสาหกรรม จำนวน 30 คน และศึกษาจากการสอบถามปัญหาและความต้องการในการปรับตัว การอยู่ร่วมกัน และการเรียนรู้ เพื่อการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแรงงานภาคอุตสาหกรรม ซึ่งแบบสอบถามมี 4 ภาษาคือ ไทย พม่า ลาว และกัมพูชา โดยใช้วิธีการ สอบถามจากแรงงานภาคอุตสาหกรรมไทยและ แรงงานต่างด้าวพม่า ลาว และกัมพูชา จำนวน 400 คนในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ และ ภาคใต้ของไทย 2) เพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อการยอมรับความ หลากหลายทางวัฒนธรรมของแรงงานภาคอุตสาหกรรม โดยนำผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลใน วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มาวิเคราะห์และใช้ในการร่างพัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อการยอมรับความ หลากหลายทางวัฒนธรรมของแรงงานภาคอุตสาหกรรมจนได้ร่าง ระบบ(ร่างที่1 และร่างที่2) จากนั้น ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและให้ ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขจน ได้ร่างระบบ(ร่างที่3)และนำไปทำการทดลองในสถานประกอบการ แห่งหนึ่งโดยมีแรงงานภาคอุตสาหกรรมเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน โดยใช้แบบสอบถาม ความ คิดเห็นผู้เข้าร่วมเพื่อประเมินความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมแต่ละชาติครอบคลุม ทางด้านภาษา อาหารการกิน การแต่งกายและการปฏิบัติตน และมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานเป็นผู้ สังเกตการณ์โดยใช้แบบสังเกตการณ์ 3) เพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เป็นประโยชน์จากกา รน ระบบการเรียนรู้เพื่อ การยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแรงงานภาคอุตสาหกรรม ไปใช้ในสถานประกอบการโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อให้ได้ข้อสรุป ความคิดเห็นที่มีต่อระบบการเรียนรู้เพื่อการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแรงงาน ภาคอุตสาหกรรมและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เป็นประโยชน์จาก การนำเอาระบบการเรียนรู้ไปใช้ ในสถานประกอบการ พบว่า แรงงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุ21-30ปี เริ่มเข้าเรียนอายุ5-7ปี ได้ เรียนหนังสือ4-7ปี มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 7 ปี มีรายได้แบบรายวัน ตามอัตราค่าแรงขั้นต่ำ สาเหตุการย้ายงานคือไม่ชอบงาน กิจกรรมยามว่างชอบเล่นกีฬา ดูหนัง ท่องเที่ยว สิ่งที่ทำให้ยึดอัดใจ ในครั้งแรกที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยคือภาษา อาหารการกิน และเพื่อนต่างถิ่น สิ่งที่ทำให้ปรับตัว ได้คือเปิดใจยอมรับ สร้างสัมพันธ์ภาพ พุดคุย จากการศึกษาแรงงานมีความต้องการทางด้านการ ปรับตัวคือ ปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างชาติ สื่อสารกับผู้ร่วมงานได้ แต่งกายให้ถูกต้องเหมาะสม มีความมั่นใจแสดงความเป็นเพื่อนกับเพื่อนต่างชาติ เป็นมิตรกับเพื่อนต่างชาติโดยไม่รู้ลึกถึงความ แตกต่าง ความต้องการด้านการอยู่ร่วมกันคือ อยู่ร่วมกับเพื่อนต่างชาติและพึ่งพาอาศัยกัน มีระเบียบ วินัยในการอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกับเพื่อนต่างชาติ ไม่รู้ลึกถึงความแตกต่างเมื่อต้องอยู่ร่วมกับเพื่อน

ต่างชาติ และอยู่อาศัยกับเพื่อนต่างชาติโดยไม่เป็นอุปสรรคกับชีวิต ความต้องการทางด้านการเรียนรู้ เรียนรู้วิธีการดำรงชีวิตของเพื่อนต่างชาติ และเรียนรู้วิธีการผูกมิตรกับเพื่อนต่างชาติ ปัญหาทางด้านการอยู่ร่วมกันคือ การพึ่งพาอาศัยกัน การทำงานร่วมกับเพื่อนต่างชาติ การช่วยเหลือเพื่อนต่างชาติ ระเบียบวินัยในการอยู่ร่วมกัน และการแต่งกายให้ถูกต้องเหมาะสม ผลลัพธ์ ประกอบไปด้วย แรงงาน เกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมของเพื่อนต่างชาติ สามารถแลกเปลี่ยนกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนต่างชาติในการอยู่ร่วมกัน และสถานประกอบการเกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับแรงงาน ลดความขัดแย้งภายในองค์กร เกิดการเรียนรู้ในสถานประกอบการ

ณัฐชานา มณีพฤษ (2560) แนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปะที่ส่งเสริมการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนศิลปะที่ส่งเสริมการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรมระดับประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติและ 2) นำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปะที่ส่งเสริมการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูศิลปะ 5 คน และนักเรียน 80 คน จากโรงเรียนนานาชาติที่มีการจัดการศึกษาศิลปะแบบพหุวัฒนธรรมจากระบบการศึกษาหลักของโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย จำนวน 4 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึกหลักสูตรศิลปศึกษา 2) แบบสังเกตการณ์จัดการเรียนการสอนในวิชาศิลปศึกษา 3) แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาศิลปศึกษา 4) แบบสัมภาษณ์นักเรียน และ 5) แบบประเมินแนวทางการจัดการเรียนการสอน ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา พบว่า สภาพของหลักสูตรศิลปศึกษาในโรงเรียนนานาชาติมีการกำหนดขอบเขตเนื้อหาสาระที่แสดงถึงวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมความเข้าใจในพหุวัฒนธรรม บูรณาการระหว่างเนื้อหาทางศิลปะและวัฒนธรรม สื่อการสอนนำเสนอวัฒนธรรมได้ดี ไม่ก่อให้เกิดอคติมีกระบวนการในการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย แนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปะที่ส่งเสริมการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม เอื้อต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีการกำหนดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบริบททางสังคม วันสำคัญ เทศกาล วัฒนธรรมและประเพณีเน้นการเข้าใจแนวคิดหลัก และสามารถแสดงออกในรูปแบบของตนเอง ประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย

ชุตินา ทศโร และคณะ (2562) งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรม รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวัดเจตคติผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรมในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.40$, $SD. = 0.41$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามอันดับแรก คือ กิจกรรมการ

เรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูที่มีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพทำให้นักศึกษารู้สึกมุ่งมั่นอยากเป็นครู และรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เป็นการเปิดโลกทัศน์ในมุมมองของความเป็นครูและเกิดความเข้าใจ ลดความขัดแย้ง เกิดความรัก ความสามัคคีกันในหมู่คณะเห็นคุณค่าซึ่งกันและกันและทุกคนมีความเท่าเทียมกันแม้จะมีความแตกต่างกันทางภาษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

สรุป

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย สามารถกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การศึกษาความต้องการและข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การพัฒนาและหาคุณภาพ ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร ขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยเพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง องค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมที่สำคัญ คือ 1) ความเป็นมาของหลักสูตร 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) คำอธิบายรายวิชา 5) ผลการเรียนรู้ 6) โครงสร้างรายวิชา 7) เวลาเรียน 8) แผนการจัดการเรียนรู้ ของรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย

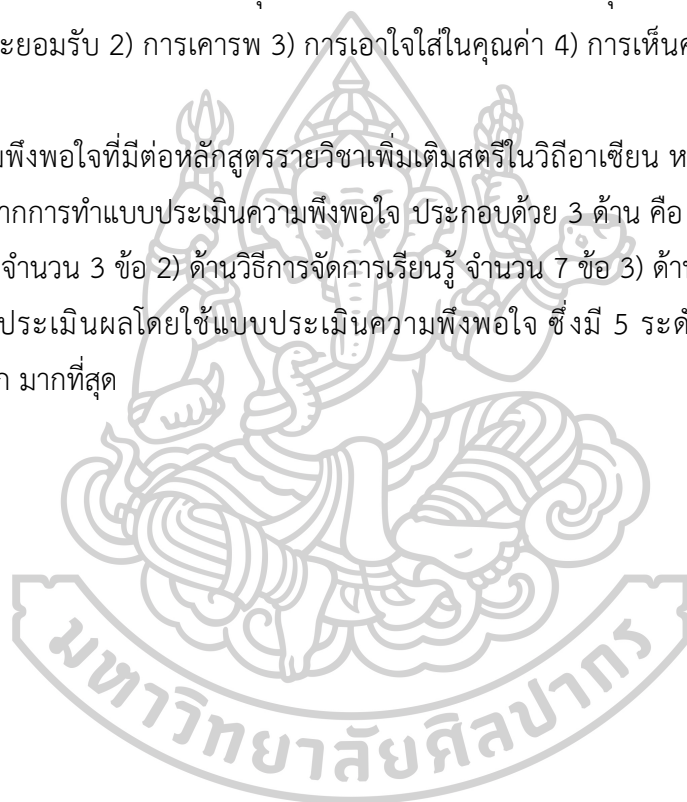
ผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม หมายถึง ร้อยละของคะแนนเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การรู้จักอาเซียน ได้แก่ 1.1) ภูมิศาสตร์ 1.2) ความเชื่อ และตำนานเกี่ยวกับเทพีแห่งข้าวของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 1.3) ชีวิตประวัติสตรีที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2) การให้คุณค่า 2.1) อัตลักษณ์ และความหลากหลาย 2.2) การให้คุณค่าต่อสตรีเพศ 3) บทบาทของผู้นำหญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับโลก 4) การส่งเสริมความเท่าเทียมและความยุติธรรม 4.1) สิทธิมนุษยชน 4.2) สิทธิสตรี 5) การทำงานร่วมกัน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 5.1) การลดการเหยียดเพศ 5.2) การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของผู้นำ ประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบปรนัย แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น เสริมสร้างความร่วมมือ การทำงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

ได้อย่างปกติสุข ตลอดจนการติดต่อสื่อสารการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี ประเมินผลโดยใช้แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งมี 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) การสื่อสาร 2) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 3) การจัดการกับความขัดแย้ง

เจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม หมายถึง ความรู้สึก ที่แสดงถึงการเข้าใจ การยอมรับ การเคารพ การเอาใจใส่ในคุณค่า การเห็นคุณค่าในความคิดเห็น และค่านิยมที่แตกต่างกัน โดยสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประเมินผลโดยใช้แบบประเมินเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม ซึ่งมี 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การเข้าใจ และยอมรับ 2) การเคารพ 3) การเอาใจใส่ในคุณค่า 4) การเห็นคุณค่า 5) การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน หมายถึง ระดับความรู้สึกของนักเรียนจากการทำแบบประเมินความพึงพอใจ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ข้อ 2) ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านครูผู้สอน จำนวน 5 ข้อ รวม 15 ข้อ ประเมินผลโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ ซึ่งมี 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

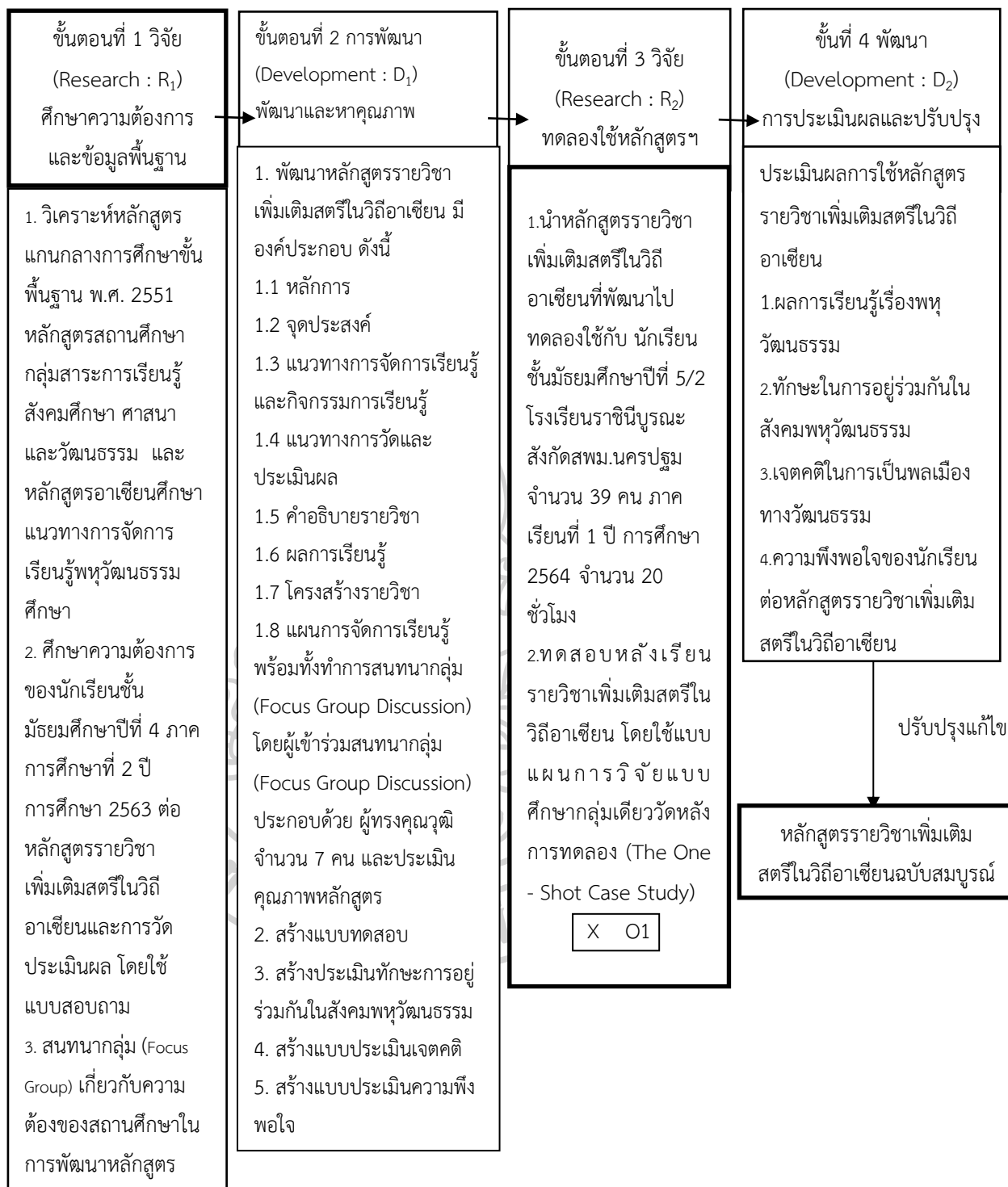
การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ ศึกษากลุ่มเดียว วัตหลังการทดลอง (The One-Shot Case Study) โดยใช้ชั้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จำนวน 39 คน ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (Research : R₁) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และหลักสูตร สถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ศึกษาแนวคิด ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 และสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาความต้องการพื้นฐานในการพัฒนา หลักสูตร

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Development : D₁) การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรี ในวิถีอาเซียน

ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (Research : R₂) ทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (Development : D₂) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิถีอาเซียน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบดำเนินการวิจัย ดังแผนภาพที่ 2 ดังนี้

แผนภาพที่ 2 กรอบดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (Research : R₁)

การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลักสูตรอาเซียนศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนเพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จำนวน 1 ห้องเรียน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวนนักเรียน 39 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 2 คน รวม 46 คน

ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลักสูตรอาเซียนศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีของการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศเพื่อนำมาเป็นแนวทาง

2. ศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดประเมินผล โดยใช้แบบสอบถาม และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมาย สาระการเรียนรู้

แนวทางการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการวัดและประเมินผลตามความต้องการของผู้เรียน จำนวน 39 คน

3. สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม กับผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษา หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลักสูตรอาเซียนศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีของการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และบรรยายแบบพรรณนาความ

2. แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดประเมินผล โดยใช้แบบสอบถาม และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมาย สาระการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการวัดและประเมินผลตามความต้องการของผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

3. ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมกับผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษา หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 7 คน

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลักสูตรอาเซียนศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีของการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลักสูตรอาเซียนศึกษา หลักสูตรอาเซียนศึกษา หนังสือประวัติศาสตร์ร่วมรากอุษาคเนย์ แนวทางการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา แนวคิดสตรีนิยม ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติของการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือ และขอบเขตของเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.3 สร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม หลักสูตรอาเซียนศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา ทักษะ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีของการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม โดยมีประเด็น วิเคราะห์เอกสาร จำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ 1) หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 2) หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 3) หลักสูตรอาเซียนศึกษา 4) หนังสือประวัติศาสตร์ร่วมรากอุษาคเนย์ 5) แนวทาง การจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา 6) แนวคิดสตรีนิยม

1.4 นำแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อให้ ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาสาระ และด้านการวัดประเมินผล เพื่อตรวจ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยกรณำแบบประเมินค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ แต่ละคน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

- 1 หมายถึง แน่ใจประเด็นการวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) จากสูตร (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555 : 177)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

N

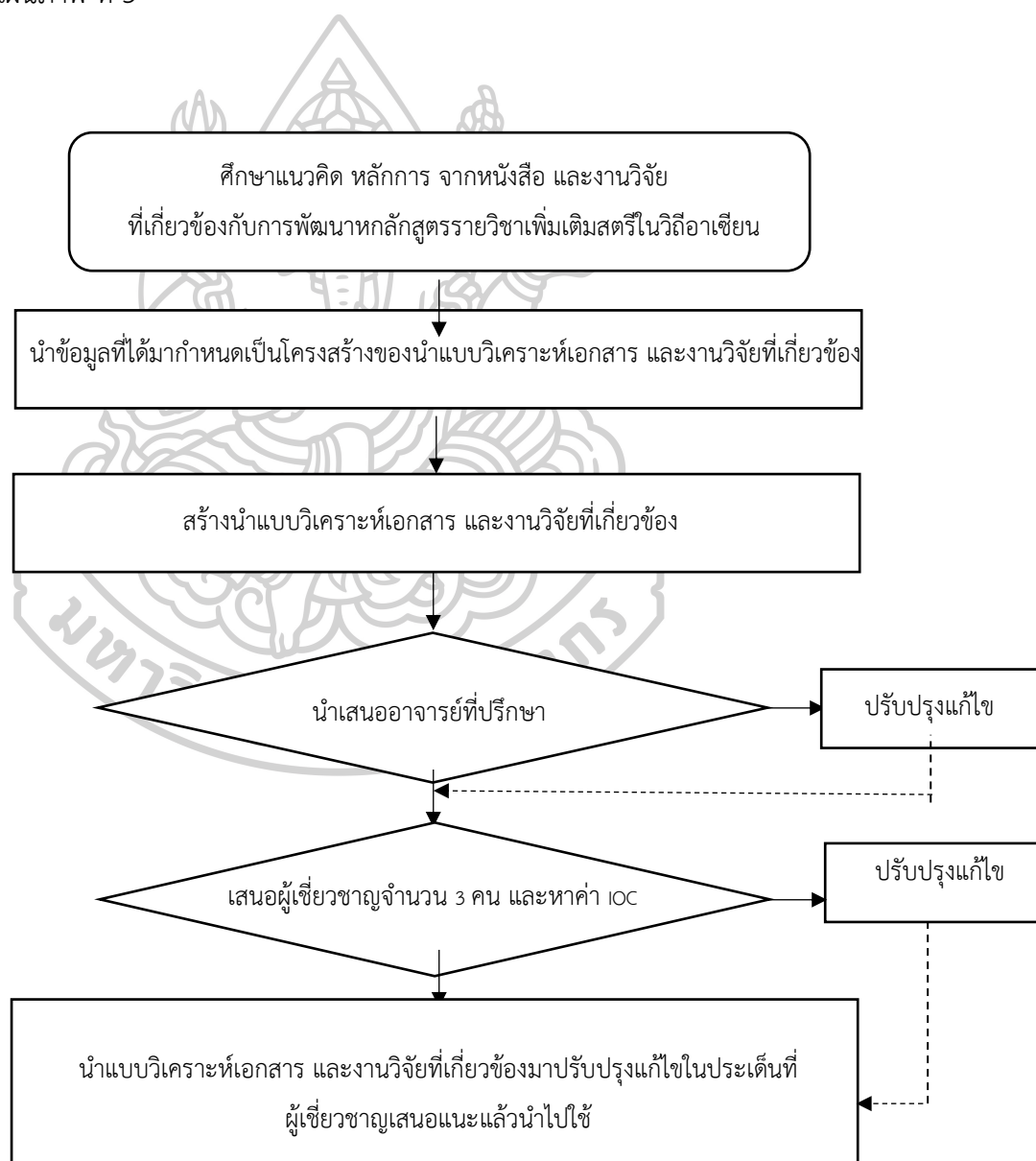
IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของข้อความถามในแบบสอบถาม

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำผลที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) อยู่ในช่วง 1.00 และปรับตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ควรเพิ่มเติมการวิเคราะห์แนวคิดสตรีนิยมหรือการจัดการเรียนรู้แบบสตรีศึกษา และการวิเคราะห์หนังสือประวัติศาสตร์ร่วมรากลัทธิสตรีนิยม (รายละเอียดดังภาคผนวก ค หน้า 313)

1.6 นำแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการตรวจสอบ มาปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปใช้วิเคราะห์เอกสาร ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสารได้ดังแผนภาพ ที่ 3

แผนภาพที่ 3 ขั้นตอนการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การสร้างแบบสอบถามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดประเมินผล โดยใช้แบบสอบถาม และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมาย สาระการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการวัดและประเมินผลตามความต้องการของผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

2.1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับหนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความต้องการของนักเรียน

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือ และขอบเขตของเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.3 สร้างแบบสอบถามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดประเมินผล โดยใช้แบบสอบถาม และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมาย สาระการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการวัดและประเมินผลตามความต้องการของผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ด้าน 20 ข้อ ประกอบด้วย 1) ด้านสาระการเรียนรู้ 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตร 3) ด้านการวัดและการประเมินผล 4) ด้านผู้ประเมิน 5) ด้านสื่อการเรียนรู้

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาสาระ และด้านการวัดประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน พิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

- 1 หมายถึง แน่ใจประเด็นการวิเคราะห์ที่ไม่สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) จากสูตร (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558 : 129)

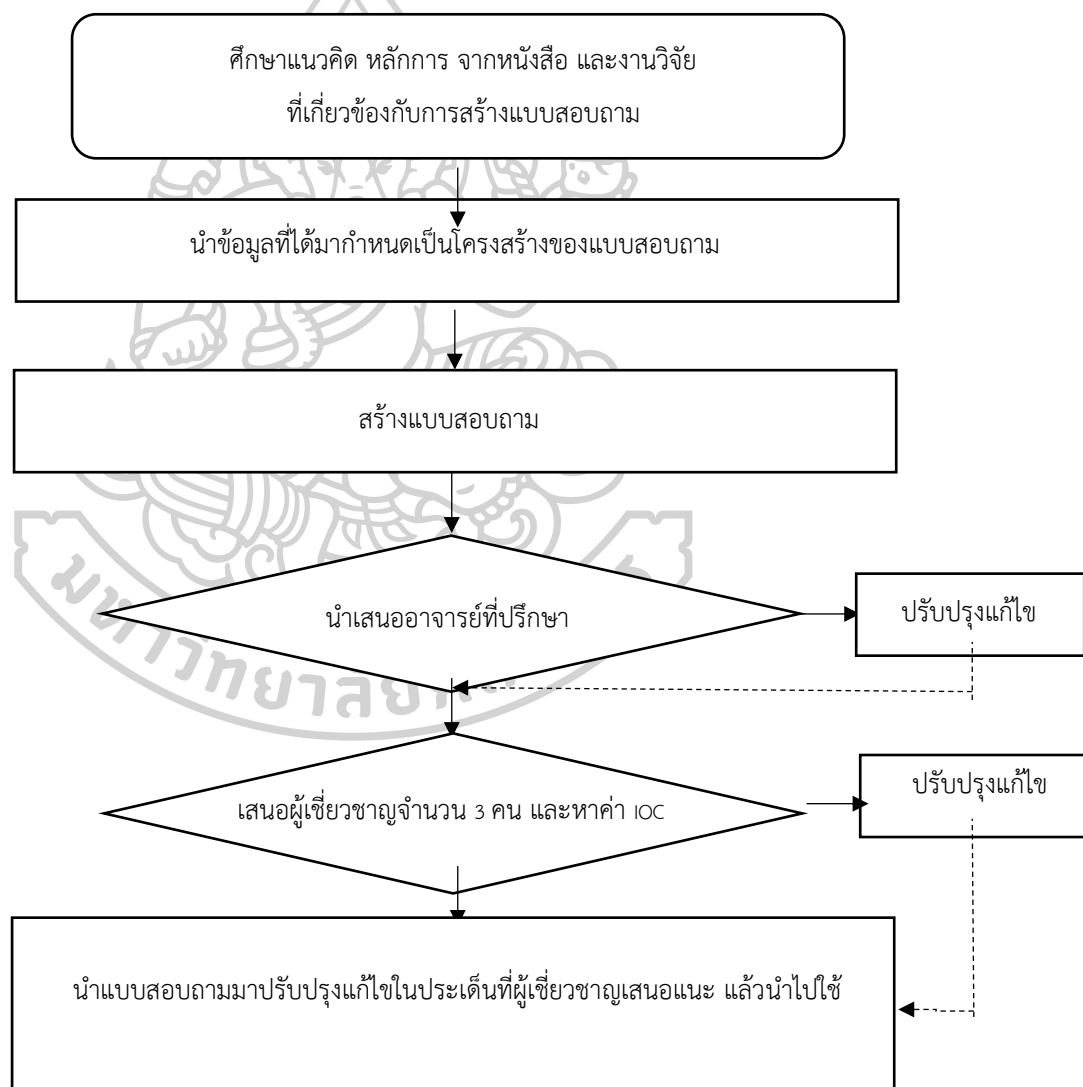
$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

N

IOC หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องของข้อความในแบบสอบถาม
ΣR หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำผลที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) อยู่ในช่วง 1.00 และปรับตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ การเพิ่มเติมคำอธิบายวิธีการจัดการเรียนรู้โดยสังเขปลงไปแบบสอบถาม รวมทั้งปรับการใช้คำในตอนที่ 1 และ 2 ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น (รายละเอียดดังภาคผนวก ค หน้า 316)

2.6 นำแบบสอบถามได้จากการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปใช้สอบถามนักเรียน ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสารได้ดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

3. การสร้างประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมกับผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 7 คน

3.1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวข้องกับหลักการสร้างประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3 สร้างประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยสนทนาในประเด็นความคิดเห็น เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามมาวิเคราะห์ร่วมด้วย บุคคลที่ร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กำหนดระยะเวลาในการสนทนากลุ่ม 2 ชั่วโมง และ กำหนดประเด็นการสนทนากลุ่มเป็น 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย อายุการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง และความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

3.3.2 ตอนที่ 2 ประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ 1) ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา 2) ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรในด้านหลักการ จุดมุ่งหมาย ด้านผลการเรียน ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล 3) ความเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

3.3.3 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.4 นำประเด็นสนทนากลุ่ม เสนออาจารย์ที่ปรึกษา

3.5 นำประเด็นสนทนากลุ่ม เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาสาระ และด้านการวัดประเมินผล เพื่อตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index

of Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน พิจารณาอง
 ความเห็นและให้คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+ 1 หมายถึง แนใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

0 หมายถึง ไม่แนใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

- 1 หมายถึง แนใจประเด็นการวิเคราะห์ที่ไม่สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

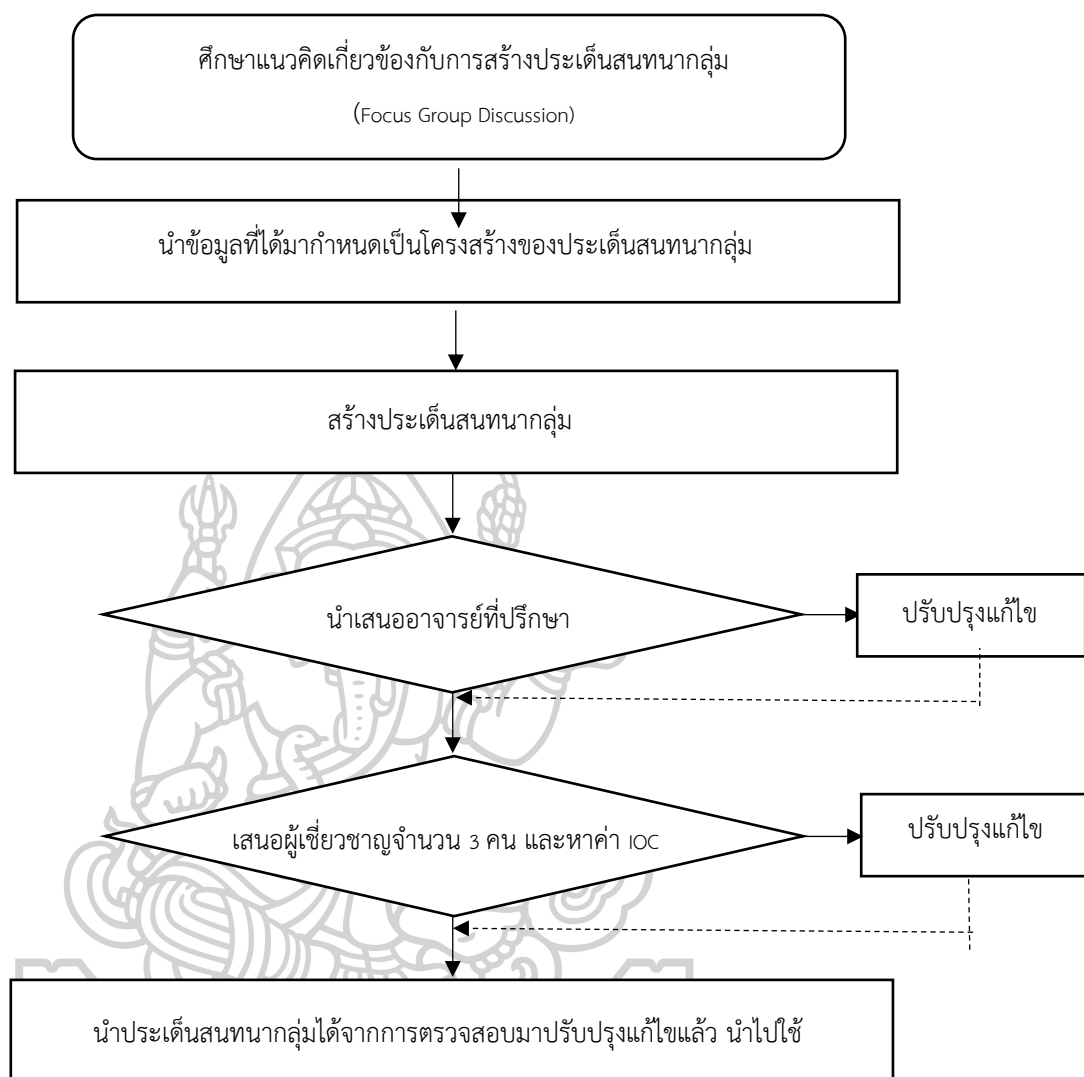
แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of
 Objective Congruence : IOC) จากสูตร (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558 : 129)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องของข้อความในแบบสอบถาม
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำผลที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
 (Index of Objective Congruence : IOC) อยู่ในช่วง 0.67-1.00 และปรับตามคำแนะนำของ
 ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ในประเด็นชื่อของผู้ร่วมสนทนา
 กลุ่ม อาจไม่สอดคล้องกับการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ฉะนั้นไม่จำเป็นต้องถามก็ได้ จึง
 เห็นสมควรตัดทิ้ง (รายละเอียดดังภาคผนวก ค หน้า 318)

3.6 นำประเด็นสนทนากลุ่มได้จากการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปใช้ในการ
 สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสารได้
 ดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 ขั้นตอนการสร้างประเด็นสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานสากลโรงเรียนราชินีบูรณะ พุทธศักราช 2562 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรอาเซียนศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีของการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถาม

2.1 ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนราชินีบูรณะ เพื่ออนุญาตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2563 ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดประเมินผล ของการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.2 ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2563 จำนวน 39 คน โดยสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง และชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

2.3 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้นักเรียนพร้อมอธิบายคำถามประกอบ เพื่อทำความเข้าใจที่ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

3.1 ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนราชินีบูรณะ เพื่อขอความอนุเคราะห์ และอนุญาตให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน โดยผู้ร่วมสนทนากลุ่มในครั้งนี้เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนราชินีบูรณะ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 7 คน ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการวิจัย (Moderator) กำหนดประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน โดยมีผู้จัดบันทึกการสนทนากลุ่ม (Note-taker) จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่บริการทั่วไป (Provider) จำนวน 3 คน เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

3.2 กำหนดนัดหมาย วันศุกร์ที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2564 เวลา 13.00-15.00 น. สถานที่ ห้องศูนย์อาเซียนศึกษา (232) อาคาร 2 โรงเรียนราชินีบูรณะ

3.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้ร่วมสนทนากลุ่มในครั้งนี้เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนราชินีบูรณะ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 7 คน ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการวิจัย (Moderator) กำหนดประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน โดยมีผู้จัดบันทึกการสนทนากลุ่ม (Note-taker) จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่บริการทั่วไป (Provider) จำนวน 3 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง กำหนดระยะเวลาในการสนทนากลุ่ม 2 ชั่วโมง และชี้แจงวัตถุประสงค์ในการดำเนินการสนทนากลุ่มในครั้ง นี้กับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ดังนี้ 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรในด้านหลักการ จุดมุ่งหมาย แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผล คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้ 3) ความเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

3.4 ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) กำหนดประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน โดยมีผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน โดยผู้ร่วมสนทนากลุ่มในครั้งนี้เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนราชินีบูรณะ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 7 คน ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการวิจัย (Moderator) กำหนดประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน โดยมีผู้จัดบันทึกการสนทนากลุ่ม (Note-taker) จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่บริการทั่วไป (Provider) จำนวน 3 คน

3.5 เริ่มการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยแนะนำผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มและคณะของผู้วิจัย สร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง จากนั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่มในครั้ง นี้ และกล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

3.6 การสนทนาตามประเด็นการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยนำประเด็นในการสนทนากลุ่มให้ผู้เข้าร่วมสนทนาทุกคนแสดงความคิดเห็นในแต่ละประเด็น ผู้วิจัยสรุปในแต่ละประเด็นอีกครั้ง

เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน และคอยควบคุมระยะเวลาในการสนทนากลุ่มให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

3.7 เมื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแสดงความคิดเห็นครบทุกประเด็น ผู้วิจัยกล่าวคำขอบคุณ และปิดการสนทนากลุ่ม

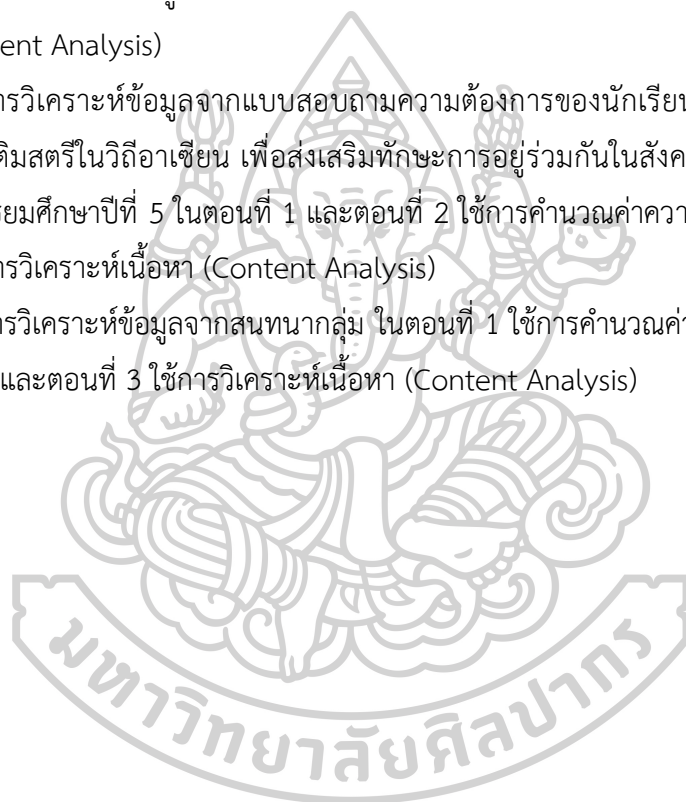
3.8 จัดเตรียมข้อมูลในการสนทนากลุ่มเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความต้องการของนักเรียนในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ใช้การคำนวณค่าความถี่และสถิติร้อยละ (%) ตอนที่ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากสนทนากลุ่ม ในตอนที่ 1 ใช้การคำนวณค่าความถี่และสถิติร้อยละ (%) ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ตารางที่ 10 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 วิจัย (R₁ : Research)การศึกษาข้อมูล
พื้นฐาน

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการพัฒนาลัทธิสุทธรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครปฐม	วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานสากลโรงเรียนราชินีบูรณะ พุทธศักราช 2562 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรอาเซียนศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้ พหุวัฒนธรรมศึกษา ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีของการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ	-หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 -หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม -หลักสูตรอาเซียนศึกษา -แนวทางการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา -ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม -เจตคติที่ดีของการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม	แบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลักสูตรอาเซียนศึกษา หลักสูตรอาเซียนศึกษา หนังสือประวัติศาสตร์ร่วมราก อุษาคเนย์ แนวทางการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา แนวคิดสตรีนิยม ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีของการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม	วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอแบบพรรณนาความ

ตารางที่ 11 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 วิจัย (R₁ : Research) การศึกษาข้อมูล
พื้นฐาน(ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
2. เพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชินีบูรณะ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2563 เกี่ยวกับหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม	สอบถาม ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชินีบูรณะ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2563	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2563 จำนวน 39 คน	แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชินีบูรณะ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2563	1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ (%) 2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอแบบพรรณนาความ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษารองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	สนทนากลุ่ม	1.ผู้อำนวยการสถานศึกษา 2.รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ 3. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ 4.หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา 5.หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 6.ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 2 คน รวม 7 คน	ประเด็นการสนทนากลุ่ม	1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ (%) 2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอแบบพรรณนาความ

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Development : D₁) การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีใน
วิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษา ปีที่ 5

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันใน
สังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 7 คน
ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการ
ประเมิน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพหุวัฒนธรรม 2 คน
2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 40 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564
เป็นตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง หากคุณภาพแบบทดสอบ

ขั้นตอนการดำเนินการ

นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ขั้นตอนที่ 1 คือ ขั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการ
พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนย่อย 2 ขั้นตอน คือ

1. พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันใน
สังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามองค์ประกอบของหลักสูตร
รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีดังนี้ หลักการ จุดประสงค์ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนว
ทางการวัดประเมินผล คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้
2. สร้างแบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้ รายวิชา
เพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยมุ่งวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการจำ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์
ประเมินค่า และสร้างสรรค์ ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของ
ผู้คน จำนวน 5 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการนุ่งห่ม จำนวน 6 ข้อ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ทางสังคม จำนวน 5 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่
4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์ จำนวน 9 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการ เพื่อการทำงานร่วมกัน
จำนวน 5 ข้อ แบบปรนัยจำนวน 30 ข้อ ข้อละ 4 ตัวเลือก และหาคุณภาพของแบบทดสอบ
3. สร้างประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ใช้วัดทักษะกระบวนการ
ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดย
ประเมินในประเด็นทั้งหมด 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านความสัมพันธ์
ระหว่างบุคคล 3) ด้านการจัดการกับความขัดแย้ง

4. สร้างแบบประเมินเจตคติ ใช้วัดการเข้าใจ การยอมรับ การเคารพ การเอาใจใส่ในคุณค่า การเห็นคุณค่าในความคิดเห็น และค่านิยมที่แตกต่างกัน โดยอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ของนักเรียนหลัง การจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจต่างวัฒนธรรม สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยประเมิน 5 ประเด็น จำนวน 25 ข้อ ดังนี้ 1) การเข้าใจและยอมรับ 2) การเคารพ 3) การเอาใจใส่ในคุณค่า 4) การเห็นคุณค่าในความคิดเห็นและค่านิยมที่แตกต่างกัน 5) การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

5. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจ ใช้วัดระดับความพอใจในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มี ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด โดยประเมิน 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ข้อ 2) ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านครูผู้สอน จำนวน 5 ข้อ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน มีดังนี้ หลักการ จุดประสงค์ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัด ประเมินผล คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้

2. แบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติมสตรี ในวิถีอาเซียน โดยมุ่งวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการจำ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์ ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน จำนวน 5 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการนุ่งห่ม จำนวน 6 ข้อ หน่วย การเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ทางสังคม จำนวน 5 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์ จำนวน 9 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการ เพื่อการทำงานร่วมกัน จำนวน 5 ข้อ แบบปรนัยจำนวน 30 ข้อ ข้อละ 4 ตัวเลือก

3. แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ใช้วัดทักษะกระบวนการ ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยประเมินในประเด็นทั้งหมด 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล 3) ด้านการจัดการกับความขัดแย้ง

4. แบบประเมินเจตคติ ใช้วัดการเข้าใจ การยอมรับ การเคารพ การเอาใจใส่ในคุณค่า การเห็นคุณค่าในความคิดเห็น และค่านิยมที่แตกต่างกัน โดยอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ของนักเรียน

หลังการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจต่างวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยประเมิน 5 ประเด็น จำนวน 25 ข้อ ดังนี้ 1) การเข้าใจและยอมรับ 2) การเคารพ 3) การเอาใจใส่ ในคุณค่า 4) การเห็นคุณค่าในความคิดเห็นและค่านิยมที่แตกต่างกัน 5) การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

5. แบบประเมินความพึงพอใจ ใช้วัดระดับความพอใจในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยประเมิน 5 ด้าน จำนวน 15 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ข้อ 2) ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านครูผู้สอน จำนวน 5 ข้อ

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน มีดังนี้ หลักการ จุดประสงค์ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดประเมินผล คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้

1.1 สังเคราะห์แนวคิด จากหนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน รวมทั้งการศึกษาความต้องการของนักเรียน สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ให้ได้ข้อมูลขั้นพื้นฐาน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1.2 ดำเนินการพัฒนาร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน มีดังนี้ หลักการ จุดประสงค์ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดประเมินผล คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้

1.3 นำร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ที่สร้างขึ้นเสนอบริษัทผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

1.4 สร้างประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยสนทนาในประเด็นความคิดเห็น เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ได้แก่ นำ ความเป็นมา หลักการ จุดประสงค์ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดประเมินผล คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้ และนำประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus

Group Discussion) ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

1.5 ทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมิน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพฤติกรรม 2 คน ด้วยระบบออนไลน์ ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom meeting ในวันที่ 17 พฤษภาคม 2564 เวลา 09.30-12.00 น. ณ ห้องศูนย์อาเซียนศึกษา อาคาร 2 (ห้อง 232) โรงเรียน ราชนีบุรณะ

1.6 ปรับปรุงร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดังนี้ คำนำ ความเป็นมา หลักการ จุดประสงค์ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดประเมินผล คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้ และนำร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำแล้ว เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

1.7 ประเมินคุณภาพหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉบับสมบูรณ์ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมิน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพฤติกรรม 2 คน โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

กำหนดค่าระดับของข้อความถามในแบบประเมินคุณภาพ ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง คุณภาพหลักสูตรมีระดับคุณภาพมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง คุณภาพหลักสูตรมีระดับคุณภาพมาก
- 3 คะแนน หมายถึง คุณภาพหลักสูตรมีระดับคุณภาพพอใช้
- 2 คะแนน หมายถึง คุณภาพหลักสูตรมีระดับคุณภาพน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง คุณภาพหลักสูตรมีระดับคุณภาพน้อยที่สุด

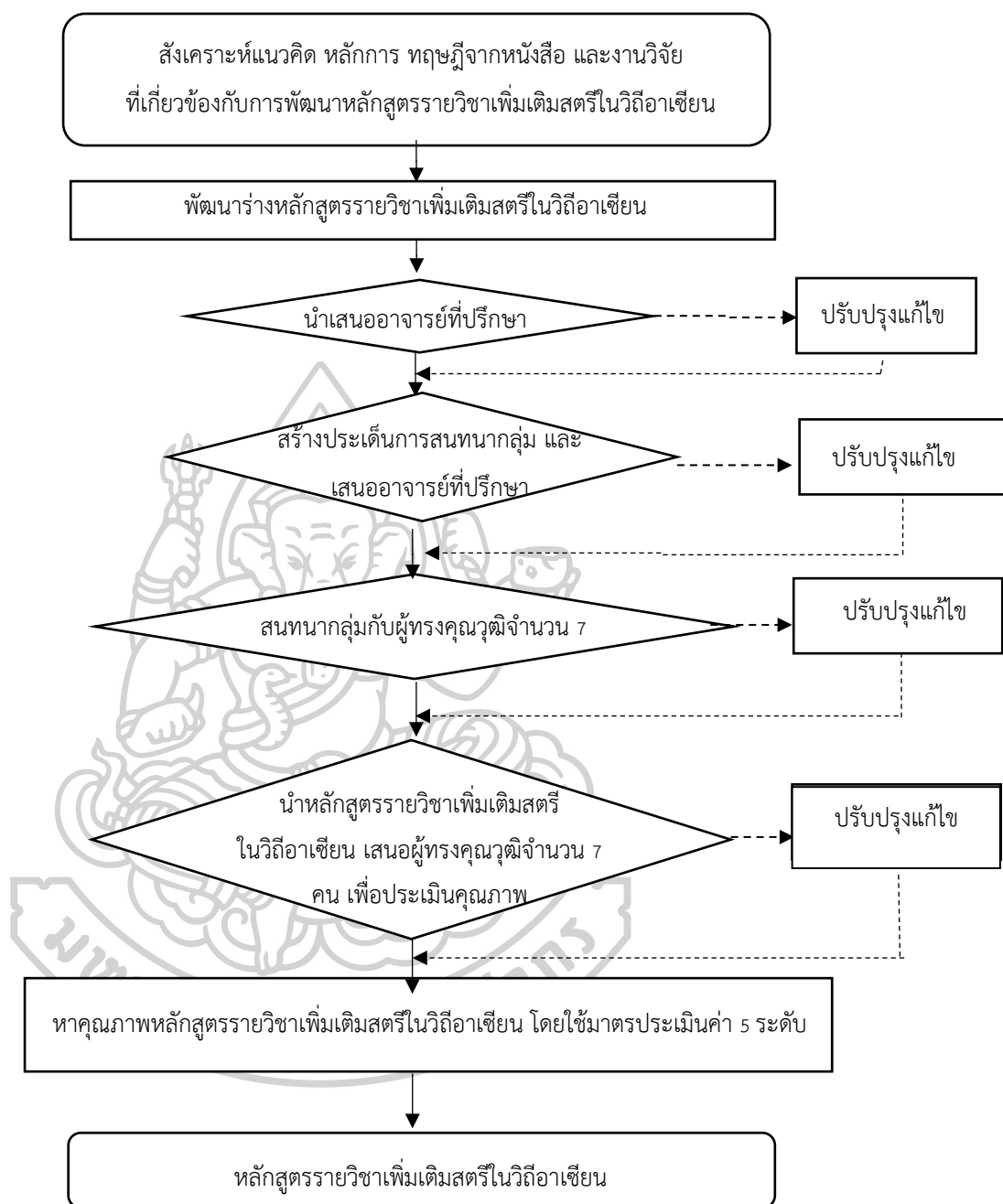
ประเมินแล้วหาระดับคุณภาพ ซึ่งในการแปลความหมายของแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ใช้คะแนนเฉลี่ย ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของ Best ซึ่งอยู่ในช่วง 4.57-4.79 ระดับคุณภาพมากที่สุด (รายละเอียดดังภาคผนวก ค หน้า 330)

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยให้ค่าเฉลี่ย (Best, 1977 อ้างถึงใน มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 196) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง หลักสูตรมีระดับคุณภาพมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง หลักสูตรมีระดับคุณภาพมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง หลักสูตรมีระดับคุณภาพพอใช้
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง หลักสูตรมีระดับคุณภาพน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง หลักสูตรมีระดับคุณภาพน้อยที่สุด

1.8 นำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนการสร้างหลักสูตรรายวิชา
เพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ได้ดังแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 ขั้นตอนการสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย

2. การสร้างแบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยมุ่งวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการจำ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์ แบบปรนัยจำนวน 30 ข้อ ข้อละ 4 ตัวเลือก

2.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการจำ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์

2.2 ร่างแบบวัดผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 1 ฉบับ โดยเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ผู้วิจัยสร้างจำนวน 45 ข้อ เพื่อคัดเลือกเหลือจำนวน 30 ข้อ กำหนดให้ค่าคะแนนคือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน โดยมุ่งวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการจำ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 สัดส่วนร่างแบบทดสอบผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยน จำนวน
1 ฉบับ โดยเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ

ผลการเรียนรู้	ระดับพฤติกรรมผลการเรียนรู้						
	จำ	เข้าใจ	ประยุกต์ ใช้	วิเคราะห์	ประเมิน ค่า	สร้างสรรค์	รวม
ข้อ 1 วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทาง ธรรมชาติ ที่ส่งผลต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของ ผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้				3			3
ข้อ 2 วิเคราะห์พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศใน สังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		2		3			5
ข้อ 3 วิเคราะห์การร่วมรกรากทางวัฒนธรรมจากความ เชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนานเทพี แห่งข้าว		1		3			4
ข้อ 4 วิเคราะห์อัตลักษณ์ และความหลากหลายจาก เครื่องแต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้				3	2		5
ข้อ 5 วิเคราะห์สถานภาพ และบทบาทของสตรีใน ท้องถิ่นนครปฐม				3			3
ข้อ 6 วิเคราะห์ปรากฏการณ์กับบทบาทของผู้นำ สตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		1		3			4
ข้อ 7 วิเคราะห์ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้			1	3			4
ข้อ 8 วิเคราะห์ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	1	1	2				4
ข้อ 9 นำเสนอแนวทางแนวทางการเหยียดสตรี เพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้		1	2			1	4
ข้อ 10 วิเคราะห์อาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน			2	3			5
ข้อ 11 นำเสนอการส่งเสริมสนับสนุนการทำงาน ของสตรีเพศอย่างยั่งยืน					3	1	4
รวม	1	6	7	24	5	2	45

2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดูความเหมาะสม ความถูกต้องตรงตามเนื้อหาและตัวชี้วัดแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้าน หลักสูตร 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมิน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้าน พหุวัฒนธรรม 2 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และประเมินความเหมาะสม ของแบบทดสอบที่สร้างขึ้น แล้วนำคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินมาหาค่าความ สอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน พิจารณา ความเห็นและให้คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

- 1 หมายถึง แน่ใจประเด็นการวิเคราะห์ที่ไม่สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) จากสูตร (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558 : 129)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถาม

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

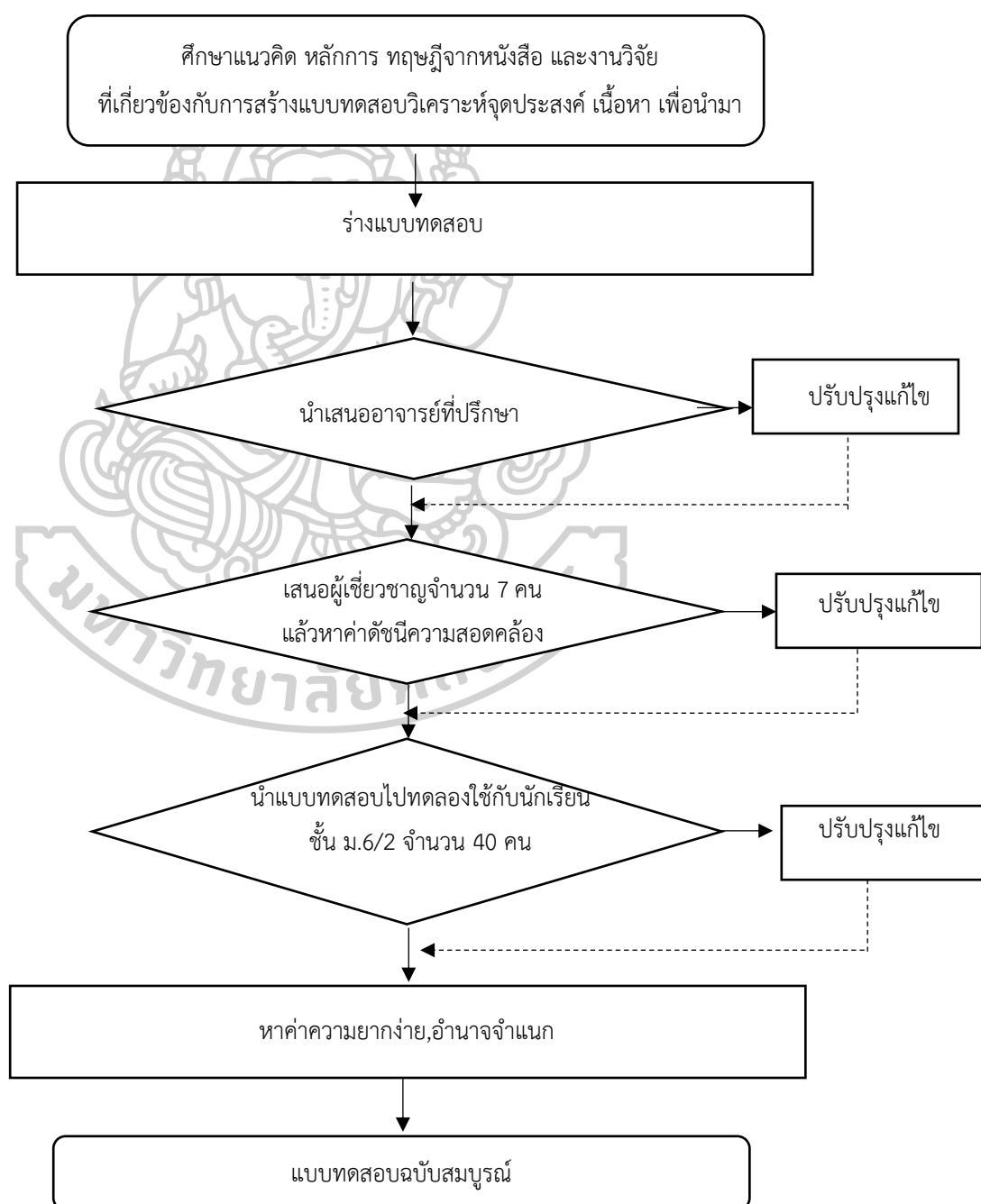
นำผลที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) อยู่ในช่วง 0.57-1.00 จำนวน 34 ข้อ และอยู่ในช่วง 0.29-0.43 จำนวน 11 ข้อ ทั้งนี้ทำการตัดข้อคำถามที่ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.29-0.43 จำนวน 11 ข้อออก และปรับปรุงข้อคำถามดังนี้ การปรับปรุงการใช้คำให้มีความชัดเจน ไม่กำกวม และมีความเป็นปรนัยในตัวเอง การเรียงลำดับความยาวของตัวเลือกจากสั้นสุดไปยาวสุด หรือยาวสุด ไปสั้นสุด อย่างไม่อย่างหนึ่ง ซึ่งต้องเป็นการเรียงลำดับในระบบเดียวกันทั้ง 30 ข้อ ทั้งนี้ข้อสอบไม่ควร เป็นลักษณะข้อใดผิด หรือลักษณะตัวเลือกแบบถูกทุกข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก ค หน้า 335)

2.5 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาปรับปรุง แก้ไขแล้ว นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 40 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยใช้แบบทดสอบกับนักเรียนจำนวน 30 ข้อ

2.6 หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) โดยในการวิเคราะห์รายข้อกำหนดค่า ความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.43-0.68 รายละเอียด ดังภาคผนวก และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่า

ตั้งแต่ 0.23-0.54 เพื่อคัดเลือกแบบทดสอบหลังเรียนตามเกณฑ์ดังกล่าว จำนวน 30 ข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก ค หน้า 353)

2.7 นำแบบทดสอบที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วไปทดสอบผลการเรียนรู้หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชินีบูรณะ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 39 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังใช้หลักสูตรมาหาค่าเฉลี่ย และร้อยละ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 หลังการใช้หลักสูตร ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ ได้ดังแผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 7 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ

3. การสร้างแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ใช้วัดทักษะกระบวนการของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยประเมินในประเด็น ดังนี้ 1) การสื่อสาร 2) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 3) การจัดการกับความขัดแย้ง

การสร้างแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสังเกตให้ตรงกับบริบทของงานวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักการสร้างแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม จากหนังสือ เอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย

3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งมีองค์ประกอบ จำนวน 3 ด้าน 15 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการสื่อสาร 1.1) นักเรียนมีการสื่อสารที่ดีต่อผู้อื่น 1.2) นักเรียนมีการโน้มน้าวผู้อื่นโดยไม่บังคับ 1.3) นักเรียนสามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามได้ 1.4) นักเรียนมีทักษะในการพูดที่ดี 1.5) นักเรียนมีทักษะในการฟังที่ดี 2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2.1) นักเรียนเห็นศักยภาพภายในกลุ่ม 2.2) นักเรียนมีเป้าหมายภายในกลุ่ม 2.3) นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน 2.4) นักเรียนมีการช่วยเหลือกัน 2.5) นักเรียนมีการร่วมมือร่วมใจกันทำงาน 3) ด้านการจัดการกับความขัดแย้ง 3.1) นักเรียนมีความยืดหยุ่นต่อกัน 3.2) นักเรียนรู้จักให้อภัยกัน 3.3) นักเรียนมีการจัดการความขัดแย้งที่ส่งผลดีต่อส่วนรวม 3.4) นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี 3.5) นักเรียนมีการรับฟังความคิดเห็นต่อกัน

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดย กำหนดค่าระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง	มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน หมายถึง	มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก
3 คะแนน หมายถึง	มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน หมายถึง	มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อย
1 คะแนน หมายถึง	มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (Best,1977 อ้างถึงใน มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 196) ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด
---------------------	--

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 ผู้วิจัยนำแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไข เพื่อปรับปรุง

3.4 นำแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ที่ผ่านการตรวจสอบของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมิน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านพหุวัฒนธรรม 2 คน ตรวจสอบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและประเมินค่าความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย
- 1 หมายถึง แน่ใจประเด็นการวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

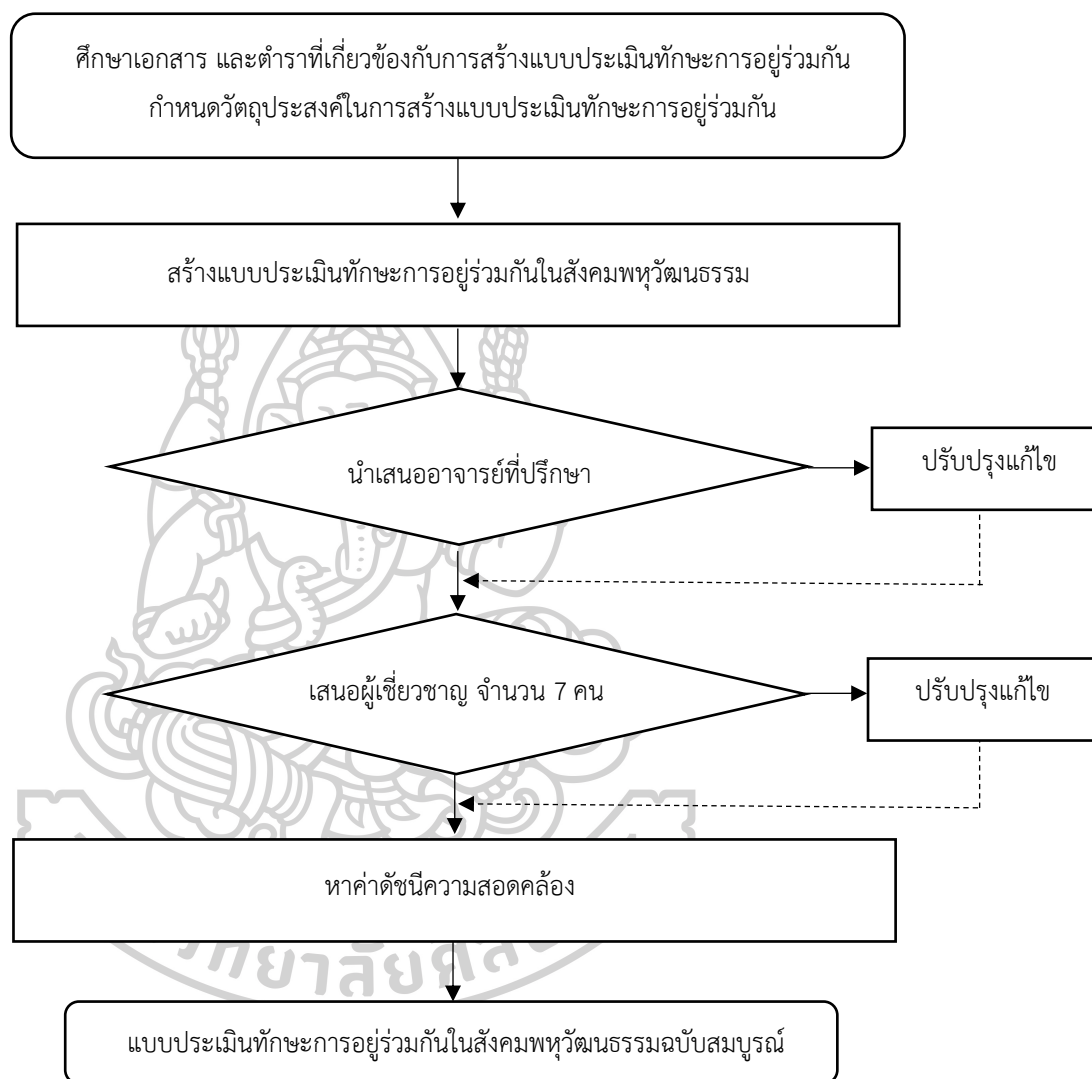
แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) จากสูตร (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558 : 129)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถาม
$\sum R$ หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.5 นำผลที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) อยู่ในช่วง อยู่ในช่วง 0.57-1.00 ปรับปรุง ดังนี้ ปรับปรุงให้เป็นระดับคุณภาพ 5 4 3 2 1 และใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตเพื่อวัดระดับคุณภาพของนักเรียน จึงควรมีการปรับแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมในประเด็นการประเมินด้านต่างๆ ให้มีตัวบ่งชี้ที่สอดคล้อง และชัดเจน (รายละเอียดดังภาคผนวก ค หน้า 354)

3.6 นำแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยต่อไป ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนการสร้างแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ได้ดังแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

4. การสร้างแบบประเมินเจตคติ

แบบประเมินเจตคติใช้วัดการเข้าใจ การยอมรับ การเคารพ การเอาใจใส่ในคุณค่า การเห็นคุณค่าในความคิดเห็น และค่านิยมที่แตกต่างกัน โดยอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจต่างวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยประเมินในประเด็น ดังนี้ 1) การเข้าใจและยอมรับ 2) การเคารพ 3) การเอาใจใส่ในคุณค่า 4) การเห็นคุณค่าในความคิดเห็นและค่านิยมที่แตกต่างกัน 5) การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินเจตคติ

4.2 สร้างแบบประเมินเจตคติ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน 25 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการเข้าใจ และยอมรับ 1.1) รู้จักความหลากหลายทางวัฒนธรรม 1.2) ความเต็มใจในการรับรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม 1.3) การฟังผู้อื่นด้วยความเต็มใจ 1.4) การยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง 1.5) มีการคัดเลือกความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ควรเอาใจใส่ 2) ด้านการเคารพ 2.1) ความสนใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2.2) ความเต็มใจร่วมมือกับบุคคลอื่น 2.3) ความยินยอมที่จะทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น 2.4) มีความพึงพอใจที่จะทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น 2.5) มีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น 3) ด้านการเอาใจใส่ในคุณค่า 3.1) ยอมรับคุณค่าค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย 3.2) มีการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นมีความรู้สึกดี 3.3) มีความต้องการคุณค่าค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย 3.4) มีความเชื่อมั่นในคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย 3.5) ยึดมั่นในคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย 4) ด้านการเห็นคุณค่า 4.1) มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ความคิดเห็น และค่านิยมที่แตกต่างกัน 4.2) มีการสร้างความคิดเห็น และค่านิยมของกลุ่ม 4.3) มีการมองเห็นความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีความหลากหลายทางคุณค่า และค่านิยม 4.4) มีการจัดระบบคุณค่า และค่านิยมร่วมกัน 4.5) มีการเกิดสมดุลในความรู้สึก เกี่ยวกับความหลากหลายในคุณค่า และค่านิยม 5) ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ 5.1) อยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความแตกต่างอย่างมีความสุข 5.2) มีการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเคารพ 5.3) มีการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธีเมื่อเกิดความขัดแย้ง 5.4) มีการมีแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ 5.5) มีการมีหลักการปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ประเมินเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นประเมินเจตคติ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดย กำหนดค่าระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง	มีเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน หมายถึง	มีเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก
3 คะแนน หมายถึง	มีเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน หมายถึง	มีเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อย
1 คะแนน หมายถึง	มีเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (Best,1977 อ้างถึงใน มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 196) ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	มีเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	มีเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก

- ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 มีเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 มีเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 มีเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 นำแบบประเมินเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไข เพื่อปรับปรุงเนื้อหา

4.4 นำแบบประเมินเจตคติ ที่ผ่านการตรวจสอบของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมิน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านพฤติกรรม 2 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและประเมินค่าความเชื่อมั่นและประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย
- 1 หมายถึง แน่ใจประเด็นการวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

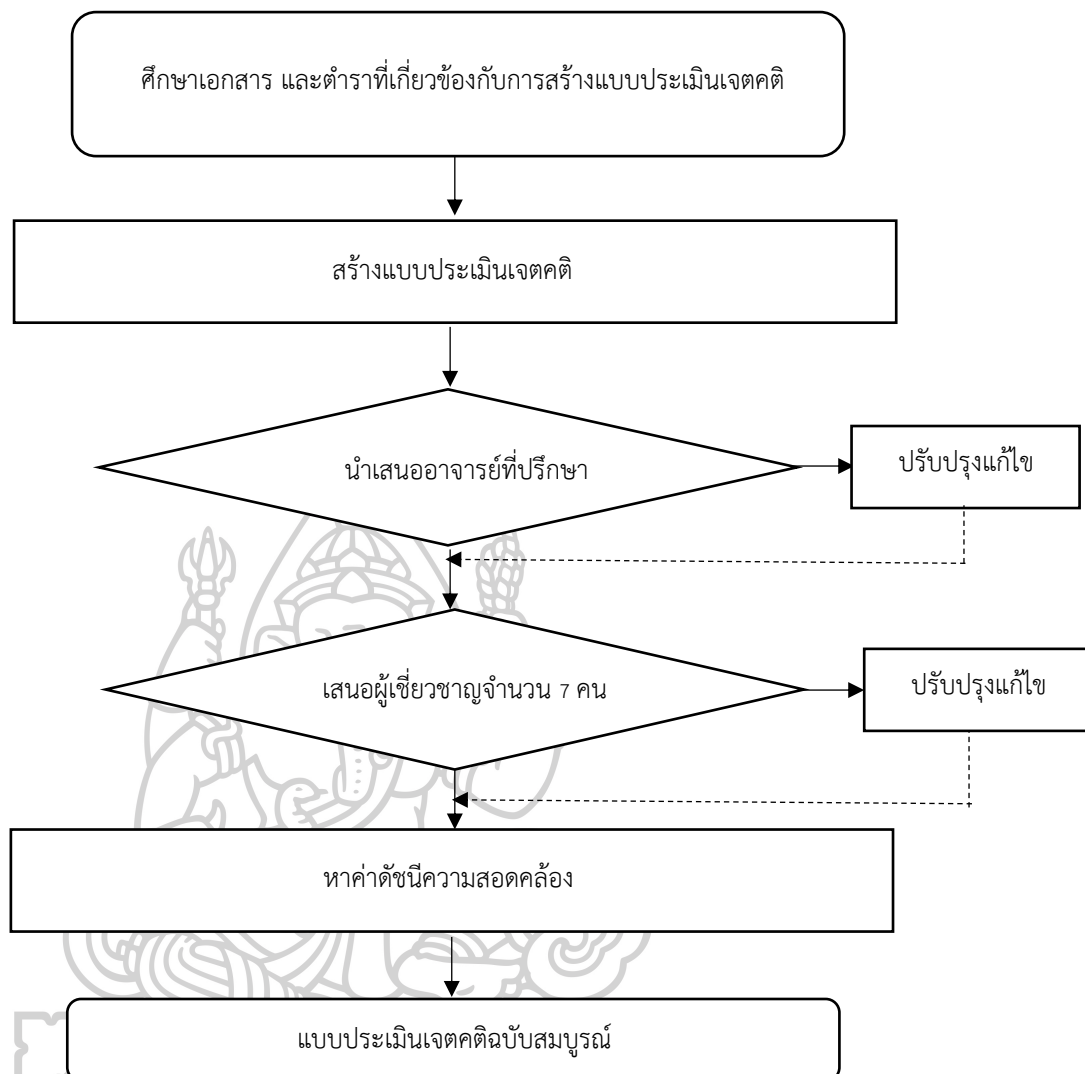
แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) จากสูตร (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558 : 129)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถาม
$\sum R$ หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4.5 นำผลที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) อยู่ในช่วง ซึ่งอยู่ในช่วง 0.57-1.00 ปรับปรุง ดังนี้ ปรับปรุงให้เป็นระดับคุณภาพ 5 4 3 2 1 และใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตเพื่อวัดระดับคุณภาพของนักเรียน จึงควรมีการปรับแบบประเมินเจตคติในประเด็นการประเมินด้านต่างๆ ให้มีตัวบ่งชี้ที่สอดคล้อง และชัดเจน (รายละเอียดดังภาคผนวก ค หน้า 356)

4.6 นำแบบประเมินเจตคติ ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยต่อไป ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนการสร้างแบบประเมินแบบประเมินเจตคติ ได้ดังแผนภาพที่ 9

แผนภาพที่ 9 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินเจตคติ

5. การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจใช้วัดระดับความพอใจในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยประเมินในประเด็น ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ข้อ 2) ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านครูผู้สอน จำนวน 5 ข้อ รวม 15 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

5.2 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน 15 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ 1.1) การสอบถามความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน 1.2) การแจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ของรายวิชาอย่างชัดเจน 1.3) การชี้แจงหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน 2) ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ 2.1) การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ 2.2) การตั้งคำถาม มีการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดและร่วมแสดงความคิดเห็น มีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดไปสู่ระดับที่สูงขึ้น 2.3) สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ 2.4) การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมหรือสื่อที่หลากหลาย 2.5) การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องและครอบคลุมผลการเรียนรู้ 2.6) การประเมินผลเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ 2.7) การให้คำแนะนำด้านการเรียนรู้ หรือชี้แนะแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม 3) ด้านครูผู้สอน 3.1) ครูมีทักษะการสื่อสารและใช้น้ำเสียงที่ชัดเจน 3.2) ครูยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน 3.3) ครูมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน 3.4) ครูมีการกระตุ้นและสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เหมาะสม 3.5) ครูจัดการเรียนรู้ด้วยความยืดหยุ่น (เช่น การเข้าเรียน ระยะเวลาในการส่งงาน และ การวัดประเมินผล เป็นต้น)

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบประเมินความพึงพอใจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นแบบประเมินความพึงพอใจ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดย กำหนดค่าระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง	มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน หมายถึง	มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก
3 คะแนน หมายถึง	มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน หมายถึง	มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย
1 คะแนน หมายถึง	มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (Best,1977 อ้างถึงใน มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 196) ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไข เพื่อปรับปรุงเนื้อหา

5.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมิน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านพฤติกรรม 2 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและประเมินค่าความเชื่อมั่นและประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+ 1	หมายถึง	แน่ใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าประเด็นการวิเคราะห์สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย
- 1	หมายถึง	แน่ใจประเด็นการวิเคราะห์ที่ไม่สอดคล้องกับตัวแปรวิจัย

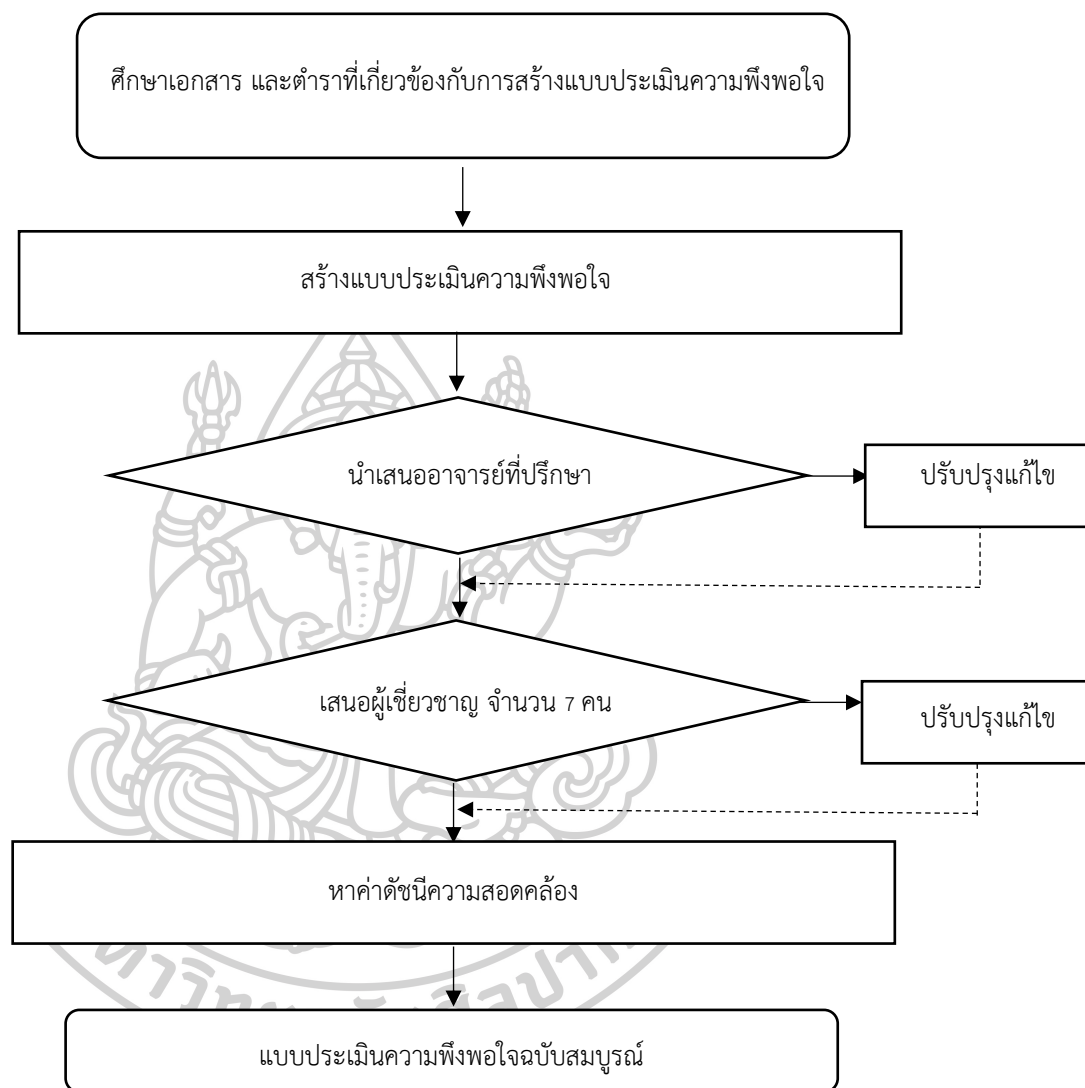
แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) จากสูตร (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558 : 129)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถาม
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.5 นำผลที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) อยู่ในช่วง 0.57-1.00 ปรับปรุง ดังนี้ ปรับปรุงคำชี้แจงให้มีความชัดเจน เนื่องจากแบบประเมินความพึงพอใจ เป็นเครื่องมือที่นักเรียนประเมินความพึงพอใจต่อรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงควรคำนึงถึงการใช้คำ การใช้ภาษาที่สอดคล้องกับประสบการณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และควรมีการแบ่งประเด็นในการประเมินเป็นด้านที่ชัดเจน (รายละเอียดดังภาคผนวก ค หน้า 360)

5.6 นำแบบประเมินความพึงพอใจ ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อ
การวิจัยต่อไป ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนการสร้างแบบประเมินเจตคติ ได้ดังแผนภาพที่ 10

แผนภาพที่ 10 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

ตารางที่ 12 สรุปการดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (D_1 : Development) การพัฒนา
หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/การวิเคราะห์ ข้อมูล
เพื่อหาคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม	สนทนากลุ่ม การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ประเมินหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ด้านการจัดการ เรียนรู้ 2 คน ด้านเนื้อหา 2 คน ด้านหลักสูตร 2 คนและการวัดและประเมินผล 1 คน	ประเด็นสนทนากลุ่ม การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตร/วิเคราะห์เนื้อหา/ หาค่าเฉลี่ย (M) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นและค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น	ตรวจสอบความเที่ยงตรง ของเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r)	ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 40 คน โรงเรียนราชินีบูรณะ ที่เคยเรียนเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษามาแล้ว	แบบประเมินความสอดคล้อง ค่าดัชนีความสอดคล้อง แบบทดสอบ ความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r)
เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม	ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง	ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน	แบบประเมินความสอดคล้อง ค่าดัชนีความสอดคล้อง
เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินเจตคติ	ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง	ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน	แบบประเมินความสอดคล้อง ค่าดัชนีความสอดคล้อง
เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจ	ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง	ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน	แบบประเมินความสอดคล้อง ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ขั้นตอนที่ 3 (Research : R₂) ทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งนี้เพื่อพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว ซึ่งในการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้ มีแบบแผนการวิจัยแบบ (The One-Shot Posttest Design) คือ กลุ่มเดียวทดสอบหลัง (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558 : 143)

แบบแผนการวิจัย

รูปแบบการทดลอง (The One-Shot Posttest Design)

X หมายถึง การทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

O1 หมายถึง การทดสอบผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรมหลังใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 14 ห้องเรียนรวม 508 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 39 คน โดยได้มาจากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยการจับสลาก 1 ห้องเรียน จากทั้งหมด 14 ห้องเรียน

เครื่องมือการวิจัย

1. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญ คือ 1) ความเป็นมาของหลักสูตร 2) หลักการ 3) จุดประสงค์ 4) คำอธิบายรายวิชา 5) ผลการเรียนรู้ 6) โครงสร้างรายวิชา 7) เวลาเรียน 8) แผนการจัดการเรียนรู้ ของรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

2. แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน จำนวน 5 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการนุ่งห่ม จำนวน 6 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ทางสังคม จำนวน 5 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์ จำนวน 9 ข้อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการงาน เพื่อการทำงานร่วมกัน จำนวน 5 ข้อ

3. แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งมี 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ 2) ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านการจัดการกับความขัดแย้ง จำนวน 5 ข้อ รวม 15 ข้อ

4. แบบประเมินเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม ซึ่งมี 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเข้าใจ และยอมรับ จำนวน 5 ข้อ 2) ด้านการเคารพ จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านการเอาใจใส่ในคุณค่า จำนวน 5 ข้อ 4) ด้านการเห็นคุณค่า จำนวน 5 ข้อ 5) ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ จำนวน 5 ข้อ รวม 25 ข้อ

5. แบบประเมินความพึงพอใจ ซึ่งมี 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ข้อ 2) ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านครูผู้สอน จำนวน 5 ข้อ รวม 15 ข้อ

วิธีการดำเนินการ

วิธีการดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนราชินีบูรณะ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้น

2. ทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ผู้วิจัยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน – 1 ตุลาคม 64 โดยดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตารางที่ 13 การจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

วันที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่องที่เกิดกิจกรรมการเรียนรู้	การจัดการเรียนรู้	การประเมิน
4 มิถุนายน 2564	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEAกับความเป็นอยู่ของ ผู้คน	สภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	การจัดการเรียนรู้ แบบ 7E	การประเมิน การนำเสนอแนวคิด ในการปฏิบัติของ สตรียุคใหม่ เพื่อการอยู่ร่วมกัน ในประชาคมอาเซียน
11 มิถุนายน 2564		อาชีพของผู้คนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
18 มิถุนายน 2564		การดำรงชีวิตของผู้คนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
25 มิถุนายน 2564		พัฒนาการของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
2 กรกฎาคม 2564		ตำนานเทพีแห่งข้าว กับความเชื่อ	การจัดการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วม	การสืบค้นนำเสนอ ความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม และเสนอแนวทาง การอยู่ร่วมกันใน สังคมพหุวัฒนธรรม บนพื้นฐานพลเมือง ไทย พลเมือง อาเซียน และพลโลก
9 กรกฎาคม 2564		ตำนานเทพีแห่งข้าว ความเชื่อ กับค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ		
16 กรกฎาคม 2564		ความหลากหลายจากเครื่องแต่งกาย ของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		

ตารางที่ 14 การจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา (ต่อ)

วันที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่องที่เกิดกิจกรรมการเรียนรู้	การจัดการเรียนรู้	การประเมิน
23 กรกฎาคม 2564	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ ทางสังคม	บทบาทสตรีในมิติการเมือง	การจัดการเรียนรู้ แบบปรากฏการณ์ เป็นฐาน	การประเมิน การได้วาที
30 กรกฎาคม 2564		บทบาทสตรีในมิติวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์		
สอบกลางภาค				
6 สิงหาคม 2564	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น	บทบาทสตรีในมิติเศรษฐกิจ		
13 สิงหาคม 2564	สตรีในปรากฏการณ์ ทางสังคม (ต่อ)	ได้วาที “สตรีควรมีบทบาทในพื้นที่ สาธารณะ หรือไม่?”		
20 สิงหาคม 2564	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์	ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	การจัดการเรียนรู้ แบบปัญหา เป็นฐาน	การประเมินกิจกรรมส่งเสริมความเส มอภาค และความยุติธรรม ต่อสตรีเพศ โดยการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย
27 สิงหาคม 2564		หลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับ สตรี		
3 กันยายน 2564		แนวทางลดการเหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้		
10 กันยายน 2564		นำเสนอแนวทางลดการเหยียด สตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้		
17 กันยายน 2564	หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการ เพื่อการทำงานร่วมกัน	อาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน	โครงการเป็นฐาน	การประเมิน โครงการ

ตารางที่ 14 การจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา (ต่อ)

วันที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่องที่เกิดกิจกรรมการเรียนรู้	การจัด การเรียนรู้	การประเมิน
24 กันยายน 2564	หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการ เพื่อการทำงานร่วมกัน	การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของ สตรีเพศ		
1 ตุลาคม 2564	(ต่อ)	นำเสนอโครงการ		
สอบปลายภาค				

3. ในการทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนแนะนำวิธีการและขั้นตอนในการเสนอแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ

3.2 ผู้วิจัย ดำเนินการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมในห้องเรียนทั้งรายบุคคลและกระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ แบบ 7E การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน

3.3 ก่อนการจัดหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ผู้วิจัยได้ปรับพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติให้กับผู้เรียน เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกัน

3.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใช้แนวทางดังนี้

3.4.1 การใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน

3.4.2 การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม

3.4.3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม

3.5 หลังการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนจบกิจกรรมการเรียนรู้แล้วมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยการประเมินผล ดังนี้

3.5.1 ประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยใช้แบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ

3.5.2 ประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยใช้แบบประเมินทักษะ

3.5.3 ประเมินเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม โดยใช้แบบประเมินเจต

คติ

3.5.4 ประเมินความพึงพอใจ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ

ตารางที่ 14 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนที่ 3 วิจัย (R₂ : Research) ทดลองใช้หลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย/ เอกสาร	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
1. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม	1.ทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจต่างวัฒนธรรม 2.ทดสอบผลการเรียนรู้หลังการจัดกิจกรรมหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรี ในวิถีอาเซียน 3. ประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม 4.ประเมินเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม 5. ประเมินความพึงพอใจที่มีการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ จำนวน 39 คน ภาคเรียน 1 ปีการศึกษา 2564	1.หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจต่างวัฒนธรรม 2.แบบทดสอบหลังเรียน 3.แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม 4.แบบประเมินเจตคติ 5. แบบ ประเมินความพึงพอใจ	- วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) - ร้อยละ (%) - ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (<i>SD</i>)

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (Development : D₂) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิถีอาเซียน

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินผลหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกัน
ในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข
ให้เป็นหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนฉบับสมบูรณ์

กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 14 ห้องเรียนรวม 508 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 39 คนโดยได้มาจาก
วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยการจับสลาก 1 ห้องเรียน จากทั้งหมด 14
ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบหลังเรียน รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เป็นแบบทดสอบวัดผลการ
เรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน โดยมุ่งวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้าน
การจำ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์ แบบปรนัยจำนวน 30 ข้อ ข้อละ 4
ตัวเลือก
2. แบบประเมินประเมินทักษะการอยู่ร่วมกัน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale) โดยประเมินองค์ประกอบ จำนวน 3 ด้าน 15 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ
2) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 5 ข้อ และ 3) การจัดการกับความขัดแย้ง จำนวน 5 ข้อ
3. แบบประเมินเจตคติ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยประเมิน
องค์ประกอบ จำนวน 5 ด้าน 25 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการเข้าใจและยอมรับ จำนวน 5 ข้อ 2) ด้านการ
เคารพ จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านการเอาใจใส่ในคุณค่า จำนวน 5 ข้อ 4) ด้านการเห็นคุณค่าในความ
คิดเห็นและค่านิยมที่แตกต่างกัน จำนวน 5 ข้อ และ 5) ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ จำนวน 5 ข้อ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยประเมิน
องค์ประกอบ 3 ด้าน 15 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ข้อ 2) ด้านวิธีการ
จัดการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านครูผู้สอน จำนวน 5 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ผู้วิจัยดำเนินการประเมินหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประเมินผลการเรียนรู้หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 หลังการจัดใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจต่างวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการประเมินดังต่อไปนี้

1.1 นำแบบทดสอบหลังเรียน รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ได้ปรับปรุงจนสมบูรณ์แล้ว ไปทดสอบกับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 39 คน หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยใช้ Google form

1.2 นำผลจาก Google form โดยให้เกณฑ์คะแนน ดังนี้ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

1.3 ศึกษาผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. ประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ประเมินทักษะการอยู่ร่วมกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 รายบุคคลกับเกณฑ์คุณภาพ 5 ระดับ

2.1 นำแบบทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมที่ได้ปรับปรุงจนสมบูรณ์แล้ว ไปประเมินนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 39 คน หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยใช้เกณฑ์คุณภาพ (rating scale) 5 ระดับ

2.2 ศึกษาผลการประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจต่างวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. ประเมินเจตคติหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบประเมินเจตคติ หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ประเมินเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 รายบุคคลกับเกณฑ์คุณภาพ 5 ระดับ

3.1 นำแบบประเมินเจตคติ ที่ได้ปรับปรุงจนสมบูรณ์แล้ว ไปประเมินนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 39 คน หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน โดยใช้เกณฑ์คุณภาพ (rating scale) 5 ระดับ

3.2 ศึกษาผลการประเมินเจตคติ ของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจต่างวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดการเรียนรู้หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 รายบุคคลกับเกณฑ์คุณภาพ 5 ระดับ

4.1 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ได้ปรับปรุงจนสมบูรณ์แล้ว ไปประเมินนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 39 คน หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน โดยใช้เกณฑ์คุณภาพ (rating scale) 5 ระดับ

4.2 ศึกษาผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจต่างวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบหลังเรียน รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน โดยการใช้ค่านวนค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยการใช้ค่านวนค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินเจตคติ โดยการใช้ค่านวนค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจ โดยการใช้ค่านวนค่าเฉลี่ย (M) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตารางที่ 15 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D₂)
การประเมินหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ การวิจัย	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย/ เอกสาร	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล
เพื่อศึกษาประสิทธิผลของ การใช้หลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุ วัฒนธรรม สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ และระดับคุณภาพ ด้าน ต่างๆ	1. ทดสอบหลังเรียน รายวิชาเพิ่มเติมสตรีใน วิทยาลัยอาชีวศึกษา 2. ประเมินทักษะการอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุ วัฒนธรรม 3. ประเมินเจตคติในการ เป็นพลเมืองทาง วัฒนธรรม 4. ประเมินความพึง พอใจ	นักเรียนโรงเรียน ราชินีบูรณะ จำนวน 39 คน มัธยมศึกษา ปีที่ 5/2 โรงเรียนราชินี บูรณะ ภาคเรียน 1 ปี การศึกษา 2564	1. แบบทดสอบ หลังเรียน รายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิทยาลัย อาชีวศึกษา 2. แบบประเมิน ประเมินทักษะ การอยู่ร่วมกันใน สังคมพหุ วัฒนธรรม 3. แบบประเมิน เจตคติ 4. แบบประเมิน ความพึงพอใจ	ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>) และ ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (<i>SD</i>)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้านต่างๆ ดังนี้ 2.1) เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน 2.2) เพื่อศึกษาทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน 2.3) เพื่อศึกษาเจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน 2.4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนเพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียน หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน วิธีดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research & Development : R&D) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร ที่ 4 การประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการข้อมูลพื้นฐาน (Research : R1) และขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนาและหาคุณภาพหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน (Development : D1)

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการข้อมูลพื้นฐาน (Research : R₁)

ผลการศึกษาความต้องการข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 2) ผลการสอบถามความต้องการการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 3) ผลการศึกษาความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง และ 4) ผลการศึกษาข้อมูลรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งจะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ ข้อมูลของแต่ละขั้นตอนตามลำดับดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1.1 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่าหลักสูตรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีทั้งความรู้และคุณธรรม โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ เป็นพลเมืองไทย และพลโลก อย่างมีคุณภาพ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในสังคมได้ตลอดชีวิต มีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมไทย มีความรักท้องถิ่นและประเทศชาติ มุ่ง ทำประโยชน์และสร้างสิ่งดีงามให้กับสังคม หลักสูตรจะพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รัก ความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ โดยกำหนดสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดี งาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และ ดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งนี้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมโยง สัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต

ไว้ดังนี้ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็น พลเมืองดี บนความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิธานค่านิยมด้าน ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขใน สังคมไทยและสังคมโลก เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้เรียนรู้และศึกษาความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ตลอดจนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาตนเองเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตาม หลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้

1.1.2 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานสากลโรงเรียนราชินีบูรณะ พุทธศักราช 2562 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแกนหลักเพื่อกำหนดการจัดทำโครงสร้างและสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้อง กับบริบทของสถานศึกษา และกรอบสาระหลักสูตรระดับท้องถิ่น ซึ่งในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครั้งนี้ เป็นการสร้างหลักสูตรที่อาศัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งนี้เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพทั้งทางด้านความรู้ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีคุณธรรม สามารถ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้ประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่มีคำสั่งให้โรงเรียนดำเนินการ ใช้หลักสูตรในปีการศึกษา 2561 โดยให้เริ่มใช้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ก่อนตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 เป็นต้นมา และใช้ครบทุกชั้นปีในปีการศึกษา 2563 โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็น เป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ มีคุณภาพและมีทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้วิสัยทัศน์ (Vision) โรงเรียนราชินีบูรณะ คือ โรงเรียนราชินีบูรณะเป็นสถานศึกษาชั้นนำในการพัฒนาบุคลากรไทยที่มีศักยภาพและคุณลักษณะสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย กลยุทธ์ (Strategies) ของโรงเรียนราชินีบูรณะประกอบด้วย 5 ข้อ ข้อที่สอดคล้องคือ ข้อที่ 5 ซึ่งกล่าว ไว้ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาเครือข่ายการศึกษาจากองค์กรหน่วยงานทั้งในประเทศ และต่างประเทศ การสร้างพลัง และ

ผสมความร่วมมือทางการศึกษา อีกทั้งระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้ 1) เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตร การเรียนการสอน โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่ง สร้างความสัมพันธ์ และประสานความร่วมมือกับองค์กรและหน่วยงานภายนอก 2) เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตร การเรียนการสอน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์ และประสานความร่วมมือกับประชาคมอาเซียน 3) เตรียมความพร้อมด้านหลักสูตร การเรียนการสอน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งความสัมพันธ์ และประสานความร่วมมือกับประชาคมโลก สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถานศึกษาโรงเรียนราชินีบูรณะ กล่าวคือ โรงเรียนส่งเสริมวัฒนธรรม

1.1.3 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ของ SEAMEO and USID (2557) การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพหลักสูตรถือเป็นหัวใจสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อที่จะพัฒนานักเรียนให้มี ความรู้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเป็นพลเมืองที่ดี สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้ ดังนั้น ผู้รายงานจึงได้ศึกษาหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน สำนักงานเลขาธิการอาเซียน SEAMEO และ USAID รวมทั้ง นักการศึกษาจากประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ได้ร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ขึ้น สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นให้พลเมืองอาเซียนหันกลับมา ใช้ประโยชน์ ให้คุณค่าและคงไว้ซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมอาเซียน และเปิดโอกาสในการเรียนรู้ท่ามกลางความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม รวมทั้งคำนึงถึงการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป้าหมายของหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) SEAMEO และ USAID (2557 : 10) มุ่งที่จะช่วยให้ครูและนักเรียนได้ ศึกษาเกี่ยวกับอาเซียนผ่านรายวิชาต่างๆ เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงอัตลักษณ์ของตนเอง ของประเทศ และประเทศอื่นในภูมิภาค ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจตนเอง ไม่ว่าจะในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคล เป็นสมาชิกของชุมชน สมาชิกของ ประเทศและสมาชิกของภูมิภาค ในขณะที่นักเรียนเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ นักเรียนจะได้เข้าใจ ความซับซ้อนที่ทำให้ประชาชนและประเทศสมาชิกอาเซียนมีความเชื่อมโยงกัน สามารถแลกเปลี่ยน และชื่นชมความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และมองเห็นแนวทางในการทำงานร่วมกันของประชาคมอาเซียน ซึ่งความสัมพันธ์เหล่านี้จะส่งผลให้สามารถปลูกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันและความภาคภูมิใจร่วมกันในความหลากหลายของอาเซียน ช่วยให้นักเรียนในวันนี้กลายเป็นผู้นำ เป็นแรงงานและเป็นพลเมืองในอนาคตต่อไป (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557ข) ทั้งนี้กรอบเนื้อหา หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ประกอบด้วย 5 กรอบเนื้อหา (Themes) (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา,

2557ข) ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Knowing ASEAN) 2) การเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย (Valuing Identity and Diversity) 3) การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local) 4) การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice) 5) การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Working Together for a Sustainable Future) โดยพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ผ่าน 5 กรอบเนื้อหา (Themes) และช่องทาง 4 ช่องทาง (Pathways) มาเชื่อมโยงกัน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 12) ได้แก่ ประชาชน (People) สถานที่ (Places) สื่อ (Materials) แนวคิด (Ideas) นอกจากนี้แนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 19) การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ควรวัดและประเมินผลทั้งระหว่างเรียน (การตรวจสอบเป็นระยะตลอดบทเรียนเพื่อความเข้าใจ) และประเมินผลรวบยอด (การรวมองค์ประกอบทุกอย่างด้วยกัน) โดยวิธีวัดและประเมินผลควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างเชื่อมโยงระหว่างการดำเนินชีวิตของนักเรียน และสอดคล้องเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร และมาตรฐานหลักสูตรของประเทศของตน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557ก) : จากการศึกษาแนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ผู้รายงานได้นำไปออกแบบและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook)

1.1.4 ผลการวิเคราะห์หนังสือประวัติศาสตร์ร่วมรากอุษาคเนย์ Promoting intercultural Dialogue and a culture of Peace in SEA through Shared histories สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ร่วมรากอุษาคเนย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไป ปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในคุณค่าของสังคมพหุวัฒนธรรม ที่อยู่ร่วมกัน อย่างเข้าใจ และผดุงความเป็นไทยควบคู่กับการเป็นพลเมืองอาเซียนอย่างมีคุณภาพ เน้นสร้างมุมมองใหม่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ และเสนอวิธีใหม่ในการสอนประวัติศาสตร์ โดยเปิดประเด็นทางประวัติศาสตร์ จากมุมมองของ การดำเนินชีวิตแทนมุมมองทางภูมิศาสตร์ เพื่อหลีกเลี่ยงการเชื่อมโยงรัฐประเทศในอดีตกับรัฐประเทศ ในปัจจุบัน เน้นให้เห็นความคล้ายคลึงกันของผู้คนต่างดินแดน เพื่อเสริมสร้างความเคารพซึ่งกันและกัน ระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนมีแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกันดังนี้ 1) ประเด็นเกี่ยวกับสถานที่ : ลักษณะทางภูมิศาสตร์ 2) ประเด็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม 3) ประเด็นเกี่ยวกับผู้คนและพื้นที่ : กลุ่มชาติพันธุ์ มรดกทางวัฒนธรรม พลเมือง บทบาททางเพศ

1.1.5 ผลการวิเคราะห์พหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education)

พหุวัฒนธรรมศึกษา เป็นกระบวนการที่สำคัญที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วัฒนธรรมเป็นทุนความรู้สำคัญเกี่ยวกับความหลากหลายของมนุษย์ สถานะของครอบครัว และพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ เพื่อการถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม โดยจัดการเรียนรู้ให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม เข้าใจ ตระหนัก มีความไวทางวัฒนธรรม ยอมรับ และให้คุณค่าความต่างทางวัฒนธรรม การสอนให้เด็กมีค่านิยมเชิงบวกเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ นับถือในความเป็นมนุษย์ที่มีความแตกต่างในแต่ละวัฒนธรรม ต่างในวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ ทั้งนี้หัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้ 1) การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนไม่ดูถูก ไม่เหยียดหยาม ไม่เปรียบเทียบ แต่ให้ยอมรับ ในความสำคัญของวัฒนธรรมของกันและกัน 2) การจัดการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายเพื่ออยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลาย 3) เน้นสร้างทักษะและความรู้ เพื่อตระหนักถึงอคติของตัวเอง ลดอคติ เข้าใจ วัฒนธรรมของ คนอื่น เคารพวัฒนธรรมของคนอื่น 4) เน้นการเชื่อมโยงวัฒนธรรมของเด็กเข้ากับวัฒนธรรมอื่นๆ หากจุดเชื่อมในสิ่งที่เด็กชอบกับวัฒนธรรมอื่นๆ 5) พหุวัฒนธรรมเป็นบริบทและเป็นเครื่องมือที่มีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาเด็ก 6) การออกแบบการเรียนรู้ให้คิดแบบหลากหลาย หลากแบบ เป้าหมายชัด

1.1.6 ผลการวิเคราะห์แนวคิดสตรีนิยม สตรีนิยมนำเสนอความไม่เท่าเทียมกัน

ทางเพศ เป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์กันของระบบชายเป็นใหญ่และระบบทุนนิยมในสังคม หรือกล่าวได้ว่า เมื่อทั้งระบบความเป็นเพศ และระบบเศรษฐกิจมาสัมพันธ์กันในยุคสมัยหนึ่งๆ ได้ทำให้เกิดโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และสังคมที่ผู้ชายอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบ ส่วนผู้หญิงอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ เช่นเดียวกันกับการขับเคลื่อนที่จะทำให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองจากแนวคิดสตรีนิยมกับการเมืองในประเด็นการขับเคลื่อนให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ที่จะทำให้สตรีมีความสนใจการเมืองมากยิ่งขึ้น ผลสรุปจากการสัมมนาเรื่อง สตรีกับการเมืองความจริงเรื่องพื้นที่ทางการเมืองและการขับเคลื่อน ของสถาบันพระปกเกล้า (2551) ที่ว่าเมื่อผู้หญิงก้าวเข้ามาสู่นักการเมืองแล้ว จะต้องพัฒนาความรู้ความสามารถตลอดเวลา เพราะการทำงานให้กับประชาชนต้องแสดงให้เห็นประชาชนเห็นว่ามีรู้ความสามารถและการตัดสินใจให้กับประชาชนและทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน สตรีในยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodern Women) เป็นการสะท้อนของสภาวะในปัจจุบัน แนวโน้มใหม่ทางด้านศิลปะและการประพันธ์ หรือบทวิจารณ์ของเรื่องเล่าที่มีขอบเขตใหญ่ของความเป็นสมัยใหม่ ความเท่าเทียมกันของประชาชนทั้งหมดเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องเล่าที่มีขอบเขตใหญ่ของการแสวงหาสังคม ในเรื่องเล่านี้ย่อหมายถึงความถึง เป็นการกำจัดความคิดของความมีเหตุผล (ของผู้ชาย) ในโลกตะวันตกและแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของความเท่าเทียมกันของกลุ่มชนและวัฒนธรรม รวมทั้งความเท่าเทียมกันของผู้หญิงด้วย นอกจากนี้แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่นี้มีผลกระทบต่อแนวโน้มในเชิงก้าวหน้าในกลุ่มสตรีนิยม ซึ่งตอบรับความแตกต่างในสถานภาพสำคัญของสตรี

ผู้หญิงในยุคหลังสมัยใหม่ อย่างภาพยนตร์ Bridget Jones's Diary ก็มีลักษณะของความเป็นตัวของตัวเองสูง ทำในสิ่งที่ตนพอใจไม่แคร์กับสังคมรอบข้าง มุ่งหวังให้ตนเองประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานแทน เพราะเธอสามารถดูแลตนเองและหาเลี้ยงตนเองได้ โดยไม่ต้องพึ่งพิงผู้ชาย แต่ในบางครั้งก็มีความต้องการอยากมีครอบครัวที่อบอุ่นเหมือนผู้หญิงคนอื่นๆ ในสังคม ตลอดจนแนวคิดของสตรีนิยมกับการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาท้องถิ่น ได้พบมิติที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาสตรีของไทยและมีแนวคิดที่ไปตามเป็นยุคสมัยใหม่จนถึงยุคหลังสมัยใหม่ ในมิติการขับเคลื่อนพื้นที่ทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีสามารถยกระดับความเท่าเทียมกันทางเพศ ที่เห็นได้จากการขับเคลื่อนให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในพื้นที่ของเพศชายอย่างเท่าเทียมกัน ในคุณลักษณะของสตรีในฐานะการสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่มีความละเอียดอ่อนความนุ่มนวล ประณีประนอมของผู้หญิงมาเป็นบทบาทเติมเต็มความสมบูรณ์เรียกได้ว่าเป็นเสน่ห์ในทางการเมืองให้แก่ปัญหาทางการเมืองที่เพศชายมองข้ามไป ทำให้ผู้หญิงก้าวสู่ยุคหลังสมัยใหม่ของสตรีในการสื่อสารและการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น ที่นำเสนอภาพตัวแทนของตนเองเป็นผู้หญิงที่เข้าสู่ยุคหลังสมัยใหม่กับความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการทำงาน และสร้างเครือข่ายได้ดี พร้อมกับความเป็นหญิงในมิติใหม่ในอุดมการณ์ใหม่บนร่องรอยอุดมการณ์เก่าที่ยังไม่ละทิ้งความเป็นแม่ออกไป

1.2 ผลการสอบถามความต้องการการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 39 คน โดยจำแนกตาม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน วิธีการที่นำมาซึ่งความรู้ความเข้าใจ ปรากฏดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเด็นคำถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิถีอาเซียนในเรื่อง ภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม โลกและท้องถิ่น ความยั่งยืนของการทำงานร่วมกัน ความเสมอภาคและความยุติธรรม อื่น ๆ ได้แก่ สตรีผู้อยู่เบื้องหลังบุรุษที่ สำคัญทางประวัติศาสตร์ ฯลฯ		
	27	69.23
	32	82.05
	30	76.92
	34	87.18
	38	97.44
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ใน รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนในเรื่อง อะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	28	71.79
ความเชื่อ และตำนานเกี่ยวกับเทพี	31	79.49
บทบาทสตรีในมิติต่างๆ	33	84.62
อัตลักษณ์ และความหลากหลาย	36	92.31
การให้คุณค่าต่อสตรีเพศ	38	97.44
บทบาทของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้กับโลก	31	79.49
การส่งเสริมความเท่าเทียมและความ ยุติธรรม	38	97.44
สิทธิมนุษยชน	28	71.79
สิทธิสตรี	36	92.31
การทำงานร่วมกัน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	32	82.05
การลดการเหยียดเพศ	38	97.44
การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของผู้หญิง	37	94.87

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
3. จากข้อ 2 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว โดยวิธีการใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การอ่านจากหนังสือ	17	43.59
การศึกษาเอกสารออนไลน์	25	64.10
บทเรียนออนไลน์	23	58.97
การติดตามเว็บเพจต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	29	74.36
คำบอกกล่าวจากผู้รู้	21	53.85
การค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต	33	84.62

จากตาราง 16 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสมอภาคและความยุติธรรม จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 97.44 ความยั่งยืนของการทำงานร่วมกัน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 87.18 ความหลากหลายทางวัฒนธรรมจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 82.05 โลกและท้องถิ่น จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 และภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23

ส่วนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนเกี่ยวกับการให้คุณค่าต่อสตรีเพศ การส่งเสริมความเท่าเทียมและความยุติธรรม และการลดการเหยียดเพศ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 97.44 การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของผู้หญิง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 94.87 อัตลักษณ์ และความหลากหลาย และสิทธิสตรี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 บทบาทสตรีในมิติต่างๆ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 การทำงานร่วมกัน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 82.05 ความเชื่อ และตำนานเกี่ยวกับเทพี และบทบาทของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับโลก จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 79.49 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 82.05 และภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 71.79

ในประเด็นวิธีการที่นำมาซึ่งความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มาจากการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 การติดตามเว็บเพจต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 74.36 การศึกษาเอกสารออนไลน์ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 64.10 บทเรียนออนไลน์ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 58.97 คำบอกกล่าวจากผู้รู้ จำนวน

21 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 และมีเพียงส่วนน้อยของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีวิธีการแห่งการเรียนรู้ โดยการอ่านจากหนังสือ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 43.59

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนของผู้ตอบแบบสอบถาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 39 คน โดยจำแนกตาม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน วิธีการที่นำมาซึ่งความรู้ความเข้าใจ ปรากฏข้อมูลต่อไปนี้

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

ประเด็นคำถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. ความต้องการองค์ความรู้เกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนในเรื่อง		
ภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	28	71.79
ความเชื่อ และตำนานเกี่ยวกับเทพี	31	79.49
บทบาทสตรีในมิติต่างๆ	33	84.62
อัตลักษณ์ และความหลากหลาย	36	92.31
การให้คุณค่าต่อสตรีเพศ	38	97.44
บทบาทของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับโลก	31	79.49
การส่งเสริมความเท่าเทียมและความยุติธรรม	38	97.44
สิทธิมนุษยชน	28	71.79
สิทธิสตรี	36	92.31
การทำงานร่วมกัน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	32	82.05
การลดการเหยียดเพศ	38	97.44
การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของผู้หญิง	37	94.87
อื่น ๆ ได้แก่ กฎหมายครอบครัว กฎหมายการสมรส		
ฯลฯ		

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
(ต่อ)

ประเด็นคำถาม	จำนวน	ร้อยละ
2. นักเรียนต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษามีลักษณะอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
2.1 การจัดการเรียนรู้โดยมีเพื่อนที่มีความแตกต่างมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้	36	92.31
2.2 การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการถ่ายโอนการเรียนรู้และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	37	94.87
2.3 การจัดการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจเลือกประเด็นการศึกษาที่ต้องการเรียนรู้	38	97.44
2.4 การจัดการเรียนรู้โดยการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พร้อมทั้งมีนวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาร่วมด้วย	36	92.31
2.5 การจัดการเรียนรู้โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3-5 คน มีการฝึกทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม ความรับผิดชอบ ทำงานกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	31	79.49

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
(ต่อ)

ความต้องการเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
2. นักเรียนต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษามีลักษณะอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
2.6 การจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประมาณ 2-5 คน ซึ่งสมาชิกในกลุ่ม มีความแตกต่างกันทางด้านความสามารถทางการเรียน ประสบการณ์ ความเชื่อ	37	94.87
2.7 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดประสบการณ์ให้นักเรียน เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง ที่มีความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาไปในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง	29	74.36
2.8 การจัดการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ คิด วิเคราะห์ วิจารณ์ การสืบค้นและรวบรวมข้อมูล กระบวนการกลุ่ม การบันทึกและการอภิปราย	33	84.62
2.9 การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการแสวงหาความรู้ อย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้หรือข้อค้นพบใหม่ ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	23	58.97
2.10 การจัดการเรียนรู้โดยการกำหนด สถานการณ์ หรือ ประเด็นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน และระหว่างเพื่อนนักเรียนกับครู	29	74.36
2.11 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการทำงาน ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน และทำงานร่วมกัน สมาชิกทำงานของตนอย่างเหมาะสม เพื่อนำกลุ่มไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	33	84.62

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
(ต่อ)

ความต้องการเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
3. นักเรียนต้องการให้ครูใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
สื่อสิ่งพิมพ์ (เอกสาร ใบงาน ตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร)	21	53.85
สื่อเทคโนโลยี Power Point วิดีทัศน์ อินเทอร์เน็ต	38	97.44
สื่ออื่น ๆ (บุคคล/กิจกรรม/วัสดุ/ตัวอย่าง)	31	79.49
4. นักเรียนต้องการให้มีการวัด และการประเมินผลใน รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ	28	71.79
การตรวจผลงาน ชิ้นงาน/ภาระงาน/รายงาน	31	79.49
การประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม	36	92.31
การประเมินเจตคติ	33	84.62
การประเมินโครงการ	31	79.49
การประเมินกระบวนการ	38	97.44

จากตารางที่ 17 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่มีความต้องการเกี่ยวกับองค์ความรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเกี่ยวกับการให้คุณค่าต่อสตรีเพศ การส่งเสริมความเท่าเทียมและความยุติธรรม และการลดการเหยียดเพศ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 97.44 การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของผู้หญิง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 94.87 อัตลักษณ์ และความหลากหลาย และสิทธิสตรี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 บทบาทสตรีในมิติต่างๆ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 การทำงานร่วมกันเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 82.05 ความเชื่อ และตำนานเกี่ยวกับเทพี และบทบาทของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับโลก จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 79.49 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 82.05 และภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 71.79

ส่วนความต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการการจัดการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดง

ความคิดเห็น การตัดสินใจเลือกประเด็นการศึกษาที่ต้องการเรียนรู้ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 97.44 การจัดการเรียนรู้โดยนักเรียนอภิปราย และหาคำตอบของปัญหาเอง ทั้งนี้ไม่มีการตัดสินใจ คำตอบว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร และการจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประมาณ 2-5 คน ซึ่งสมาชิกในกลุ่ม มีความแตกต่างกันทางด้านความสามารถทางการเรียน ประสบการณ์ ความเชื่อ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 94.87 การจัดการเรียนรู้โดยมีเพื่อนที่มีความแตกต่างมาแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ความรู้ การจัดการเรียนรู้โดยการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พร้อมทั้งมีนวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาร่วมด้วย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 การจัดการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ คิดวิจารณ์ญาณ การสืบค้นและรวบรวมข้อมูล กระบวนการกลุ่ม การบันทึกและ การอภิปราย และการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กระบวนการทำงานตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมี วัตถุประสงค์ร่วมกัน และทำงานร่วมกัน สมาชิกทำงานของตนเองอย่างเหมาะสม เพื่อนำกลุ่มไปสู่ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 การจัดการเรียนรู้โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3-5 คน มีการฝึกทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม ความรับผิดชอบทำงานกลุ่ม การแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 79.49 การจัดการเรียนรู้ โดยนักเรียนทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเองจากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการ สังเกตจากผู้รู้ การสรุปความรู้ใหม่ และได้ผลงานแบบบูรณาการ และการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้จากการได้ปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริงของชุมชน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 74.36 และการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อให้ได้มาซึ่ง ความรู้หรือข้อค้นพบใหม่ ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจำนวน 23 คน คิดเป็น ร้อยละ 58.97

ส่วนความต้องการสื่อการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนของผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการสื่อการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี Power Point วิดีทัศน์ อินเทอร์เน็ต จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 97.44 สื่ออื่น ๆ (บุคคล/กิจกรรม/วัสดุ/ตัวอย่าง) จำนวน 31 คน คิด เป็นร้อยละ 79.49 และสื่อสิ่งพิมพ์ (เอกสาร ใบงาน ตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร) จำนวน 21 คน คิด เป็นร้อยละ 53.84

ในประเด็นความต้องการการวัด และการประเมินผลในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการการวัด และการประเมินผล การประเมินกระบวนการ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 97.44 การประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 การประเมินเจตคติ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 การ ตรวจผลงาน ชิ้นงาน/ภาระงาน/รายงาน และการประเมินโครงงาน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 79.49 และการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 71.79

1.3 ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม กับ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษา หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 7 คน

1.3.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมสนทนา ได้แก่ ระดับ การศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ดังตาราง

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	3	42.86
ปริญญาโท	1	14.28
ปริญญาเอก	3	42.86
ตำแหน่ง		
ฝ่ายบริหาร	4	57.16
ฝ่ายวิชาการ	1	14.28
ครูผู้สอน	2	28.56
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1-5 ปี	1	14.28
5 ปีขึ้นไป	6	95.72

จากตารางที่ 18 พบว่าระดับการศึกษาสูงสุดของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่ เป็น ปริญญาเอก และปริญญาตรี จำนวนอย่างละ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 และปริญญาโท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28

ตำแหน่งของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่ คือฝ่ายบริหาร จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 57.16 ครูผู้สอน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.56 และฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 14.28

ประสบการณ์ในการทำงานผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่ คือ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 95.72 และ 1-5 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28

1.3.1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเกี่ยวกับความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา พบว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นด้วยในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั้งนี้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับยุคสมัย ตลอดจนการตอบสนองกับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ และบริบทของสถานศึกษา ดังคำกล่าวที่ว่า

“รายวิชาสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัย ตลอดจนการตอบสนองกับวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ของสถานศึกษา”

รองผู้อำนวยการฯ

“รายวิชาสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา”

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ

“รายวิชาสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา”

หัวหน้ากลุ่มสาระฯ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบพบว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ เพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมว่าควรเป็นไปตามองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 ด้านหลักการ

โดยสรุป คณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระและตัวแทนคณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ด้านองค์ประกอบของหลักการควรให้ความสำคัญกับความเป็นสตรีนิยมหรือคำจำกัดความของคำว่าสตรีให้ชัดเจน ในส่วนของการสังเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง และในรายวิชาอาชีวศึกษารวมถึงพหุวัฒนธรรมด้วย ทั้งยังต้องมีการจัดการเรียนการสอน ให้มีเสรีภาพและมีความยุติธรรม ซึ่งเรื่องของการมีโครงสร้างยืดหยุ่นสามารถมองไปที่กระบวนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากวิชาเพิ่มเติม ตลอดจนการมีคำจำกัดความที่เน้นความเป็นสตรี ลงไปในหลักการ และควรหลีกเลี่ยงหลักการที่อาจทำให้ผู้เรียนสับสนและตีความออกไปในหลายรูปแบบ ควรระบุหรือขยายความเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ใช้ภาษาให้มีความเข้าใจง่ายสอดคล้องมากยิ่งขึ้น ดังคำกล่าวที่ว่า

“ในวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เมื่อมีคำจำกัดความที่เน้นความเป็นสตรี ก็ควรมีความเป็นสตรีลงไปเป็นหลักการด้วย และควรหลีกเลี่ยงหลักการที่อาจทำให้ผู้เรียนสับสนและตีความออกไปในหลายรูปแบบ ควรระบุหรือขยายความเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ใช้ภาษาให้มีความเข้าใจง่ายสอดคล้องมากยิ่งขึ้น”

ผู้ช่วยรองผู้อำนวยการ

2.2 ด้านจุดมุ่งหมาย

โดยสรุป คณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระและตัวแทนคณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ เน้นความเป็นสตรีให้มีความเฉาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น ควรระบุความเป็นอัตลักษณ์ของความเป็นสตรีให้ชัดเจน ในส่วนของจุดมุ่งหมายจะต้องระบุให้ครอบคลุมมีความสอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของหลักสูตรแกนกลาง รวมทั้งทำให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะ ตามหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง ดังคำกล่าวที่ว่า

“ควรระบุความเป็นอัตลักษณ์ของความเป็นสตรีให้ชัดเจน”

รองผู้อำนวยการ

2.3 ด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้

โดยสรุป คณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระและตัวแทนคณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ แนวทางการจัดการเรียนรู้ ควรระบุแหล่งข้อมูลสารสนเทศจากสังคม และวัฒนธรรมของนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียนในโรงเรียนหรือชุมชน ตลอดจนความเป็นวิถีอาเซียน อาจจะมีบางชั่วโมงที่นำวัฒนธรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เช่น หากให้นักเรียนศึกษาจากพื้นที่จริงและนักเรียนได้ความรู้และกระบวนการในเรื่องของการค้นคว้าในโรงเรียนหรือในชุมชนแล้วนั้น ทางด้านการสืบค้นจากโซเชียลมีเดียก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ที่หลากหลายในระดับอาเซียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับสถานการณ์ในช่วงโรคระบาดโควิดได้ โดยนำเอาเทคโนโลยีมาเป็นส่วนช่วยในการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ เสนอการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของ Phenomenon Based Learning หรือ การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับสถานการณ์หรือปรากฏการณ์ที่พบได้ในปัจจุบัน ทั้งยังสนับสนุนให้เกิดความยืดหยุ่นของหลักสูตรที่สามารถปรับไปตามบริบทของสังคมได้ และจะสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตอีกด้วย ดังคำกล่าวที่ว่า

“เสนอการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของ Phenomenon Based Learning หรือ การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน โดยสามารถเชื่อมโยงกับสถานการณ์หรือปรากฏการณ์ที่พบได้ในปัจจุบัน ซึ่ง

ความยืดหยุ่นของหลักสูตรสามารถปรับไปตามบริบทของสังคมได้ และจะสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตอีกด้วย”

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.4 ด้านแนวทางการวัดและประเมินผล

โดยสรุป คณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระและตัวแทนคณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ เสนอการจัดนิทรรศการ มีพื้นที่ให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน แก้ปัญหาร่วมกันได้ ทั้งยังเสนอแนะให้ลดการทดสอบในรูปแบบของการใช้แบบทดสอบ อาจเป็นในลักษณะของการตรวจผลงานจากชิ้นงาน การสังเกตการณ์ทำงานร่วมกันหรือการนำเสนอ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถวัดผลระหว่างการทำกิจกรรมได้ โดยใช้ผลจากการสำรวจความต้องการในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน มาวิเคราะห์และออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งไม่จำเป็นต้องวัดผลจากแบบทดสอบเพียงอย่างเดียว เมื่อวิเคราะห์จากรูปแบบของรายวิชาแล้ว มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ในลักษณะของการเน้นกระบวนการ ดังคำกล่าวที่ว่า

“เสนอแนะให้ลดการทดสอบในรูปแบบของการใช้แบบทดสอบ อาจเป็นในลักษณะของการตรวจผลงานจากชิ้นงาน การสังเกตการณ์ทำงานร่วมกันหรือการนำเสนอ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถวัดผลระหว่างการทำกิจกรรมได้ โดยใช้ผลจากการสำรวจความต้องการในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน มาวิเคราะห์และออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งไม่จำเป็นต้องวัดผลจากแบบทดสอบเพียงอย่างเดียว เมื่อวิเคราะห์จากรูปแบบของรายวิชาแล้ว เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ในลักษณะของการเน้นกระบวนการ”

ผู้ช่วยรองผู้อำนวยการ

2.5 ด้านคำอธิบายรายวิชา

โดยสรุป คณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระและตัวแทนคณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ในด้านคำอธิบายรายวิชา ควรมีการเน้นในด้านของความเป็นสตรี เน้นความเป็นสตรีตั้งแต่หลักการและจุดมุ่งหมายก็จะต้องสอดคล้องกันอย่างสมบูรณ์ ในด้านคำอธิบายรายวิชา มีทักษะด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะและการปฏิบัติ (Practice) และด้านเจตคติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude) ที่ต้องครบถ้วน คำอธิบายรายวิชาในแต่ละด้าน คือ ด้านทักษะและการปฏิบัติ (Practice) มีทักษะด้านความรู้ (Knowledge) และด้านเจตคติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude) ควรแยกออกจากกันในแต่ละด้านให้ชัดเจน คำอธิบายรายวิชาควรมีความกระชับ ยกตัวอย่างให้ชัดเจนแทนการขยายความเพื่อป้องกันความสับสนที่อาจเกิดขึ้นได้ รวมทั้งปรับให้สอดคล้องกันกับคุณลักษณะในแต่ละย่อหน้า ดังคำกล่าวที่ว่า

“คำอธิบายรายวิชาในแต่ละด้าน คือ ด้านทักษะและการปฏิบัติ (Practice) มีทักษะด้านความรู้ (Knowledge) และด้านเจตคติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude) ควรแยกออกจากกันในแต่ละด้านให้ชัดเจน คำอธิบายรายวิชาควรมีความกระชับ ยกตัวอย่างให้ชัดเจนแทนการขยายความเพื่อป้องกันความสับสนที่อาจเกิดขึ้นได้รวมทั้งปรับให้สอดคล้องกันกับคุณลักษณะในแต่ละย่อหน้า”

หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา

2.6 ด้านผลการเรียนรู้

โดยสรุป คณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระและตัวแทนคณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ผลการเรียนรู้ควรมีการวิเคราะห์ การร่วมรอกทางวัฒนธรรมจากความเชื่อและตำนาน ที่สะท้อนถึงความเชื่อเกี่ยวกับสตรี ลักษณะของการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับสตรี ด้วยการวิเคราะห์จากร่องรอยหลักฐาน ประเพณีต่างๆ ที่ปรากฏในท้องถิ่น และอาเซียน ผลการเรียนรู้สามารถนำมาผนวกรวมกันให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันได้ ตลอดจนวิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากทรัพยากรทางธรรมชาติและ การดำรงชีวิต เพื่อให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกับบทบาท หน้าที่ การดำรงชีวิตของสตรีอย่างชัดเจนและสอดคล้องกับรายวิชา เช่น การประกอบอาชีพของสตรีในวิถีอาเซียนที่สอดคล้องกับสภาพทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น ตลอดจนการใช้คำที่ระบุในผลการเรียนรู้ให้ใช้คำที่เหมือนกัน เช่น การใช้คำว่า สตรี ควรใช้ให้สอดคล้องไปด้วยกันทั้งหมด ดังคำกล่าวที่ว่า

“ผลการเรียนรู้ วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากทรัพยากรทางธรรมชาติและการดำรงชีวิต เพื่อให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกับบทบาท หน้าที่ การดำรงชีวิตของสตรีก็จะทำให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับรายวิชา เช่น การประกอบอาชีพของสตรีในวิถีอาเซียนที่สอดคล้องกับสภาพทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น ตลอดจนการใช้คำที่ระบุในผลการเรียนรู้ให้ใช้คำที่เหมือนกัน เช่น การใช้คำว่า สตรี ควรใช้ให้สอดคล้องไปด้วยกันทั้งหมด”

คุณครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.7 ด้านโครงสร้างรายวิชา

โดยสรุป คณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระและตัวแทนคณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ปรับผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับโครงสร้างรายวิชา ตลอดจนการเปลี่ยนน้ำหนักชั่วโมงในโครงสร้างรายวิชาให้มีความใกล้เคียงกัน

2.8 ด้านแผนการจัดการเรียนรู้

โดยสรุป คณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระ และตัวแทนคณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ควรมีการบูรณาการ ในด้านการบันทึกผลหลัง

การสอน ให้มีการบันทึก ทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะและการปฏิบัติ (Practice) และด้านเจตคติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude) ตลอดจนทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้ครบถ้วน

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ในประเด็นต่างๆ โดยสรุป คณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระและตัวแทนคณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ผลการเรียนรู้ควรสอดคล้องกับหลักสูตรและนำกรณีศึกษามาใช้ในการศึกษาหรือวิเคราะห์ในบทเรียน

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ควรมี ดังนี้ โดยสรุป คณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระและตัวแทนคณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ปรับสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น โดยผ่านเทคโนโลยีต่างๆ เช่น Google classroom เป็นต้น ตลอดจนการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน รวมทั้งชุมชนต่างๆในละแวกใกล้เคียง หรือใช้แหล่งข้อมูลที่มาจากชุมชนต่างๆ ในนครปฐมที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังคำกล่าวที่ว่า

“ควรใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน รวมทั้งชุมชนต่างๆในละแวกใกล้เคียง หรือใช้แหล่งข้อมูลที่มาจากชุมชนต่างๆในนครปฐมที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน”

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยสรุป คณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระและตัวแทนคณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ควรสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองหรือชุมชน เพื่อขยายหลักสูตรให้กว้างขึ้น ด้วยการเชื่อมโยงกับผู้เกี่ยวข้องภายนอกให้มากขึ้น ซึ่งจะประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตร โดยชุมชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วม ช่วยเหลือ และสนับสนุนในด้านการจัดการเรียนรู้นอกโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 1 ภาพประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนาและหาคุณภาพหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

(Development : D₁)

จากประเด็นการสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาความต้องการและข้อมูลพื้นฐานทั้งหมดที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยได้นำมาพัฒนาและสร้างฉบับร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง 2) การประเมินหลักสูตรฉบับร่างโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3) การปรับปรุงหลักสูตร ฉบับร่างทุกประการ และได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมิน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพหุวัฒนธรรม 2 คน เพื่อตรวจสอบ หาคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

2.1 ผลการร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา (ฉบับร่าง)

จากการสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำมาพัฒนาร่างหลักสูตร ประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 หลักการของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นหลักสูตรอัตลักษณ์สถานศึกษา เพื่อศึกษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแนวคิดสตรีนิยม มีผลการเรียนรู้เป็นเป้าหมายเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม บนพื้นฐานของความเป็นพลเมือง มีโครงสร้างยึดหยุ่น เน้นกระบวนการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา มีการจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพ และความยุติธรรมต่อสตรีเพศ ให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนทุกคนต้องได้เรียนรู้สูงสุดตามศักยภาพ เนื่องจากสังคมมีความหลากหลาย ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำงานอยู่ร่วมกันได้อย่างสมดุล และการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนทุกคน มีโอกาสเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมอย่างเท่าเทียมกัน โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการเปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุดในสถานศึกษา เพื่อให้การศึกษาวัฒนธรรมนำไปสู่การร่วมมือ การประสานงานการมีความอดกลั้น การชื่นชมระหว่างกันของคนต่างวัฒนธรรม และประชากรทั่วโลก

2.1.2 จุดประสงค์ของหลักสูตร หลักการของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นหลักสูตรอัตลักษณ์สถานศึกษา เพื่อศึกษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแนวคิดสตรีนิยม มีผลการเรียนรู้เป็นเป้าหมายเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีในการเป็น

พลเมืองทางวัฒนธรรม บนพื้นฐานของความเป็นพลเมือง มีโครงสร้างยืดหยุ่น เน้นกระบวนการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา มีการจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพ และความยุติธรรมต่อสตรี เพศ ให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนทุกคนต้องได้เรียนรู้สูงสุดตามศักยภาพ เนื่องจากสังคมมีความหลากหลาย ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำงานอยู่ร่วมกันได้อย่างสมดุล และการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนทุกคน มีโอกาสเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมอย่างเท่าเทียมกัน โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการเปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุดในสถานศึกษา เพื่อให้การศึกษาวัฒนธรรมนำไปสู่การร่วมมือ การประสานงาน การมีความอดกลั้น การชื่นชมระหว่างกันของคนต่างวัฒนธรรม และประชากรทั่วโลก หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ จึงกำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร ดังนี้

- 1) เพื่อพัฒนาความรู้ด้านพหุวัฒนธรรม และสตรีนิยม ความเข้าใจผู้คนและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรอบตัว สร้างความเข้าใจโลก และความสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 2) เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การสร้างความเข้าใจในตัวตน สร้างมโนทัศน์ในทิศทางบวก และสร้างความภูมิใจในลักษณะเฉพาะของตนเอง มีการเปิดรับมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเคารพวัฒนธรรม การเข้าสังคมที่มีลักษณะความหลากหลายทางวัฒนธรรม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มุมมอง มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนการทำงานร่วมกัน
- 3) เพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม มีทัศนคติ และค่านิยมที่ให้ความเคารพความแตกต่าง หลากหลายทางวัฒนธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

2.1.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้

1) การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีแนวทางดังนี้

1.1) การใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน สำหรับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ โดยการนำข้อมูลสารสนเทศจากกลุ่มวัฒนธรรมของนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียน ในโรงเรียน หรือในชุมชน ร่วมกับการใช้สื่อ เทคโนโลยี การคำนึงถึงที่ตั้ง ภูมิหลัง และประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน มายกตัวอย่าง และอภิปรายร่วมกัน บนพื้นฐานของการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเท่าทัน

1.2) การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม กล่าวคือ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสังคม องค์ประกอบทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ความสามารถพิเศษ หรือความถนัดของบุคคล ชนชั้นทางสังคมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และมีอิทธิพลต่อการก่อเกิดความรู้ต่างๆ ผู้เรียนต้องมีเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม

วัฒนธรรมในสังคม การปรับเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา การจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพและความยุติธรรม

1.3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้นักเรียนจากกลุ่มต่างๆ ได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง ลดการแบ่งแยกของกลุ่มในนักเรียนให้หมดไป ตลอดจนการสร้างสัมพันธ์ไมตรีต่อกัน

2) กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย มีดังนี้

2.1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม : การจัดการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจเลือกประเด็นการศึกษาที่ต้องการเรียนรู้

2.2) การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน : การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดประสบการณ์ให้แก่แก่นักเรียน เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง ที่มีความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียน มาไปในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงงานและให้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบบูรณาการ

2.3) การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน : การจัดการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ คิดวิจารณ์ญาณ การสืบค้นและรวบรวมข้อมูล กระบวนการกลุ่ม การบันทึก และการอภิปราย

2.4) การจัดการเรียนรู้ แบบ 7E : การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการถ่ายโอนการเรียนรู้และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้แก่นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5) การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์ : การจัดการเรียนรู้โดยการกำหนด สถานการณ์หรือ ประเด็นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน และระหว่างเพื่อนนักเรียนกับครู โดยให้การยอมรับในทุกความคิดเห็น ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของกระบวนการประชาธิปไตย

2.2 ผลการสนทนากลุ่มหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย (ฉบับร่าง)

2.2.1 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย สู่หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยฉบับสมบูรณ์ โดยสนทนาในประเด็นความคิดเห็น เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพหุวัฒนธรรม 2 คน ตามองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งมีประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดังนี้

1) คำนำของร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โดยสรุป ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ แก้ไขปรับปรุงการใช้คำให้มีความสมบูรณ์ในเนื้อหาให้มากขึ้น โดยเพิ่มเติมจุดประสงค์หลักของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ดังคำกล่าวที่ว่า

“ควรเพิ่มเติมจุดประสงค์หลักของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเข้าไปด้วย”

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

2) ความเป็นมาของร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โดยสรุป ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ควรปรับปรุงแก้ไขลักษณะการจัดระบบของเนื้อหาให้อ่านเข้าใจง่าย ตลอดจนการเชื่อมคำให้สอดคล้อง ร้อยเรียง และเป็นระบบเดียวกัน และเพิ่มเติมอัตลักษณ์ของสถานศึกษาของสตรี เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อวิชามากขึ้น ดังคำกล่าวที่ว่า

“เพิ่มเติมอัตลักษณ์ของสถานศึกษาหญิงล้วนเข้าไป เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อวิชามากขึ้น”

ผู้เชี่ยวชาญด้านพหุวัฒนธรรม

3) หลักการของร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โดยสรุป ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ควรปรับปรุงแก้ไขรูปแบบของเนื้อหาให้เป็นความเรียง ร้อยเรียง ให้เป็นระบบเดียวกัน พร้อมทั้งการลำดับประเด็นก่อน-หลังให้มีความเหมาะสม ดังคำกล่าวที่ว่า

“ข้อความ เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อการศึกษาวัฒนธรรมนำไปสู่ความร่วมมือ ให้นำข้อความดังกล่าวขึ้นไปกล่าวถึงเป็นประเด็นแรก ก่อนกล่าวถึงข้อความในส่วนอื่นๆ”

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

4) จุดประสงค์ของร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โดยสรุป ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ควรปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้เป็นลักษณะของจุดประสงค์ พร้อมทั้งเพิ่มเติมคุณลักษณะ (attribute) เข้าไปในจุดประสงค์ของหลักสูตร ดังคำกล่าวที่ว่า

“ควรเพิ่มเติมคุณลักษณะ (attribute) เข้าไปในจุดประสงค์ของหลักสูตรด้วย”

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

5) ท่านมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ของร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาอย่างไร

โดยสรุป ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ควรปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้เป็นลักษณะของจุดประสงค์ และเพิ่มเติมนโยบายการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยดังคำกล่าวที่ว่า

“ควรเพิ่มเติมนโยบายการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ด้วย”

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

6) ท่านมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการวัดประเมินผลของร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาอย่างไร

โดยสรุป ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ควรเพิ่มเติมเครื่องมือระบุให้ชัดเจน พร้อมทั้งแนบเครื่องมือในการวัดประเมินผล พร้อมทั้งเกณฑ์ในการวัดประเมินผลในหลักสูตร ดังคำกล่าวที่ว่า

“ควรมีการแนบเครื่องมือในการวัดประเมินผล พร้อมทั้งเกณฑ์ในการวัดประเมินผลมาท้ายหลักสูตร”

ผู้เชี่ยวชาญด้านด้านการวัดและประเมินผล

7) ท่านมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคำอธิบายรายวิชาของร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาอย่างไร

โดยสรุป ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ คำอธิบายรายวิชาควรมีความเฉพาะเจาะจงของรายวิชาเพิ่มเติม ไม่จำเป็นต้องครอบคลุมทุก

ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางก็ได้ ทั้งนี้ควรเพิ่มเติมคุณลักษณะ (attribute) เข้าไปในคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรในส่วนย่อหน้าสุดท้ายด้วย เพื่อให้รองรับกับการเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ดังคำกล่าวที่ว่า

“ควรเพิ่มเติมคุณลักษณะ (attribute) เข้าไปในคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรในส่วนย่อหน้าสุดท้ายด้วย เพื่อให้รองรับกับการเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ”

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

8) ท่านมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนอย่างไร

โดยสรุป ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ควรปรับปรุงเพิ่มเติมผลการเรียนรู้ให้ครบทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย พร้อมทั้งเพิ่มเติมผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับสตรีในท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม หรือบทบาทด้านอื่นๆ ของสตรีในอาเซียนในเชิงมุมมองทางประวัติศาสตร์ด้วย ดังคำกล่าวที่ว่า

“ควรเพิ่มเติมเนื้อหาของสตรีในท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม หรือบทบาทด้านอื่นๆ ของสตรีในอาเซียนในเชิงมุมมองทางประวัติศาสตร์ด้วย”

ผู้เชี่ยวชาญด้านพหุวัฒนธรรม

9) ท่านมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างรายวิชาของร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนอย่างไร

โดยสรุป ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ควรปรับปรุงแก้ไขน้ำหนักของชั่วโมงให้มีความใกล้เคียงสมดุลกัน ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ตลอดจนควรปรับหน่วยของเวลาให้เป็นชั่วโมง เพื่อให้สอดคล้องกับน้ำหนักที่ตรงตามโครงสร้างของหน่วยกิต ดังคำกล่าวที่ว่า

“ควรปรับหน่วยของเวลาให้เป็นชั่วโมง เพื่อให้สอดคล้องกับน้ำหนักที่สอดคล้องกับโครงสร้างของหน่วยกิต”

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

10) ท่านมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ของร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนอย่างไร

โดยสรุป ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ควรปรับปรุงแก้ไขใบความรู้ ใบงานให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงเนื้อหาสาระในหน่วยที่ 3 ให้มีความเป็นสตรีในท้องถิ่นนครปฐม หรือบทบาทสตรีในอาเซียนมากยิ่งขึ้นให้ครบถ้วนรอบด้านมากกว่านี้ เนื่องจากภูมิหลังทางประวัติศาสตร์สตรีในอาเซียนค่อนข้างมีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนบทบาทของบุรุษ ดังคำกล่าวที่ว่า

“ควรปรับปรุงเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับบทบาทของสตรีในนครปฐม หรือสตรีในอาเซียนให้ครบถ้วนรอบด้านมากกว่านี้ เนื่องจากโดยภูมิหลังทางประวัติศาสตร์สตรีในอาเซียนค่อนข้างมีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนบทบาทของบุรุษอย่างมาก”

ผู้เชี่ยวชาญด้านพหุวัฒนธรรม

2.2.2 จากการสนทนากลุ่ม นำมาพัฒนาร่างหลักสูตร ประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการสนทนากลุ่ม

ประเด็นเปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
หลักการของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน	หลักการของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนเป็นหลักสูตรอัตลักษณ์สถานศึกษา เพื่อศึกษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแนวคิดสตรีนิยม มีผลการเรียนรู้เป็นเป้าหมายเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม บนพื้นฐานของความเป็นพลเมือง มีโครงสร้างยืดหยุ่น เน้นกระบวนการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา มีการจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพ และความยุติธรรมต่อสตรีเพศ ให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนทุกคนต้องได้เรียนรู้สูงสุดตามศักยภาพ เนื่องจากสังคมมีความหลากหลาย ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำงานอยู่ร่วมกัน	1) เป็นหลักสูตรอัตลักษณ์สถานศึกษา เพื่อศึกษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแนวคิดสตรีนิยม มีผลการเรียนรู้เป็นเป้าหมายเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม บนพื้นฐานของความเป็นพลเมือง 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นกระบวนการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา มีการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมบทบาท สถานภาพ สิทธิเสรีภาพ และความยุติธรรมต่อสตรีเพศ 3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนทุกคนต้องได้เรียนรู้สูงสุดตามศักยภาพ

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
	<p>ได้อย่างสมดุล และการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนทุกคน มีโอกาสเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมอย่างเท่าเทียมกัน โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการเปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุดในสถานศึกษา เพื่อให้การศึกษาวัดธรรมนำไปสู่การร่วมมือ การประสานงานการมีความอดกลั้น การชื่นชมระหว่างกันของคนต่างวัฒนธรรม และประชากรทั่วโลก</p>	<p>เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคล และสังคมที่มีความหลากหลาย</p> <p>4) เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำงานอยู่ร่วมกันได้อย่างสมดุล</p> <p>5) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้การศึกษาวัดธรรมนำไปสู่การร่วมมือ การประสานงานการมีความอดกลั้น การชื่นชมระหว่างกันของคนต่างวัฒนธรรม ของประชาคมอาเซียน และประชากรทั่วโลก</p> <p>6) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการเปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุดในสถานศึกษา</p>
<p>จุดประสงค์ของหลักสูตร</p>	<p>หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร ดังนี้</p> <p>1) เพื่อพัฒนาความรู้ด้านพหุวัฒนธรรม และสตรีนิยม ความเข้าใจผู้คนและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรอบตัว สร้างความเข้าใจโลก และความสัมพันธ์กับผู้อื่น</p> <p>2) เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การสร้างความเข้าใจในตัวตน สร้างมโนทัศน์ในทิศทางการบวก และสร้างความภูมิใจในลักษณะเฉพาะของตนเอง มีการเปิดรับ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเคารพวัฒนธรรม การเข้าสังคมที่มีลักษณะความหลากหลายทางวัฒนธรรม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มุมมอง มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ</p>	<p>หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ จึงกำหนดจุดประสงค์เพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร ดังนี้</p> <p>1) เพื่อพัฒนาความรู้ด้านพหุวัฒนธรรม และสตรีนิยม ความเข้าใจผู้คนและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรอบตัว สร้างความเข้าใจโลก และความสัมพันธ์กับผู้อื่น</p> <p>2) เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การสร้างความเข้าใจในตัวตน สร้างมโนทัศน์ในทิศทางการบวก และสร้างความภูมิใจในลักษณะเฉพาะของตนเอง มีการเปิดรับ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเคารพวัฒนธรรม การเข้าสังคมที่มีลักษณะความหลากหลายทางวัฒนธรรม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มุมมอง มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งตลอดจนการทำงานร่วมกัน</p>

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
	<p>การแก้ปัญหา และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนการทำงานร่วมกัน</p> <p>3) เพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม มีทัศนคติ และค่านิยมที่ให้ความเคารพความแตกต่าง หลากหลายทางวัฒนธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p>	<p>3) เพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม มีทัศนคติ และค่านิยมที่ให้ความเคารพความแตกต่าง หลากหลายทางวัฒนธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p>
<p>แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>1) การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิถีอาเซียน มีแนวทางดังนี้</p> <p>1.1) การใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน สำหรับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ โดยการนำข้อมูลสารสนเทศจากกลุ่มวัฒนธรรมของนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียน ในโรงเรียน หรือในชุมชน ร่วมกับการใช้สื่อ เทคโนโลยี การคำนึงถึงที่ตั้ง ภูมิหลัง และประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน มายกตัวอย่าง และอภิปรายร่วมกัน บนพื้นฐานของการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเท่าทัน</p> <p>1.2) การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม กล่าวคือ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสังคม องค์ประกอบทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ความสามารถพิเศษ หรือความถนัดของบุคคล ชนชั้นทางสังคมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และมีอิทธิพลต่อการก่อเกิดความรู้ต่างๆ ผู้เรียนต้องมีเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมในสังคม การปรับเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา การจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพและความยุติธรรม</p>	<p>1) การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิถีอาเซียน มีแนวทางดังนี้</p> <p>1.1) การใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน สำหรับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ โดยการนำข้อมูลสารสนเทศจากกลุ่มวัฒนธรรมของนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียน ในโรงเรียน หรือในชุมชน ร่วมกับการใช้สื่อ เทคโนโลยี การคำนึงถึงที่ตั้ง ภูมิหลัง และประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน มายกตัวอย่าง และอภิปรายร่วมกัน บนพื้นฐานของการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเท่าทัน</p> <p>1.2) การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม กล่าวคือ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสังคม องค์ประกอบทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ความสามารถพิเศษ หรือความถนัดของบุคคล ชนชั้นทางสังคมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และมีอิทธิพลต่อการก่อเกิดความรู้ต่างๆ ผู้เรียนต้องมีเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมในสังคม การปรับเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา การจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพและความยุติธรรม</p>

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
<p>แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)</p>	<p>1.3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้นักเรียนจากกลุ่มต่างๆ ได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง ลดการแบ่งแยกของกลุ่มในนักเรียนให้หมดไป ตลอดจนการสร้างสัมพันธ์ไมตรีต่อกัน</p> <p>2) กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.1) การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยคิด : การจัดการเรียนรู้โดยมีเพื่อนที่มีความแตกต่างมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้</p> <p>2.2) การจัดการเรียนรู้แบบระดมสมอง : การจัดการเรียนรู้โดยนักเรียนอภิปราย และหาคำตอบของปัญหาเอง ทั้งนี้ไม่มีการตัดสินคำตอบว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร</p> <p>2.3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม : การจัดการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจเลือกประเด็นการศึกษาที่ต้องการเรียนรู้</p> <p>2.4) การจัดการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ : การจัดการเรียนรู้โดยการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พร้อมทั้งมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมด้วย</p>	<p>1.3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้นักเรียนจากกลุ่มต่างๆ ได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง ลดการแบ่งแยกของกลุ่มในนักเรียนให้หมดไป ตลอดจนการสร้างสัมพันธ์ไมตรีต่อกัน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2) กิจกรรมการเรียนรู้ ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็น Active Learning ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรคทางปัญญา (Constructivism) ดังนี้</p> <p>2.1) การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยคิด : การจัดการเรียนรู้โดยมีเพื่อนที่มีความแตกต่างมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้</p> <p>2.2) การจัดการเรียนรู้แบบระดมสมอง : การจัดการเรียนรู้โดยนักเรียนอภิปราย และหาคำตอบของปัญหาเอง ทั้งนี้ไม่มีการตัดสินคำตอบว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร</p>

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
<p>แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)</p>	<p>2.5) การจัดการเรียนรู้แบบทำงานกลุ่มย่อย : การจัดการเรียนรู้โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3-5 คน มีการฝึกทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม ความรับผิดชอบทำงานกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน</p> <p>2.6) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : การจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประมาณ 2-5 คน ซึ่งสมาชิกในกลุ่ม มีความแตกต่างกันทางด้านความสามารถทางการเรียน ประสบการณ์ ความเชื่อ</p> <p>2.7) การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน : การจัดการเรียนรู้โดยนักเรียนทำกิจกรรมค้นคว้า หาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้รู้ การสรุปความรู้ใหม่ และได้ผลงานแบบรูปธรรม</p> <p>2.8) การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน : การจัดการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ คิดวิจารณ์ญาณ การสืบค้นและรวบรวมข้อมูล กระบวนการกลุ่ม การบันทึก และการอภิปราย</p>	<p>2.3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม : การจัดการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจเลือกประเด็นการศึกษาที่ต้องการเรียนรู้</p> <p>2.4) การจัดการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ : การจัดการเรียนรู้โดยการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พร้อมทั้งมีนวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาร่วมด้วย</p> <p>2.5) การจัดการเรียนรู้แบบทำงานกลุ่มย่อย : การจัดการเรียนรู้โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3-5 คน มีการฝึกทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม ความรับผิดชอบทำงานกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน</p> <p>2.6) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : การจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประมาณ 2-5 คน ซึ่งสมาชิกในกลุ่ม มีความแตกต่างกันทางด้านความสามารถทางการเรียน ประสบการณ์ ความเชื่อ</p> <p>2.7) การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน : การจัดการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ คิดวิจารณ์ญาณ การสืบค้นและรวบรวมข้อมูล กระบวนการกลุ่ม การบันทึก และการอภิปราย</p>

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการ
สนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
<p>แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)</p>	<p>2.9) การจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน : การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้หรือข้อค้นพบใหม่ ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.10) การจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน : การจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการทำงานที่ได้ปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริงของชุมชน</p> <p>2.11) การจัดการเรียนรู้แบบเน้นกระบวนการทำงานของกลุ่ม : การจัดการเรียนรู้โดยการใช้กระบวนการทำงานตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน และทำงานร่วมกัน สมาชิกทำงานของตนอย่างเหมาะสม เพื่อนำกลุ่มไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้</p>	<p>2.8) การจัดการเรียนรู้ แบบ 7E : การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการถ่ายโอนการเรียนรู้และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2.9) การจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน : การจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการได้ปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริงของชุมชน</p> <p>2.10) การจัดการเรียนรู้แบบเน้นกระบวนการทำงานของกลุ่ม : การจัดการเรียนรู้โดยการใช้กระบวนการทำงานตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน และทำงานร่วมกัน สมาชิกทำงานของตนอย่างเหมาะสม เพื่อนำกลุ่มไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้</p> <p>2.11) การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์ : กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่กำหนด สถานการณ์หรือ ประเด็นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน และระหว่างเพื่อนนักเรียนกับครู โดยให้การยอมรับในทุกความคิดเห็น ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของกระบวนการประชาธิปไตย</p> <p>2.12) การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน : การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดประสบการณ์ให้นักเรียน เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง ที่มีความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาไปในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัว นักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงงานและให้ผลการจัด กิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม</p>

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการ
สนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็น เปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
แนวทางการ วัด และ ประเมินผล	1) การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ (ประเมินเฉพาะตอนปลายภาคเท่านั้น) 2) การตรวจผลงาน/ชิ้นงาน/รายงาน 3) การประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม 4) การประเมินเจตคติ 5) การประเมินแฟ้มสะสมผลงาน 6) การประเมินกระบวนการ 7) การประเมินการจัดนิทรรศการ	1) การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ (ประเมินเฉพาะตอนปลายภาคเท่านั้น) 2) การประเมินการนำเสนอแนวคิดในการปฏิบัติของสตรียุคใหม่ เพื่อการอยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียน 3) การประเมินการสืบค้น นำเสนอความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเสนอแนวทางการทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของความหลากหลายฐานะพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลโลก 4) การประเมินการได้วาที 5) การประเมินกิจกรรมส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรมต่อสตรีเพศ โดยการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย 6) การประเมินโครงการ 7) การประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม 8) การประเมินเจตคติ
คำอธิบาย รายวิชา	5. คำอธิบายรายวิชา เวลา 20 คาบ ศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากทรัพยากรทางธรรมชาติ อาชีพ และการดำรงชีวิตของสตรี การร่วมรากลทางวัฒนธรรมจากความเชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนานเทพีแห่งข้าว ชิวประวัติผู้นำสตรีที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อัตลักษณ์และความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	5. คำอธิบายรายวิชา เวลา 20 ชั่วโมง ศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากทรัพยากรทางธรรมชาติ อาชีพ และการดำรงชีวิตของสตรี การร่วมรากลทางวัฒนธรรมจากความเชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนานเทพีแห่งข้าว ชิวประวัติผู้นำสตรีที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อัตลักษณ์และความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคม

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
<p>คำอธิบายรายวิชา (ต่อ)</p>	<p>พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับโลก ตลอดจนหลักการของสิทธิมนุษยชนสากล สิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สอดคล้องกับหลักการของสิทธิมนุษยชนสากล และการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของสตรีเพศอย่างยั่งยืน</p> <p>โดยใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน สำหรับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ การจัดการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม ผ่านกระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่มกระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหาโดยสันติวิธี</p> <p>เพื่อให้เกิดวินัย ความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะ ค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองไทย พลโลกที่ดี มีจิตสาธารณะ สร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม มีเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม รู้จักยอมรับ การเคารพ การเอาใจใส่ในคุณค่า การเห็นคุณค่า ในความคิดเห็น และค่านิยมที่แตกต่างกัน โดยสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมอย่างมีความสุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญา มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	<p>ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สถานภาพ และบทบาทของสตรีในท้องถิ่นนครปฐม ปรากฏการณ์กับบทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนหลักการของสิทธิมนุษยชนสากล สิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สอดคล้องกับหลักการของสิทธิมนุษยชนสากล และการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของสตรีเพศอย่างยั่งยืน</p> <p>โดยใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม กิจกรรมการเรียนรู้มีลักษณะเป็น Active Learning กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) กระบวนการกลุ่มส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมกระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหาโดยสันติวิธี</p> <p>เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองไทย พลโลกที่ดี มีจิตสาธารณะ มีเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม รู้จักยอมรับ การเคารพ การเอาใจใส่ในคุณค่า การเห็นคุณค่าในความคิดเห็น และค่านิยมที่แตกต่างกัน โดยสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมอย่างมีความสุข</p>

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการ
สนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
ผลการเรียนรู้	<p>1) วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>2) วิเคราะห์พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>3) วิเคราะห์การร่วมรกรากทางวัฒนธรรมจากความเชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนานเทพีแห่งข้าว</p> <p>4) วิเคราะห์อัตลักษณ์ และความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>5) วิเคราะห์ประวัติผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>6) วิเคราะห์บทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับผู้นำสตรีในโลก</p> <p>7) วิเคราะห์ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>8) อธิบายหลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับสตรี</p> <p>9) นำเสนอแนวทางแนวทางการลดการเหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>10) วิเคราะห์อาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน</p> <p>11) นำเสนอการส่งเสริมสนับสนุนการทำงาน of สตรีเพศอย่างยั่งยืน</p>	<p>1) วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>2) วิเคราะห์พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>3) วิเคราะห์การร่วมรกรากทางวัฒนธรรมจากความเชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนานเทพีแห่งข้าว</p> <p>4) วิเคราะห์อัตลักษณ์ และความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>5) วิเคราะห์สถานการณ์ และบทบาทของสตรีในท้องถิ่นนครปฐม</p> <p>6) วิเคราะห์ปรากฏการณ์กับบทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>7) วิเคราะห์ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>8) อธิบายหลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับสตรี</p> <p>9) นำเสนอแนวทางแนวทางการลดการเหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>10) วิเคราะห์อาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน</p> <p>11) นำเสนอการส่งเสริมสนับสนุนการทำงาน of สตรีเพศอย่างยั่งยืน</p> <p>12) ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>13) เจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม</p>

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการ
สนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
โครงสร้างรายวิชา	<p>เวลา 20 คาบ</p> <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 อาเซียน</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 1,2</p> <p>สาระสำคัญ สภาพทางภูมิสังคมย่อมส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต ตลอดจนแนวคิด แนวปฏิบัติของผู้คนในบริเวณนั้น</p>	<p>เวลา 20 ชั่วโมง</p> <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEAกับความ เป็นอยู่ของผู้คน</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 1,2,12,13</p> <p>สาระสำคัญ สภาพทางภูมิสังคมย่อมส่งผลกระทบต่อ การประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต ตลอดจนแนวคิด แนว ปฏิบัติของผู้คนในบริเวณนั้น</p>
	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความหลากหลายทาง วัฒนธรรม</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 3,4</p> <p>สาระสำคัญ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความหลากหลายทางกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้น ย่อมส่งผลให้วัฒนธรรมมีความแตกต่าง หลากหลาย แต่ก็มีร่วมกันสืบเนื่องจากการ แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ตลอดจน สภาพทางภูมิศาสตร์</p>	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมข้าว และ วัฒนธรรมการนุ่งห่ม</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 3,4,12</p> <p>สาระสำคัญ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความ หลากหลายทางกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้นย่อมส่งผลให้ วัฒนธรรมมีความแตกต่างหลากหลาย แต่ก็มี ความ ร่วมกันสืบเนื่องจากการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ตลอดจนสภาพทางภูมิศาสตร์</p>
	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 โลกและท้องถิ่น</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 5</p> <p>สาระสำคัญ บทบาทของผู้นำย่อมส่งผลต่อ การพัฒนาประเทศ รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างประเทศย่อมส่งผลต่อการพัฒนา ประเทศอย่างยั่งยืน</p>	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีใน ปรากฏการณ์ทางสังคม</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 5,6,12,13</p> <p>สาระสำคัญ การมีส่วนร่วมของสตรี และผู้คนใน ชุมชน ท้องถิ่น สังคม รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างกันที่ดีย่อมส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่าง ยั่งยืน</p>

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
โครงสร้างรายวิชา (ต่อ)	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ความเสมอภาค ความยุติธรรม</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 7,8,9</p> <p>สาระสำคัญ การเคารพในความเป็นมนุษย์ การให้เกียรติกันระหว่าง เพศ ย่อมส่งผลทางสร้างสรรค์ ในการอยู่ ร่วมกันในสังคมอย่างสันติ</p>	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ลิทธิสตรี ลิทธิของมนุษย์</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 7,8,9,12,13</p> <p>สาระสำคัญ การเคารพในความเป็นมนุษย์การให้ เกียรติกันระหว่าง เพศ ย่อมส่งผลทางสร้างสรรค์ ในการอยู่ร่วมกันใน สังคมอย่างสันติ</p>
	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ความยั่งยืน</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 10,11</p> <p>สาระสำคัญ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ได้มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์วัฒนธรรม ดังนั้นย่อมส่งผลให้วัฒนธรรมมีความ แตกต่างหลากหลาย แต่ก็มีร่วมกัน สืบเนื่องจากการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ตลอดจนสภาพทางภูมิศาสตร์</p>	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการ เพื่อการทำงาน ร่วมกัน</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 10,11,12,13</p> <p>สาระสำคัญ การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานอย่างเท่า เทียมทางเพศย่อมส่งผลต่อการพัฒนาสังคมร่วมกัน อย่างยั่งยืน</p>
แผนการจัดการ เรียนรู้ แบบหน่วย การเรียนรู้	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เอเชีย</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 1,2</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบ 7E</p> <p>เรื่องที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> -สภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ -อาชีพของผู้คนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ -การดำรงชีวิตของผู้คนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ -พัฒนาการของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEAกับความ เป็นอยู่ของผู้คน</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 1,2,12,13</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบ 7E</p> <p>เรื่องที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> -สภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ -อาชีพของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ -การดำรงชีวิตของผู้คนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ -พัฒนาการการให้คุณค่าสตรีของเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
แผนการจัดการเรียนรู้ แบบหน่วยการเรียนรู้ (ต่อ)	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความหลากหลายทางวัฒนธรรม</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 3,4</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบเน้นกระบวนการทำงานของกลุ่ม</p> <p>เรื่องที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ตำนานเทพีแห่งข้าว กับความเชื่อ -ตำนานเทพีแห่งข้าว ความเชื่อ กับค่านิยมเกี่ยวกับสตรีเพศ -ความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการนุ่งห่ม</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 3,4,12</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม</p> <p>เรื่องที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ตำนานเทพีแห่งข้าว กับความเชื่อ -ตำนานเทพีแห่งข้าว ความเชื่อ กับค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ -ความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 โลกและท้องถิ่น</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 5</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน</p> <p>เรื่องที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ประวัติผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ -ปรากฏการณ์ กับบทบาทขององซานซูจี -บทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และผู้นำสตรีโลก -โต้วาที “สตรีควรเป็นผู้นำหรือไม่?” 	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ทางสังคม</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 5,6,12,13</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบเน้นกระบวนการทำงานของกลุ่ม</p> <p>เรื่องที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> -บทบาทสตรีในมิติการเมืองการปกครอง -บทบาทสตรีในมิติวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ -บทบาทสตรีในมิติเศรษฐกิจ -โต้วาที “สตรีควรมีบทบาทในพื้นที่สาธารณะหรือไม่?”

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง) และร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) หลังการ
สนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ร่างหลักสูตร (ฉบับร่าง)	ร่างหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง)
แผนการจัดการ เรียนรู้ แบบหน่วย การเรียนรู้ (ต่อ)	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ความเสมอภาค ความยุติธรรม</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 7,8,9</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน</p> <p>เรื่องที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ -หลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับ สตรี -แนวทางลดการเหยียดสตรีเพศ และการ ส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ -นำเสนอแนวทางลดการเหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ 	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 7,8,9,12,13</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน</p> <p>เรื่องที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ -หลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับสตรี -แนวทางลดการเหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิ สตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ -นำเสนอแนวทางลดการเหยียดสตรีเพศ และการ ส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ความยั่งยืน</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 10,11</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน</p> <p>เรื่องที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> -อาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน -การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของสตรี เพศ -นำเสนอโครงการ 	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงงาน เพื่อการทำงาน ร่วมกัน</p> <p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 10,11,12,13</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน</p> <p>เรื่องที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> -อาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในปัจจุบัน -การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของสตรีเพศ -นำเสนอโครงการ

2.3 ผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

ขั้นการหาคุณภาพหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน หลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงตามประเด็นการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพัฒนาวัฒนธรรม 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมิน 1 คน ประเมินคุณภาพหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยมีผลปรากฏดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ผลการประเมินระดับคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

ที่	รายการ	M	SD	ระดับคุณภาพ	ลำดับที่
1.	หลักการ	4.57	0.48	มากที่สุด	7
2.	จุดประสงค์	4.64	0.42	มากที่สุด	6
3.	แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.45	มากที่สุด	5
4.	แนวทางการวัดและประเมินผล	4.78	0.41	มากที่สุด	2
5.	คำอธิบายรายวิชา	4.67	0.47	มากที่สุด	5
6.	ผลการเรียนรู้	4.77	0.41	มากที่สุด	3
7.	โครงสร้างรายวิชา	4.76	0.40	มากที่สุด	4
8.	แผนการจัดการเรียนรู้	4.79	0.39	มากที่สุด	1
ภาพรวม		4.71	0.43	มากที่สุด	

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ในภาพรวมมีค่าคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($M=4.71$, $SD=0.43$) โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินค่าคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ทุกด้านอยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ($M=4.79$, $SD=0.39$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับ 2 ด้านแนวทางการวัดและประเมินผล ($M=4.78$, $SD=0.41$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านหลักการ ($M=4.57$, $SD=0.48$) แสดงว่าโดยภาพรวมหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนที่ได้พัฒนาขึ้นนี้มีความเหมาะสมในระดับคุณภาพมากที่สุด สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน
เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โดย
นางสาวสุทธาสินี ทองจันทร์

2.4 หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยน ฉบับสมบูรณ์

2.4.1 หลักการของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยน

- 1) เป็นหลักสูตรอัตลักษณ์สถานศึกษา เพื่อศึกษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแนวคิดสตรีนิยม มีผลการเรียนรู้เป็นเป้าหมายเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม บนพื้นฐานของความเป็นพลเมือง
- 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นกระบวนการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา มีการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมบทบาท สถานภาพ สิทธิ เสรีภาพ และความยุติธรรมต่อสตรีเพศ
- 3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนทุกคนต้องได้เรียนรู้สูงสุดตามศักยภาพ เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคล และสังคมที่มีความหลากหลาย
- 4) เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำงานอยู่ร่วมกันได้อย่างสมดุล
- 5) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้การศึกษาวัยรุ่นนำไปสู่การร่วมมือ การประสานงาน การมีความอดทน การชื่นชมระหว่างกันของคนต่างวัฒนธรรม ของประชาคมอาเซียน และประชากรทั่วโลก
- 6) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการเปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุดในสถานศึกษา

2.4.2 จุดประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ จึงกำหนดจุดประสงค์เพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร ดังนี้

- 1) เพื่อพัฒนาความรู้ด้านพหุวัฒนธรรม และสตรีนิยม ความเข้าใจผู้คนและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรอบตัว สร้างความเข้าใจโลก และความสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 2) เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การสร้างความเข้าใจในตัวตน สร้างมโนทัศน์ในทิศทางบวก และสร้างความภูมิใจในลักษณะเฉพาะของตนเอง มีการเปิดรับมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเคารพวัฒนธรรม การเข้าสังคมที่มีลักษณะความหลากหลายทางวัฒนธรรม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มุมมอง มีทักษะการคิดอย่างมีวิจรรณญาณการแก้ปัญหา และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนการทำงานร่วมกัน
- 3) เพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม มีทัศนคติ และค่านิยมที่ให้ความเคารพความแตกต่าง หลากหลายทางวัฒนธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

2.4.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้

1) การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีแนวทางดังนี้

1.1) การใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน สำหรับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ โดยการนำข้อมูลสารสนเทศจากกลุ่มวัฒนธรรมของนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียนในโรงเรียน หรือในชุมชน ร่วมกับการใช้สื่อ เทคโนโลยี การคำนึงถึงที่ตั้ง ภูมิหลัง และประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน มายกตัวอย่าง และอภิปรายร่วมกัน บนพื้นฐานของการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเท่าทัน

1.2) การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม กล่าวคือ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสังคม องค์กรประกอบทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ความสามารถพิเศษ หรือความถนัดของบุคคล ชนชั้นทางสังคมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และมีอิทธิพลต่อการก่อเกิดความรู้ต่างๆ ผู้เรียนต้องมีเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมในสังคม การปรับเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา การจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพและความยุติธรรม

1.3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้นักเรียนจากกลุ่มต่างๆ ได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง ลดการแบ่งแยกของกลุ่มในนักเรียนให้หมดไป ตลอดจนการสร้างสัมพันธ์ไมตรีต่อกัน

2) กิจกรรมการเรียนรู้ ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็น Active Learning ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรคทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

2.1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม : การจัดการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจเลือกประเด็นการศึกษาที่ต้องการเรียนรู้

2.2) การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน : การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง ที่มีความสนใจที่เกิดจาก

ตัวนักเรียนมาไปในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัว นักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงการและให้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม

2.3) การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน : การจัดการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ คิวิวิจารณ์ญาณ การสืบค้นและรวบรวมข้อมูล กระบวนการกลุ่ม การบันทึก และการอภิปราย

2.4) การจัดการเรียนรู้ แบบ 7E : การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการถ่ายโอนการเรียนรู้และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5) การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์ : การจัดการเรียนรู้โดยการกำหนด สถานการณ์หรือ ประเด็นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน และระหว่างเพื่อนนักเรียนกับครู โดยให้การยอมรับในทุกความคิดเห็น ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของกระบวนการประชาธิปไตย

2.4.4 แนวทางการวัดและประเมินผล

- 1) การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ (ประเมินเฉพาะตอนปลายภาคเท่านั้น)
- 2) การประเมินการนำเสนอแนวคิดในการปฏิบัติของสตรียุคใหม่ เพื่อการอยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียน
- 3) การประเมินการสืบค้น นำเสนอความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเสนอแนวทางการทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของความหลากหลายฐานะพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลโลก
- 4) การประเมินการได้วาที่
- 5) การประเมินกิจกรรมส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรมต่อสตรีเพศ โดยการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย
- 6) การประเมินโครงการ
- 7) การประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
- 8) การประเมินเจตคติ

2.4.5 คำอธิบายรายวิชา มี 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (K) ทักษะพิสัย (P) และจิตตพิสัย (A) ดังภาคผนวก ข

2.4.6 ผลการเรียนรู้ มีจำนวน 13 ผลการเรียนรู้ (รายละเอียดดังภาคผนวก ข หน้า 271)

2.4.7 โครงสร้างรายวิชา มี 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการนุ่งห่ม หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ทางสังคม หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการ เพื่อการทำงานร่วมกัน (รายละเอียดดังภาคผนวก ข หน้า 272)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ผลการทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน (Research : R₂) และขั้นตอนที่ 2 ผลการประเมินหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน (Development : D₂)

ตารางที่ 21 ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

หน่วย ที่	เรื่อง	การจัด การเรียนรู้	ข้อค้นพบ จากผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
1	ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน	การจัดการ เรียนรู้แบบ 7E	การจัดการเรียนรู้แบบ 7E เป็นการจัดการ เรียนรู้ที่เชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมสู่การต่อยอด องค์ความรู้ใหม่ ด้วยการสืบค้นข้อมูลด้วยตัว ของนักเรียนเองทำให้นักเรียนสามารถ วิเคราะห์ความเชื่อมโยงสภาพทางภูมิสังคม กับการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต ตลอดจนแนวคิด แนวปฏิบัติของผู้คนใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เป็นอย่างดี
2	วัฒนธรรมข้าว และ วัฒนธรรมการนุ่งห่ม	การจัดการ เรียนรู้แบบมี ส่วนร่วม	การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมช่วยให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ได้ฝึกปฏิบัติวางแผนการทำกิจกรรมกลุ่ม แสวงหาความรู้ด้วยตนเองและรายงานผล การเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเชื่อมโยง ประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่ มีส่วนร่วม ในการอภิปรายประเด็นเกี่ยวกับ ภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับความหลากหลาย ทางกลุ่มชาติพันธุ์ วัฒนธรรม ซึ่งมีความ สืบเนื่องกับการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ตลอดจนสภาพทางภูมิศาสตร์ ซึ่งส่งเสริมให้ นักเรียนเกิดทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุ วัฒนธรรม

ตารางที่ 21 ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา (ต่อ)

หน่วย ที่	เรื่อง	การจัด การเรียนรู้	ข้อค้นพบ จากผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
3	สตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ทาง สังคม	การจัดการ เรียนรู้แบบ ปรากฏการณ์ เป็นฐาน	การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็น ฐาน ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยอาศัย แนวคิดพื้นฐานที่นักเรียน สามารถสร้างองค์ความรู้ได้เอง ผ่าน กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการ เรียนรู้แบบบูรณาการโลกแห่งความจริง เกี่ยวกับประเด็นการมีส่วนร่วมของสตรี การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันที่ดี ซึ่งส่งผล ต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ทั้งยัง เป็นการส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันใน สังคมพหุวัฒนธรรม
4	สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์	การจัดการ เรียนรู้แบบ ปัญหาเป็นฐาน	การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน โดย ปัญหานั้นเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับนักเรียน ส่งเสริมการสร้าง ประสบการณ์ตรง เน้นให้นักเรียนลงมือ ปฏิบัติ ฝึกทักษะการคิด เสนอสถานการณ์ ปัญหา วางแผนการเรียนรู้ และตรวจสอบ กำกับการเรียนรู้ และยังช่วยสร้างแรงจูงใจ ในการเรียนให้กับนักเรียน พัฒนาการคิด อย่างมีวิจารณญาณ การเขียน การสื่อสาร และช่วยให้นักเรียนรู้จักการปรับตัวรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งทำให้สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี เกิดการเคารพใน ความเป็นมนุษย์การให้เกียรติความเป็น เพศสภาวะ และเพศวิถี ส่งผลเชิง สร้างสรรค์ ในการอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างสันติ

ตารางที่ 21 ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน (ต่อ)

หน่วย ที่	เรื่อง	การจัด การเรียนรู้	ข้อค้นพบ จากผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิถีอาเซียน
5	โครงการ เพื่อการทำงานร่วมกัน	การจัดการ เรียนรู้แบบ โครงการ เป็นฐาน	การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากการ ทำโครงการ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ จากรูปรธรรมเป็นนามธรรมได้ เปิดโอกาส ให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งตาม ความสนใจอย่างลุ่มลึก นักเรียนเป็นผู้ลง มือปฏิบัติเพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง จึง เป็นการเรียนรู้จากการมีประสบการณ์ตรง โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมการทำงาน อย่างเท่าเทียมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุ วัฒนธรรม ตลอดจนเจตคติในการเป็น พลเมืองทางวัฒนธรรมของนักเรียน

จากตารางที่ 21 พบว่าประสิทธิภาพเชิงคุณภาพของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน มีดังนี้ การจัดการเรียนรู้แบบ 7E เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมสู่การต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ ทำให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความเชื่อมโยงสภาพทางภูมิสังคมกับการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ได้ฝึกปฏิบัติวางแผนการทำกิจกรรมกลุ่ม มีส่วนร่วมในการอภิปรายประเด็นทางการเรียนรู้ ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยอาศัยแนวคิดพื้นฐานที่นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้เองผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการโลกแห่งความจริงเกี่ยวกับประเด็นการมีส่วนร่วมของสตรี การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันที่ดี ทั้งยังเป็นการส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน โดยปัญหานั้นเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักเรียน ส่งเสริมการสร้างประสบการณ์ตรง เผชิญสถานการณ์ปัญหา และยังช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักเรียน พัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและช่วยให้

นักเรียนรู้จักการปรับตัวรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งทำให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี เกิดการเคารพในความเป็นมนุษย์การให้เกียรติกัน ส่งผลเชิงสร้างสรรค์ ในการอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างสันติ และการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากการทำโครงการ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากรูปธรรมเป็นนามธรรมได้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งตามความสนใจอย่างลุ่มลึก นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง จึงเป็นการเรียนรู้จากการมีประสบการณ์ตรง ส่งเสริมการทำงานอย่างเท่าเทียมการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม ตลอดจนเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 1 ผลการทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา (Research :

R₂)

หลังจากได้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนราชินีบูรณะ จำนวน 39 คน เริ่มทดลองใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน – 1 ตุลาคม 2564 รวมเวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 18 แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับการทดลองนั้น ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเองในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน

การจัดการเรียนรู้ตามแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม (Elicitation Phase)

นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้ “นักเรียนมีองค์ความรู้เดิมเกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ตลอดจนอาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อะไรบ้าง”

ขั้นที่ 2 ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement Phase)

1. นักเรียนดูภาพแผนที่กายภาพของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาพสามเหลี่ยมมรกตในทะเลสาบอินโดจีน ภาพเกษตรกรรมชาวบาห์ลี ภาพสตรีชาวไทใหญ่ทอผ้า นักเรียนตอบคำถามดังนี้ “เมื่อพิจารณาภาพทั้ง 4 ภาพ นักเรียนสันนิษฐานเกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ สอดคล้องกับอาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างไร” และ “นักเรียนสนใจศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ อาชีพ และการ

ดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประเด็นใดเป็นพิเศษ นอกเหนือจากนี้นักเรียนสามารถกำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษาได้ด้วยตนเอง”

2. นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย จำนวน 11 กลุ่ม พร้อมทั้งศึกษาเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่องสภาพภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, Google Earth, Google Map, แผนที่ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, รูปถ่ายทางอากาศ, ภาพจากดาวเทียม

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์ เช่น แม่น้ำของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สายหลักที่สำคัญ มีแม่น้ำน้ำอะไรบ้าง, ภูมิประเทศของแม่น้ำของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นอย่างไร, ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เด่นของแม่น้ำของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คืออะไร ฯลฯ เป็นต้น

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันรวบรวมข้อมูล จัดการข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปเพื่อตอบคำถามและอภิปรายกลุ่มย่อยตามลำดับ

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 3 ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration Phase)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับอาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดแนวทางในการศึกษา เพื่อหาข้อสนับสนุน ตลอดจนพิสูจน์สมมติฐานของกลุ่มตน

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเก็บรวบรวมข้อมูล สารสนเทศ เช่น การศึกษาเอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่องสภาพภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียง การศึกษาตารางแสดงลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้น การศึกษาหาข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลอย่างเพียงพอ

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปเพื่อพิสูจน์สมมติฐานสมมติฐานและอภิปรายกลุ่มย่อย

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นที่ 4 ขั้นอธิบาย (Explanation Phase)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูล สารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์ แผลผลสรุปผล และนำเสนอผลที่ได้ในลักษณะอินโฟกราฟิก กลุ่มละ 2-3 นาที เพื่อสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ หรือโต้แย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เกี่ยวกับอาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้ ประเด็นในการประเมินอินโฟกราฟิก ประกอบด้วย

1) ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ

- 2) ความครบถ้วนตามประเด็น
- 2.1) ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับอาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - 2.2) แนวทางในการศึกษา
 - 2.3) ข้อเสนอสนับสนุนสมมติฐาน
 - 2.4) ข้อเสนอสรุป
- 3) ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบอินโฟกราฟิก
- 4) การนำเสนอ
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายองค์ความรู้ที่ได้รับจากการรับฟังการ

นำเสนอ

ชั่วโมงที่ 4

ขั้นที่ 5 ขยายความคิด (Expansion Phase/Elaboration Phase)

1. นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสังเคราะห์ความคิดรวบยอดของหน่วยการเรียนรู้
3. นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เดิม แนวคิดที่ได้ค้นคว้าเพิ่มเติม และข้อสรุปที่ได้จากการสังเคราะห์ความคิดรวบยอดของหน่วยการเรียนรู้ เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community Blueprint) ประการที่ 1 คือ การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน ครอบคลุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะร่วมกันทำเพื่อสร้างความเข้าใจในระบบสังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ที่แตกต่างของประเทศสมาชิก

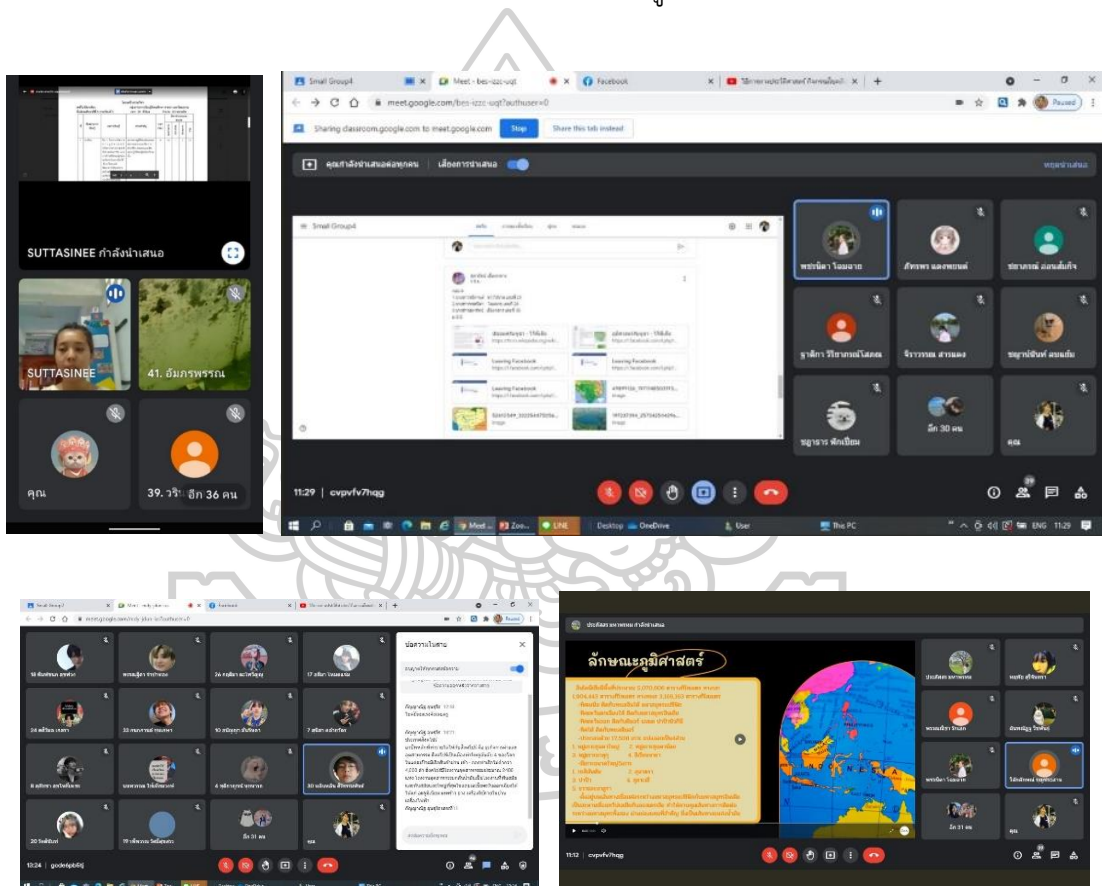
ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผล (Evaluation Phase)

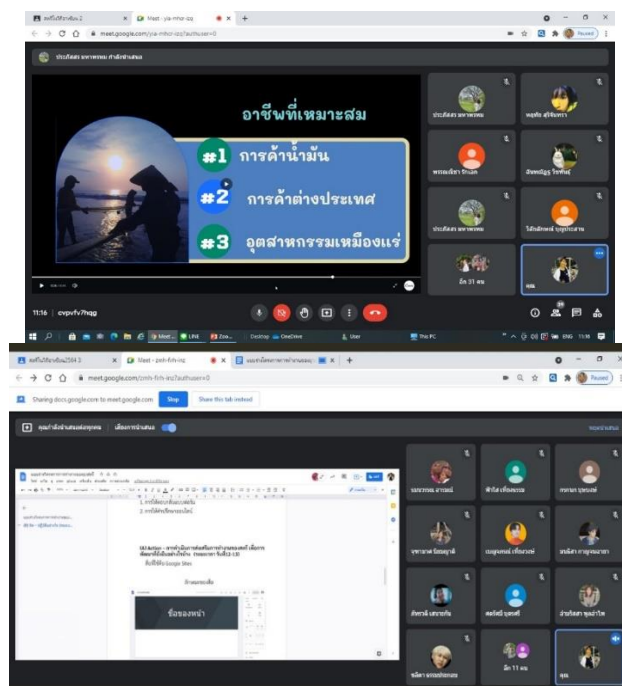
1. นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง ดังนี้ มีความรู้อะไรบ้างอย่างไร และมากน้อยเพียงใด
2. นักเรียนร่วมกันประเมินการเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่ม โดยการอภิปรายกลุ่มย่อย
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปประเด็นการประเมินตนเอง และสมาชิก

โดยใช้รูปแบบใดก็ได้ ตามความถนัด และความเหมาะสมด้านเนื้อหา

ขั้นที่ 7 ขันนำความรู้ไปใช้ (Extension Phase)

1. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยการสะท้อนคิด (Reflection) เพื่อเชื่อมโยงความคิดรวบยอดของหน่วยการเรียนรู้ กับแนวทางนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มยกตัวอย่างเหตุการณ์ในสังคม หรือข่าวขึ้นมา 1 ประเด็น แล้วนำแนวคิดที่ได้จากการอภิปรายมารวมกันมาแก้ปัญหา หรือเสนอแนวทางในการป้องกันปัญหาสังคม หรือเสนอแนวทางในการพัฒนาสังคม
3. ครูชี้แจงแนวทางการทำโครงการการทำงานของสตรี เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นภาระงานรวบยอดของหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ภาพที่ 2 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่องภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน

ภาพที่ 3 ผลงานนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1

2.1.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการนุ่งห่ม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ชั่วโมงที่ 5

ขั้นที่ 1 ขั้นประสบการณ์ (Experience)

1. นักเรียนพิจารณาภาพนาขั้นบันได และภาพเทวีศรีของบาทลี แล้วตอบคำถาม “รูปภาพที่ดูเกี่ยวข้องกับเรื่องใดที่นักเรียนเคยพบเห็นมา และมีสำคัญอย่างไร”
2. ครูชี้แจงภาระงานรวบยอดของหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ดังนี้

2.1 ภาระงานรวบยอด “การสืบค้น นำเสนอความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเสนอแนวทางการทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของความหลากหลายฐานะพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลโลก”

2.2 ประเด็นการประเมินภาระงานรวบยอด ประกอบด้วย หลักการบนพื้นฐานความหลากหลาย, เนื้อหา/สาระ, แนวทางการทำงานมีความเป็นประชาธิปไตย, เห็นคุณค่าของความหลากหลาย, วิธีการนำเสนอ, สื่อการนำเสนอ, กระบวนการทำงาน

2.3 ระยะเวลาการทำงาน 2 สัปดาห์ ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 5-6 (นำเสนอในสัปดาห์ที่ 7)

3. นักเรียนแบ่งเป็นเป็นกลุ่มย่อย (ตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป) ตามความสมัครใจ

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ 2.1 เรื่องวัฒนธรรมข้าว วัฒนธรรมแห่งชีวิต

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายกลุ่มย่อย พร้อมทั้งทำแบบวิเคราะห์ระดับทางวัฒนธรรมที่แฝงมาในวัฒนธรรมข้าว

ชั่วโมงที่ 6

ขั้นที่ 2 ขั้นการสะท้อนและอภิปราย (Reflection and Discussion)

1. นักเรียนพิจารณาใบความรู้ที่ 2.2 เรื่องภาพการแต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2. นักเรียนตอบคำถามดังนี้ “การแต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นไปตามชุดประจำชาติหรือไม่ เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น”

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ 2.3 เรื่องเครื่องนุ่งห่มและเอกลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายกลุ่มย่อยประเด็น “สตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับเครื่องนุ่งห่ม”

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสะท้อนความคิด มุมมอง ในประเด็น “สตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับเครื่องนุ่งห่ม”

ชั่วโมงที่ 7

ขั้นที่ 3 ขั้นความคิดรวบยอด (Concept)

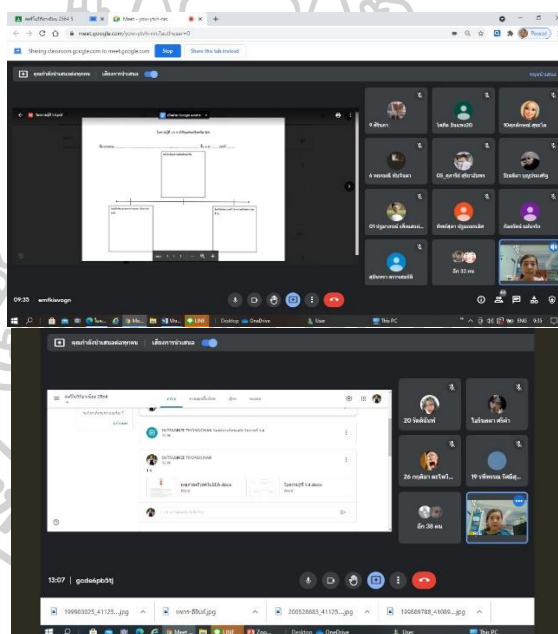
1. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุป ความคิดรวบยอดจากคาบที่ 5-6 ให้เป็นระบบ

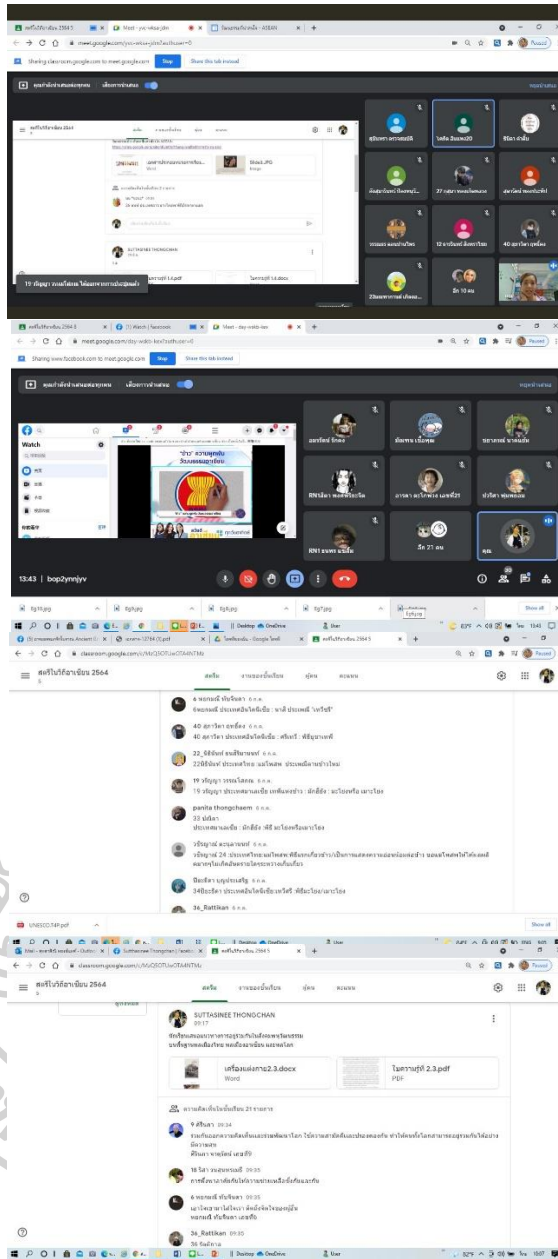
ขั้นที่ 4 ขั้นการทดลอง/การประยุกต์แนวคิด

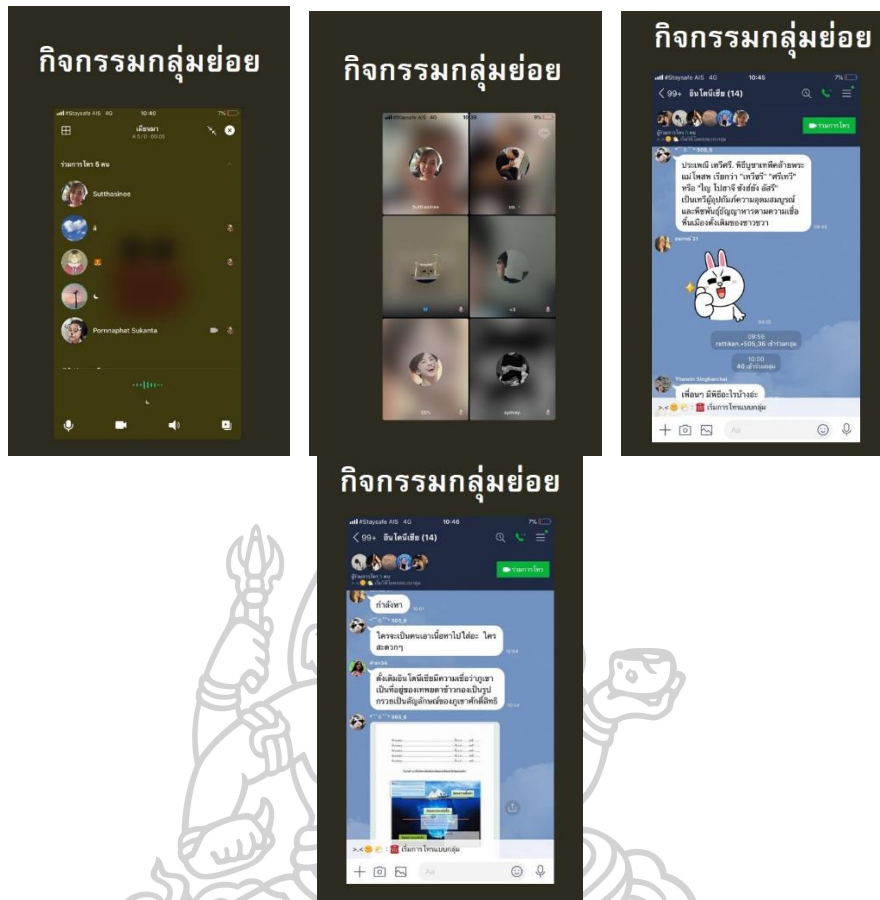
(Experimentation/Application)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษา การสืบค้น ประเด็น “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเสนอแนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม บนพื้นฐานพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลโลก”

2. นักเรียนร่วมกันประเมินผลการบรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้มากน้อยเพียงใด โดยจะประเมินทั้งด้านเนื้อหาวิชา และด้านมนุษยสัมพันธ์ ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม ผลการทำงาน ค่านิยมของกลุ่ม โดยสมาชิกกลุ่มสามารถวิพากษ์วิจารณ์แก่กันโดยปราศจากอคติ เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถประเมินตนเองได้ และเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างครูกับนักเรียน และนำไปพิจารณาแก้ปัญหาและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

ภาพที่ 4 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องวัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการนุ่งห่ม

“แนวทางการทำงานร่วมกัน 4 ประการ”

1. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อุดมการณ์ ในการทำงานร่วมกัน
2. การยอมรับและ อัญมิ่งความหลากหลายของแต่ละชาติ
3. การไม่เลือกปฏิบัติเพียงเพราะต่างรชกษรสังคม
4. การปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างเท่าเทียม

การแสดงถึงจุดยืนของการสนับสนุนการเกี่ยวกับไม่ว่าจะด้านเพศสภาพ รูปร่างสีผิว หรือแม้กระทั่งในเรื่องของชนชาติเพื่อสร้างความเข้าใจว่าจะไม่มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เหตุผลอันสมควรในการทำงาน การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน หรือโอกาส ปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างเท่าเทียม ไร้เกียรติ และความเคารพ

การรณรงค์เรื่องการเหยียดสีผิว การรณรงค์เรื่องการเหยียด เชื้อชาติของอเมริกา

ช่วยกันคิดค้นและไฟท์กับ ปัญหาที่จะเกิดขึ้นหรือในเรื่อง อื่นๆที่ต้องทำงานด้วยกัน

พูดคุยกันด้วยเหตุผลเป็นหลัก พยายามทำความเข้าใจ สถานการณ์ในการทำงานร่วมกันและการอยู่ด้วยกัน

สร้างความหนาเชื่อถือในการเข้าถึงการบริการและ สวัสดิการในด้านต่างๆ

5:33 / 5:42

ภาพที่ 5 ผลงานนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้ที่หน่วยที่ 2

2.1.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ทางสังคม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน (PhBL)

ชั่วโมงที่ 8

ขั้นที่ 1 ขั้นปรากฏการณ์ (Phenomenon)

1. นักเรียนดูคลิป “ฉากเด็ด อองซานซูจี” ฉากหนึ่งจากภาพยนตร์ The Lady โดยการสแกน QR code จากนั้นสะท้อนความรู้ และความรู้สึกของนักเรียนร่วมกัน
2. นักเรียนศึกษาประวัติ อองซานซูจี กับปรากฏการณ์การเมืองในเมียนมาร์ จากแหล่งข้อมูล ดังนี้

2.1 ใบความรู้ที่ 3.1 เรื่องอองซานซูจี สตรีผู้มืบทบพบกับประวัติศาสตร์เมียนมาร์ หรือสแกน QR Code ท้ายเอกสาร

2.2 เอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่องวีรสตรีประชาธิปไตย อองซาน ซูจี ในวันที่ชีวิตพลิกผันอีกครั้ง หลังถูกยึดอำนาจ หรือสแกน QR Code ท้ายเอกสาร

3. นักเรียนวิเคราะห์ประวัติ อองซานซูจี กับบทบาทการเป็นผู้นำลงในแบบวิเคราะห์ประวัติ อองซานซูจี กับบทบาทการเป็นผู้นำ

ชั่วโมงที่ 9

ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์คุณค่าของผลการเรียนรู้

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจออกเป็น 5 กลุ่ม
2. นักศึกษาบทบาทสตรีในมิติวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ จังหวัดนครปฐม จากใบความรู้ที่ 3.2 เรื่องบทบาทสตรีในมิติวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ จังหวัดนครปฐม รวมถึงศึกษาจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น คลิป หนังสือ วารสาร ผู้รู้ ฯลฯ เป็นต้น
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์บทบาทสตรีในมิติวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ จังหวัดนครปฐม ลงในแบบวิเคราะห์บทบาทสตรีในมิติวัฒนธรรม

ชั่วโมงที่ 10

ขั้นที่ 3 ขั้นวางลำดับ

1. นักเรียนดูคลิปบทบาทสตรีในมิติเศรษฐกิจ จังหวัดนครปฐม จาก การสแกน QR Code
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาอภิปราย เพื่อสำรวจแนวคิดและตั้งคำถามเกี่ยวกับบทบาทสตรีในสังคมที่อยากเรียนรู้
3. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 3.3 เรื่องบทบาทสตรีในมิติเศรษฐกิจ
4. นักเรียนอภิปรายบทบาทสตรีในสังคมปัจจุบัน

ชั่วโมงที่ 11

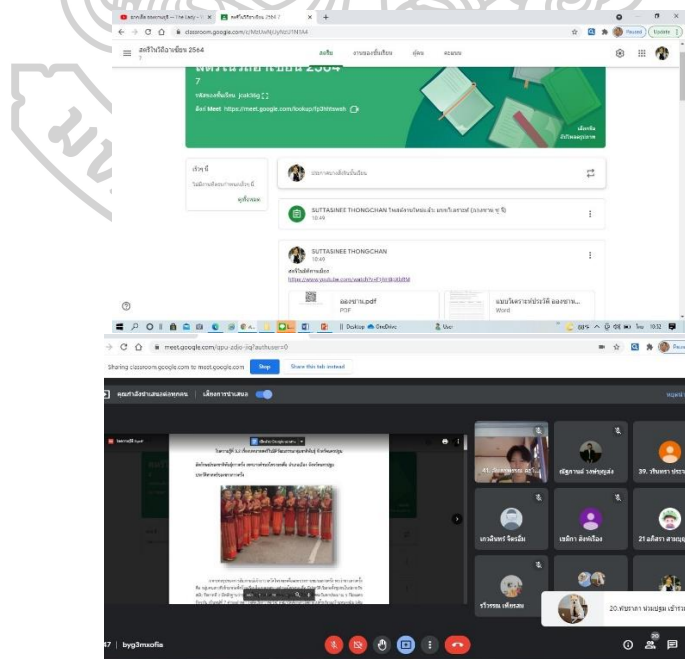
ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน

1. นักเรียนได้วาที หัวข้อ “สตรีควรมีบทบาทในพื้นที่สาธารณะหรือไม่?” โดยการเรียงลำดับการพูดและการกำหนดเวลาที่มีการกำหนดดังนี้

1.1 หัวหน้าฝ่ายเสนอ	พูดนาน 5-8 นาที
1.2 หัวหน้าฝ่ายค้าน	พูดนาน 5-8 นาที
1.3 ผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอคนที่ 1	พูดนาน 3-5 นาที
1.4 ผู้สนับสนุนฝ่ายค้านคนที่ 1	พูดนาน 3-5 นาที
1.5 ผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอคนที่ 2	พูดนาน 3-5 นาที
1.6 ผู้สนับสนุนฝ่ายค้านคนที่ 2	พูดนาน 3-5 นาที
1.7 หัวหน้าฝ่ายค้าน (กล่าวสรุป)	พูดนาน 3-5 นาที
1.8 หัวหน้าฝ่ายเสนอ (กล่าวสรุป)	พูดนาน 3-5 นาที

ประธานจะเป็นผู้กล่าวเชิญผู้ได้วาทีแต่ละท่าน จนกระทั่งจบการได้วาที

2. นักเรียนและครูร่วมกันสรุป ดังนี้ “การมีส่วนร่วมของสตรี และผู้คนในชุมชน ท้องถิ่น สังคม รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันที่ดีย่อมส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน”

SUTTA
3 ก.ย. 2

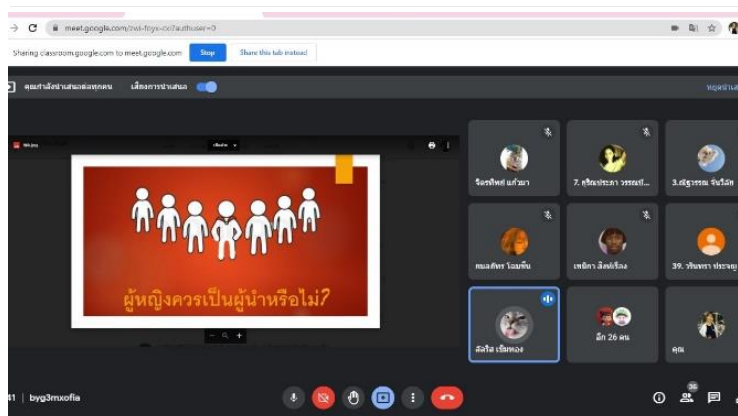
พูดในชั้นเรียน

พูด.jpg
Image

ความคิดเ

46 ปาถ

ควรเพราะผู้หญิงมีความละเอียดละออมากกว่าผู้ชายและยังควบคุมอารมณ์ได้ดีกว่าผู้ชาย (เลขที่15)

ภาพที่ 7 ผลงานนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3

2.1.4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ชั่วโมงที่ 12

ชั้นนำ

นักเรียนศึกษาแผนผังการจัดการเรียนรู้ และภาระงานของหน่วยการเรียนรู้ที่

4

ชั้นสอน

ชั้นที่ 1 กำหนดปัญหา โดยใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม “If I were you” โดยทุกคนในกลุ่ม จะได้แสดงบทบาทสมมติของประเทศที่มีปัญหาการถูกละเมิดสิทธิสตรี การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เสมอภาค และไม่ได้ได้รับความยุติธรรมในสังคม (เนื้อหาดังแนบ)

ชั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา

2. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปรายบทบาทสมมติที่นักเรียนได้แสดงในกิจกรรม “If I were you” โดยมีประเด็น ดังนี้

2.1 ความรู้สึกของบุคคลในบทบาทสมมติเป็นอย่างไร

2.2 ถ้านักเรียนต้องเผชิญสถานการณ์ดังกล่าวจะมีความรู้สึก

อย่างไร

2.3 บุคคลในบทบาทสมมติถูกละเมิดสิทธิสตรี การเลือกปฏิบัติอย่าง

ไม่เสมอภาค และไม่ได้รับความยุติธรรมในสังคมอย่างไร

2.4 สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขปัญหาควรมีแนวทาง

อย่างไร

3. นำเสนอผลการอภิปรายของแต่ละกลุ่มโดยจัดเป็นฐานการเรียนรู้

โดยให้แต่ละกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะการเวียนฐาน ที่ทุกกลุ่มสามารถเพิ่มเติมความคิดเห็น และคำถามลงในกระดานได้

ชั่วโมงที่ 13

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่องปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน หรือสืบค้นหลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับสตรี

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้

2. นักเรียนแต่ละคนสังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า โดยมีการนำเสนอกันภายในกลุ่ม เพื่อหาข้อสรุป ทบทวนและตรวจสอบความถูกต้อง

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันจัดแสดงข้อมูลเป็นกระดานแสดงข้อมูลให้แต่ละกลุ่มเวียนกันศึกษาจนครบ

4. นักเรียนร่วมกันสังเคราะห์และอภิปรายหลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับสตรี

ชั่วโมงที่ 14

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อสรุปที่ได้จากคาบที่ 12-13 มาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ในประเด็น “แนวทางแนวทางการเหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”

2. นักเรียนเลือกวิธีที่จะนำเสนอสู่ภายนอก โดยผ่านความเห็นชอบจากครูผู้สอนในการตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมในการนำเสนอ เพื่อนำเสนอในคาบต่อไป

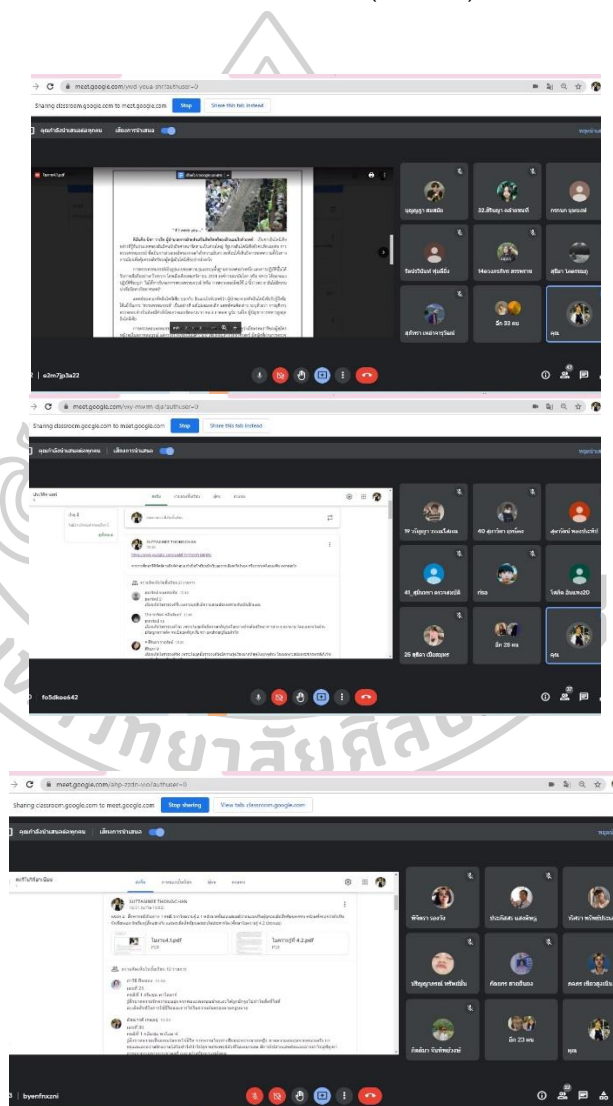
ชั่วโมงที่ 15

ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน

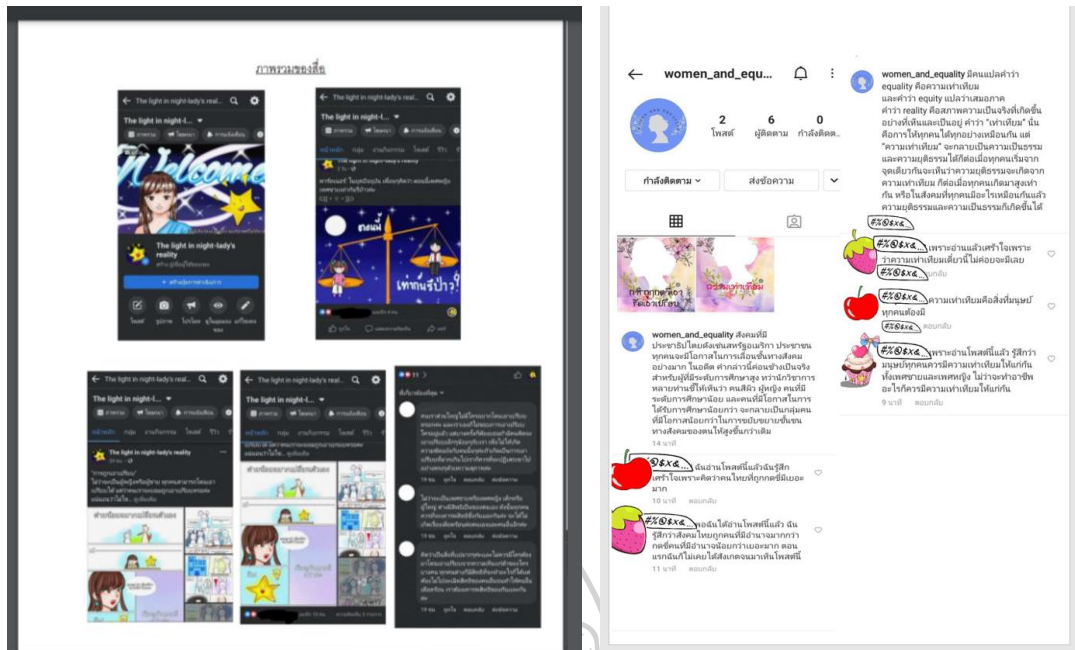
1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำองค์ความรู้ที่ได้นำเสนอตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเผยแพร่ออกสู่สาธารณะ
2. นักเรียน และครูผู้สอนประเมินการนำเสนอจากการดำเนินงานของนักเรียนตามสภาพจริง

ขั้นสรุป

3. นักเรียนสะท้อนกลับ (Reflect) ความคิดรวบยอดจากหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ภาพที่ 8 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องสิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์

ภาพที่ 9 ผลงานนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 4

2.1.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการ เพื่อการทำงานร่วมกัน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบแบบใช้โครงการเป็นฐาน

ชั่วโมงที่ 16

ขั้นที่ 1 Define ชั้นศึกษา และกำหนดคำถาม ปัญหา ประเด็น วัตถุประสงค์

ของโครงการ

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ (อิงตามกลุ่มที่จัดทำโครงการ ซึ่งครูชี้แจงและมอบหมายงานตั้งแต่ชั่วโมงที่ 1 ของการจัดการเรียนรู้) พร้อมทั้งศึกษาไปความรู้ที่เรื่องอาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับอาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน เพื่อเป็นการจัดระเบียบ และเชื่อมโยงความรู้จากการทำโครงการมา
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาไปความรู้ที่ 5.2 เรื่องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เพื่อโครงการของกลุ่มตนว่าสอดคล้องกับ SDGs ประเด็นใด และสามารถส่งเสริมความยั่งยืนในด้านใด อย่างไร ตามกลุ่มของเป้าหมายดังนี้
 - 3.1 กลุ่ม People ที่ว่าด้วยเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้คน
 - 3.2 กลุ่ม Prosperity ที่ว่าด้วยเรื่องความเจริญทางเศรษฐกิจอย่าง

ยั่งยืนและครอบคลุม

- 3.3 กลุ่ม Planet ที่ว่าด้วยเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม
- 3.4 กลุ่ม Peace ที่ว่าด้วยเรื่อง สันติภาพ สถาบันที่เข้มแข็ง และ
ความยุติธรรม
- 3.5 กลุ่ม Partnership ที่ว่าด้วยเรื่อง การเป็นหุ้นส่วนเพื่อการบรรลุ
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันประเมินโครงการการทำงานของสตรี
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ว่า

ขั้นที่ 2 Plan ขั้นการวางแผนการทำงานของโครงการ

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการนำเสนอโครงการ ดังนี้

- 5.1 (P) Plan – การวางแผนในการนำเสนอมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง
ภายในเวลา 5-7 นาที
- 5.2 (D) Do – นำเสนออย่างไร ด้วยวิธีการใด
- 5.3 (C) Check – การตรวจสอบอย่างไรว่าผู้ฟังมีส่วนร่วม ด้วยวิธี
ใด

5.4 (A) Action – การดำเนินโครงการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน
ในด้านใด (ด้านคุณภาพชีวิตของผู้คน, ด้านความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและครอบคลุม, ด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ด้านสันติภาพ สถาบันที่เข้มแข็ง และความยุติธรรม และด้าน
การเป็นหุ้นส่วนเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน)

ชั่วโมงที่ 17

ขั้นที่ 3 Do ขั้นการลงมือทำ

1. นักเรียนลงมือเตรียมสื่อ และบทการนำเสนอตามการวางแผนในชั่วโมงที่ 16 นอกจากนี้นักเรียนจะได้เรียนรู้ทักษะในการแก้ปัญหา การประสานงาน การทำงานร่วมกัน เป็นทีม การจัดการความขัดแย้ง ทักษะ ในการทำงานภายใต้ทรัพยากรจำกัด ทักษะในการค้นหาความรู้เพิ่มเติม ทักษะในการทำงานในสภาพที่ทีมงานมีความแตกต่างหลากหลาย ทักษะการทำงานในสภาพกดดัน ทักษะในการบันทึกผลงาน ทักษะในการวิเคราะห์ผล และแลกเปลี่ยนข้อวิเคราะห์กับสมาชิกภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 4 Review ขั้นทบทวนการเรียนรู้

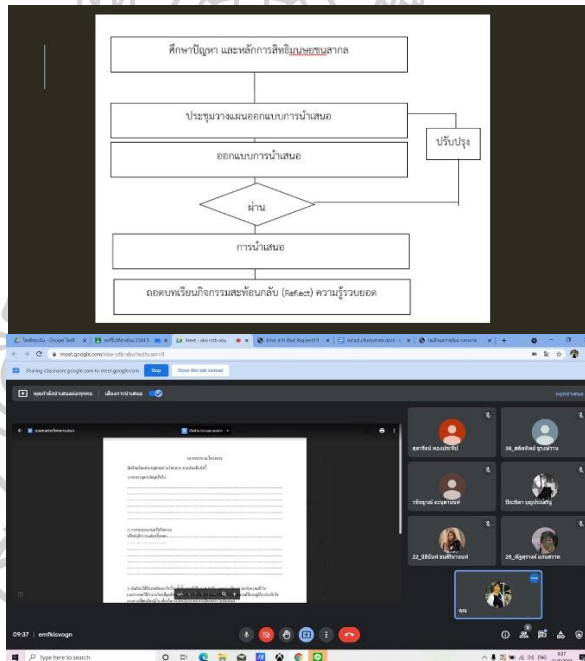
2. นักเรียนในแต่ละกลุ่มทบทวนโครงการถึงผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ รวมถึงการทบทวนงานหรือกิจกรรม หรือพฤติกรรมแต่ละขั้นตอนได้รับบทเรียนอะไรบ้าง ทั้งขั้นตอนที่เป็นความสำเร็จ และความล้มเหลวมาทำความเข้าใจ และกำหนดวิธีทำงานใหม่ที่ถูกต้องเหมาะสม รวมทั้ง

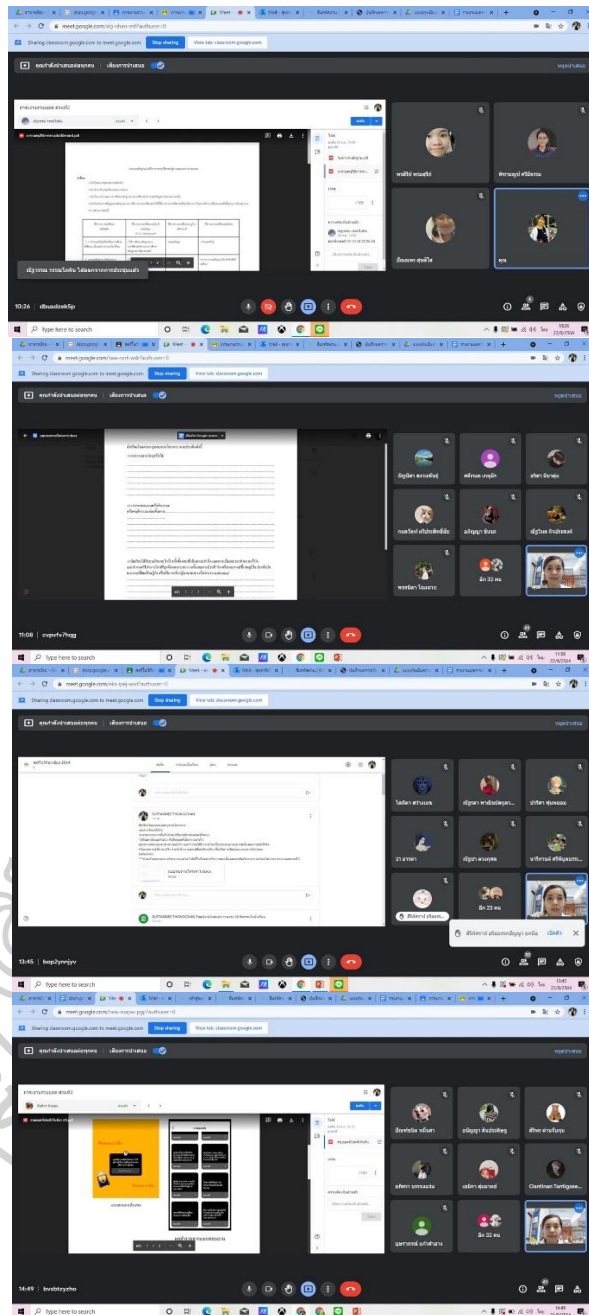
เหตุการณ์ระทึกใจ หรือเหตุการณ์ที่ภาคภูมิใจ ประทับใจ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน เป็นการเรียนรู้แบบ ทบทวนไตร่ตรอง (reflection)

ชั่วโมงที่ 18

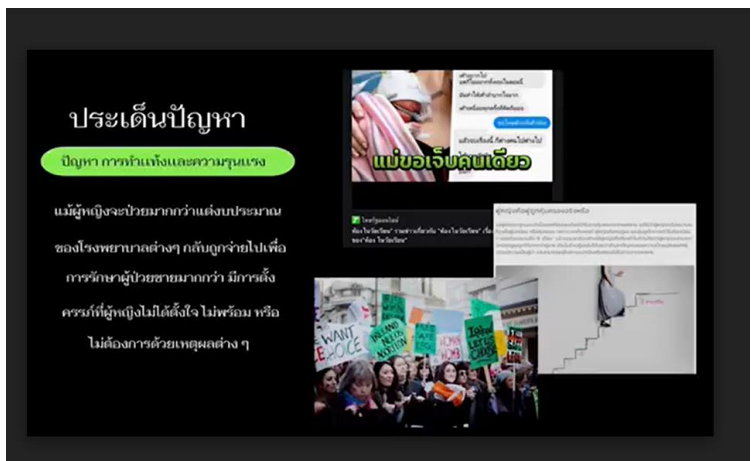
ขั้นที่ 5 Presentation ขั้นการนำเสนอโครงการต่อชั้นเรียน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอโครงการต่อชั้นเรียน นักเรียนเกิดการ ทบทวนขั้นตอนของงาน และการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอย่างเข้มข้น แล้วนำเสนอในรูปแบบที่เราใจ ให้ อารมณ์ และให้ความรู้ (ปัญญา) ทั้งนี้นักเรียนนำเสนอโดยใช้สื่อ เทคโนโลยีตามความถนัด
2. นักเรียนร่วมกันประเมินโครงการ และการนำเสนอของเพื่อน
3. นักเรียนร่วมกันอภิปราย และสังเคราะห์ความคิดรวบยอด

ภาพที่ 10 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องโครงการ เพื่อการทำงานร่วมกัน

ภาพที่ 11 ผลงานนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 5

ขั้นตอนที่ 2 ผลการประเมินหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน (Development

: D₂)

ผลการประเมินผลจากการนำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไปทดลองใช้ในการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ ซึ่งได้มีการประเมินหลังเรียน โดยมีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 22

2.1 ผลการศึกษาผลการเรียนรู้ เรื่อง พหุวัฒนธรรม หลังการจัดการเรียนรู้

จากการให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง พหุวัฒนธรรม แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ จากเกณฑ์ร้อยละ 70 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการใช้แบบทดสอบ

นักเรียน	หน่วยฯ 1 (เต็ม 5 คะแนน)		หน่วยฯ 2 (เต็ม 6 คะแนน)		หน่วยฯ 3 (เต็ม 5 คะแนน)		หน่วยฯ 4 (เต็ม 9 คะแนน)		หน่วยฯ 5 (เต็ม 5 คะแนน)		คะแนน รวม	ร้อยละ
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ		
คนที่ 1	4	80	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	25	83.33
คนที่ 2	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	5	100	27	90.00
คนที่ 3	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	5	100	27	90.00
คนที่ 4	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 5	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 6	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 7	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 8	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 9	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 10	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 11	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 12	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 13	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 14	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	5	100	27	90.00
คนที่ 15	4	80	5	83.33	4	80	9	100	4	80	26	86.67
คนที่ 16	4	80	5	83.33	4	80	9	100	4	80	26	86.67
คนที่ 17	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 18	5	100	6	100	5	100	7	77.78	5	100	28	93.33
คนที่ 19	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 20	4	80	5	83.33	4	80	7	77.78	5	100	25	83.33
คนที่ 21	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 22	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 23	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 24	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 25	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67

ตารางที่ 22 คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการใช้แบบทดสอบ (ต่อ)

นักเรียน	หน่วยฯ 1 (เต็ม 5 คะแนน)		หน่วยฯ 2 (เต็ม 6 คะแนน)		หน่วยฯ 3 (เต็ม 5 คะแนน)		หน่วยฯ 4 (เต็ม 9 คะแนน)		หน่วยฯ 5 (เต็ม 5 คะแนน)		คะแนน รวม	ร้อยละ
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ		
คนที่ 26	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 27	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 28	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 29	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 30	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	5	100	27	90.00
คนที่ 31	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 32	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 33	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 34	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 35	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 36	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 37	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 38	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 39	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
M	4.56	91.28	5.03	83.76	4.59	91.79	7.44	82.62	4.15	83.08	25.77	85.90
ลำดับที่	2		3		1		5		4			
SD	0.50		0.16		0.50		0.60		0.37			0.74

จากตารางที่ 22 พบว่าผลการศึกษามผลการเรียนรู้ เรื่อง พหุวัฒนธรรม หลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์มากกว่าร้อยละ 70 ($M=85.90$, $SD=0.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายหน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ($M=91.79$, $SD=0.50$) หน่วยการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยอันดับ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ($M=91.28$, $SD=0.50$) หน่วยการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ($M=82.62$, $SD=0.60$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 1

2.2 ผลการประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยใช้แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

จากการศึกษาระดับทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยใช้แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ผลการประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2

ที่	รายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับคุณภาพ	ลำดับที่
1.	ด้านการสื่อสาร	4.56	0.38	มากที่สุด	1
2.	ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.31	0.35	มาก	2
3.	ด้านการจัดการกับความขัดแย้ง	3.62	0.48	มาก	3
ภาพรวม		4.16	0.34	มาก	

จากตารางที่ 23 ผลการศึกษาทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ในภาพรวมมีค่าคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($M=4.16$, $SD=0.34$) โดยทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ทุกด้านอยู่ในระดับคุณภาพมากขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการสื่อสาร ($M=4.56$, $SD=0.38$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับ 2 คือด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($M=4.31$, $SD=0.35$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการกับความขัดแย้ง ($M=3.62$, $SD=0.48$) แสดงว่าโดยภาพรวมหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนที่ได้พัฒนาขึ้นนี้มีความเหมาะสมในการส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 2

2.3 ผลการประเมินเจตคติ โดยใช้แบบประเมินเจตคติ

จากการศึกษาระดับประเมินเจตคติ โดยใช้แบบประเมินเจตคติ โดยมีรายละเอียดปรากฏดัง ตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ผลการประเมินเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2

ที่	รายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับคุณภาพ	ลำดับที่
1.	ด้านการเข้าใจ และยอมรับ	4.56	0.50	มากที่สุด	1
2.	ด้านการเคารพ	4.51	0.51	มากที่สุด	2
3.	ด้านการเอาใจใส่ในคุณค่า	3.64	0.54	มาก	3
4.	ด้านการเห็นคุณค่า	3.44	0.50	มาก	4
5.	ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	3.15	0.37	มาก	5
ภาพรวม		3.86	0.25	มาก	

จากตารางที่ 24 ผลการศึกษาเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M=3.86$, $SD=0.25$) โดยเจตคติ ในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ทุกด้านอยู่ในระดับคุณภาพมากขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการเข้าใจ และยอมรับ ($M=4.56$, $SD=0.50$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับ 2 คือด้านการเคารพ ($M=4.51$, $SD=0.51$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ($M=3.15$, $SD=0.37$) แสดงว่าโดยภาพรวมหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนที่ได้พัฒนาขึ้นนี้มีความเหมาะสมในการส่งเสริมเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 3

2.4 ผลการประเมินความพึงพอใจ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ

จากการศึกษาระดับความพึงพอใจ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ โดยมีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ผลการประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ที่	รายการ	M	SD	ระดับคุณภาพ	ลำดับที่
1.	ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้	4.79	0.40	มากที่สุด	1
2.	ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้สรุปรวมด้านวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์	4.77	0.42	มากที่สุด	2
3.	ด้านครูผู้สอน	4.76	0.43	มากที่สุด	3
ภาพรวม		4.77	0.42	มากที่สุด	

จากตารางที่ 25 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M=4.77$, $SD=0.42$) โดยความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ทุกด้านอยู่ในระดับคุณภาพมากขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ($M=4.79$, $SD=0.40$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับ 2 คือด้านวิธีการจัดการเรียนรู้สรุปรวมด้านวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ ($M=4.77$, $SD=0.42$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านครูผู้สอน ($M=4.76$, $SD=0.43$) แสดงว่าโดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจ สู่ตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ได้พัฒนาขึ้นระดับมากที่สุด มีความเหมาะสม และสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 4

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้ 2.1) ศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องพหุวัฒนธรรมหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา 2.2) ศึกษาทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม 2.3) ศึกษาเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม 2.4) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research & Development : R&D) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร ที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนราชินีบูรณะ จำนวน 39 คน ใช้แบบแผนการทดลอง The One-Shot Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) เครื่องมือสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ 1) หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา 2) แบบทดสอบ 3) แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุ 4) แบบประเมินเจตคติ 5) แบบประเมินความพึงพอใจ โดยใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอแบบพรรณนาความ

สรุปผล

1. ผลพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดประสงค์ 3) แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การวัดและการประเมินผล 5) คำอธิบายรายวิชา 6) ผลการเรียนรู้ 7) โครงสร้างรายวิชา 8) แผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินตรวจสอบคุณภาพอยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับมากที่สุด ($M=4.71, SD=0.43$)

2. ประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า

2.1 ผลการศึกษาผลการเรียนรู้ เรื่องพหุวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ($M=85.90$, $SD=0.74$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัย ที่กำหนดไว้ในข้อที่ 1

2.2 ผลการศึกษาทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียน หลังการใช้ หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนมีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอยู่ใน ระดับมาก ถึง มากที่สุด ($M=4.16$, $SD=0.34$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 2

2.3 ผลการศึกษาเจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนเกิดเจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ถึง มากที่สุด ($M=3.86$, $SD=0.25$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 3

2.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของ นักเรียนหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อ หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($M=4.77$, $SD=0.42$) ซึ่งยอมรับ สมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ ร่วมกัน ในสังคมพหุวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประเด็นที่นำมาเพื่ออภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องและนักเรียนต้องการให้พัฒนาหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการให้พัฒนาหลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีสาระการเรียนรู้ ที่เน้นการให้คุณค่าต่อสตรีเพศ การส่งเสริมความเท่าเทียม ความยุติธรรม และการลดการเหยียดเพศ ตลอดจน การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัย และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ของสถานศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะการอยู่ร่วมกันใน สังคมพหุวัฒนธรรม มีความเข้าใจในเรื่องพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทาง วัฒนธรรม อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามหลักการ จุดมุ่งหมาย และสมรรถนะตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนราชินี

บุรณะ เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนได้รับการพัฒนาตามกระบวนการ ดังนี้ 1) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม 2) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนราชินีบุรณะ 3) วิเคราะห์หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) 4) วิเคราะห์หนังสือประวัติศาสตร์ร่วมรากอุษาคเนย์ Promoting intercultural Dialogue and a culture of Peace in SEA through Shared histories 5) วิเคราะห์พหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) 6) วิเคราะห์แนวคิดสตรีนิยม อีกทั้งนันทิดา จันทรางศุ (2560 : 25-47) โดยการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางดังนี้ 1) การใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน 2) การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับ Tyler, Taba, Oliva, Saylor, Alexander and Lewis, Hunkins, Beaucham วิชัย วงษ์ใหญ่ ทวีช ลักษณะสง่า (2557 : 161) ปิยวรรณ ทองสุข (2557 : 171) รัตนชนก เมืองเชียงหวาน (2558 : 181) และปวิษฐา เนียมคำ (2558 : 158) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันกล่าวคือ การพัฒนาหลักสูตรมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการของหลักสูตร และความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การนำหลักสูตรไปใช้ และ 4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร นอกจากนี้ ชนสิทธิ์ สิทธิสุนเนิน (2564 : 47) กล่าวว่าองค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) โครงสร้าง เนื้อหา และเวลา 4) แนวทางการจัดกิจกรรม 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) แนวการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบพหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) ตามแนวคิดของนันทิดา จันทรางศุ (2560 : 25-47) โดยการจัดการเรียนรู้ มี นันทิดา จันทรางศุ (2560 : 25-47) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา มีกระบวนการ ดังนี้ 1) การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านพหุวัฒนธรรมศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานถึง ระดับอุดมศึกษา ทั้งในระบบ นอกกระบบ โดยบูรณาการแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาโดยเน้นการจัดการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม หรือการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) โดยใช้วัฒนธรรมเป็นทุน 2) การจัดการเรียนรู้ด้านพหุวัฒนธรรมที่คำนึงถึงความเข้าใจในเรื่องพหุวัฒนธรรม (inter/multicultural understanding) และทักษะความสามารถในการใช้ชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นใน สังคม (personal and social competence) 3) การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและความรู้ให้แก่คนรุ่นต่อ เป็นการเตรียม พลเมืองให้เป็นคนใจกว้าง ให้นักเรียนโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีการดูแลใส่ใจผู้อื่น มีความเป็นธรรม และความเห็นอกเห็นใจยอมรับความแตกต่างหลากหลาย เป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม (cultural citizenship)

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ระดับดีมาก ($M=4.71$, $SD=0.43$) โดยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะ

การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีองค์ประกอบดังนี้

- 1) หลักการ 2) จุดประสงค์ 3) แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การวัดและการประเมินผล 5) คำอธิบายรายวิชา 6) ผลการเรียนรู้ 7) โครงสร้างรายวิชา 8) แผนการจัดการเรียนรู้

จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ รวม 18 ชั่วโมง พบว่า นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม มีความตั้งใจในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนให้ความสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรม ทั้งนี้เป็นเพราะหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการเรียนรู้โดยใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน การเรียนรู้เป็นเรื่องใกล้ตัว ในท้องถิ่นของนักเรียน บางเรื่องอาจเป็นความรู้ใหม่สำหรับนักเรียน หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เข้าใจเกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม รวมทั้งในหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ตามแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน (PhBL) การจัดการเรียนรู้แบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชวนา มณีพุกษ์ (2560) สภาพของหลักสูตรในโรงเรียน มีการกำหนดขอบเขตเนื้อหาสาระที่แสดงถึงวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมความเข้าใจในพหุวัฒนธรรม บูรณาการระหว่างเนื้อหาทางวัฒนธรรม สื่อการสอนนำเสนอวัฒนธรรมได้ดี ไม่ก่อให้เกิดอคติ มีกระบวนการในการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม หลักสูตรควรเอื้อต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีการกำหนดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบริบททางสังคม วันสำคัญ เทศกาล วัฒนธรรมและประเพณีเน้นการจัดการเรียนการสอนให้เข้าใจแนวคิดหลัก และสามารถแสดงออกในรูปแบบของตนเอง เป็นการพัฒนาทักษะวิธีการควบคู่ไปกับการสร้างประสบการณ์ทางวัฒนธรรมและเจตคติที่ดีและจำเป็นต่อการอยู่อาศัยในสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งจะพัฒนานักเรียนตามแนวคิดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมสูงกว่าระดับการเห็นคุณค่า และยอมรับวัฒนธรรมตนเอง ประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย ทั้งผลงาน การอธิบายผลงานที่แสดงการประยุกต์วัฒนธรรม การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน และการวิพากษ์วิจารณ์งาน นันธิดา จันทรางศุ (2560) เน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research: PAR) โดยชุมชน ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนให้มีความรู้และทักษะเรื่องความหลากหลาย ทางวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันในพื้นที่พหุวัฒนธรรม และการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมศึกษา โดยใช้วิชาที่จะนำไปสู่ การจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างความเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยวิธีบูรณาการแนวคิดพหุวัฒนธรรมเข้ากับการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนบนฐาน

ความหลากหลายทางวัฒนธรรมนอกระบบโรงเรียนสามารถปฏิบัติการผ่านกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การเปิดพื้นที่การเรียนรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในชุมชน เช่น หมู่บ้าน แหล่งเรียนรู้ชุมชน บ้านภูมิปัญญา กลุ่มส่งเสริมพัฒนาอาชีพชุมชน แหล่งท่องเที่ยวชุมชน เป็นต้น การลงพื้นที่ปฏิบัติจริง เพื่อเรียนรู้ชุมชน การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมระหว่างคนต่างวัย ต่างวัฒนธรรมในชุมชน การผลิตสารคดีสั้นหรือหนังสือสั้นและกิจกรรมสะท้อนคิด โดยการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว เป็นทางเลือกในการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ยึดโยงกับ การจัดการศึกษาในระบบ สามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งเด็กและเยาวชนรวมทั้งชุมชนเป็นผู้สร้างสรรค์กิจกรรมขึ้น เด็กและเยาวชนมีบทบาทเป็นนักปฏิบัติการชุมชนด้วยกระบวนการ เรียนรู้เชิงประสบการณ์ (experiential learning) ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน จากการรับรู้ปัญหาและสถานการณ์พัฒนาของชุมชน การออกแบบและวางแผนการกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผล จากกระบวนการดังกล่าว เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนัก มีความไวทางวัฒนธรรม เรียนรู้การปรับตัวกับคนต่างวัฒนธรรม เด็กและเยาวชนเองสามารถเป็นกระบอกเสียงในการนำเสนอเรื่องราว ของชุมชน เห็นคุณค่า ของกระบวนการเรียนรู้ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ใกล้ตัวและไกลตัว

จากการที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ความต้องการของสถานศึกษา และมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ผ่านทางเนื้อหาสาระเกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากทรัพยากรทางธรรมชาติ อาชีพ และการดำรงชีวิตของสตรี การร่วมรกรากทางวัฒนธรรมจากความเชื่อ และค่านิยมเกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนานเทพีแห่งข้าว ชิวประวัติผู้นำสตรีที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อัตลักษณ์ และความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สถานภาพ และบทบาทของสตรีในท้องถิ่นนครปฐม ปรากฏการณ์กับบทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนหลักการของสิทธิมนุษยชนสากล สิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สอดคล้องกับหลักการของสิทธิมนุษยชนสากล และการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของสตรีเพศอย่างยั่งยืน มีพัฒนาการด้านทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การจัดการเรียนรู้ตามแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน (PhBL) การจัดการเรียนรู้แบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และการจัดการเรียนรู้แบบแบบใช้โครงงานเป็นฐาน และนักเรียนเกิดเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิถีอาเซียน มีภาระงาน ชิ้นงานที่สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ได้แก่ การฝึกฝนนำเสนอแนวคิดในการปฏิบัติของสตรียุคใหม่ เพื่อการอยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียน การสืบค้น นำเสนอความหลากหลายทางวัฒนธรรม การเสนอแนว

ทางการทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของความหลากหลายฐานะพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลโลก การโต้วาที กิจกรรมส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรมต่อสตรีเพศ โดยการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย และโครงการ ดังคำกล่าว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 40) แนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ เป็นองค์ประกอบพื้นฐานในโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงการบูรณาการเนื้อหาของอาเซียนผ่านสาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้นองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกร่างอิงตามหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ควรประกอบด้วยการฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ (Independent Practice) แผนการจัดการเรียนรู้ บางแผนมีส่วนนี้เป็นองค์ประกอบสำหรับนักเรียนในการจัดทำโครงการ และการประเมินผลที่เสนอแนะ (Suggested Assessments) เป็นผลงานการปฏิบัติที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจความคิดรวบยอดและเนื้อหา ทั้งนี้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 19) กล่าวว่า แนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ควรวัดและประเมินผลทั้งระหว่างเรียน (การตรวจสอบเป็นระยะตลอดบทเรียนเพื่อวัดความเข้าใจ) และประเมินผลรวบยอด (การรวมองค์ประกอบทุกอย่างด้วยกัน) โดยวิธีวัดและประเมินผลควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างเชื่อมโยงระหว่างการดำเนินชีวิตของนักเรียน และสอดคล้องเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร และมาตรฐานหลักสูตรของประเทศของตน

ทั้งนี้ ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านหลักการ ($M=4.57, SD=0.48$) อาจเป็นไปได้ว่าหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนมีความเป็นอัตลักษณ์สถานศึกษาจึงมีความเฉพาะเจาะจงกับบริบทสำหรับสถานศึกษาโดยเฉพาะทำให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในบริบทสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างมีข้อจำกัด

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 39 คน เพื่อต้องการศึกษาผลการเรียนรู้หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม และความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า

3.1 ผลการศึกษาผลการเรียนรู้ เรื่องพหุวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ($M=85.90, SD=0.74$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 1 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า เนื้อหาสาระของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนเกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากทรัพยากรทางธรรมชาติ อาชีพ และการ

ดำรงชีวิตของสตรี การร่วมรกรากทางวัฒนธรรมจากความเชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนาน เทพีแห่งข้าว ชิวประวัติผู้นำสตรีที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อัตลักษณ์ และความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สถานภาพ และบทบาทของสตรีในท้องถิ่นนครปฐม ปรากฏการณ์กับบทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนหลักการของสิทธิมนุษยชนสากล สิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สอดคล้องกับหลักการของสิทธิมนุษยชนสากล และการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของสตรีเพศอย่างยั่งยืน ที่แสดงให้เห็นถึงพหุวัฒนธรรม สอดคล้องกับ SEAMEO (Southeast Asian Ministers of Education Organization) และ หน่วยงาน เพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศสหรัฐ หรือ USAID (United States Agency for International Development) : SEAMEO and USAID (2557 : 87-88) กล่าวว่า ประเด็นของความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีดังนี้ 1) ภูมิศาสตร์ 2) เชื้อชาติ 3) ภาษา 4) ชาติพันธุ์ 5) สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม 6) การศึกษา 7) ศาสนา 8) อายุ และ 9) เพศ

ทั้งนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์ ($M=82.62, SD=0.60$) อาจเป็นไปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานยังมีข้อจำกัดที่ส่งต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย ข้อ 7 วิเคราะห์ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้อ 8 หลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับสตรี ข้อ 9 นำเสนอแนวทางแนวทางลดการเหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ข้อ 12 ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และข้อ 13 เจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม ทั้งนี้ควรมีการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในครั้งต่อไป

3.2 ผลการศึกษาทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียน หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนมีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ถึง มากที่สุด ($M=4.16, SD=0.34$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 2 ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน มีการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การจัดการเรียนรู้ตามแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน (PhBL) การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และการจัดการเรียนรู้แบบแบบใช้โครงงานเป็นฐาน สอดคล้องกับ นันธิดา จันทรางศุ (2560 : 25-47) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา มีกระบวนการ ดังนี้ 1) การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านพหุวัฒนธรรมศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานถึง ระดับอุดมศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบ โดยบูรณาการแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาโดยเน้นการจัดการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม หรือการเรียนรู้

เชิงรุก (active learning) โดยใช้วัฒนธรรมเป็นทุน 2) การจัดการเรียนรู้ด้านพหุวัฒนธรรมที่คำนึงถึงความเข้าใจในเรื่องพหุวัฒนธรรม (inter/multicultural understanding) และทักษะความสามารถในการใช้ชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม (personal and social competence) 3) การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและความรู้ให้แก่ คนรุ่นต่อ เป็นการเตรียม พลเมืองให้เป็นคนใจกว้าง ให้เด็กโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีการดูแลใส่ใจผู้อื่น มีความเป็นธรรม และความเห็นอกเห็นใจยอมรับความแตกต่างหลากหลาย เป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม (cultural citizenship) นอกจากนี้ UNESCO (2014) และ Delor (1996 : 21-26) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า หลักการของแนวคิดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันมี 3 ประการหลัก ได้แก่ 1) การเรียนรู้ว่ามนุษย์ทุกคนมีความแตกต่างกัน ในขณะที่เดียวกันก็มีความคล้ายคลึงกันและต่างต้องพึ่งพาอาศัยกัน ผ่านการเรียนรู้จักผู้อื่นควบคู่ไปกับการเรียนรู้จักตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเห็นใจ และเปิดใจยอมรับผู้ที่มีความแตกต่างจากตน 2) การเรียนรู้เกี่ยวกับผู้อื่น (Discover of Others) การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน โดยพัฒนาความเข้าใจในผู้อื่น ทั้งแง่ ประวัติศาสตร์ ธรรมเนียมประเพณี และค่านิยมทางจิตใจ ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำหรับการรังสรรค์ จิตวิญญาณใหม่ อันเป็จิตวิญญาณที่ถูกนำทางด้วยความตระหนักสำนึกถึงการต้องพึ่งพาอาศัยกัน 3) การร่วมมือโดยมีเป้าหมายร่วมกัน (Experience of Shared Purposes) เป็นการร่วมมือกันทำกิจกรรมบางอย่าง เช่น การแข่งขันกีฬา การร่วมกิจกรรมทางสังคม เพื่อเปลี่ยนความรู้สึกตึงเครียดระหว่างกลุ่มคนที่แตกต่างกันให้รู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำผึ้ง เลาหบุตร (2560 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการสามารถพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และทักษะทางสังคม พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการมีพัฒนาการของทักษะทางสังคมอยู่ในระดับดี โดยด้านการให้ความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

ทั้งนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการกับความขัดแย้ง ($M=3.62, SD=0.48$) อาจเป็นไปได้ว่าองค์ประกอบที่ใช้ในการประเมิน 5 ตัวองค์ประกอบ ดังนี้ 1) นักเรียนมีความยืดหยุ่นต่อกัน 2) นักเรียนรู้จักให้อภัยกัน 3) นักเรียนมีการจัดการความขัดแย้งที่ส่งผลดีต่อส่วนรวม 4) นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทาง ที่ดี และ 5) นักเรียนมีการรับฟังความคิดเห็นต่อกัน ค่อนข้างวัดในเชิงพฤติกรรมที่เป็นรูปธรรมได้ค่อนข้างยาก

3.3 ผลการศึกษาเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนเกิดเจตคติในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ($M=3.86, SD=0.25$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 3 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการวัดและประเมินผลของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิถีอาเซียนมีหลากหลาย ได้แก่ การนำเสนอแนวคิดในการปฏิบัติของสตรียุคใหม่ เพื่อการอยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียน การสืบค้น นำเสนอ

ความหลากหลายทางวัฒนธรรม การเสนอแนวทางการทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของความหลากหลาย ฐานะพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลโลก การได้วาที กิจกรรมส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรมต่อสตรีเพศ โดยการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย และโครงการ ดังคำกล่าว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 40) แนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กรอบเนื้อหา ช่องทาง และคำถามสำคัญ เป็นองค์ประกอบพื้นฐานในโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงการบูรณาการ เนื้อหาของอาเซียนผ่านสาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้นองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกสร้างอิงตามหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ควรประกอบด้วย การฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ (Independent Practice) แผนการจัดการเรียนรู้ บางแผนมีส่วนนี้เป็นองค์ประกอบสำหรับนักเรียนในการจัดทำโครงการ และการประเมินผลที่เสนอแนะ (Suggested Assessments) เป็นผลงานการปฏิบัติที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจความคิดรวบยอดและเนื้อหา ทั้งนี้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 19) กล่าวว่า แนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ควรวัดและประเมินผลทั้งระหว่างเรียน (การตรวจสอบเป็นระยะตลอดบทเรียนเพื่อวัดความเข้าใจ) และประเมินผลรวบยอด (การรวมองค์ประกอบทุกอย่างด้วยกัน) โดยวิธีวัดและประเมินผลควรส่งเสริมให้เกิดการสร้าง ความเชื่อมโยงระหว่าง การดำเนินชีวิตของนักเรียน และสอดคล้องเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร และมาตรฐานหลักสูตรของประเทศของตน ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุไรกร นันทบุรมย์ (2556) กล่าวว่า เจตคติความเข้าใจในความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมเกิดจากการได้ เรียนรู้เนื้อหาพื้นฐานเกี่ยวกับความแตกต่างหลากหลายทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม โดยมี ทักษะทางสังคมมากขึ้น มีกระบวนการคิดและมีการเรียนรู้จากมุมมองของผู้อื่น จากการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดพัฒนาธรรมศึกษา โดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ การพัฒนาการคิดอย่างมี วิจารณญาณ การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงละคร การใช้บทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้กรณีตัวอย่าง และการเผชิญสถานการณ์ และชุดิมา ทักโร และคณะ (2562 : 1249) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมเจตคติเพื่อความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรม มีดังนี้ แนวคิดทฤษฎี การจัดการเรียนรู้การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ของบรูเนอร์ ทฤษฎีการเรียนรู้ของ รोजเจอร์ส แนวคิดทฤษฎีปัญหา ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่ม สัมพันธ์ รวมถึงการจัดการเรียนการสอนแนวคิดกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ แนวคิด การเรียนรู้โดยการค้นพบ (Discovery learning) แนวการจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักการเรียนรู้จาก สถานการณ์จริงในสังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วยกระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นสานสัมพันธ์สู่สมานฉันท์ ขั้นที่ 2 ขั้นเสริมพลังการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นเสริมสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ ขั้นที่ 4 ขั้นเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและประเมินผล

ทั้งนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ($M=3.15, SD=0.37$) อาจเป็นไปได้ว่าองค์ประกอบที่ใช้ในการประเมิน 5 ตัวองค์ประกอบ ดังนี้ 1) อยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความแตกต่างอย่างมีความสุข 2) มีการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเคารพ 3) มีการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธีเมื่อเกิดความขัดแย้ง 4) มีการมีแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และ 5) มีการมีหลักการปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ก่อนข้างวัดในเชิงพฤติกรรมที่เป็นรูปธรรมได้ค่อนข้างยาก

3.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียน หลังการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($M=4.77, SD=0.42$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 4 สรุปได้ว่าหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ได้รับความรู้ตามเนื้อหาและเป็นการเพิ่มประสบการณ์ด้านอื่น ๆ ให้กว้างมากยิ่งขึ้นกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางดังนี้ 1) การใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน 2) การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมสอดคล้องกับนันทิดา จันทรางศุ (2560 : 25-47) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา มีกระบวนการ ดังนี้ 1) การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านพหุวัฒนธรรมศึกษา ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานถึง ระดับอุดมศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบ โดยบูรณาการแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาโดยเน้นการจัดการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม หรือการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) โดยใช้วัฒนธรรมเป็นทุน 2) การจัดการเรียนรู้ด้านพหุวัฒนธรรมที่คำนึงถึงความเข้าใจในเรื่องพหุวัฒนธรรม (inter/multicultural understanding) และทักษะความสามารถในการใช้ชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นใน สังคม (personal and social competence) 3) การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและความรู้ให้แก่คนรุ่นต่อ เป็นการเตรียมพลเมืองให้เป็นคนใจกว้าง ให้เด็กโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีการดูแลใส่ใจผู้อื่น มีความเป็นธรรม และความเห็นอกเห็นใจยอมรับความแตกต่างหลากหลาย เป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม (cultural citizenship)

ทั้งนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านครูผู้สอน ($M=4.76, SD=0.43$) อาจเป็นไปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ภาพรวมของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เน้นการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม หรือการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ซึ่งเน้นบทบาทนักเรียนมากกว่าครู จึงทำให้นักเรียนเห็นบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ไม่ชัดเจนพอตามองค์ประกอบที่ใช้ในการประเมิน 5 ตัวองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ครูมีทักษะการสื่อสารและใช้น้ำเสียงที่ชัดเจน 2) ครูยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน 3) ครูมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน 4) ครูมีการกระตุ้นและสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เหมาะสม 5) ครูจัดการเรียนรู้ด้วยความยืดหยุ่น (เช่น การเข้าเรียน ระยะเวลาในการส่งงาน และการวัดประเมินผล เป็นต้น)

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปแนวคิดและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้ คือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์ มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการเรียนรู้ต่ำที่สุด ดังนั้นครูควรปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ให้ความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ได้แก่ การสอนสิทธิมนุษยชนเป็นการพัฒนาจิตสำนึกต่อศักดิ์ศรีและสิทธิมนุษยชนของมนุษย์ทุกคน การสอนสิทธิมนุษยชนคือการพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นพื้นฐานมาจากศาสนา การสอนสิทธิมนุษยชนจะต้องมีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่มีการแบ่งแยก ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่เบียดเบียนกัน อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เป็นต้น เพื่อพัฒนาให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการกับความขัดแย้ง ของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นครูควรปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ความยืดหยุ่นต่อเพื่อนมนุษย์ การรู้จักให้อภัย การจัดการความขัดแย้งที่ส่งผลดีต่อส่วนรวม การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี และการรับฟังความคิดเห็นต่อกันให้นักเรียน ได้แก่ การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน การเรียนรู้แบบใช้เกม การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอการการเรียนรู้แบบโต้วาที การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว และการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด เป็นต้น เพื่อพัฒนาให้ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ด้านการจัดการกับความขัดแย้งของนักเรียนสูงขึ้น

3. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ของเจตคติในการเป็นพลเมือง ทางวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นครูควรปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความแตกต่างอย่างมีความสุข การปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเคารพ การแก้ไขปัญหา โดยสันติวิธีเมื่อเกิดความขัดแย้ง การมีแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และหลักการปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แสดงบทบาทสมมติให้

นักเรียนเผชิญความขัดแย้ง โดยนักเรียนต้องฝึกทักษะการปฏิเสธการใช้ความรุนแรงอย่างสิ้นเชิง การโจมตีที่ปัญหาไม่โจมตีที่ตัวบุคคล การสร้างความสัมพันธ์อันดี การไม่มุ่งเอาชนะกันแต่สร้างความร่วมมือกัน การตอบสนองความต้องการของทุกฝ่าย การมองทุกคนมีความเป็นมนุษย์เหมือนกัน การเน้นทั้งเหตุผลความรู้สึก ความกล้าและสร้างสรรค์ เป็นต้น เพื่อพัฒนาเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของนักเรียนให้สูงขึ้น

4. จากผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นครูควรปรับปรุงและพัฒนาบทบาทในการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ได้แก่ การสื่อสารและใช้น้ำเสียงที่ชัดเจน การยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน การมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน การกระตุ้นและสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เหมาะสม และการเรียนรู้ด้วยความยืดหยุ่น (เช่น การเข้าเรียน ระยะเวลาในการส่งงาน และ การวัดประเมินผล เป็นต้น) เพื่อพัฒนาให้ความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ด้านครูผู้สอนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาเพื่อการจัดการเรียนรู้เรื่องสิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์ในวงกว้าง และชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการกับความขัดแย้ง เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันของพลโลก
3. ควรมีการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันของพลโลก
4. ควรมีการวิจัยและพัฒนาบทบาทครูผู้สอน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมของนักเรียน
5. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีโลก เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ตลอดจนเจตคติที่ดีในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน : ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- กฤษฎาภรณ์ ทิพย์ใส และคณะ. (2555). การพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย
โรงเรียนบ้านต้อม (นพค.15 กรป. กลางอุบลรัตน์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ศรีสะเกษเขต 4 จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ . (วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- คณะกรรมการมานาชาตว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21. (2551). การเรียนรู้: ชุมทรัพย์ในตน
learning:the treasure within. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักงาน คณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- เครือวัลย์ คงรักช้าง. (2556). การศึกษาทักษะการเป็นพลเมืองอาเซียนโดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น
สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม วิชาอาเซียนศึกษา ส33201 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.
(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2543). หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ภาควิชา
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน. (2564). การพัฒนาหลักสูตร Curriculum Development. นครปฐม :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช. (2552). ความหลากหลายทางวัฒนธรรม : จากหลอมรวมเป็นหนึ่งสู่ผสมผสาน
พันธทาง. ความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในมนุษยศาสตร์: 17-30
- เชษฐภูมิ วรรณไพศาล. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรม
ศึกษา สำหรับนิสิตนักศึกษาจากกลุ่มชาติพันธุ์ในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาดุขฎิบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ฐิติมวดี อาพัทธนันท์. (2550). พหุวัฒนธรรมในมุมมองนักวิชาการชาวอเมริกันและข้อคิดต่อสังคมไทย. วารสารครุศาสตร์. 36, 3(มีนาคม - มิถุนายน 2550): 129-145.
- ฐิติมวดี อาพัทธนันท์. (2556). เนื้อหาความเป็นพหุวัฒนธรรมในแบบเรียนไทย. ใน วารสารสังคมกลุ่มน้ำ โขง: ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2556. หน้า 107-130.
- . (2558). เวทีเสวนาการจัดการเรียนรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนบนฐานทุนทางวัฒนธรรมชุมชน, 23 กันยายน 2558.
- ณัฐอร วราพงษ์พัฒน์. (2557). การจัดการชั้นเรียนของครูที่ตอบสนองต่อชั้นเรียนพหุวัฒนธรรมระดับประถมศึกษาตอนต้น : การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณัฐชนา มณีพฤกษ์. (2560). แนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปะที่ส่งเสริมการเห็นคุณค่าในพหุวัฒนธรรม ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณัฐภรณ์ หลาวทอง. (2549). *แบบทดสอบมาตรฐานทางการศึกษา*. วารสารครุศาสตร์, 34(3). 29-41. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐภรณ์ หลาวทอง (2551). *ความคิดเห็นของนิสิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐวีณ์ อิมเศรชฐี. (2558). การพัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแรงงานภาคอุตสาหกรรม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ถนอมศรี เปลี่ยนสมัย และคณะ. (2560). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเด็กและเยาวชนบนฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม. (รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์). กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ทวิช ลักษณะสง่า. (2556). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ธัญพร บุษปฤกษ์. (2554). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล . (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นันทิดา จันทรางศุ. (2560). การบูรณาการข้อมูลวัฒนธรรมสู่การจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะการอยู่ร่วมในสังคมพหุวัฒนธรรม .วารสารภาษาและวัฒนธรรม , 36(2) , 69–93 .

- นันทิศา จันทรางศุ. (2560). การวิจัยเพื่อพัฒนาต้นแบบการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระดนตรีสำหรับชั้นประถมศึกษาของประเทศไทย . วารสารภาษา และวัฒนธรรม , 36(1) , 25-47
- นันทิศา จันทรางศุ. (2560). การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนบนฐาน ความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม. (รายงานการวิจัย). นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล
- น้ำผึ้ง เลหาบุตร. (2560). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และทักษะทาง สังคม โดยการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ สำหรับเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- บัญญัติ ยงย่วน และคณะ. (2553). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรม ในโรงเรียนประถมศึกษา (A Development of Multicultural Education Model in Elementary School). (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม.
- บัญญัติ ยงย่วน และชัยวัฒน์ ผดุงพงษ์. (2550). การใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อส่งเสริมการยอมรับความ หลากหลายวัฒนธรรม ในสังคมพหุวัฒนธรรม. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.18(1): 1-14.
- บัญญัติ ยงย่วน, ปณิตดา ธนเศรษฐกร และวสุนันท์ ชุ่มเชื้อ. (2553). การพัฒนารูปแบบการจัด การศึกษาพหุวัฒนธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา. สืบค้น 12 ตุลาคม 2562, จาก [http://research.culture .go.th/ebook/ct155/files/assets/common/downloads/publication.pdf](http://research.culture.go.th/ebook/ct155/files/assets/common/downloads/publication.pdf)
- บงอร ร้อยกรอง. (2553). การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม : นโยบายการ จัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). สาขาวิชาพัฒน ศึกษา บัณฑิตมหาวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ วะสี. (2537). การพัฒนาการศึกษาในอนาคต ในแนวทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคต. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ประสพ ลีเหมือดภัย. (2543). ศิลปนิยม = Art appreciation. กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์
- ปิยภูมิ กลมเกลียว. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามอุดมการณ์โอลิมปิก เพื่อสร้างเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปิยวรรณ ทองสุข. (2557). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การเตรียมความพร้อม ในการเผชิญภัยพิบัติน้ำท่วม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา

- ปุ่นรัตน์ พิชญ์ไพบูลย์. (2559). คตินอกกรอบ. วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 44 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม 2559. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก. (2541). หยาดเพชรหยาดธรรม : ภูมิปัญญาเพื่อการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : ศุภสภา.
- พระพรหมคุณาภรณ์. (2552). การพัฒนาที่ยั่งยืน = Sustainable development. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ : มูลนิธิโกลบอลคิมทอง.
- เพ็ชรี ระบุวิเชตร. (2554). การพัฒนารูปแบบการจัดฝึกอบรมแบบศูนย์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรู้ เรื่องการทำงาน การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- เพ็ชรี ระบุวิเชตร. (2554). การเรียนรู้ลักษณะการจัดการ: การจัดการข้ามวัฒนธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : ดวงกมลพับลิชชิ่ง
- มาเรียม นิลพันธุ์.(2558).วิธีวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 9), นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- รสสุคนธ์ เนาวบุตร. (2557). แนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมพหุวัฒนธรรม:กรณีศึกษาชุมชน บ้านป่าละอูอำเภอดำรงวิทยาร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- รัตนชนก เมืองเชียงหวาน. (2558). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.รายงานสรุปการเข้าร่วมประชุมนานาชาติด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตครั้งที่ 1 The 1st International Conference on Lifelong Learning for All 2013 : Sustainable Practices toward Lifelong Learning Society ระหว่างวันที่ 18-19 กรกฎาคม 2556 ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2542). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น. วารสารสันคนลุ่มน้ำโขง ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2556 หน้า 107130. Journal of Mekong Societies : Vol.9 No. 1 January-April 2013. pp.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2554). จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา. กรุงเทพฯ: จรัญสนิทวงศ์การพิมพ์.
- ศิวะ บุญสิน. (2558). กิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ของชุมชนพหุวัฒนธรรม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). แนะนำ ASEAN Curriculum Sourcebook. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สงัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร.(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสหาย

สนิท สมัครการ. (2545). การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมกับการพัฒนาการของสังคม. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

สรिता เจือศรีกุล. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ศิลปะเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิทธิพงษ์ ลำสมบัติ. (2558). การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดจิตสำนึกเชิงวิพากษ์และแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมการรู้เท่าทันวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุธาสนี บุญญาพิทักษ์ และคณะ. (2562). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะนักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ

สุรไกร นันทบุรมย์. (2556). ผลของการใช้กิจกรรมลวดคอตตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาที่มีต่อความเข้าใจในความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แสงดาว ถิ่นหารวงษ์. (2558). การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติในรายวิชาวรรณคดีสำหรับเด็ก. วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์ ปี ที่ 17 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2558. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

เสาวลักษณ์ เรืองศรี. (2016). การผลิตครูสู่ห้องเรียนพหุวัฒนธรรม. ค้นเมื่อ 26 กันยายน 2562, จาก <http://www.multied.org/wpcontent/uploads/2016/02บทความ-การผลิตครูสู่ห้องเรียนพหุวัฒนธรรม.pdf>

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2557). คู่มือหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ฉบับแปลเป็นภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2557ข). แนวทางการนำ ASEAN Curriculum Sourcebook สู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562).

ประวัติศาสตร์ร่วมรากอาเซียน : สานเสวนาเพื่อความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมและสันติ
วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557).

คู่มือหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ฉบับแปลเป็นภาษาไทย (ฉบับ
ร่าง). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) และองค์การเพื่อพัฒนาระหว่าง

ประเทศของสหรัฐ (USAID). (2557). คู่มือหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum
Sourcebook). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

อชรา เอ็บสุศิริ. (2556). จิตวิทยาสำหรับครู. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการบูรณาการ Multicultural Education ในการ
พัฒนาการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี:
2549.

โอภาส เกาไสยภรณ์. (2554). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายสังคมเชิงเสมือนสำหรับห้องเรียนพหุ

วัฒนธรรมเพื่อการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับนิสิต นักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาต่างประเทศ

Adachi, S. (2011). Social Integration in Post - Multiculturalism: An Analysis of Social
Integration Policy in Post - war Britain. International Journal of Japanese Sociology,
20(1), 107 - 120.

Allport, Gordon W. (2009). Pattern and growth in personality. New York: Holt, Rinehart
and Winston,

ASEAN Secretariat, USAID and SEAMEO. (2012). ASEAN Curriculum Sourcebook. USA:
Very Memorable, Inc.

Banks, James A. (1994). An Introduction to Multicultural Education. Boston : Allyn
and Bacon

Banks. (1994). Multiethnic education: Theory and practice 3rd ed.. Allyn and Bacon:

Banks ,James A. 2001. Cultural Diversity and Education : Foundations, Curriculum, and
Teaching. Boston : Allyn and Bacon.

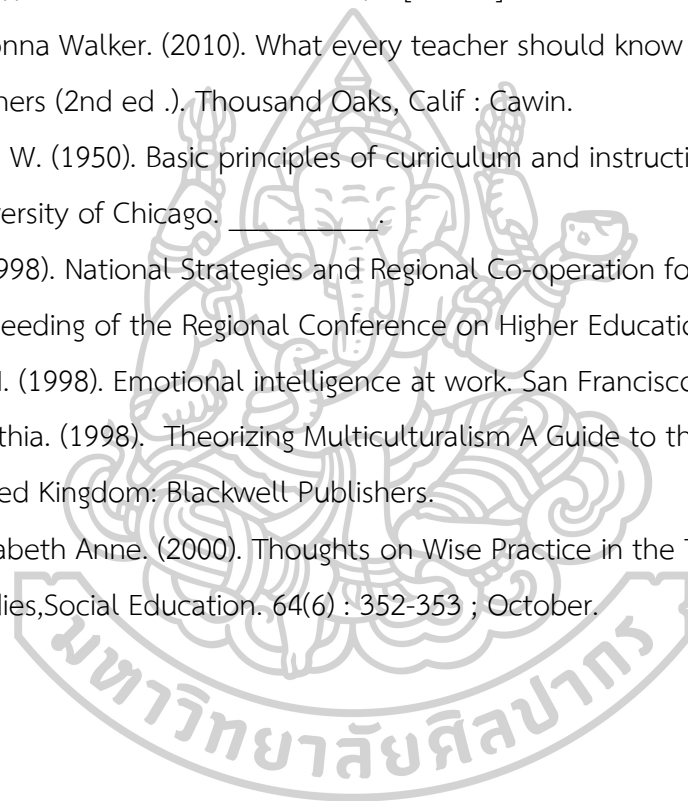
- Banks, J.A. (2005). Cultural diversity and education: Foundation, curriculum, and teaching. New York: Allyn & Bacon
- Bank A Jame. (2007). Multicultural education: Issues and perspectives. Boston: Allyn and Bacon.
- Banks, A.J. (1994). An Introduction to Multicultural Education. Washington: Allyn and Bacon,
- Banks, A.J. and Banks C.M. (2005). Multicultural Education Issue and Perspectives. John Wiley & Sons, Inc.,
- Baruth, L.G. and Manning, M.L. (1992). Multicultural Education of Children and Adolescents. Massachusetts: Allyn and Bacon,
- Bates, J.K. (2000). Becoming Art Teacher. Belmont. Wadsworth-Thomson Learning,
- Bennette, C.I. , (1995). Comprehensive Multicultural Education: Theory and Practice. Massachusetts: Allyn and Bacon,
- Bloom, B.S. (Ed.). Engelhart, M.D., Furst, E.J., Hill, W.H., Krathwohl, D.R. (1956). Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: The Cognitive Domain. New York: David McKay Co. Inc.,
- Beauchamp, George A. (1981). Curriculum theory. 4th ed. Itasca: F.E Peacock. Good, Carter V. Dictionary of education. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Bennett, C.I. (1995). Multicultural education. Massachusetts. Allyn and Bacon.
- Benett, C.I. (1995). Comprehensive multicultural education: Theory and practice. (3rd ed.). Boston ; Allyn and Bacon.
- Bloom, Krathwohl and Masia. (1973). Online with Krathwohl: Affective aspects of learning in an Online with Krathwohl: Affective aspects of learning in an online environment online environment. Faculty of Education University of Pretoria Pretoria, South Africa
- Bruce M. Mitchell, Robert E. Salsbury, Robert Salsbury. (1999). Encyclopedia of Multicultural Education. Greenwood Publishing Group.
- Boston. (2008). Introduction to Multicultural Education. Boston: Pearson Education, Inc.
- Baruth., & Manning. (1992). Multicultural Education of Children and Adolescents. (Allyn and Bacon Ed.). Massachusetts.

- Canen, A. G. & Canen, A. (2002) Innovation management education for multicultural organizations: challenges and a role for logistics. *European Journal of Innovation Management*. 5(2), 73 - 85.
- Canen, A., & Canen, A. (2008). Multicultural leadership: The costs of its absence in organizational conflict management. *International Journal of Conflict Management*, 19(1), 4-19. doi:DOI10.1108/10444060810849155
- Christine E. Sleeter, Carl A. Grant. (2003). *Making Choices for Multicultural Education: Five Approaches to Race, Class, and Gender*. University of Michigan
- Cheryl Lemke. (2013). *Intelligent Adaptive Learning: An Essential Element of 21st Century Teaching and Learning*. The North Central Regional Educational Laboratory and the Metiri Group.
- Cooper, R. K., & Sawaf, A. (1997). *Executive EQ: Emotional Intelligence in Business*. London: Orion Business Books.
- Cortes. (1996). *Cultural Diversity and Education: Foundations, Curriculum, and Teaching*. (5th ed.) Boston: Allyn and Bacon.
- Cushner Kenneth, McClelland Averil and Safford Philip L. (2009). *Human diversity in education : an integrative approach*. (6th ed). New York : McGraw-Hill.
- Deighton, L.C. (1971). Text Book Role in Education. In: Deighton L.C. (ed.) 1971 *The Encyclopedia of Education*, Vol. 9.
- Denise M. Logan, (2005). *Dynamic Art Projects for Children: Includes Step-by-step Instructions And Photographs*. Cystal Productions.
- Demboski, S.K.. (2017).Khamasa hand prints. .[Online]. Available from <https://kinderart.com/art-lessons/multic/khamasa-hand-prints/> [2017, July 1]
- Dewey, J. (1974). *Arts as Experiences*. New York: Columbia University, Teacher College Press,
- Delor. (1996). *Learning: The Treasure Within*. UNESCO
- Eriksen, Thomas Hylland. Multiculturalism, individualism and human rights : Romanticism, Enlightenment and lesson from Mauritas. In *Human Rights, Culture and Context*. London : Pluto, 1997.
- GARDNER, H. (1983). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. NYC: Basic Books

- Gay, G. (2010). *Culturally responsive teaching: Theory, research, and practice*. New York: Teachers College Press.
- Geneva Gay. (2010). *Culturally Responsive Teaching*. New York and London: Cambodia University.
- Goleman, Daniel. (1998). *Working with Emotional Intelligence*. New York: Bantam Books.
- Goleman, D. (1998, November). The compelling business case for developing emotional intelligence competencies. Keynote address at The 5th International Conference & Exposition on Using Competency-Based Tools & Applications to Drive Organizational Performance. Conference presented by Linkage, Inc., One Forbes Road, Lexington, MA.
- Grant, C. & Ladson-Billings, G.J. [eds.] (1997). *Dictionary of multicultural education*. Phoenix, AZ: Oryx Press.
- Howard Gardner. (2000). *Intelligence Reframed: Multiple Intelligences for the 21st Century*. New York: Penguin Putnam.
- Houston, Kenneth (2010) 'The "Global" and the "International" as Complementary Power Strategies within Corporate Roman Catholicism' *Journal of Critical Globalisation Studies*, Issue 3, pp.7-35
- Hunkins, Francis P. (1993). *Curriculum foundations, principles and issues*. 2nd ed. Columbus: Ohio Merrill. Oliva, Peter F. (1992). *Developing the curriculum*. 3rd ed. New York: Harper Collins.
- James A. Banks and Cherry A. McGee Banks. (1989). *Multicultural Education : Issues and Perspectives*. United States of America.
- James A. Banks and Cherry A. McGee Banks. (2012). *Multicultural Education: Issues and Perspectives*. 9th Edition. United States of America.
- John Dewey. (1974). *John Dewey on Education: Selected Writings* A modern library book. Modern Library
- John Sinclair. (2004). *Language, Corpus and Discourse*. London and New York. Routledge.
- Kenneth Cushner, Averil McClelland & Phillip Safford. (2015). *Human Diversity in Education* 8th Edition. McGraw-Hill, New York

- Kroeber, A. and Kluckhohn, C. 1952. Culture: A Critical Review of Concepts and Definitions. MA, Paper of the Peabody Museum of American Archaeology and Ethnology. Harvard University.
- Lachmann and Taylor. (1995). History of Multicultural Education Volume 5: Students and Student Learning. New York, NY 10017.
- Leroy G. Baruth, M. Lee Manning. (1992). Multicultural Education of Children and Adolescents. Allyn and Bacon
- Mc Cartan & Hargie. (2004). Assertiveness and caring: Are they compatible?. Journal of Clinical Nursing 13(6):707-13. Ulster University, Jordanstown.
- Michaelis, John U. (1992). Social Studies for Children in a Democracy : A Guide to Basic Instruction. 10th Edition. Boston : Allyn and Bacon.
- National Council for the Accreditation of Teacher Education (NCATE). (2002). Professional standards for the accreditation of schools, colleges, and departments of education. Washington, DC: Author.
- Paulo Freire. (1970). Pedagogy of the Oppressed. New York: Herder and Herder
- Peggy. (2006). Multicultural Education Practices: Models from Three Authors.
- Saylor, J. Galen, and Alexander, William M. (1974). Planning curriculum for schools. 3rd ed. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Saylor, J. Galen, Alexander, William M. and Lewis, Arthur J., (1981). Curriculum planning for better teaching and learning. 4th ed. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Stake, Robert E. (1967). "The countenance of educational evaluation." Teachers college record 68 (April): 523 – 540.
- Sleeter, C.E. and Grant C.A. (1988). Making choices for multicultural education: five Approaches to race, class, and gender. [Online]. Available from <http://www.edrev.info/review/rev237>.
- Smith, B.L., & MacGregor, J.T. (1992). What is collaborative learning? in collaborative learning: A sourcebook for higher education. Pennsylvania State University, USA: National center on postsecondary teaching, learning, and assessment Publishing.

- Sobhi Tawil, Marie Cougoureux. (2013). Revisiting Learning: The Treasure Within—N 4—
Assessing the impact of the 1996 ‘Delors Report’. UNESCO.
- Taba, Hilda. (1962). Curriculum development theory and practice. New York:
Harcourt, Brace and World.
- Taylor, L.K. & Hoehsmann, M. (2011). Beyond intellectual insularity: Multicultural
literacy as a measure of respect. *Canadian Journal of Education*, 34(2), 219–238.
- Thomas McIntyre. (2003). Teaching Social Skills to Kids Who Don’t Have Them.
<http://www.behavioradvisor.com/>. [Online]
- Tileston, Donna Walker. (2010). What every teacher should know about diverse
learners (2nd ed.). Thousand Oaks, Calif : Cawin.
- Tyler, Ralph W. (1950). Basic principles of curriculum and instruction. Chicago: The
University of Chicago. _____.
- UNESCO. (1998). National Strategies and Regional Co-operation for the 21st Century.
Proceeding of the Regional Conference on Higher Education : Tokyo.
- Weisinger, H. (1998). Emotional intelligence at work. San Francisco: Jossey-Bass.
- Willett, Cynthia. (1998). Theorizing Multiculturalism A Guide to the Current Debate.
United Kingdom: Blackwell Publishers.
- Yeager, Elizabeth Anne. (2000). Thoughts on Wise Practice in the Teaching of Social
Studies, *Social Education*. 64(6) : 352-353 ; October.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถาม
และแบบสนทนากลุ่ม

1. ชื่อ – นามสกุล	อาจารย์ ดร.ชัยรัตน์ โตศิลา
คุณวุฒิ	ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
สถานที่ทำงาน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ความเชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาสาระ
2. ชื่อ – นามสกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพนอ พ่วงแพ
คุณวุฒิ	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
สถานที่ทำงาน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ความเชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร
3. ชื่อ – นามสกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล
คุณวุฒิ	ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา)
สถานที่ทำงาน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ความเชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสนทนากลุ่ม และประเมินคุณภาพหลักสูตร

1. ชื่อ – นามสกุล พระปลัดระพีณ พุทธิสาโร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
คุณวุฒิ พุทธศาสตร์ดุฎฐิบัณฑิต (พุทธศาสนา)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย
ความเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาสาระ
2. ชื่อ – นามสกุล ดร.บุญยฤทธิ์ ปิยะศรี
คุณวุฒิ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ
ความเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร
3. ชื่อ – นามสกุล อาจารย์ ดร.วิฑูรย์ คุ้มหอม
คุณวุฒิ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (วิชาหลักสูตรและการสอน)
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ความเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านพหุวัฒนธรรม
4. ชื่อ – นามสกุล อาจารย์ ดร.ชัยรัตน์ โตศิลา
คุณวุฒิ ครุศาสตร์ดุฎฐิบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ความเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร
5. ชื่อ – นามสกุล อาจารย์ ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล
คุณวุฒิ ครุศาสตร์ดุฎฐิบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา)
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ความเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
6. ชื่อ – นามสกุล นายทวิช ลักษณะสง่า
คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการนิเทศ)
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม
ความเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านพหุวัฒนธรรม

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลักสูตรอาเซียนศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีของการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม
- แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- แบบทดสอบหลังเรียน
- แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
- แบบประเมินเจตคติ
- แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับ ผู้วิจัย

คำชี้แจง

แบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องฉบับนี้ เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำหรับใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพัฒนาหลักสูตร แบ่งเป็น 6 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร

ข้อที่ 2 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานสากลโรงเรียนราชินีบูรณะ พุทธศักราช 2562 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561) สอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร

ข้อที่ 3 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) SEAMEO และUSAID (2557) สอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร

ข้อที่ 4 ผลการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ร่วมรากอุษาคเนย์ สอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร

ข้อที่ 5 ผลการวิเคราะห์พหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) สอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร

ข้อที่ 6 ผลการวิเคราะห์แนวคิดสตรีนิยม สอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร

แบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ผลการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีสยาม เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ผลการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานสากลโรงเรียนราชินีบูรณะ พุทธศักราช 2562 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561) สอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีสยาม เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ผลการวิเคราะห์หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) SEAMEO และUSAID (2557) สอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีสยาม เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. ผลการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ร่วมรากอุษาคเนย์ สอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. ผลการวิเคราะห์พหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) สอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

6. ผลการวิเคราะห์แนวคิดสตรีนิยม สอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร

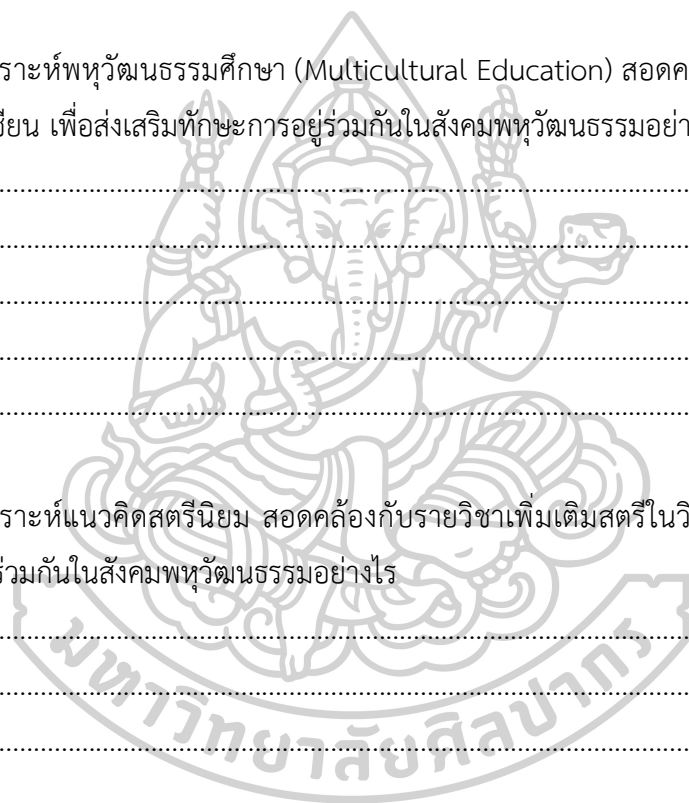
.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามความต้องการสำหรับนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิชาเขียนในเรื่องอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.1 อาเซียน
 1.2 ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
 1.3 โลกและท้องถิ่น
 1.4 ความยั่งยืนของการอยู่ร่วมกัน
 1.5 ความเสมอภาคและความยุติธรรม
 อื่น ๆ โปรดระบุ

2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิชาเขียนในเรื่องอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 2.1 ภูมิศาสตร์
 2.2 ความเชื่อ และตำนานเกี่ยวกับเทพี
 2.3 ชีวิตสตรีที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับโลก
 2.4 อัตลักษณ์ และความหลากหลายทางวัฒนธรรม
 2.5 การให้คุณค่าต่อสตรีเพศ
 2.6 บทบาทของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับโลก
 2.7 การส่งเสริมความเท่าเทียมและความยุติธรรม
 2.8 สิทธิมนุษยชน
 2.9 สิทธิสตรี
 2.10 การทำงานร่วมกัน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
 2.11 การลดการเหยียดเพศ
 2.12 การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของผู้หญิง
 อื่น ๆ โปรดระบุ

3. จากข้อ 2 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว โดยวิธีการใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 3.1 การอ่านจากหนังสือ	() 3.2 การศึกษาเอกสาร
() 3.3 บทเรียนออนไลน์	() 3.4 การค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต
() 3.5 คำบอกกล่าวจากผู้รู้	
อื่น ๆ โปรดระบุ	

ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

1. นักเรียนต้องการเรียนรู้ และพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในเรื่องอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1.1 ภูมิศาสตร์
() 1.2 ความเชื่อ และตำนานเกี่ยวกับเทพี
() 1.3 ชีวิตประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับโลก
() 1.4 อัตลักษณ์ และความหลากหลายทางวัฒนธรรม
() 1.5 การให้คุณค่าต่อสตรีเพศ
() 1.6 บทบาทของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับโลก
() 1.7 การส่งเสริมความเท่าเทียมและความยุติธรรม
() 1.8 สิทธิมนุษยชน
() 1.9 สิทธิสตรี
() 1.10 การทำงานร่วมกัน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
() 1.11 การลดการเหยียดเพศ
() 1.12 การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของผู้หญิง
อื่น ๆ โปรดระบุ

2. นักเรียนต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษามีลักษณะอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 2.1 การจัดการเรียนรู้โดยมีเพื่อนที่มีความแตกต่างมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้
() 2.2 การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการถ่ายโอนการเรียนรู้และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
() 2.3 การจัดการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจเลือกประเด็นการศึกษาที่ต้องการเรียนรู้

() 2.4 การจัดการเรียนรู้โดยการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พร้อมทั้งมีนวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาร่วมด้วย

() 2.5 การจัดการเรียนรู้โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3-5 คน มีการฝึกทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมความรับผิดชอบทำงานกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

() 2.6 การจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประมาณ 2-5 คน ซึ่งสมาชิกในกลุ่มมีความแตกต่างกันทางด้านความสามารถทางการเรียน ประสบการณ์ ความเชื่อ

() 2.7 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดประสบการณ์ให้นักเรียน เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง ที่มีความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาไปในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง

() 2.8 การจัดการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ คิดวิจารณ์ญาณ การสืบค้นและรวบรวมข้อมูล กระบวนการกลุ่ม การบันทึกและการอภิปราย

() 2.9 การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้หรือข้อค้นพบใหม่ ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

() 2.10 การจัดการเรียนรู้โดยการกำหนด สถานการณ์หรือ ประเด็นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน และระหว่างเพื่อนนักเรียนกับครู

() 2.11 การจัดการเรียนรู้โดยการใช้กระบวนการทำงานตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน และทำงานร่วมกัน สมาชิกทำงานของตนอย่างเหมาะสม เพื่อนำกลุ่มไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

อื่น ๆ โปรดระบุ

3. นักเรียนต้องการให้ครูใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 3.1 สื่อสิ่งพิมพ์ (เอกสาร ใบงาน ตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร)

() 3.2 สื่อเทคโนโลยี Power Point วิดีทัศน์ อินเทอร์เน็ต

() 3.3 สื่ออื่น ๆ (บุคคล/กิจกรรม/วัสดุ/ตัวอย่าง)

อื่น ๆ โปรดระบุ

4. นักเรียนต้องการให้มีการวัด และการประเมินผลในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 4.1 การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ

() 4.2 การตรวจผลงาน ชิ้นงาน/ภาระงาน/รายงาน

() 4.3 การประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

- () 4.4 การประเมินเจตคติ
- () 4.5 การประเมินโครงการ
- () 4.6 การประเมินกระบวนการ
- อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

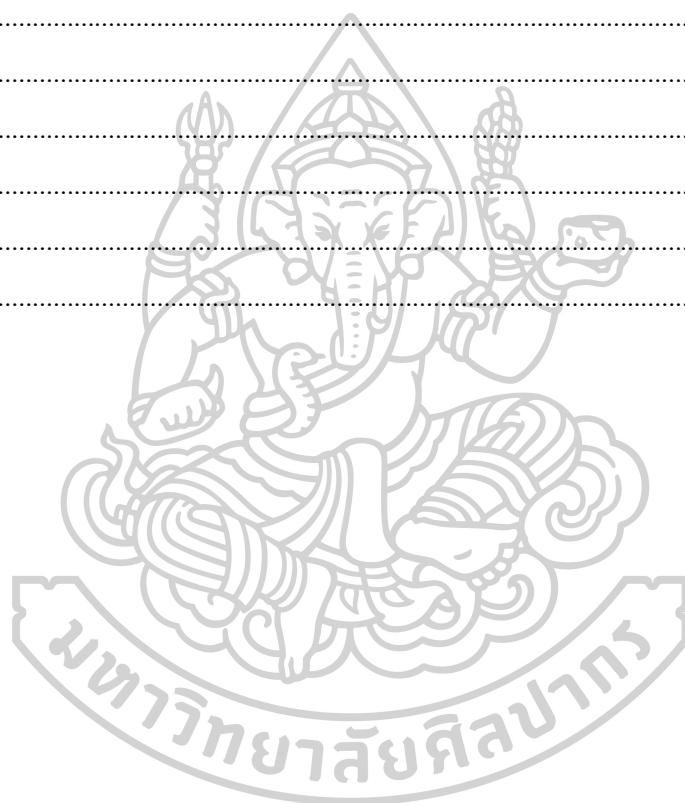
.....

.....

.....

.....

.....

ประเด็นสนทนากลุ่ม

สำหรับ

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม
2. รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม จำนวน 1 ท่าน
3. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
4. หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา
5. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 2 ท่าน

คำชี้แจง

ประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ฉบับนี้ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพัฒนาหลักสูตร แบ่งเป็น 3 ตอน 13 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมสนทนา จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ข้อ

1. อายุ ปี
2. ระดับการศึกษาสูงสุด
3. ตำแหน่ง
() ฝ่ายบริหาร () ฝ่ายวิชาการ () ครูผู้สอน
4. ประสบการณ์ในการทำงาน จำนวน ปี เดือน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรี ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 3 ข้อ

1. ถ้าโรงเรียนจะพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาอย่างไร

 ด้านหลักการ

.....

.....

 ด้านจุดประสงค์

.....

.....

ด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้

.....

.....

ด้านแนวทางการวัดประเมินผล

.....

.....

ด้านคำอธิบายรายวิชา

.....

.....

ด้านผลการเรียนรู้

.....

.....

ด้านโครงสร้างรายวิชา

.....

.....

ด้านแผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

3. ท่านคิดว่าจะร่วมส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โดย
นางสาวสุทธาสินี ทองจันทร์

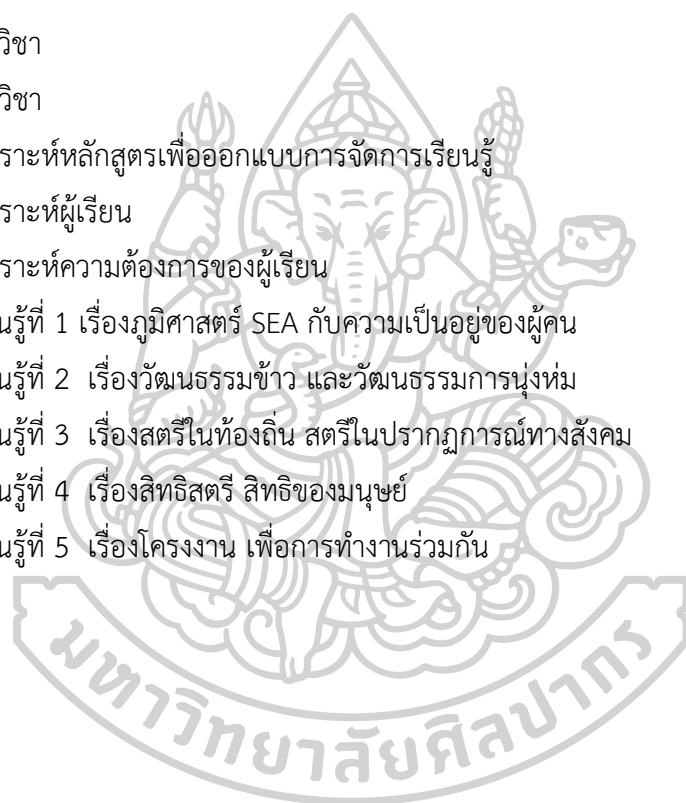
คำนำ

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เล่มนี้เป็นกระบวนการปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น มีความสมบูรณ์และเหมาะสม ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ท้องถิ่น สังคม และความต้องการของนักเรียน โดยใช้กระบวนการในการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การศึกษาความต้องการและข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การพัฒนาและหาคุณภาพ ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร และขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมที่สำคัญ คือ 1) ความเป็นมาของหลักสูตร 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) คำอธิบายรายวิชา 5) ผลการเรียนรู้ 6) โครงสร้างรายวิชา 7) เวลาเรียน 8) แผนการจัดการเรียนรู้ ของรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน จัดทำขึ้นเพื่อสนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับจัดการศึกษา เพื่อให้เยาวชนของชาติ มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในการเป็นประชาคมอาเซียน การสร้างสังคมภูมิภาคให้พลเมือง ของประเทศอาเซียนอยู่ร่วมกันฉันญาติมิตรในครอบครัวเดียวกัน ด้วยการส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมระหว่างประเทศอันหมายถึง ความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น เสริมสร้างความร่วมมือ การทำงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข ตลอดจนการติดต่อสื่อสารการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี ประกอบด้วย การสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การจัดการกับความขัดแย้ง ในภูมิภาค อารังไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม อยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ตลอดจนตอบสนองวิสัยทัศน์ (Vision) โรงเรียนราชินีบูรณะ ดังคำกล่าวที่ว่า โรงเรียนราชินีบูรณะเป็นสถานศึกษาชั้นนำในการพัฒนากุลสตรีไทยที่มีศักยภาพและคุณลักษณะสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย เอกลักษณ์ของสถานศึกษาของโรงเรียนราชินีบูรณะโรงเรียนส่งเสริมวัฒนธรรม มีการจัดการเรียนรู้ 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการนุ่งห่ม หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ทางสังคม หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการเพื่อการทำงานร่วมกัน

สารบัญ

เรื่อง
หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำอธิบายรายวิชา	1
โครงสร้างรายวิชา	3
ตารางการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้	6
ตารางการวิเคราะห์ผู้เรียน	16
ตารางการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน	17
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน	18
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องวัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการนุ่งห่ม	61
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องสตรีในท้องถิ่น สตรีในปรากฏการณ์ทางสังคม	93
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องสิทธิสตรี สิทธิของมนุษย์	37
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องโครงการ เพื่อการทำงานร่วมกัน	157

ความเป็นมาของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

กระแสโลกาภิวัตน์เป็นแรงผลักดันให้สังคมไร้พรมแดนมากขึ้น วัฒนธรรมไม่ได้จำกัดอยู่ใน เขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งอีกต่อไป วัฒนธรรมมาพร้อมกับการเคลื่อนย้ายของผู้คน และส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมในพื้นที่ต่างๆ ดังปรากฏให้เห็นสถานะความหลากหลายทางวัฒนธรรม (cultural diversity) ในทุกพื้นที่

ความเป็นมาของหลักสูตรอาเซียนสำนักเลขาธิการอาเซียน สำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ASEAN - US Technical Assistance (USAID) และกระทรวงศึกษาธิการของประเทศสมาชิกได้ร่วมกันจัดทำเอกสารต้นฉบับหลักสูตรแกนกลางอาเซียน เพื่อให้สถานศึกษา ครูใช้เป็นแนวทางสำหรับการให้ความรู้/สอนเรื่องอาเซียนในมุมมองของการเป็นภูมิภาคเดียวกัน เป้าหมายของหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) มุ่งที่จะช่วยให้ครูและนักเรียนได้ ศึกษาเกี่ยวกับอาเซียนผ่านรายวิชาต่างๆ เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงอัตลักษณ์ของตนเอง ของประเทศ และประเทศอื่นในภูมิภาค

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีความมุ่งหวังพัฒนานักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ เป็นการศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความสามารถ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้พร้อมรับ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามแนวคิดสำคัญของการเรียนรู้ตามมาตรฐานสากล ผสมผสานกับคุณลักษณะสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นโรงเรียนนิติบุคคลและได้รับการกระจายอำนาจการบริหารด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณและบริหารทั่วไปตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งเน้นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนให้มากที่สุดโดยยึดหลักการจัดการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาตามทิศทางและตามความเหมาะสมของท้องถิ่น โรงเรียนหรือสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ดังนั้นการที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่การเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนราชินีบูรณะ สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีความมุ่งหวังพัฒนานักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ เป็นการศึกษาเพื่อ

สร้างความรู้ความสามารถ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ตามแนวคิดสำคัญของการเรียนรู้ตามมาตรฐานสากล ผสมผสานกับคุณลักษณะสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย โดยอยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลตามหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบไปด้วย สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โครงสร้างรายวิชา คำอธิบายรายวิชา กำหนดการจัดการเรียนรู้ และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแผนการจัด การเรียนรู้

ทั้งนี้โรงเรียนราชินีบูรณะ ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานสากลโรงเรียนราชินีบูรณะ พุทธศักราช 2561 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) และมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อเพิ่มรายวิชาอัตลักษณ์สถานศึกษา ในปีพุทธศักราช 2562 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นแกนหลักเพื่อกำหนดการจัดทำโครงสร้างและสาระ หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และกรอบสาระหลักสูตรระดับท้องถิ่น ประกอบกับโรงเรียนราชินีบูรณะได้ดำเนินการตามโครงการพัฒนาการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียน คู่พัฒนาไทย - อินโดนีเซีย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน : Spirit of ASEAN อีกทั้งได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์อาเซียนศึกษา ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 และได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา ได้ร่วมมือกับองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร (UNESCO Bangkok) โดยการสนับสนุนจากองค์กร Korea-Fund-in-Trust ให้เป็นโรงเรียนดำเนินการทดลองใช้เอกสารแนวทางการจัดการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ร่วมรากอาเซียน : สานเสวนา เพื่อความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม และสันติวัฒนธรรม โรงเรียนราชินีบูรณะตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมนักเรียน จึงดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเปิดรายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 เพื่อตอบสนองตามนโยบายในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน (โรงเรียนราชินีบูรณะ , 2561) เพื่อสร้างความเข้าใจในคุณค่าของสังคมพหุวัฒนธรรม ที่อยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจ และผดุงความเป็นไทยควบคู่กับการเป็นพลเมืองอาเซียนอย่างมีคุณภาพ อีกทั้งเพื่อหลีกเลี่ยงการเชื่อมโยงรัฐประเทศในอดีตกับรัฐประเทศในปัจจุบัน เน้นให้เห็นความคล้ายคลึงกันของผู้คนต่างดินแดน เพื่อเสริมสร้างความเคารพซึ่งกันและกันรายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนราชินีบูรณะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมรายวิชาเพิ่มเติมรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน และเป็นหนึ่งในรายวิชาของหลักสูตรอัตลักษณ์สถานศึกษา โรงเรียนราชินีบูรณะ มีรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน ของโรงเรียนราชินีบูรณะ มีรายละเอียดของคำอธิบายรายวิชาดังนี้ ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติ

ความเป็นมาของการก่อตั้งสมาคมอาเซียน (ASEAN) การพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) โครงสร้างการบริหารงานบริบทความหลากหลายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้านสภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเชื่อมโยงกันระหว่างโลก อาเซียน กับท้องถิ่นปัญหาด้านการเมืองความมั่นคง ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม วัฒนธรรม ปัญหาสิทธิมนุษยชน ปัญหาสิ่งแวดล้อม แนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างสันติ การส่งเสริมความเสมอภาค ความยุติธรรม แนวทางความร่วมมือกันทำงานเพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง การสร้างแนวทางการอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร การแบ่งปัน การอนุรักษ์บริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการทำงานกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ การประยุกต์ใช้ความรู้ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร การรู้จักควบคุมตนเอง และพัฒนาตนเองโดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ทักษะชีวิตในการทำงานร่วมกัน ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดความตระหนักในความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ใช้แนวทางสันติวิธี สันติธรรม ความเสมอภาค ความยุติธรรม ยอมรับเคารพในความแตกต่าง เห็นคุณค่าของอัตลักษณ์ในความหลากหลาย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความเป็นผู้นำเห็นปัญหาสังคมลงมือปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (โรงเรียนราชินีบูรณะ, 2562: 89-90) สภากาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ในส่วนของเป้าหมายของหลักสูตร กรอบเนื้อหา ผลการเรียนรู้ และแนวทางการจัดการเรียนรู้มาใช้ในรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน ในปีการศึกษา 2562 พบว่า ผลการเรียนรู้ทางการเรียนในรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียนยังมีนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ ร้อยละ 70 (โรงเรียนราชินีบูรณะ, 2554: 409) อีกทั้ง ผู้วิจัย ได้ทำการประเมินผลรายวิชา สตรีในวิถีอาเซียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2562 พบว่า ในวัตถุประสงค์ในด้านทักษะพิสัย และเจตคติทางสังคมพหุวัฒนธรรมมีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์สถานศึกษา และสภาพสังคมในปัจจุบัน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้สำรวจหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน จากหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชินีบูรณะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และตัวอย่างหลักสูตรจากสถานศึกษาต่างๆ พบว่า หลักสูตรโดยทั่วไปยังไม่สอดคล้องกับหลักสูตรสตรีในวิถีอาเซียน รวมทั้งการเรียน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอาเซียนศึกษา และสตรีนิยมพบว่า ยังไม่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรดังกล่าว

หลักการของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

1. เป็นหลักสูตรอัตลักษณ์สถานศึกษา เพื่อศึกษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแนวคิดสตรีนิยม มีผลการเรียนรู้เป็นเป้าหมายเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และเจตคติที่ดีในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม บนพื้นฐานของความเป็นพลเมือง
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นกระบวนการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรม การจัดการศึกษาที่ส่งเสริมบทบาท สถานภาพ สิทธิ เสรีภาพ และความยุติธรรมต่อสตรีเพศ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนทุกคนต้องได้เรียนรู้สูงสุดตามศักยภาพ เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคล และสังคมที่มีความหลากหลาย
4. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำงานอยู่ร่วมกันได้อย่างสมดุล
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาวัยรุ่นนำไปสู่การร่วมมือ การประสานงาน การมีความอดกลั้น การขึ้นชมระหว่างกันของคนต่างวัฒนธรรม ของประชาคมอาเซียน และประชากรทั่วโลก
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการเปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุดในสถานศึกษา

จุดประสงค์ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร ดังนี้

1. การพัฒนาความรู้ด้านพหุวัฒนธรรม และสตรีนิยม ความเข้าใจผู้คนและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรอบตัว สร้างความเข้าใจโลก และความสัมพันธ์กับผู้อื่น
2. การส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การสร้างความเข้าใจในตัวตน สร้างมโนทัศน์ในทิศทางบวก และสร้างความภูมิใจในลักษณะเฉพาะของตนเอง มีการเปิดรับ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเคารพวัฒนธรรม การเข้าสังคมที่มีลักษณะความหลากหลายทางวัฒนธรรม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มุมมอง มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนการทำงานร่วมกัน
3. การเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม มีทัศนคติ และค่านิยมที่ให้ความเคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

แนวทางการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

1. การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีแนวทางดังนี้

1.1 การใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน สำหรับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทาง วัฒนธรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ โดยการนำข้อมูลสารสนเทศจากกลุ่มวัฒนธรรมของนักเรียนที่อยู่ใน ห้องเรียนในโรงเรียน หรือในชุมชน ร่วมกับการใช้สื่อ เทคโนโลยี การคำนึงถึงที่ตั้ง ภูมิหลัง และ ประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน มายกตัวอย่าง และอภิปรายร่วมกัน บนพื้นฐานของการใช้ สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเท่าทัน

1.2 การเรียนรู้เกี่ยวกับพลวัตทางวัฒนธรรม กล่าวคือ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสังคม องค์ประกอบทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ความสามารถพิเศษ หรือความถนัดของบุคคล ชนชั้นทางสังคมของบุคคลหรือกลุ่ม บุคคล และมีอิทธิพลต่อการก่อเกิดความรู้ต่างๆ ผู้เรียนต้องมีเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม วัฒนธรรมในสังคม การปรับเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา การจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพและ ความยุติธรรม

1.3 กิจกรรมการเรียนรู้ ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มี ลักษณะเป็น Active Learning ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทาง ปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถ เชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการ เรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดย กระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับ จากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

2. กิจกรรมการเรียนรู้

การกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีดังนี้

2.1 การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยคิด : การจัดการเรียนรู้โดยมีเพื่อนที่มีความ แตกต่างมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้

2.2 การจัดการเรียนรู้แบบระดมสมอง : การจัดการเรียนรู้โดยนักเรียนอภิปราย และหาคำตอบของปัญหาเอง ทั้งนี้ไม่มีการตัดสินคำตอบว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร

2.3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม : การจัดการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจเลือกประเด็นการศึกษาที่ต้องการเรียนรู้

2.4 การจัดการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ : การจัดการเรียนรู้โดยการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พร้อมทั้งมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

2.5 การจัดการเรียนรู้แบบทำงานกลุ่มย่อย : การจัดการเรียนรู้โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3-5 คน มีการฝึกทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม ความรับผิดชอบทำงานกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.6 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : การจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประมาณ 2-5 คน ซึ่งสมาชิกในกลุ่ม มีความแตกต่างกันทางด้านความสามารถทางการเรียน ประสบการณ์ ความเชื่อ

2.7 การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน : การจัดการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ คิดวิจารณ์ญาณ การสืบค้นและรวบรวมข้อมูล กระบวนการกลุ่ม การบันทึก และการอภิปราย

2.8 การจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน : การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้หรือข้อค้นพบใหม่ ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.9 การจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน : การจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการได้ปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริงของชุมชน

2.10 การจัดการเรียนรู้แบบเน้นกระบวนการทำงานของกลุ่ม : การจัดการเรียนรู้โดยการใช้กระบวนการทำงานตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน และทำงานร่วมกัน สมาชิกทำงานของตนอย่างเหมาะสม เพื่อนำกลุ่มไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.11 การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์ : กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่กำหนด สถานการณ์หรือ ประเด็นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน และระหว่างเพื่อนนักเรียนกับครู โดยให้การยอมรับในทุกความคิดเห็น ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของกระบวนการประชาธิปไตย

2.12 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน : การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง ที่มีความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาไปในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัว นักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ

ทำงานเป็นกลุ่ม ที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงการและให้ผลการจัด กิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม

แนวทางการวัดและประเมินผลของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

1. การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ (ประเมินเฉพาะตอนปลายภาคเท่านั้น)
2. การประเมินการนำเสนอแนวคิดในการปฏิบัติของสตรียุคใหม่ เพื่อการอยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียน
3. การประเมินการสืบค้น นำเสนอความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเสนอแนวทางการทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของความหลากหลายฐานะพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลโลก
4. การประเมินการโต้แย้ง
5. การประเมินกิจกรรมส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรมต่อสตรีเพศ โดยการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย
6. การประเมินโครงการ
7. การประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
8. การประเมินเจตคติ

คำอธิบายรายวิชาของรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

สตรีในวิถีอาเซียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 20 ชั่วโมง

จำนวน 0.5

หน่วยกิต

ศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การร่วมรกรากทางวัฒนธรรมจากความเชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนานเทพีแห่งข้าว อุตลักษณ์ และความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประวัติผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับผู้นำสตรีในโลก ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับสตรีอาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน อาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของสตรีเพศอย่างยั่งยืน

โดยใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน สำหรับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ การจัดการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางพหุวัฒนธรรมศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม ผ่านกระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

เพื่อให้เกิดวินัย ความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะ ค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองไทย พลโลกที่ดี มีจิตสาธารณะ สร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม มีเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม รู้จักยอมรับ การเคารพ การเอาใจใส่ในคุณค่า การเห็นคุณค่าในความคิดเห็น และค่านิยมที่แตกต่างกัน โดยสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมอย่างมีความสุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญา มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ผลการเรียนรู้ของรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

1. วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 2. วิเคราะห์พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 3. วิเคราะห์การร่วมรกรากทางวัฒนธรรมจากความเชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศผ่านตำนานเทพีแห่งข้าว
 4. วิเคราะห์อัตลักษณ์ และความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 5. วิเคราะห์สถานภาพ และบทบาทของสตรีในท้องถิ่นนครปฐม
 6. วิเคราะห์ปรากฏการณ์กับบทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 7. วิเคราะห์ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 8. อธิบายหลักการของสิทธิมนุษยชนสากลเกี่ยวกับสตรี
 9. นำเสนอแนวทางลดการเหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 10. วิเคราะห์อาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน
 11. นำเสนอการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของสตรีเพศอย่างยั่งยืน
 12. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
 13. เจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม
- รวมผลการเรียนรู้ 13 ผลการเรียนรู้**

โครงสร้างรายวิชาของรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน
โครงสร้างรายวิชาสตรีในวิถีอาเซียน **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ**
วัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 **เวลา 20 ชั่วโมง** **จำนวน 0.5 หน่วยกิต**

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	อัตราส่วนคะแนน 80/20			
					ระหว่างภาค	กลางภาค	ปลายภาค	รวม
1	ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน	<p>ข้อ 1 วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>ข้อ 2 วิเคราะห์พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>ข้อ 12 ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>ข้อ 13 เจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม</p>	สภาพทางภูมิสังคมย่อมส่งผลต่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตตลอดจนแนวคิด แนวปฏิบัติของผู้คนในบริเวณนั้น	4	18	-	5	23

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	อัตราส่วนคะแนน 80/20			
					ระหว่างภาค	กลางภาค	ปลายภาค	รวม
2	วัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรม การนุ่งห่ม	ข้อ 3 วิเคราะห์การร่วม รากับทางวัฒนธรรมจาก ความเชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่าน ตำนานเทพีแห่งข้าว ข้อ 4 วิเคราะห์อัต ลักษณ์ และความ หลากหลายจากเครื่อง แต่งกายของสตรีใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้มีความหลากหลายทางกลุ่ม ชาติพันธุ์ ดังนั้นย่อมส่งผลให้ วัฒนธรรมมีความแตกต่าง หลากหลาย แต่ก็มี ความ ร่วมกันสืบเนื่องจากการ แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ตลอดจนสภาพทางภูมิศาสตร์	3	13	-	3	16
3	สตรีในท้องถิ่น สตรีใน ปรากฏการณ์ ทางสังคม	ข้อ 5 วิเคราะห์ สถานภาพ และบทบาท ของสตรีในท้องถิ่น นครปฐม	การมีส่วนร่วมของสตรี และ ผู้คนในชุมชน ท้องถิ่น สังคม รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างกันที่ดีย่อมส่งผลต่อ การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน	2	18	-	4	22
สอบกลางภาค								

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	อัตราส่วนคะแนน 80/20			
					ระหว่างภาค	กลางภาค	ปลายภาค	รวม
	สตรีในท้องถิ่น สตรีใน ปรากฏการณ์ ทางสังคม (ต่อ)	ข้อ 6 วิเคราะห์ ปรากฏการณ์กับบทบาท ของผู้นำสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ ข้อ 12 ทักษะการอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุ วัฒนธรรม ข้อ 13 เจตคติที่ดีใน ความเป็นพลเมืองทาง วัฒนธรรม						
4	สิทธิสตรี สิทธิ ของมนุษย์	ข้อ 7 วิเคราะห์ปัญหา การละเมิดสิทธิสตรีใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้อ 8 หลักการของสิทธิ มนุษยชนสากลเกี่ยวกับ สตรี ข้อ 9 นำเสนอแนวทาง แนวทางลดการเหยียด สตรีเพศ และการ ส่งเสริมสิทธิสตรีใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้อ 12 ทักษะการอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุ วัฒนธรรม ข้อ 13 เจตคติที่ดีใน ความเป็นพลเมืองทาง วัฒนธรรม	การเคารพในความเป็นมนุษย์ การให้เกียรติกันระหว่าง เพศ ย่อมส่งผลทางสร้างสรรค์ ในการอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างสันติ	4	18	-	4	22

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	อัตราส่วนคะแนน 80/20			
					ระหว่างภาค	กลางภาค	ปลายภาค	รวม
5	โครงการเพื่อการทำงานร่วมกัน	<p>ข้อ 10 วิเคราะห์อาชีพและความเป็นอยู่ของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน</p> <p>ข้อ 11 นำเสนอการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของสตรีเพศอย่างยั่งยืน</p> <p>ข้อ 12 ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>ข้อ 13 เจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม</p>	<p>การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานอย่างเท่าเทียมทางเพศ</p> <p>ยอมรับผลต่อการพัฒนาสังคมร่วมกันอย่างยั่งยืน</p>	3	13	-	4	17
สอบปลายภาค								
รวม				18	50	-	20	100

เค้าโครงการจัดการเรียนรู้

สัปดาห์ ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่องที่เกิดกิจกรรมการเรียนรู้	การจัดการ เรียนรู้	การประเมิน
1	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ ของผู้คน	สภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	การจัดการ เรียนรู้แบบ 7E	การประเมิน การนำเสนอ แนวคิดในการ ปฏิบัติของสตรี ยุคใหม่ เพื่อ การอยู่ร่วมกัน ในประชาคม อาเซียน
2		อาชีพของผู้คนเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้		
3		การดำรงชีวิตของผู้คนเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้		
4		พัฒนาการของเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้		
5	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมข้าว และวัฒนธรรมการ นุ่งห่ม	ตำนานเทพีแห่งข้าว กับความเชื่อ	การจัดการ เรียนรู้แบบมี ส่วนร่วม	การสืบค้น นำเสนอความ หลากหลายทาง วัฒนธรรม และ เสนอแนว ทางการอยู่ ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม บนพื้นฐาน พลเมืองไทย พลเมือง อาเซียน และ พลโลก
6		ตำนานเทพีแห่งข้าว ความเชื่อ กับ ค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ		
7		ความหลากหลายจากเครื่องแต่งกาย ของผู้หญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
8	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีใน ปรากฏการณ์ทาง สังคม	บทบาทสตรีในมิติการเมืองการ ปกครอง	การจัดการ เรียนรู้แบบ ปรากฏการณ์ เป็นฐาน	การประเมิน การโต้ว่าที่
9		บทบาทสตรีในมิติวัฒนธรรมกลุ่มชาติ พันธุ์		
สอบกลางภาค				

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	เรื่องที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้	การจัดการ เรียนรู้	การประเมิน
10	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สตรีในท้องถิ่น สตรีใน ปรากฏการณ์ทาง สังคม (ต่อ)	บทบาทสตรีในมิติเศรษฐกิจ		
11		โต้วาที “สตรีควรมีบทบาทในพื้นที่ สาธารณะหรือไม่?”		
12	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิสตรี สิทธิ ของมนุษย์	ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	การจัดการ เรียนรู้แบบ	การประเมิน กิจกรรม
13		หลักการของสิทธิมนุษยชนสากล เกี่ยวกับสตรี	ปัญหาเป็นฐาน	ส่งเสริมความ เสมอภาค และ
14		แนวทางลดการเหยียดสตรีเพศ และ การส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้		ความยุติธรรม ต่อสตรีเพศ โดยการใช้สื่อ
15		นำเสนอแนวทางลดการเหยียดสตรี เพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้		โซเชียลมีเดีย
16	หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 โครงการ เพื่อ การทำงานร่วมกัน	อาชีพ และความเป็นอยู่ของสตรีใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน	การจัดการ เรียนรู้แบบ	การประเมิน โครงการ
17		การส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของ สตรีเพศ	โครงการเป็น ฐาน	
18		นำเสนอโครงการ		
สอบปลายภาค				

แผนการจัดการเรียนรู้
รหัสวิชา รายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

จัดทำโดย
นางสาวสุทธาสินี ทองจันทร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนราชินีบูรณะ

ที่

วันที่ 1 มิถุนายน 2564

เรื่อง ขออนุมัติใช้แผนการจัดการเรียนรู้

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชินีบูรณะ

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวสุทธาสินี ทองจันทร์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และได้รับมอบหมายให้ทำการจัดการเรียนรู้รหัสวิชา/รายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 นั้น

ในการนี้ข้าพเจ้าได้จัดเตรียมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรมาตรฐานสากล โรงเรียนราชินีบูรณะ พุทธศักราช 2561 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการวิเคราะห์หลักสูตร ความต้องการของท้องถิ่น และวิเคราะห์ผู้เรียน จึงได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จึงขออนุญาตดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่แนบมานี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ

(นางสาวสุทธาสินี ทองจันทร์)

ตำแหน่ง ครู

บันทึกการส่งแผนการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ

แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้
มีความหลากหลาย สามารถนำไปใช้สอนได้

ลงชื่อ

(นายปพนวิช ทัพธวัช)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

..... / มิ.ย. / ๕๙

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ

สามารถนำไปใช้สอนได้

ลงชื่อ

(นางสาวนัยนัพร แก้วจิราสิน)

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ

..... / /

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ

นำไปใช้สอนได้

ว่าที่ร้อยตรี

(มนต์เมืองใต้ รอดอยู่)

ผู้อำนวยการโรงเรียนราชินีบูรณะ

..... / /

คำนำ

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานสากลโรงเรียนราชินีบูรณะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาผู้เรียนนักเรียนให้มีศักยภาพ ตามผลการเรียนรู้ ตามแนวทางการออกแบบการเรียนรู้ คือ การออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) เป็นการออกแบบที่ยึดเป้าหมายแบบย้อนกลับโดยเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายปลายทางที่เป็นคุณภาพผู้เรียนที่คาดหวังเป็นจุดเริ่มต้นแล้วจึงคิดออกแบบองค์ประกอบอื่น เพื่อนำไปสู่ปลายทาง และทุกขั้นตอนของกระบวนการออกแบบต้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเป็นเหตุเป็นผล

แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ข้าพเจ้าจัดทำขึ้น ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์หลักสูตรผลการเรียนรู้ วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนจัดทำคำอธิบายรายวิชา ออกแบบโครงสร้างรายวิชา เพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองต่อความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีวิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ในด้านความรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

(นางสาวสุทธาสินี ทองจันทร์)

ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนราชินีบูรณะ

ตารางการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้
รายวิชา ส32210 สตรีในวิถีอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน จำนวน 4 ชั่วโมง

ที่	หน่วย การเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	วิเคราะห์ ผลการเรียนรู้	ความ สอดคล้อง กับผู้เรียน/ บริบทของ สถานศึกษา/ ท้องถิ่น	สาระ การเรียนรู้	ภาระงาน/ ชิ้นงานรวบ ยอด	การวัดและ การประเมินผล	การเรียนรู้/ กิจกรรม	สื่อ/แหล่งการ เรียนรู้
1	ภูมิศาสตร์ SEA กับ ความ เป็นอยู่ ของผู้คน	ข้อ 1 วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผล ต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของ ผู้คนใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้อ 2 วิเคราะห์พัฒนาการให้ คุณค่า ต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ประวัติศาสตร์ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ผู้เรียนรู้อะไร 1. สภาพทาง ภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ทางธรรมชาติ ที่ส่งผล ต่ออาชีพ และการ ดำรงชีวิตของผู้คนใน เอเชียตะวันออกเฉียง ใต้	ทักษะการอยู่ร่วมกัน ในสังคมพหุ- วัฒนธรรม	1. สภาพทาง ภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทาง ธรรมชาติ ที่ส่งผล ต่อ อาชีพ และการดำรง ชีวิตของผู้คนใน เอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	การนำเสนอ แนวคิดในการ ปฏิบัติของสตรี ยุคใหม่ เพื่อ การอยู่รวม กัน ประชาคม อาเซียน	การประเมินการ นำเสนอแนวคิดใน การปฏิบัติของสตรียุค ใหม่ เพื่อการอยู่ ร่วมกัน ในประชาคม อาเซียน	การจัดการ เรียนรู้แบบ 7E	1. ภาพแผนที่ ของ เอเชีย ตะวันออกเฉียง ใต้ 2. ภาพสตรี เมียนมาร์ทำ การประมง 3. ภาพ เกษตรกรรม ชาวบาหลี

ที่	หน่วย การเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	วิเคราะห์ ผลการเรียนรู้	ความ สอดคล้อง กับผู้เรียน/ บริบทของ สถานศึกษา/ ท้องถิ่น	สาระ การเรียนรู้	ภาระงาน/ ชิ้นงานรวม ยอด	การวัดและ การประเมินผล	การเรียนรู้/ กิจกรรม	สื่อ/ แหล่งการ เรียนรู้
		<p>ข้อ 12 ทักษะการอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุ วัฒนธรรม</p> <p>ข้อ 13 เจตคติที่ดีใน ความเป็นพลเมืองทาง วัฒนธรรม</p>	<p>วิเคราะห์ ผลการเรียนรู้</p> <p>2. พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรี เพศในสังคมของเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ ประวัติศาสตร์เอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ 3. ทักษะการอยู่ร่วมกันใน สังคมพหุวัฒนธรรม 4. เจตคติที่ดีในความเป็น พลเมืองทางวัฒนธรรม ผู้เรียนทำอะไร</p> <p>1. วิเคราะห์ 2. อยู่ร่วมกันในสังคมพหุ วัฒนธรรม 3. เป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม</p>	<p>สอดคล้อง กับผู้เรียน/ บริบทของ สถานศึกษา/ ท้องถิ่น</p> <p>2. พัฒนาการให้ คุณค่าต่อสตรีเพศใน สังคมของเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้</p>	<p>สาระ การเรียนรู้</p> <p>2. ประวัติศาสตร์ เอเชียตะวันออกเฉียง ใต้</p>				<p>4. ภาพสตรี ชาวไทใหญ่ทอ ผ้า</p> <p>5. ภาพแผนที่ กายภาพของ เอเชีย ตะวันออกเฉียง ใต้</p> <p>6. ใบความรู้ที่ 1.1 เรื่อง สภาพ ภูมิศาสตร์ของ เอเชีย ตะวันออกเฉียง ใต้</p>

ที่	หน่วย การเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	วิเคราะห์ ผลการเรียนรู้	ความ สอดคล้อง กับผู้เรียน/ บริบทของ สถานศึกษา/ ท้องถิ่น	สาระ การเรียนรู้	ภาระงาน/ ชิ้นงานรวม ยอด	การวัดและ การประเมินผล	การเรียนรู้/ กิจกรรม	สื่อ/ แหล่งการ เรียนรู้
									7. ใบความรู้ที่ 1.2 เรื่อง สภาพ เศรษฐกิจ 8. ใบความรู้ที่ 1.3 เรื่อง ประวัติศาสตร์ ของเอเชีย ตะวันออก เฉียงใต้ 9. ใบความรู้ที่ 1.4 การให้คุณค่า สตรีเพศใน SEA

หน่วยการเรียนรู้
ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีสื่ออาเซียน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ภูมิศาสตร์ SEA กับความเป็นอยู่ของผู้คน
 รหัส-ชื่อรายวิชา สตรีในวิถีอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เวลา 4 ชั่วโมง ครูผู้สอน นางสาวสุทธาสินี ทองจันทร์

1. ผลการเรียนรู้

1. วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. วิเคราะห์พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
3. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
4. เจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
2. วิเคราะห์พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
3. มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
4. มีเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

3. สาระสำคัญ

สภาพทางภูมิสังคมย่อมส่งผลต่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต ตลอดจนแนวคิด แนวปฏิบัติของผู้คนในบริเวณนั้น

4. สาระการเรียนรู้

1. สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. อาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
3. พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มุ่งมั่นในการทำงาน
2. มีเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้)

การนำเสนอแนวคิดในการปฏิบัติของสตรียุคใหม่ เพื่อการอยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียน

8. การประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์ประเมิน
ความรู้ 1. สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ของ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2. อาชีพ และการดำรงชีวิตของ ผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3. พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรี เพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	-การประเมินจากการเรียนรู้ -การถาม -ตอบ ภาระงาน / ชิ้นงาน “ การ นำเสนอแนวคิดในการปฏิบัติ ของสตรียุคใหม่ เพื่อการอยู่ ร่วมกันในประชาคมอาเซียน”	- คำถาม - แบบประเมินการนำเสนอ แนวคิดในการปฏิบัติของสตรียุค ใหม่ เพื่อการอยู่ร่วมกันใน ประชาคมอาเซียน	ผ่านระดับดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ /การคิด 1. การสื่อสาร 2. การใช้ทักษะชีวิต 4. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม	-การทำงานกลุ่ม -การสังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการทำงานกลุ่ม -แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม	ผ่านระดับดีขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 1. มุ่งมั่นในการทำงาน 2. มีเจตคติที่ดีในความเป็น พลเมืองทางวัฒนธรรม	-การทำงานกลุ่ม -การสังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการทำงานกลุ่ม -แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม	ผ่านระดับดีขึ้นไป

แบบประเมินการนำเสนอแนวคิดในการปฏิบัติของสตรียุคใหม่ เพื่อการอยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียน

ประเด็น	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
เนื้อหาสาระ 1.เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ 2.เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 3.เนื้อหาถูกต้อง 4.มีการอ้างอิง 5.เนื้อหาเข้าใจง่าย	มีครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 3 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 2 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 1 ประเด็น
การนำเสนอ 1.อธิบายเป็นลำดับขั้นตอน 2.มีการใช้เหตุ – ผล 3.น่าสนใจ 4.มีการเชื่อมโยงความรู้ 5.สื่อสารชัดเจน	มีครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 3 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 2 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 1 ประเด็น
สื่อการนำเสนอ 1.เลือกสื่อได้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ 2.สื่อสนับสนุนการนำเสนอให้ง่ายขึ้น 3.ใช้สื่อตั้งแต่ 2 ประเภทขึ้นไป 4.สื่อมีความน่าสนใจ 5.สื่อส่งเสริมประสบการณ์ในการเรียนรู้	มีครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 3 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 2 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 1 ประเด็น
กระบวนการทำงาน 1.สมาชิกมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน 2.สมาชิกมีหน้าที่รับผิดชอบ 3.สมาชิกปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4.สมาชิกยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน 5.สมาชิกเข้าใจการทำงานของตนเอง และคนอื่น	มีครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 3 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 2 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 1 ประเด็น

แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

ประเด็น	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
การสื่อสาร 1. มีการสื่อสารที่ดีต่อผู้อื่น 2. มีการโน้มน้าวผู้อื่นโดยไม่บังคับ 3. สามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามได้ 4. มีทักษะในการพูดที่ดี 5. มีทักษะในการฟังที่ดี	มีครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 1. มีศักยภาพภายในกลุ่ม 2. มีเป้าหมายภายในกลุ่ม 3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน 4. มีการช่วยเหลือกัน 5. มีการร่วมมือร่วมใจกันทำงาน	มีครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น
การจัดการกับความขัดแย้ง 1. มีความยืดหยุ่นต่อกัน 2. รู้จักให้อภัย 3. มีการจัดการความขัดแย้งที่ส่งผลดีต่อส่วนรวม 4. มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี 5. มีการรับฟังความคิดเห็นต่อกัน	มีครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น

แบบประเมินเจตคติที่ดีในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

ประเด็น	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
การเข้าใจ และยอมรับ 1. การรู้จักความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2. ความเต็มใจในการรับรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม 3. การฟังผู้อื่นด้วยความตั้งใจ 4. การยอมรับเพื่อนที่มาจากวัฒนธรรมแตกต่าง 5. การคัดเลือกความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ควรเอาใจใส่	มีครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น
การเคารพ 1. การเกิดความสนใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2. ความเต็มใจร่วมมือกับบุคคลอื่น 3. การยินยอมที่จะทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น 4. ความพึงพอใจที่จะทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น 5. ความสนุกสนานเพลิดเพลินในการทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น	มีครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น

ประเด็น	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
การเอาใจใส่ในคุณค่า 1. การยอมรับคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย 2. การกระทำที่ทำให้ผู้อื่นมีความรู้สึกดี 3. ความต้องการคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย 4. ความเชื่อมั่นในคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย 5. การยึดมั่นในคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย	มีครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น
การเห็นคุณค่า 1. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความคิดเห็น และค่านิยมที่แตกต่างกัน 2. การสร้างความคิดเห็น และค่านิยมของกลุ่ม 3. การมองเห็นความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีความหลากหลายทางคุณค่า และค่านิยม 4. การจัดระบบคุณค่า และค่านิยมร่วมกัน 5. การเกิดสมดุลในความรู้สึกเกี่ยวกับความหลากหลายในคุณค่า และค่านิยม	มีครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น

ประเด็น	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ 1. การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความแตกต่างอย่างมีความสุข 2. การปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเคารพ 3. การแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธีเมื่อเกิดความขัดแย้ง 4. การมีแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ 5. การมีหลักการปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	มีครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น

กำหนดค่าระดับของข้อคำถามในการประเมินคุณภาพ ดังนี้

มากที่สุด	ให้ค่าระดับเท่ากับ	5
มาก	ให้ค่าระดับเท่ากับ	4
พอใช้	ให้ค่าระดับเท่ากับ	3
น้อย	ให้ค่าระดับเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้ค่าระดับเท่ากับ	1

ในการแปลความหมายของการประเมินคุณภาพ ใช้คะแนนเฉลี่ย ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบกับเกณฑ์ของ Best จากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยให้ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง หลักสูตรมีระดับคุณภาพมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง หลักสูตรมีระดับคุณภาพมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง หลักสูตรมีระดับคุณภาพพอใช้
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง หลักสูตรมีระดับคุณภาพน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง หลักสูตรมีระดับคุณภาพน้อยที่สุด

9. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอน/เทคนิค)

การจัดการเรียนรู้ตามแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม (Elicitation Phase)

1. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้ “นักเรียนมีองค์ความรู้เดิมเกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ตลอดจนอาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อะไรบ้าง”

ขั้นที่ 2 ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement Phase)

2. นักเรียนดูภาพแผนที่กายภาพของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาพสาวเมียนมาร์พายเรือในทะเลสาบ อินเล ภาพเกษตรกรสตรีชาวบาห์ลี ภาพสตรีชาวไทใหญ่ทอผ้า นักเรียนตอบคำถามดังนี้

2.1 “เมื่อพิจารณาภาพทั้ง 4 ภาพ นักเรียนสันนิษฐานเกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ สอดคล้องกับอาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างไร”

2.2 “นักเรียนสนใจศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ อาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประเด็นใดเป็นพิเศษ นอกเหนือจากนี้ นักเรียนสามารถกำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษาได้ด้วยตนเอง”

3. นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย จำนวน 11 กลุ่ม พร้อมทั้งศึกษาใบความรู้ที่ 1.1 เรื่องสภาพภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, Google Earth, Google Map, แผนที่ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, รูปถ่ายทางอากาศ, ภาพจากดาวเทียม

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์ เช่น แม่น้ำของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สายหลักที่สำคัญ มีแม่น้ำน้ำอะไรบ้าง, ภูมิประเทศของแม่น้ำของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นอย่างไร, ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เด่นของแม่น้ำของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คืออะไร ฯลฯ เป็นต้น

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันรวบรวมข้อมูล จัดการข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปเพื่อตอบคำถามและอภิปรายกลุ่มย่อยตามลำดับ

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 3 ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration Phase)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับอาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดแนวทางในการศึกษา เพื่อหาข้อสนับสนุน ตลอดจนพิสูจน์สมมติฐานของกลุ่มตน

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเก็บรวบรวมข้อมูล สารสนเทศ เช่น การศึกษา ใบความรู้ที่ 1.1 เรื่องสภาพภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การศึกษาตารางแสดงลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นการศึกษาหาข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลอย่างเพียงพอ

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปเพื่อพิสูจน์สมมติฐานสมมติฐานและอภิปรายกลุ่มย่อย

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นที่ 4 ขั้นอธิบาย (Explanation Phase)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูล สารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์ แปรผล สรุปผล และนำเสนอผลที่ได้ในลักษณะอินโฟกราฟิก กลุ่มละ 2-3 นาที เพื่อสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ หรือโต้แย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เกี่ยวกับอาเซียน และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้ ประเด็นในการประเมินอินโฟกราฟิก ประกอบด้วย

- 1) ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ
 - 2) ความครบถ้วนตามประเด็น
 - 2.1) ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับอาเซียน และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - 2.2) แนวทางในการศึกษา
 - 2.3) ข้อสนับสนุนสมมติฐาน
 - 2.4) ข้อสรุป
 - 3) ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบอินโฟกราฟิก
 - 4) การนำเสนอ
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายองค์ความรู้ที่ได้รับจากการรับฟังการนำเสนอ

ชั่วโมงที่ 4

ขั้นที่ 5 ขั้นขยายความคิด (Expansion Phase/Elaboration Phase)

1. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 1.2 เรื่องประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสังเคราะห์ความคิดรวบยอดของหน่วยการเรียนรู้
3. นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เดิม แนวคิดที่ได้ค้นคว้าเพิ่มเติม และข้อสรุปที่ได้จากการสังเคราะห์ความคิดรวบยอดของหน่วยการเรียนรู้ เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ของประชาคมการเมืองและความ

มันคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community Blueprint) ประการที่ 1 คือ การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน ครอบคลุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะร่วมกันทำเพื่อสร้างความเข้าใจในระบบสังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ที่แตกต่างของประเทศสมาชิก

ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผล (Evaluation Phase)

1. นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง ดังนี้ มีความรู้อะไรบ้าง อย่างไร และมากน้อยเพียงใด
2. นักเรียนร่วมกันประเมินการเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่ม โดยการอภิปรายกลุ่มย่อย
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปประเด็นการประเมินตนเอง และสมาชิก โดยใช้รูปแบบใดก็ได้ ตามความถนัด และความเหมาะสมด้านเนื้อหา

ขั้นที่ 7 ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Extension Phase)

1. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ใบความรู้ที่ 1.3 การให้คุณค่าสตรีเพศใน SEA
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการให้คุณค่าสตรีเพศใน SEA ที่ได้เรียนรู้มาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยการสะท้อนคิด (Reflection) เพื่อเชื่อมโยงความคิดเกี่ยวกับสภาพทางภูมิสังคมที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต ตลอดจนแนวคิด แนวปฏิบัติของผู้คนในบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับแนวทางการให้คุณค่าต่อสตรีเพศ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มยกตัวอย่างเหตุการณ์ในสังคม หรือข่าวขึ้นมา 1 ประเด็น แล้วนำแนวคิดที่ได้จากการอภิปรายมาร่วมกันมาแก้ปัญหา เสนอแนวทางในการป้องกันปัญหาสังคม และเสนอแนวทางในการส่งเสริมการให้คุณค่าต่อสตรีเพศ
3. ครูชี้แจงแนวทางการทำโครงการการทำงานของสตรี เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นภาระงานรวบยอดของหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

10. สื่อ/สารสนเทศ/เทคโนโลยี

1. ภาพแผนที่ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. ภาพสตรีเมียนมาร์ทำการประมง
3. ภาพเกษตรกรสตรีชาวบาห์ลี
4. ภาพสตรีชาวไทใหญ่ทอผ้า
5. ภาพแผนที่กายภาพของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
6. ใบความรู้ที่ 1.1 เรื่องสภาพภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
7. ใบความรู้ที่ 1.3 เรื่องประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
8. ใบความรู้ที่ 1.4 การให้คุณค่าสตรีเพศใน SEA

11. แหล่งเรียนรู้ (ออนไลน์)

1. <http://www.asean.org/>
2. <http://www.mfa.go.th/asean/th/home>
3. <http://www.thai-aec.com/>
4. <http://aseanwatch.org/>
5. <https://ngthai.com/environment/3317/tonle-sap/>
6. <https://www.thepassport.travel/world/southeast-asia/asean-river>
7. http://www.mkh.in.th/index.php?option=com_content&view=article&id=74&Itemid=180&lang=th

74&Itemid=180&lang=th

12. กิจกรรมเสนอแนะ

-

13. บันทึกผลหลังการสอน

13.1 สรุปผลการเรียนการสอน นักเรียนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้

13.1.1 นักเรียนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 100

13.1.2 นักเรียนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ วิเคราะห์พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

13.1.3 นักเรียนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 100

13.1.4 นักเรียนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 100

13.2 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับความ เป็นอยู่ของผู้คน

13.3 นักเรียนมีความรู้เกิดทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และกระบวนการคิด วิเคราะห์

13.4 นักเรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R,7C) ดังนี้

13.4.1 นักเรียนเกิดทักษะ Critical Thinking and Problem Solving : ทักษะด้านการ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา

13.4.2 นักเรียนเกิดทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)

13.4.3 นักเรียนเกิดทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding)

13.4.4 นักเรียนเกิดทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)

13.4.5 นักเรียนเกิดทักษะด้านการสื่อสาร (ทักษะ Communications, Information, and Media Literacy)

13.5 ผลงานสร้างสรรค์ของนักเรียน

รูปภาพผลงานนักเรียน

14. ปัญหา/อุปสรรค/แนวทางแก้ไข การจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ทำให้ต้องมีการปรับการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์

15. ข้อเสนอแนะ –

สัดส่วนแบบทดสอบรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิชาอาเซียน จำนวน 1 ฉบับ โดยเป็น แบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ผลการเรียนรู้	ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้						
	จำ	เข้าใจ	ประยุกต์ใช้	วิเคราะห์	ประเมินค่า	สร้างสรรค์	รวม
ข้อ 1 วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลกระทบต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของคนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้				2			2
ข้อ 2 วิเคราะห์พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		1		2			3
ข้อ 3 วิเคราะห์การร่วมรกรากทางวัฒนธรรมจากความเชื่อ และค่านิยมเกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนานเทพีแห่งข้าว		1		2			3
ข้อ 4 วิเคราะห์อัตลักษณ์ และความหลากหลายจากเครื่องแต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้				2	1		3
ข้อ 5 วิเคราะห์สถานภาพ และบทบาทของสตรีในท้องถิ่นนครปฐม				2			2
ข้อ 6 วิเคราะห์ปรากฏการณ์กับบทบาทของผู้นำสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		1		2			3
ข้อ 7 วิเคราะห์ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้			1	2			3

ผลการเรียนรู้	ระดับพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้						
	จำ	เข้าใจ	ประยุกต์ ใช้	วิเคราะห์	ประเมิน ค่า	สร้างสรรค์	รวม
ข้อ 8 วิเคราะห์ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	1	1	1				3
ข้อ 9 นำเสนอแนวทางแนวทางการเหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		1	1			1	3
ข้อ 10 วิเคราะห์อาชีพ และความ เป็นอยู่ของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน			1	2			3
ข้อ 11 นำเสนอการส่งเสริมสนับสนุน การทำงานของสตรีเพศอย่างยั่งยืน					1	1	2
รวม	1	5	4	16	2	2	30

แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง พหุวัฒนธรรม จำนวน 30 ข้อ ข้อละ 4 ตัวเลือก

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความหลากหลายทางชีวภาพ เพราะเหตุใด (วิเคราะห์)
 - เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ในเขตร้อนชื้น ที่มีปัจจัยเอื้อต่อการขึ้น และเจริญเติบโตของพันธุ์พืช
 - เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับอิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย และจีนที่ส่งผลต่อวัฒนธรรม ในการเพาะปลูก
 - เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ทั้งที่เป็นภาคพื้นทวีป และภาคพื้นสมุทรที่ส่งผลต่อการขึ้น และเจริญเติบโตของพันธุ์พืช
 - เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการขึ้น และเจริญเติบโตของพันธุ์พืช
- ผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่ดั้งเดิมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพราะเหตุใด (วิเคราะห์)
 - เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีความอุดมสมบูรณ์

ข. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ในเขตร้อนชื้น ที่มีปัจจัยทำให้ทรัพยากรน้ำอุดมสมบูรณ์

ค. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับอิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย และจีนที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมในการเพาะปลูก

ง. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ทั้งที่เป็นภาคพื้นทวีป และภาคพื้นสมุทรที่ส่งผลต่อการขึ้นและเจริญเติบโตของพันธุ์พืช

3. คำกล่าวที่ว่า “มีการกล่าวขานมาเป็นเวลาช้านานว่าอุษาคเนย์เป็นดินแดนที่ผู้หญิงมีบทบาทและสถานภาพสูง ทั้งๆ ที่ทุกสังคมตั้งแต่เมียนมาร์จนจรดหมู่เกาะอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ ล้วนถูกรอบงำด้วยวัฒนธรรมและประเพณีที่มีลักษณะตรงกันข้ามที่ยกย่องเพศชายเป็นใหญ่จากจีนและอินเดีย แต่ว่าจะมีบทบาทสูงส่งหรือมีอำนาจมากกว่าผู้ชายแค่นั้นนั้น ไม่ได้ที่แน่ๆ คือ ในภาษาไทยเมื่อต้องการให้หมายถึงผู้เป็นหลักหรือประธานของกลุ่มหรือของสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว มักใช้เพศหญิงคือคำว่า แม่ นำหน้านามนั้น เช่น แม่น้ำ, แม่เหล็ก, แม่แรง ฯลฯ แม้แต่กระทั่งผู้เป็นใหญ่ในกองทหารซึ่งเป็นผู้ชายทั้งแท่งก็ยิ่งเรียกว่า แม่ทัพ ขณะที่การใช้คำว่า พ่อ นำหน้ากลุ่มหรือเป็นประธานนั้น เป็นคำที่พบในสมัยหลังๆ เช่น พ่อบ้าน, พ่อเมือง, พ่อครัว ฯลฯ”

จากข้อความดังกล่าวสามารถตีความหมายตรงตามข้อใด (เข้าใจ)

ก. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยุคก่อนประวัติศาสตร์เป็นดินแดนที่ผู้หญิงมีบทบาทและสถานภาพสูง

ข. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่เมียนมาร์จนจรดหมู่เกาะอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ยกย่องเพศชายเป็นใหญ่

ค. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับวัฒนธรรม และประเพณีที่ยกย่องเพศชายเป็นใหญ่จากอารยธรรมจีนและอินเดีย

ง. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มักใช้เพศหญิงคือคำว่า แม่ นำหน้านามนั้น เช่น แม่น้ำ, แม่เหล็ก, แม่แรง ฯลฯ แม้แต่กระทั่งผู้เป็นใหญ่ในกองทหารซึ่งเป็นผู้ชายทั้งแท่งก็ยิ่งเรียกว่า แม่ทัพ

4. พิธีสตี เป็นการบูชาญัตนเองของหญิงหม้ายในพิธีศพของสามี คำว่า สตี เป็นภาษาสันสกฤต แปลว่า ภรรยาผู้ชื้อสตัย การเป็นสตรีผู้ทรงคุณความดีนั้นต้องชื้อสตัยต่อสามีอย่างสูง จากข้อความดังกล่าวสามารถตีความการรับอารยธรรมอินเดีย ในประเทศไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพราะเหตุใด (วิเคราะห์)

ก. นัยยะ หรือสิ่งที่แฝงมากับความหมายของคำว่า สตรี

ข. การให้คุณค่าว่าสตรีที่ดี คือ สตรีที่เป็นภรรยาผู้ชื้อสตัย

ค. การสะท้อนถึงความรักที่บริสุทธิ์ใจของภรรยาที่มีต่อสามี และสามารถสละได้แม้กระทั่ง

ชีวิต

ง. การบ่งชี้ทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นสตรีที่สมบูรณ์คือ การออกครองเรือนของสตรี และทำหน้าที่เป็นภรรยาที่ดี ปรนนิบัติไม่ขาดตกบกพร่อง

5. จากหนังสือ นางนพมาศ ตำรับ ท้าวศรีจุฬาลักษณ์ กล่าวไว้ตอนหนึ่ง ดังนี้ “...ว่าด้วยเรื่องหลัก 3 เรื่อง คือ 1) ลักษณะกุลสตรีในอุดมคติ คือมีสมบัติ 3 ประการ อันได้แก่ รูปสมบัติ ปัญญาสมบัติ และทรัพย์สมบัติ รวมไปถึง ลักษณะของกุลสตรี 5 ประการ อันได้แก่ (1) วาจาสอนหวาน มีสัมมาคารวะ (2) กริยาละมุนละม่อม ไม่ดัดจริตเล่นตัว (3) ไม่อิจฉาริษยาพยาบาท (4) รู้จักบุญคุณของผู้มีเมตตา ดังคติโบราณว่า ใครรัก ให้รักตอบและ (5) ให้เอาคนดีเป็นแบบอย่าง ดังคติโบราณว่า ใครทำชอบ ให้ทำตาม 2) แนวปฏิบัติตนเพื่อความเป็นยอดแห่งพระสนม ซึ่งว่าด้วยวิธีปฏิบัติตนและการถวายเป็นชีวิตและความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ 3) คำพรรณนาโดยย่อของพระราชพิธีสิบสองเดือน ซึ่งมีเนื้อหาของพิธีกรรมคล้ายคลึงกับที่ปรากฏในกฎหมายเทียรบาลในกฎหมายตราสามดวง แต่มีรายละเอียดปลีกย่อยมากกว่า ซึ่งอาจเป็นการพรรณนาเรื่องร่วมสมัยเสริมเข้าไป” จากข้อความที่ขีดเส้นใต้ข้างต้น นักเรียนสามารถตีความได้ตามข้อใดที่สอดคล้อง ตรงประเด็นมากที่สุด (วิเคราะห์)

- ก. กุสสตรีที่ดีในสมัยนั้น ต้องรู้จักพูด รู้เวลาพูด วางตัวเป็น สำนึกในบุญคุณคน
- ข. กุสสตรีที่ดีในสมัยนั้น ต้องพูดจาดี กริยาดี เป็นคนดี ให้อภัยเป็น เห็นแก่บุญคุณ
- ค. กุสสตรีที่ดีในสมัยนั้น ต้องรู้จักวางตัวให้เป็นคุณนางสิ่งที เก็บวาจาเป็น ไม่พูดพรั้าเพื่อ
- ง. กุสสตรีที่ดีในสมัยนั้น ต้องพูดจาอ่อนโยน อ่อนหวาน ออดอ้อนเก่ง รู้จักพูด รู้จักประดิดขันธ์

คำในการเจรจา

6. พิธีสู่ขวัญข้าว เพื่อการเรียกขวัญแม่โพสพสู่ณา เพราะเชื่อว่าแม่โพสพช่วยปกป้องรักษาข้าวให้เติบโต จึงเกิดพิธีแห่งความศรัทธาในโบราณ พิธีสู่ขวัญหรือทำขวัญข้าวจะทำทั้งหมด 4 ช่วงเวลา นั่นคือตอนลงมือไถหว่านครั้งแรก ตอนข้าวเริ่มตั้งท้อง ตอนเก็บเกี่ยวขนข้าวขึ้นลาน และตอนขนข้าวเข้ายุ้งฉาง เพื่อเป็นการบอกกล่าวแม่โพสพเพื่อเรียกขวัญแม่โพสพในช่วงแรกหว่าน เรียกขวัญในยามตั้งท้อง เรียกขวัญที่ตกหล่นในตอนนวดข้าว และอัญเชิญขวัญข้าวมาสู่ยุ้งฉาง ซึ่งสิ่งสำคัญที่เราจะเห็นคู่กันเสมอในพิธีสู่ขวัญคือพานบายศรี ไก่ต้ม เหล้า ข้าวเหนียว ข้าวตอกดอกไม้ ชุดหมากพลู บางพื้นที่มีข้าวของที่ผู้หญิงชอบ เช่น แป้งผัดหน้าหรือสีผึ้งทาปากด้วย จากข้อความดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความเชื่อ ความศรัทธาด้านใด (เข้าใจ)

- ก. สิ่งเหนือธรรมชาติ
- ข. ความศรัทธาทางศาสนา
- ค. การอยู่ร่วมกันในสังคมเกษตรกรรม
- ง. การร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อความสามัคคี

7. Dewi Sri หรือ Shridevi (Dewi แท้จริงหมายถึงเทพธิดา) เป็นเทพธิดาของข้าวและความอุดมสมบูรณ์ยังคงบูชากันอย่างแพร่หลายในหมู่เกาะชวา , บาหลีและลอมบอก , อินโดนีเซีย ข้อความดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างคนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับสตรีเพศในยุคโบราณในด้านใด (วิเคราะห์)

- ก. สตรีเพศเป็นเพศผู้ให้กำเนิด
- ข. ความผูกพันกับมารดาของตน
- ค. สตรีเพศเป็นสัญลักษณ์แห่งความอ่อนโยน
- ง. ความเชื่อมั่นในการปกป้องดูแลของสตรีเพศ

8. คติความเชื่อเกี่ยวกับข้าวในเวียดนาม พ่อแม่ชาวเวียดนามจะไม่ทำโทษลูกๆ ขณะกินข้าวเพราะจะทำให้ความทรงจำเกี่ยวกับข้าวเลวร้าย สุภาจิตเวียดนามบทหนึ่งกล่าวว่า นักวิชาการเดินนำหน้าชาวบ้านในชนบท แต่เมื่อข้าวหมดชาวบ้านที่ทำนาคือผู้นำทาง คำที่ขีดเส้นใต้สะท้อนให้เห็น ความสำคัญของข้าวต่อชาวเวียดนามอย่างไร (วิเคราะห์)

- ก. ข้าวคือสิ่งที่สอนให้คนรู้จักวางทิวทัศน์
- ข. วิชาการคือสิ่งที่ควรมี ส่วนข้าวก็ขาดไม่ได้เช่นกัน
- ค. นักวิชาการ หรือชาวนาย่อมมีความสำคัญเหมือนกัน
- ง. สังคมเวียดนามให้ความสำคัญกับเรื่องวิชาการก็จริง แต่เรื่องอาหารหลัก โดยเฉพาะข้าวก็เป็นสิ่งที่ให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

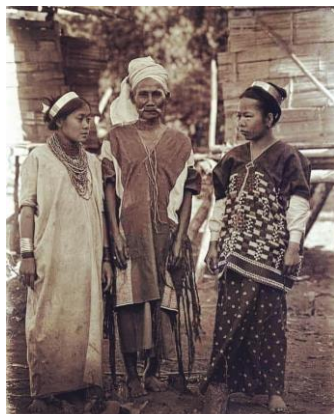
9. การทอผ้าของชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในสมัยโบราณ ล้วนเป็นวัตถุศิลปะที่มี ในท้องถิ่น เช่น ปอ ป่าน กล้วยา สับประรด กล้วย นำไปแช่น้ำให้ยู่ย ใช้หินทุบแล้ว ปั่นเป็นเส้นใยเพื่อใช้ในการทอผ้า จากหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในประเทศไทย เชื่อว่า “ป่านกล้วยา” เป็นเส้นใยเก่าแก่ที่สุดที่นำมาใช้ทอผ้า ปัจจุบันยังพบการ ทอผ้าจากเส้นใยเหล่านี้อยู่ เช่น ผ้าป่านกล้วยาของชาวเขาในประเทศไทย ผ้าใยต้นกล้วยในเกาะบอร์เนียว และผ้าบารองจากใยสับประรดในประเทศฟิลิปปินส์ การข้อความดังกล่าว เหตุใดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถึงมีความหลากหลายในการใช้เส้นใยทอผ้า (วิเคราะห์)

- ก. มีกรรมวิธีที่หลากหลาย
- ข. มีความเชื่อที่หลากหลาย
- ค. มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย
- ง. ความหลากหลายทางชีวภาพ

10. จากรูปภาพต่อไปนี้สามารถเชื่อมโยงถึงการแต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในสมัยก่อน สอดคล้องกับข้อใด (วิเคราะห์)

สตรีชาวบาหลี

สตรีชาวกะเหรี่ยง

สตรีชาวไทจีน

- ก. สตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นิยมใส่เครื่องประดับ
 ข. สตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นิยมทอผ้าจากฝ้ายเท่านั้น
 ค. สตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในอดีตมีการแต่งกายที่หลากหลายตามกลุ่มชาติพันธุ์ของตน
 ง. สตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นิยมนุ่งผ้า และห่มผ้าเป็นแบบ 2 ชั้น กล่าวคือ ฝ้านุ่ง 1 ผ่า ห่ม 1

11. การให้ความสำคัญกับชุดประจำชาติของชาติต่างๆ ในอาเซียน จนละเลยชุดท้องถิ่น ชุดของกลุ่มชาติพันธุ์ นักเรียนเห็นด้วยกับการเน้นบทเรียนเฉพาะเรื่องชุดประจำชาติ ที่ไม่กล่าวถึงชุดอื่นๆ หรือไม่ (ประเมินค่า)

- ก. เห็นด้วย เพราะชุดประจำชาติเป็นชุดที่สวยงาม
 ข. ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการแบ่งแยกประเทศ มากกว่าการมองผู้คนเป็นพลเมือง
 ค. ไม่เห็นด้วย เพราะควรเคารพความแตกต่างหลากหลายในการแต่งกายของผู้คน
 ง. เห็นด้วย เพราะชุดประจำชาติทำให้เราสามารถแยกประชากรของประเทศต่างๆ ได้ชัดเจน

12. กลุ่มชาติพันธุ์ลาวครั้ง ต.โพรงมะเตี้อ อ.เมือง จ.นครปฐม ชาวลาวครั้งผูกพันกับการทอมาช้านาน มีความหลากหลายในเรื่องลวดลายและเทคนิควิธีการทอ เพราะมีทั้งฝ้ายและไหมที่เป็นองค์ประกอบของการทอ เทคนิคที่ใช้มีทั้งการจกและมัดหมี่ ผ้าที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของชาวลาวครั้งก็คือผ้าซิ่นมัดหมี่ต่อตีนจก ผ้าซิ่นชนิดนี้ตัวตีนซิ่นจกทอด้วยเส้นไหมซึ่งผ่านการมัดให้เป็นลวดลายแล้วทอสลับกับการจก ซึ่งเป็นลายเส้นตั้ง จากนั้นต่อด้วยตีนจกซึ่งทอด้วยฝ้าย ส่วนใหญ่นิยมทำพื้นเป็นสีแดง และทำ

ลาวคล้ายทรงเรขาคณิตซึ่งจะไม่มีรูปแบบที่ตายตัว จากข้อความดังกล่าว สอดคล้องกับที่มาของชื่อ ลาว ครั้งในข้อใดมากที่สุด (วิเคราะห์)

- ก. สันนิษฐานว่า ลาวครั้งนิยมเลี้ยงครั้งและใช้ครั้งย้อมผ้า
- ข. สันนิษฐานว่า ลาวครั้ง ผ้าที่นิยมนุ่งในงานบุญ งานมงคลมักมีสีแดง ซึ่งใช้ครั้งในการย้อมสี
- ค. สันนิษฐานว่า คั้งหรือซี้คั้ง คือ ครั้งที่ใช้หนักตรา และมาออกเสียงว่า คั้ง ในภาษาลาวครั้ง เพราะ ในภาษานี้ไม่มีเสียงพยัญชนะควบกล้ำ
- ง. สันนิษฐานว่า มาจากคำว่า ภูฆัง หรือ ภูครั้ง ซึ่งเป็นชื่อภูเขาที่มีลักษณะคล้ายระฆังอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของหลวงพระบางในประเทศลาวซึ่งเป็นถิ่นฐานเดิมของ ลาวครั้ง

13. การรวมกลุ่มกันของสตรี จังหวัดนครปฐม ในการหล่อพระพุทธรูปเพื่อจัดจำหน่าย มีความเกี่ยวข้องกับบริทางด้านใดมากที่สุด (วิเคราะห์)

- ก. ด้านเศรษฐกิจ
- ข. ด้านภูมิปัญญา
- ค. ด้านวัฒนธรรม
- ง. ด้านการแก้ปัญหาสังคม

14. อองซาน ซู จี เป็นบุตรสาวของนายพลอองซาน วีรบุรุษเอกราชของเมียนมาซึ่งถูกลอบสังหารขณะซูจี อายุเพียง 2 ขวบ ทำให้เธอและพี่น้องถูกเลี้ยงโดยมารดา ดอว์ซิ่นจี ในปี พ.ศ. 2503 ดอว์ซิ่นจี มารดาของซูจีในขณะนั้นดำรงตำแหน่งทูตพม่าประจำประเทศอินเดีย ส่งผลให้ซูจีและพี่ชายคนโต ต้องย้ายตามแม่ไปอาศัยที่อินเดีย จากข้อความดังกล่าวสะท้อนให้เห็นปรากฏการณ์ใดที่เกิดขึ้นในสังคม (เข้าใจ)

- ก. การกีดกันทางการเมือง ให้เป็นผู้ลี้ภัยทางการเมือง
- ข. การลอบสังหารชีวิตคน อย่างปราศจากการยั้งคิดถึงบุคคลอื่น
- ค. การทำหน้าที่มารดาในการปกป้องบุตร และการเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวที่ดี
- ง. การสนับสนุนพลังภายในตนของผู้หญิงในการขับเคลื่อนสิทธิ เสรีภาพ

15. ปรากฏการณ์ด้านการเมืองของเมียนมาร์ กับบทบาทของ อองซาน ซู จี โดยเฉพาะฉากไฮไลต์ในเรื่อง The Lady สะท้อนให้เห็นระบอบใดในการปกครอง (วิเคราะห์)

- ก. ระบอบคอมมิวนิสต์
- ข. ระบอบคณาธิปไตย
- ค. ระบอบประชาธิปไตย
- ง. ระบอบเผด็จการทหาร

16. ตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา ซูจีทำงานในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีประจำทำเนียบประธานาธิบดี แต่บททดสอบการเป็นผู้นำของเธอ คือการถูกจับตามองในเรื่องการปฏิบัติต่อชาวมุสลิมโรฮิงญา ซึ่งนับเป็นชนกลุ่มน้อยของเมียนมา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อชาวโรฮิงญาและการจัดการของรัฐบาลเมียนมา ส่งผลให้ซูจีถูกตั้งคำถามและถูกประณามถึงประเด็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ จนทำให้มีการยึดรางวัลด้านเสรีภาพของเธอจากองค์กรต่าง ๆ ถึง 7 รางวัล การกระทำในสมัยรัฐบาลของซูจี มีความขัดแย้งกับข้อใดมากที่สุดจนถึงขั้นถูกยึดรางวัลด้านเสรีภาพ (วิเคราะห์)

ก. การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

ข. สัญลักษณ์การต่อสู้ประชาธิปไตยในเมียนมา

ค. การจัดตั้งพรรคสันติบาตรแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย

ง. การส่งจดหมายเปิดผนึกถึงรัฐบาลเรียกร้องให้มีการตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อเตรียมจัดการเลือกตั้ง

17. สิทธิทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ ทุกคนควรตัดสินใจได้ด้วยตนเองเกี่ยวกับร่างกายของตน ผู้หญิงและเด็กผู้หญิงทุกคนมีสิทธิทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ ซึ่งหมายถึงสิทธิในการเข้าถึงบริการสุขภาพ เช่น การเลือกว่าจะแต่งงานหรือไม่ เมื่อไหร่ และกับใคร และในการตัดสินใจได้ว่า ต้องการมีลูกหรือไม่ และถ้าจะมี ก็คน เมื่อไหร่ และกับใคร ผู้หญิงควรสามารถใช้ชีวิตได้ โดยไม่ต้องหวาดกลัว ความรุนแรงจากเพศสภาพ รวมถึงการถูกข่มขืนและความรุนแรงทางเพศอื่นๆ ตลอดจนการบังคับให้แต่งงาน จากข้อความที่ขีดเส้นใต้ สอดคล้องกับการกระทำของบุคคลใด (ประยุกต์)

ก. เอแต่งงานกับปี ครอบครัวของปีหลวมๆมีหลายคน แต่เอยังไม่พร้อมที่จะตั้งครรถ์ และมีบุตร จึงชี้แจงความคิดเห็นของตนแก่ครอบครัวของปี

ข. ซีแต่งงานตอนอายุ 25 ปี จึงรู้สึกว่ามันยังเด็กอยู่ยังม่ควรมีบุตร แต่ดีคู่สมรสกล่าวว่า มีบุตรตอนอายุน้อยจะได้ไม่เหนื่อยนะ ซีจึงยินยอมมีบุตรกับซี

ค. ไอรินเป็นสาวโสด ตัดสินใจฝากเซลล์ไข่ไว้กับโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง แต่ทางครอบครัวกลัวว่าไอรินจะไม่ยอมแต่งงานจึงไม่อนุญาตให้ไอรินกระทำดังกล่าวข้างต้น

ง. เอฟจดทะเบียนสมรสกับจี และรู้สึกว่าคุณภาพ และวัย พร้อมทั้งจะมีบุตรแล้ว จึงปรึกษาแพทย์ แต่พบว่าจีเป็นหมัน ไม่สามารถมีลูกได้ ทั้งสองจึงปรึกษากันเพื่อขอเด็กมาอุปการะเป็นบุตรบุญธรรม แต่ครอบครัวของทั้งสองฝ่ายไม่เห็นด้วย

18. จากข้อความในข้อที่ 17 เสรีภาพดังกล่าวสอดคล้องกับสำนวนไทยในข้อใด (วิเคราะห์)

ก. มัดมือชก

ข. คลุมถุงชน

ค. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี

ง. ปลุกเรื่อนตามใจผู้อยู่ ปลุกอู่ตามใจผู้นอน

19. พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2540 โดยขยายฐานความผิดเกี่ยวกับเพศใน มาตรา 282, 283, 284 คຸ້ມครองชาย หญิง รวมทั้งเด็กจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพปี 2551 ตลอดจน พ.ร.บ.คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. 2561 ที่กำหนดบทลงโทษการ ลวนลามทางเพศในที่ทำงานจากข้อความดังกล่าวทำให้เห็นว่าประเทศไทยใช้หลักการใดของ วัฒนธรรมในการแก้ไขปัญหาคຸ້ມครองละเมิดสิทธิสตรี (วิเคราะห์)

- ก. ด้านคติธรรม
- ข. ด้านสหธรรม
- ค. ด้านเนติธรรม
- ง. ด้านวัตถุธรรม

20. สิ่งซึ่งผู้หญิงพึงได้รับจากสังคมตามบรรทัดฐานของสังคมนั้นๆ ตรงกับคำศัพท์ในข้อใด (ความรู้ ความจำ)

- ก. สิทธิสตรี
- ข. บทบาทสตรี
- ค. เสรีภาพสตรี
- ง. สถานภาพสตรี

21. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ได้รับรองสิทธิของบุคคลที่จะได้รับสิทธิและเสรีภาพที่กำหนด ในปฏิญญาอย่างเท่าเทียมโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุต่าง ๆ รวมทั้งด้วยเหตุแห่งเพศ ประกอบ กับอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against Women - CEDAW) ที่ประเทศไทยเป็น ภาคิและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตามได้รับรองสิทธิความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย โดยขจัดการ เลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงและส่งเสริมให้ผู้หญิงได้เข้าถึงสิทธิและได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมในด้านต่าง ๆ เช่น การทำงาน การมีส่วนร่วมทางการเมือง การศึกษา การได้รับบริการด้านสาธารณสุข สิทธิทาง เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการได้รับความคุ้มครองโดยเท่าเทียมภายใต้กฎหมาย ข้อความดังกล่าว สอดคล้องกับกฎหมายในข้อใดในบริบทสังคมไทย (เข้าใจ)

- ก. พ.ร.บ.คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. 2561 ที่กำหนดบทลงโทษการลวนลามทางเพศในที่ทำงาน
- ข. กฎ ก.พ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ.2553 ออกตาม มาตรา 8 (5) และมาตรา 83 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551
- ค. พระราชบัญญัติคຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 16 ซึ่งบัญญัติว่า ห้ามมิให้นายจ้าง หัวหน้างาน ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ตรวจงานกระทำการล่วงเกิน คุกคามหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญ ทางเพศต่อลูกจ้าง

ง. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 27 ได้รับรองความเสมอภาคของบุคคลภายใต้กฎหมายและรับรองว่าชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน รวมทั้งห้ามการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อกันด้วยเหตุแห่งเพศ

22. สิทธิตามธรรมชาติ โดยสิทธิมนุษยชน มีพื้นฐานมาจากความต้องการของมนุษยชาติได้แก่ ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ บุคคลในข้อใดต่อไปนี้เป็นปฏิบัติสอดคล้องกับการยอมรับนับถือและเห็นว่ามีคุณค่าต่อสังคมตามทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (ประยุกต์)

ก. แก้วรับฟังข้อเสนอแนะในการทำงานเพื่อสังคมของสมาชิกในคณะทำงาน อย่างเคารพ

ข. กู้ก่อสร้างสรรค์เมนูอาหารจากวัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการเป็นครัวโลกของจังหวัด

ค. กานต์กล่าวว่า กิ่งอ้วนขนาดนี้จะทำงานเพื่อสาธารณะประโยชน์ที่ต้องลงพื้นที่จริงไหวหรือ

ง. กันตาชอบและอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่นตนเองเสมอ จนได้รับโล่ห์รางวัลนักอนุรักษ์จากกระทรวงวัฒนธรรม

23. การเหมารวมในเรื่องเพศนำไปสู่ความเชื่อที่ว่าบทบาทเหล่านี้เปลี่ยนแปลงไม่ได้ทำให้มีการจำกัดโอกาส การพัฒนาศักยภาพของทั้งหญิงและชาย ให้มีการกีดกัน มีอคติ นำไปสู่สิ่งใด (เข้าใจ)

ก. อคติทางเพศ (Gender bias)

ข. ภาพเหมารวมในเรื่องเพศ (Gender Stereotypes)

ค. ผู้หญิงกับการพัฒนา (Women in development หรือ WID)

ง. การเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมทางเพศ (Gender Discrimination)

24. บุคคลใดจัดว่าเป็นบุคคลที่มีอคติทางเพศ (Gender bias) (ประยุกต์ใช้)

ก. ดลมีแนวความคิดว่า ผู้หญิงเป็นแม่บ้านแม่เรือน ดูแลผู้ป่วย คนชราได้ดีกว่า ผู้ชายทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกลได้ดีกว่า

ข. ดาวมีความเชื่อที่ว่าบทบาทของหญิงชายเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ซึ่งทำให้ดาวจำกัด และกีดกันโอกาส ในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง

ค. ดุลตำหนิผู้หญิงที่ทำอาชีพขายบริการว่า เพราะอยากได้เงินจึงยอมลดศักดิ์ศรี ทั้งๆ ที่ผู้หญิงคนดังกล่าวเป็นเหยื่อจากกระบวนการค้ามนุษย์

ง. ดริ้มยอมทนทุกข์จากความรุนแรงในครอบครัวเพื่อลูกและความสงบสุขของครอบครัว ไม่กล้าเลิกกับสามีเพราะพันธนาการในเรื่องแม่และภรรยาที่ดี ต้องเสียสละเพื่อครอบครัว

25. ถ้านักเรียนมีแนวคิดเดียวกันกับ Boserup กล่าวคือ แนวคิดผู้หญิงกับการพัฒนา (Women in development หรือ WID) นักเรียนมีแนวทางในการสร้างสรรค์โครงการในลักษณะตรงตามข้อใด (สร้างสรรค์)

ก. การสร้างโครงการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมสถานภาพผู้หญิง

ข. การสร้างโครงการ โปรแกรมการพัฒนาต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยุติธรรมสำหรับทั้งเพศชายและเพศหญิง

ค. การสร้างโครงการเปลี่ยนแปลงสถานภาพ การทำให้ผู้หญิงมีศักยภาพในการตัดสินใจ และได้รับความเป็นธรรมจากการถูกเลือกปฏิบัติในสังคม

ง. การสร้างโครงการที่มีผู้หญิงเป็นเป้าหมาย การเพิ่มรายได้และให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมในการผลิตมากขึ้น ส่งเสริมการมีอำนาจในการควบคุมทรัพยากรและการตัดสินใจ

26. ผู้หญิงที่ทำงานในแวงวงเทคโนโลยีถึง 46% ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (เทียบกับ 39% ของผู้ชาย) เชื่อว่าสภาพแวดล้อมการทำงานที่ตัดเทียมกันจะเหมาะสมที่สุดต่อความก้าวหน้าทางการงาน จากข้อความดังกล่าวบุคคลใดปฏิบัติตนสอดคล้องตามแนวทางข้างต้น (ประยุกต์)

ก. สนับสนุนสมาชิกในทีมทุกคนอย่างเท่าเทียม

ข. สันต์แบ่งงานให้สมาชิกทุกคนเท่าๆ กัน โดยพิจารณาตามหัวข้องาน

ค. ตรีมีการเสริมแรงสมาชิกที่ปฏิบัติงานได้ดี โดยการให้โบนัสมากกว่าคนอื่นๆ หนึ่งเท่าตัว

ง. สิ้นธุ์พิจารณาคุณภาพงานของสมาชิกในองค์กรโดยการดูประสิทธิภาพของงานที่สามารถวัดเป็นเชิงปริมาณได้

27. ช่วงการล็อกดาวน์นั้น มีแนวโน้มว่าจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก เรื่องของการต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมทางเพศในที่ทำงาน ว่าด้วยเรื่องของการวางแผนครอบครัว การดูแลครอบครัว และเชิงสังคม ทำให้ภาพจำในจุดนี้เข้ามาลดทอนบทบาทและศักยภาพความพร้อมด้านเวลา ในการที่จะทุ่มเทให้กับความก้าวหน้าในการงานสายอาชีพลงไปอย่างมาก ผลกระทบจากโควิด บริษัทองค์กรต่างๆ ถูกเร่งหรือแม้แต่บีบให้ก้าวเข้าสู่วิถีปฏิบัติแนวใหม่ในเพียงชั่วข้ามคืน อีกนัยหนึ่งเป็นการเปิดทางให้ทั้งอุตสาหกรรมได้ปรับเปลี่ยนมุมมองใหม่จากข้อความดังกล่าวช่วงการล็อกดาวน์เป็นการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศอย่างไร (วิเคราะห์)

ก. การปรับเปลี่ยนสู่ความเป็นพลวัตทางสังคม

ข. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และลักษณะการทำงาน

ค. การบริหารจัดการเวลา ให้สมดุลกับบทบาท และหน้าที่

ง. การให้คุณค่ากับคุณภาพของงาน และศักยภาพในการทำงานมากกว่าเรื่องเพศวิถี

28. ผู้หญิงในวงการเทคโนโลยี Women in Tech โดยแคสเปอร์สกีในหัวข้อ Where are we now? Understanding the evolution of women in technology. การมองวิวัฒนาการสถานภาพของผู้หญิงในแวดวงเทคโนโลยี นั้นพบว่าผู้หญิงจากภูมิภาคนี้เกือบหนึ่งในสาม (25%) ทำงานในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและชื่นชอบที่จะทำงานจากบ้านมากกว่าการเข้ามาทำงานที่ออฟฟิศ และด้วยจำนวนเดียวกันรายงานว่าการทำงานจากบ้านนั้นให้ประสิทธิภาพมากกว่าเพราะเหตุใด (วิเคราะห์)

- ก. ผู้หญิงมีความคล่องตัวและการที่ไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปกลับบ้านออฟฟิศ
- ข. ผู้หญิงมีความเป็นตัวของตัวเอง กำหนดทิศทางอะไรต่างๆ ได้ดีกว่าเมื่ออยู่ในออฟฟิศ
- ค. การทำงานจากบ้านของผู้หญิงในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสอดคล้องไปกับความก้าวหน้า

เชิงสังคม

- ง. องค์กรมีการวางนโยบายรองรับพนักงานของตนให้มีหน้าที่รับผิดชอบที่เหมาะสมกับแต่ละ

บุคคล

29. ประเทศไทยเริ่มนำแนวคิดบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย (Gender Perspective) หรือแนวคิด Gender and Development – GAD เป็นยุทธวิธีที่จะแก้ไขปัญหาและส่งเสริมสถานภาพผู้หญิง จากข้อความดังกล่าวนักเรียนคิดว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมกับสังคมไทยในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร (ประเมินค่า)

- ก. ไม่เหมาะสม เพราะการวางแผนการพัฒนายังขาดมุมมองจากสตรี
- ข. เหมาะสม เพราะแนวคิดนี้ช่วยอธิบายความเป็นมาของปัญหาได้ดี
- ค. ไม่เหมาะสม เพราะนโยบายและโครงการต่างๆ ได้เคลื่อนไปสู่กระแสหลักของสังคม โดยไม่มีผลประโยชน์ตถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นสตรีเลย

ง. เหมาะสม เพราะกรอบแนวคิดบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย (Gender) สามารถอธิบายสาเหตุต่างๆ และบอกภารกิจของกลไกระดับชาติในการส่งเสริมสถานภาพสตรีในสังคมให้ดีขึ้น

30. ถ้านักเรียนอยู่ในองค์กรที่ใช้แนวคิดบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย (Gender Perspective) หรือแนวคิด Gender and Development – GAD ในการดำเนินงาน นักเรียนจะเสนอแนวทางใดให้องค์กร (สร้างสรรค์)

- ก. นโยบายและโครงการพัฒนาต้องส่งผลบวกต่อผู้หญิงเท่านั้น
- ข. ภารกิจของกลไกควรส่งเสริมสถานภาพสตรีในสังคมให้ได้มากที่สุด
- ค. การวางแผนการพัฒนารับฟังมุมมองจากสตรีอย่างแท้จริง และเท่าเทียม
- ง. นโยบายและโครงการต่างๆ ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ ของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นสตรีเท่านั้น

เฉลยแบบทดสอบผลการเรียนรู้ เรื่องพหุวัฒนธรรม

ข้อที่	เฉลย		ข้อที่	เฉลย		ข้อที่	เฉลย
1.	ก		11.	ค		21.	ง
2.	ก		12.	ก		22.	ก
3.	ค		13.	ก		23.	ง
4.	ข		14.	ข		24.	ก
5.	ข		15.	ง		25.	ง
6.	ก		16.	ข		26.	ก
7.	ง		17.	ก		27.	ค
8.	ง		18.	ง		28.	ข
9.	ง		19.	ค		29.	ก
10.	ค		20.	ก		30.	ค

แบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

ประเด็น	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
การสื่อสาร 1. มีการสื่อสารที่ดีต่อผู้อื่น 2. มีการโน้มน้าวผู้อื่นโดยไม่บังคับ 3. สามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามได้ 4. มีทักษะในการพูดที่ดี 5. มีทักษะในการฟังที่ดี	มี คุณสมบัติ ครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 1. เห็นศักยภาพภายในกลุ่ม 2. มีเป้าหมายภายในกลุ่ม 3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน 4. มีการช่วยเหลือกัน 5. มีการร่วมมือร่วมใจกันทำงาน	มี คุณสมบัติ ครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น
การจัดการกับความขัดแย้ง 1. มีความยืดหยุ่นต่อกัน 2. รู้จักให้อภัยกัน 3. มีการจัดการความขัดแย้งที่ส่งผลดีต่อส่วนรวม 4. มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี 5. มีการรับฟังความคิดเห็นต่อกัน	มี คุณสมบัติ ครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น

แบบประเมินเจตคติที่ดีในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม

ประเด็น	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
การเข้าใจ และยอมรับ 1. การรู้จักความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2. ความเต็มใจในการรับรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม 3. การฟังผู้อื่นด้วยความเต็มใจ 4. การยอมรับเพื่อนที่มาจากวัฒนธรรมแตกต่าง 5. การคัดเลือกความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ควรเอาใจใส่	มีคุณสมบัติ ครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น
การเคารพ 1. การเกิดความสนใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2. ความเต็มใจร่วมมือกับบุคคลอื่น 3. การยินยอมที่จะทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น 4. ความพึงพอใจที่จะทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น 5. ความสนุกสนาน เพลิดเพลินในการทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น	มีคุณสมบัติ ครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น

ประเด็น	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
การเอาใจใส่ในคุณค่า 1. การยอมรับคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย 2. การกระทำที่ทำให้ผู้อื่นมีความรู้สึกดี 3. ความต้องการคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย 4. ความเชื่อมั่นในคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย 5. การยึดมั่นในคุณค่า ค่านิยมที่แตกต่างหลากหลาย	มี คุณสมบัติ ครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น
การเห็นคุณค่า 1. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความคิดเห็น และค่านิยมที่แตกต่างกัน 2. การสร้างความคิดเห็น และค่านิยมของกลุ่ม 3. การมองเห็นความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีความหลากหลายทางคุณค่า และค่านิยม 4. การจัดระบบคุณค่า และค่านิยมร่วมกัน 5. การเกิดสมดุลในความรู้สึกเกี่ยวกับความหลากหลายในคุณค่า และค่านิยม	มี คุณสมบัติ ครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น

ประเด็น	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ 1. การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความแตกต่างอย่างมีความสุข 2. การปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเคารพ 3. การแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธีเมื่อเกิดความขัดแย้ง 4. การมีแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ 5. การมีหลักการปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	มี คุณสมบัติ ครบถ้วน ทั้ง 5 ประเด็น	มีคุณสมบัติ 4 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 3 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 2 ประเด็น	มี คุณสมบัติ 1 ประเด็น

แบบประเมินความพึงพอใจ

ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้					
1. การสอบถามความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน					
2. การแจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ของรายวิชาอย่างชัดเจน					
3. การชี้แจงหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน					
ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้					
4. การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้					
5. การตั้งคำถาม มีการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดและร่วมแสดงความคิดเห็น มีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดไปสู่ระดับที่สูงขึ้น					
6. สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้					
7. การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมหรือสื่อที่หลากหลาย					
8. การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องและครอบคลุมผลการเรียนรู้					
9. การประเมินผลเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้					
10. การให้คำแนะนำด้านการเรียนรู้ หรือชี้แนะแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม					
ด้านครูผู้สอน					
11. ครูมีทักษะการสื่อสารและใช้น้ำเสียงที่ชัดเจน					
12. ครูยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน					
13. ครูมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน					
14. ครูมีการกระตุ้นและสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เหมาะสม					
15. ครูจัดการเรียนรู้ด้วยความยืดหยุ่น (เช่น การเข้าเรียน ระยะเวลาในการส่งงาน และ การวัดประเมินผล เป็นต้น)					
ภาพรวมของรายวิชา					

ภาคผนวก ค
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของประเด็นการ สันทนาการ กลุ่ม เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- ค่าคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- ผลการวิเคราะห์ความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบหลังเรียน
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินเจตคติ
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความสอดคล้อง	ความหมาย
		1	2	3		
1.	ความสอดคล้องของ ประเด็นวิเคราะห์ ข้อที่ 1 ผลการ วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมสอดคล้องกับรายวิชา เพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยฯ เพื่อ ส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรมอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	แบบวิเคราะห์ มีความ สอดคล้อง
2.	ความสอดคล้องของ ประเด็นวิเคราะห์ ข้อที่ 2 ผลการ วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานสากลโรงเรียนราชินีบูรณะ พุทธศักราช 2562 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561) สอดคล้องกับรายวิชา เพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยฯ เพื่อ ส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรมอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	แบบวิเคราะห์ มีความ สอดคล้อง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความสอดคล้อง	ความหมาย
		1	2	3		
3.	ความสอดคล้องของ ประเด็นวิเคราะห์ ข้อที่ 3 ผลการ วิเคราะห์หลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) SEAMEO และUSAID (2557) สอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีใน วิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	แบบวิเคราะห์ มีความ สอดคล้อง
4.	ความสอดคล้องของ ประเด็นวิเคราะห์ ข้อที่ 4 ผลการ วิเคราะห์ประวัติศาสตร์ร่วมราก อุษาคเนย์ สอดคล้องกับรายวิชา เพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อ ส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรมอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	แบบวิเคราะห์ มีความ สอดคล้อง
5.	ความสอดคล้องของ ประเด็นวิเคราะห์ ข้อที่ 5 ผลการ วิเคราะห์พหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) สอดคล้องกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีใน วิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	แบบวิเคราะห์ มีความ สอดคล้อง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความสอดคล้อง	ความหมาย
		1	2	3		
6.	ความสอดคล้องของ ประเด็นวิเคราะห์ ข้อที่ 6 ผลการ วิเคราะห์แนวคิดสตรีนิยม สอดคล้อง กับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันใน สังคมพหุวัฒนธรรมอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	แบบวิเคราะห์ มีความ สอดคล้อง

ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสำหรับนักเรียน เพื่อวิเคราะห์ความ
ต้องการในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความสอดคล้อง	ความหมาย
		1	2	3		
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ					1.00	แบบสอบถาม มีความ สอดคล้อง
1.	ความสอดคล้องของ ประเด็นคำถามนักเรียนมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีใน วิถีอาเซียนในเรื่องอะไรบ้าง	+1	+1	+1	1.00	แบบสอบถาม มีความ สอดคล้อง
2.	ความสอดคล้องของ ประเด็นคำถามนักเรียนมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ในรายวิชา เพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียนในเรื่อง อะไรบ้าง	+1	+1	+1	1.00	แบบสอบถาม มีความ สอดคล้อง
3.	ความสอดคล้องของ ประเด็นคำถามจากข้อ 2 นักเรียนมี ความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว โดยวิธีการใด	+1	+1	+1	1.00	แบบสอบถาม มีความ สอดคล้อง

ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสำหรับนักเรียน เพื่อวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความสอดคล้อง	ความหมาย
		1	2	3		
ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัย จำนวน 4 ข้อ					1.00	แบบสอบถาม มีความ สอดคล้อง
1.	นักเรียนต้องการองค์ความรู้เกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยในเรื่องอะไรบ้าง	+1	+1	+1	1.00	แบบสอบถาม มีความ สอดคล้อง
2.	นักเรียนต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยมีลักษณะอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	แบบสอบถาม มีความ สอดคล้อง
3.	นักเรียนต้องการให้ครูใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทใดบ้าง	+1	+1	+1	1.00	แบบสอบถาม มีความ สอดคล้อง
4.	นักเรียนต้องการให้มีการวัด และการประเมินผลในรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	แบบสอบถาม มีความ สอดคล้อง
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					1.00	แบบสอบถาม มีความ สอดคล้อง

ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

รายการการประเมิน		ระดับความเชื่อมั่นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 4 ข้อ							
1	อายุของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความจำเป็นกับการสนทนากลุ่ม	1	1	0	0.67	0.58	มีความสอดคล้อง
2	ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความจำเป็นกับการสนทนากลุ่ม	1	1	1	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
3	ตำแหน่งของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความจำเป็นกับการสนทนากลุ่ม	1	1	1	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
4	ประสบการณ์ในการทำงานของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความจำเป็นกับการสนทนากลุ่ม	1	1	1	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 3 ข้อ							
1	หากโรงเรียนจะพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร	1	1	1	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
2	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมว่าควรเป็นอย่างไร (มี 8 องค์ประกอบ ดังนี้ ด้านหลักการ ด้านจุดมุ่งหมาย ด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านแนวทางการวัดประเมินผล ด้านคำอธิบายรายวิชา ด้านผลการเรียนรู้ ด้านโครงสร้างรายวิชา ด้านแผนการจัดการเรียนรู้)	1	1	1	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง

ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
(ต่อ)

รายการการประเมิน		ระดับความเชื่อมั่นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปลผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
3	ท่านคิดว่าหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถี อาเซียน ควรมีเนื้อหาสาระประเด็นใดบ้าง	1	1	1	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง
4	ท่านคิดว่าหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสตรีในวิถี อาเซียน ควรมีสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ อะไรบ้าง	1	1	1	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม		1	1	1	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง

ตารางประเมินระดับคุณภาพของหลักสูตรฉบับสมบูรณ์

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ ประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญท่านที่							M	SD	ระดับ คุณภาพ
		1	2	3	4	5	6	7			
หลักการ									4.57	0.48	มากที่สุด
1	แสดงหลักการของหลักสูตรอย่างชัดเจน	4	4	4	5	5	4	5	4.43	0.49	มาก
2	มีความสอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา และสภาวะปัจจุบัน	5	4	5	5	5	5	4	4.71	0.45	มากที่สุด
3	มีความเป็นอัตลักษณ์สถานศึกษา	4	4	5	4	5	5	5	4.57	0.49	มากที่สุด
4	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	5	5	5	4	5	4	4	4.57	0.49	มากที่สุด
จุดมุ่งหมาย									4.64	0.42	มากที่สุด
5	แสดงถึงความสามารถที่จำเป็นตามสภาวะ ปัจจุบัน	4	5	4	4	5	4	5	4.43	0.49	มาก
6	สามารถนำไปวางแผนปฏิบัติต่อไปได้	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด

ตารางประเมินระดับคุณภาพของหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ ประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญท่านที่							M	SD	ระดับ คุณภาพ
		1	2	3	4	5	6	7			
แนวทางการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้									4.67	0.45	มากที่สุด
7	มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	4	5	5	4	4	5	5	4.57	0.49	มากที่สุด
8	มีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา	5	5	4	4	5	5	4	4.57	0.49	มากที่สุด
9	มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด
แนวทางการวัดและประเมินผล									4.78	0.41	มากที่สุด
10	เป็นการประเมินตามสภาพจริง	4	5	5	5	4	5	5	4.71	0.45	มากที่สุด
11	มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน	5	5	5	4	5	5	4	4.71	0.45	มากที่สุด
12	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล	4	5	5	5	4	5	5	4.71	0.45	มากที่สุด
13	วัดผลและประเมินผลครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด
14	ใช้วิธีการ และเครื่องมือหลายๆ แบบในการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ	5	5	5	5	5	5	4	4.86	0.35	มากที่สุด
15	เป็นการวัดและประเมินผลการประเมินผลเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) และการประเมินผลสรุป (Summative Assessment)	4	5	5	5	4	5	5	4.71	0.45	มากที่สุด
16	นำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด

ตารางประเมินระดับคุณภาพของหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ ประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญท่านที่							M	SD	ระดับคุณภาพ
		1	2	3	4	5	6	7			
คำอธิบายรายวิชา									4.67	0.47	มากที่สุด
17	ด้านความรู้มีความเหมาะสม	4	5	5	4	5	4	5	4.57	0.49	มากที่สุด
18	ด้านทักษะกระบวนการมีความเหมาะสม	5	5	5	5	4	4	5	4.71	0.45	มากที่สุด
19	ด้านเจตคติมีความเหมาะสม	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.45	มากที่สุด
ผลการเรียนรู้									4.77	0.41	มากที่สุด
20	ข้อ 1 วิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่ส่งผลกระทบต่ออาชีพ และการดำรงชีวิตของผู้คนในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	5	5	5	4	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด
21	ข้อ 2 วิเคราะห์พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรี เพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	5	5	5	4	4	5	5	4.71	0.45	มากที่สุด
22	ข้อ 3 วิเคราะห์การร่วมรกรากทางวัฒนธรรม จากความเชื่อ และค่านิยม เกี่ยวกับสตรีเพศ ผ่านตำนานเทพีแห่งข้าว	4	5	5	5	4	5	5	4.71	0.45	มากที่สุด
23	ข้อ 4 วิเคราะห์อัตลักษณ์ และความ หลากหลายจากเครื่องแต่งกายของสตรีใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	5	5	5	5	4	4	5	4.71	0.45	มากที่สุด
24	ข้อ 5 วิเคราะห์ประวัติผู้นำสตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	5	5	4	4	4	5	5	4.57	0.49	มากที่สุด
25	ข้อ 6 วิเคราะห์บทบาทของผู้นำสตรีใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับผู้นำสตรีในโลก	5	5	4	5	5	4	5	4.71	0.45	มากที่สุด
26	ข้อ 7 วิเคราะห์ปัญหาการละเมิดสิทธิสตรีใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	5	4	4	5	5	5	5	4.71	0.45	มากที่สุด

ตารางประเมินระดับคุณภาพของหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ ประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญท่านที่							M	SD	ระดับ คุณภาพ
		1	2	3	4	5	6	7			
ผลการเรียนรู้ (ต่อ)											
27	ข้อ 8 อธิบายหลักการของสิทธิมนุษยชน สากลเกี่ยวกับสตรี	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด
28	ข้อ 9 นำเสนอแนวทางแนวทางการ เหยียดสตรีเพศ และการส่งเสริมสิทธิสตรี ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	5	5	5	5	5	5	4	4.86	0.35	มากที่สุด
29	ข้อ 10 วิเคราะห์อาชีพ และความเป็นอยู่ ของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ใน ปัจจุบัน	4	5	5	5	4	5	5	4.71	0.45	มากที่สุด
30	ข้อ 11 นำเสนอการส่งเสริมสนับสนุนการ ทำงานของสตรีเพศอย่างยั่งยืน	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด
31	ข้อ 12 ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุ วัฒนธรรม	5	5	5	5	5	5	4	4.86	0.35	มากที่สุด
32	ข้อ 13 เจตคติที่ดีในความเป็นพลเมืองทาง วัฒนธรรม	5	5	5	5	5	5	4	4.86	0.35	มากที่สุด
โครงสร้างรายวิชา								4.76	0.40	มากที่สุด	
33	มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นเรียน	5	5	5	5	4	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด
34	จัดสัดส่วนสอดคล้องกับโครงสร้างของ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2560	4	5	4	5	4	5	5	4.57	0.49	มากที่สุด
35	จัดเวลาเรียนสอดคล้องและครบถ้วน	5	5	4	5	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด
36	มีความสอดคล้องกับหลักสูตรอาเซียน	4	5	4	5	4	5	5	4.57	0.49	มากที่สุด
37	มีความสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและ สังคมปัจจุบัน	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด
38	สามารถทำให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรได้	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด

ตารางประเมินระดับคุณภาพของหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ ประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญท่านที่							M	SD	ระดับ คุณภาพ
		1	2	3	4	5	6	7			
	แผนการจัดการเรียนรู้								4.79	0.39	มากที่สุด
39	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5	5	5	5	5	5	4	4.86	0.35	มากที่สุด
40	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4	5	5	4	4	5	5	4.57	0.49	มากที่สุด
41	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด
42	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวิธีการสอนที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	4	4.86	0.35	มากที่สุด
43	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์	4	5	5	5	4	5	5	4.71	0.45	มากที่สุด
44	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4	5	5	4	5	5	5	4.71	0.45	มากที่สุด
45	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสอดแทรกทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม	5	5	5	5	5	5	4	4.86	0.35	มากที่สุด
46	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสอดแทรกเจตคติพลเมืองทางวัฒนธรรม	4	5	5	5	4	5	5	4.71	0.45	มากที่สุด
47	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด
48	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.35	มากที่สุด

ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง พหุวัฒนธรรม
ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
1.	ผลการเรียนรู้ ข้อ 1 วิเคราะห์ สภาพทาง ภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทาง ธรรมชาติ ที่ ส่งผลต่ออาชีพ และการ ดำรงชีวิตของ ผู้คนในเอเชีย ตะวันออกเฉียง ใต้ จำนวน 2 ข้อ	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความหลากหลายทาง ชีวภาพ เพราะเหตุใด (วิเคราะห์) ก. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ในเขตร้อนชื้น ที่มี ปัจจัยเอื้อต่อการขึ้น และเจริญเติบโตของพันธุ์พืช ข. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับอิทธิพลของอารย ธรรมอินเดีย และจีนที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมในการ เพาะปลูก ค. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ทั้งที่เป็น ภาคพื้นทวีป และภาคพื้นสมุทรที่ส่งผลต่อการขึ้น และเจริญเติบโตของพันธุ์พืช ง. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ ราบลุ่ม มีความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการขึ้น และ เจริญเติบโตของพันธุ์พืช	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง
2.		ผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่ดั้งเดิมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพราะเหตุใด (วิเคราะห์) ก. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ ราบลุ่ม มีความอุดมสมบูรณ์ ข. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ในเขตร้อนชื้น ที่มี ปัจจัยทำให้ทรัพยากรน้ำอุดมสมบูรณ์ ค. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับอิทธิพลของ อารยธรรมอินเดีย และจีนที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมใน การเพาะปลูก ง. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ทั้งที่เป็น ภาคพื้นทวีป และภาคพื้นสมุทรที่ส่งผลต่อการขึ้น และเจริญเติบโตของพันธุ์พืช	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
3.	<p>ผลการเรียนรู้ข้อ 2 วิเคราะห์พัฒนาการให้คุณค่าต่อสตรีเพศในสังคมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 3 ข้อ</p>	<p>3. คำกล่าวที่ว่า “มีการกล่าวขานมาเป็นเวลาช้านานว่าอุษาคเนย์เป็นดินแดนที่ผู้หญิงมีบทบาทและสถานภาพสูง ทั้งๆ ที่ทุกสังคมตั้งแต่เมียนมาร์จนจรดหมู่เกาะอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ ล้วนถูกรอบงำด้วยวัฒนธรรมและประเพณีที่มีลักษณะตรงกันข้ามที่ยกย่องเพศชายเป็นใหญ่จากจีนและอินเดีย แต่ว่าจะมีบทบาทสูงส่งหรือมีอำนาจมากกว่าผู้ชายแค่นั้นนั้น ไม่รู้ได้ที่แน่ๆ คือ ในภาษาไทยเมื่อต้องการให้หมายถึงผู้เป็นหลักหรือประธานของกลุ่มหรือของสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว มักใช้เพศหญิงคือคำว่า แม่ นำหน้านามนั้น เช่น แม่ น้ำ, แม่เหล็ก, แม่แรง ฯลฯ แม้แต่กระทั่งผู้เป็นใหญ่ในกองทหารซึ่งเป็นผู้ชายทั้งแท่งก็ยังเรียกว่า แม่ทัพ ขณะที่การใช้คำว่า พ่อ นำหน้ากลุ่มหรือเป็นประธานนั้น เป็นคำที่พบในสมัยหลังๆ เช่น พ่อบ้าน, พ่อเมือง, พ่อครัว ฯลฯ”</p> <p>จากข้อความดังกล่าวสามารถตีความหมายตรงตามข้อใด (เข้าใจ)</p> <p>ก. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยุคก่อนประวัติศาสตร์เป็นดินแดนที่ผู้หญิงมีบทบาทและสถานภาพสูง</p> <p>ข. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่เมียนมาร์จนจรดหมู่เกาะอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ยกย่องเพศชายเป็นใหญ่</p> <p>ค. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับวัฒนธรรม และประเพณีที่ยกย่องเพศชายเป็นใหญ่จากอารยธรรมจีนและอินเดีย</p> <p>ง. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มักใช้เพศหญิงคือคำว่า แม่ นำหน้านามนั้น เช่น แม่ น้ำ, แม่เหล็ก, แม่แรง ฯลฯ แม้แต่กระทั่งผู้เป็นใหญ่ในกองทหารซึ่งเป็นผู้ชายทั้งแท่งก็ยังเรียกว่า แม่ทัพ</p>	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
4.	ผลการเรียนรู้ ข้อ 2 วิเคราะห์ พัฒนาการให้ คุณค่าต่อสตรี เพศในสังคมของ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ต่อ)	พิธีสตี เป็นการบูชาัญญตนเองของหญิงหม้ายในพิธี ศพของสามี คำว่า สตี เป็นภาษาสันสกฤต แปลว่า ภรรยาผู้ซื่อสัตย์ การเป็นสตรีผู้ทรงคุณความดีนั้น ต้องซื่อสัตย์ต่อสามีอย่างสูง จากข้อความดังกล่าว สามารถตีความการรับอารยธรรมอินเดีย ในประเทศ ไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพราะเหตุใด (วิเคราะห์) ก. นัยยะ หรือสิ่งที่แฝงมากับความหมายของคำว่า สตรี ข. การให้คุณค่าว่าสตรีที่ดี คือ สตรีที่เป็นภรรยาผู้ ซื่อสัตย์ ค. การสะท้อนถึงความรักที่บริสุทธิ์ใจของภรรยา ที่มีต่อสามี และสามารถสละได้แม้กระทั่งชีวิต ง. การบ่งชี้ทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นสตรีที่ สมบูรณ์คือ การออกครองเรือนของสตรี และทำ หน้าที่เป็นภรรยาที่ดี ประณินิบัติไม่ขาดตกบกพร่อง	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง
5.		จากหนังสือ นางนพมาศ ตำรับ ท้าวศรีจุฬาลักษณ์ กล่าวไว้ตอนหนึ่ง ดังนี้“...ว่าด้วยเรื่องหลัก 3 เรื่อง คือ 1) ลักษณะกุลสตรีในอุดมคติ คือมีสมบัติ 3 ประการ อันได้แก่ รูปสมบัติ ปัญญาสมบัติ และ ทรัพย์สมบัติ รวมไปถึง ลักษณะของกุลสตรี 5 ประการ อันได้แก่ (1) วาจาอ่อนหวาน มีสัมมา คารวะ (2) กิริยาละมุนละม่อม ไม่ดัดจริตเล่นตัว (3) ไม่โอ้อวดริษยาพยาบาท (4) รู้จักบุญคุณของผู้มี เมตตา ดังคติโบราณว่า ใครรัก ให้รักตอบและ (5) ให้เอาคนดีเป็นแบบอย่าง ดังคติโบราณว่า ใครทำ ชอบ ให้ทำตาม ...” จากข้อความที่ขีดเส้นใต้ข้างต้น นักเรียนสามารถตีความได้ตามข้อใดที่สอดคล้อง ตรงประเด็นมากที่สุด (วิเคราะห์)	0.71	0.49	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
5.	(ต่อ)	<p>ก. กุสสตรีที่ดีในสมัยนั้น ต้องรู้จักพูด รู้เวลาพูด วางตัวเป็น สำนึกในบุญคุณคน</p> <p>ข. กุสสตรีที่ดีในสมัยนั้น ต้องพูดจาดี กริยาดี เป็นคนดี ให้อภัยเป็น เห็นแก่บุญคุณ</p> <p>ค. กุสสตรีที่ดีในสมัยนั้น ต้องรู้จักวางตัวให้เป็นคุณนางสิ่งที เก็บวาจาเป็น ไม่พูดพ้อเพื่อ</p> <p>ง. กุสสตรีที่ดีในสมัยนั้น ต้องพูดจาอ่อนโยน อ่อนหวาน ออกอ่อนแก่ รู้จักพูด รู้จักประดิษฐ์คำในการเจรจา</p>			
6.	<p>ผลการเรียนรู้ ข้อ 3 วิเคราะห์ การร่วมรกรากทาง วัฒนธรรมจาก ความเชื่อ และ ค่านิยม เกี่ยวกับ สตรีเพศ ผ่าน ตำนานเทพีแห่ง ข้าว จำนวน 3 ข้อ</p>	<p>พิธีสู่ขวัญข้าว เพื่อการเรียกขวัญแม่โพสพสู่นา เพราะเชื่อว่าแม่โพสพช่วยปกป้องรักษาข้าวให้เติบโต จึงเกิดพิธีแห่งความศรัทธาในโบราณ พิธีสู่ขวัญหรือ ทำขวัญข้าวจะทำทั้งหมด 4 ช่วงเวลา นั่นคือตอนลงมือไถหว่านครั้งแรก ตอนข้าวเริ่มตั้งท้อง ตอนเก็บเกี่ยวขนข้าวขึ้นลาน และตอนขนข้าวเข้ายุ้งฉาง เพื่อเป็นการบอกกล่าวแม่โพสพเพื่อเรียกขวัญแม่โพสพ ในช่วงแรกหว่าน เรียกขวัญในยามตั้งท้อง เรียกขวัญที่ตกหล่นในตอนนวดข้าว และอัญเชิญขวัญข้าวมาสู่ยุ้งฉาง ซึ่งสิ่งสำคัญที่เราจะเห็นคู่กันเสมอในพิธีสู่ขวัญคือพานบายศรี ไก่ต้ม เหล้า ข้าวเหนียว ข้าวตอกดอกไม้ ชุดหมากพลู บางพื้นที่มีข้าวของที่ผู้หญิงชอบ เช่น แป้งผัดหน้าหรือสีผึ้งทาปากด้วย จากข้อความดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความเชื่อ ความศรัทธาด้านใด (เข้าใจ)</p> <p>ก. สิ่งเหนือธรรมชาติ</p> <p>ข. ความศรัทธาทางศาสนา</p> <p>ค. การอยู่ร่วมกันในสังคมเกษตรกรรม</p> <p>ง. การร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อความสามัคคี</p>	0.57	0.53	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
7.	(ต่อ)	<p>Dewi Sri หรือ Shridevi (Dewi แท้จริงหมายถึง เทพธิดา) เป็นเทพธิดาของข้าวและความอุดมสมบูรณ์ยังคงบูชากันอย่างแพร่หลายในหมู่เกาะชวา , บาห์ลีและลอมบอก , อินโดนีเซีย ข้อความดังกล่าว สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างคนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับสตรีเพศในยุคโบราณในด้านใด (วิเคราะห์)</p> <p>ก. สตรีเพศเป็นเพศผู้ให้กำเนิด</p> <p>ข. ความผูกพันกับมารดาของตน</p> <p>ค. สตรีเพศเป็นสัญลักษณ์แห่งความอ่อนโยน</p> <p>ง. ความเชื่อมั่นในการปกป้องดูแลของสตรีเพศ</p>	0.71	0.49	มีความ สอดคล้อง
8.		<p>คติความเชื่อเกี่ยวกับข้าวในเวียดนาม พ่อแม่ชาวเวียดนามจะไม่ทำโทษลูกๆ ขณะกินข้าวเพราะจะทำให้ความทรงจำเกี่ยวกับข้าวเลวร้าย สุภาชิต เวียดนามบทหนึ่งกล่าวว่า นักวิชาการเดินนำหน้าชาวบ้านในชนบท แต่เมื่อข้าวหมดชาวบ้านที่ทำงานคือผู้นำทาง คำที่ขีดเส้นใต้สะท้อนให้เห็น</p> <p>ความสำคัญของข้าวต่อชาวเวียดนามอย่างไร (วิเคราะห์)</p> <p>ก. ข้าวคือสิ่งที่สอนให้คนรู้จักวางทิฐิ</p> <p>ข. วิชาการคือสิ่งที่ควรมี ส่วนข้าวก็ขาดไม่ได้เช่นกัน</p> <p>ค. นักวิชาการ หรือชวานาย่อมมีความสำคัญเหมือนกัน</p> <p>ง. สังคมเวียดนามให้ความสำคัญกับเรื่องวิชาการก็จริง แต่เรื่องอาหารหลัก โดยเฉพาะข้าวก็เป็นสิ่งที่ให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน</p>	0.71	0.49	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
9.	ข้อ 4 วิเคราะห์ข้อ ลักษณะ และ ความ หลากหลายจาก เครื่องแต่งกาย ของสตรีใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 3 ข้อ	การทอผ้าของชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในสมัย โบราณ ล้วนเป็นวัตถุดิบที่มี ในท้องถิ่น เช่น ปอ ป่าน กัญชา สับปะรด กล้วย นำไปแช่น้ำให้ยู่ย ใช้หินทุบ แล้ว ปั่นเป็นเส้นใยเพื่อใช้ในการทอผ้า จากหลักฐาน ทางโบราณคดีที่พบในประเทศไทย เชื่อว่า “ป่าน กัญชา” เป็นเส้นใยเก่าแก่ที่สุดที่นำมาใช้ทอผ้า ปัจจุบันยังพบการ ทอผ้าจากเส้นใยเหล่านี้อยู่ เช่น ผ้าป่านกัญชาของชาวเขาในประเทศไทย ผ้าใยต้น กล้วยในเกาะบอร์เนียว และผ้าบารองจากใย สับปะรดในประเทศฟิลิปปินส์ การข้อความดังกล่าว เหตุใดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถึงมีความหลากหลาย ในการใช้เส้นใยทอผ้า (วิเคราะห์) ก. มีกรรมวิธีที่หลากหลาย ข. มีความเชื่อที่หลากหลาย ค. มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ง. ความหลากหลายทางชีวภาพ	0.86	0.38	มีความ สอดคล้อง
10.		จากรูปภาพต่อไปนี้สามารถเชื่อมโยงถึงการ แต่งกายของสตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในสมัยก่อน สอดคล้องกับข้อใด (วิเคราะห์) ก. สตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นิยมใส่ เครื่องประดับ ข. สตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นิยมทอผ้า จากฝ้ายเท่านั้น ค. สตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นิยมมี การแต่งกายที่หลากหลายตามกลุ่มชาติพันธุ์ ของตน ง. สตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นิยมนุ่งผ้า และห่มผ้าเป็นแบบ 2 ชั้น กล่าวคือ ฝ้านุ่ง 1 ผ้าห่ม 1	0.57	0.53	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
11.	(ต่อ)	<p>การให้ความสำคัญกับชุดประจำชาติของชาติต่างๆ ในอาเซียน จนละเอียดถี่ถ้วน ชุดของกลุ่มชาติพันธุ์นักเรียนเห็นด้วยกับการเน้นบทเรียนเฉพาะเรื่องชุดประจำชาติ ที่ไม่กล่าวถึงชุดอื่นๆ หรือไม่ (ประเมินค่า)</p> <p>ก. เห็นด้วย เพราะชุดประจำชาติเป็นชุดที่สวยงาม</p> <p>ข. ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการแบ่งแยกประเทศ มากกว่าการมองผู้คนเป็นพลเมือง</p> <p>ค. ไม่เห็นด้วย เพราะควรเคารพความแตกต่างหลากหลายในการแต่งกายของผู้คน</p> <p>ง. เห็นด้วย เพราะชุดประจำชาติทำให้เราสามารถแยกประชากรของประเทศต่างๆ ได้ชัดเจน</p>	0.71	0.49	มีความ สอดคล้อง
12.	ข้อ 5 วิเคราะห์ สถานภาพ และบทบาท ของสตรีใน ท้องถิ่น นครปฐม จำนวน 2 ข้อ	<p>กลุ่มชาติพันธุ์ลาวครั้ง ต.โพรงมะเดื่อ อ.เมือง จ.นครปฐม ชาวลาวครั้งผูกพันกับการทอมาช้านาน มีความหลากหลายในเรื่องลวดลายและเทคนิควิธีการทอ เพราะมีทั้งฝ้ายและไหมที่เป็นองค์ประกอบของการทอ เทคนิคที่ใช้มีทั้งการจกและมัดหมี่ ฝ้ายที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของชาวลาวครั้งก็คือฝ้ายชนิดมัดหมี่ตอตีนจก ฝ้ายชนิดนี้ตัวตีนจกทอด้วยเส้นไหมซึ่งผ่านการมัดให้เป็นลวดลายแล้วทอสลับกับการจก ซึ่งเป็นลายเส้นตั้ง จากนั้นต่อด้วยตีนจกซึ่งทอด้วยฝ้าย ส่วนใหญ่นิยมทำพื้นเป็นสีแดง และทำลวดลายทรงเรขาคณิตซึ่งจะไม่มีรูปแบบที่ตายตัว จากข้อความดังกล่าว สอดคล้องกับที่มาของชื่อ ลาวครั้งในข้อใดมากที่สุด (วิเคราะห์)</p> <p>ก. สันนิษฐานว่า ลาวครั้งนิยมเลี้ยงครั่งและใช้ครั่งย้อมผ้า</p> <p>ข. สันนิษฐานว่า ลาวครั้ง ฝ้ายที่นิยมนุ่งในงานบุญ งานมงคลมักมีสีแดง ซึ่งใช้ครั่งในการย้อมสี</p> <p>ค. สันนิษฐานว่า คั้งหรือขี้คั้ง คือ ครั่งที่ใช้ฝนึกตรา และมาออกเสียงว่า คั้ง ในภาษาลาวครั้งเพราะ ในภาษานี้ไม่มีเสียงพยัญชนะควบกล้ำ</p> <p>ง. สันนิษฐานว่า มาจากคำว่า ภูฆัง หรือ ภูครั้ง ซึ่งเป็นชื่อภูเขาที่มีลักษณะคล้ายระฆังอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของหลวงพระบางในประเทศลาวซึ่งเป็นถิ่นฐานเดิมของ ลาวครั้ง</p>	0.86	0.38	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
13.	(ต่อ)	การรวมกลุ่มกันของสตรี จังหวัดนครปฐม ในการหล่อ พระพุทธรูปเพื่อจัดจำหน่าย มีความเกี่ยวข้องกับบริ ทางด้านใดมากที่สุด (วิเคราะห์) ก. ด้านเศรษฐกิจ ข. ด้านภูมิปัญญา ค. ด้านวัฒนธรรม ง. ด้านการแก้ปัญหาสังคม	0.71	0.49	มีความ สอดคล้อง
14.	ข้อ 6 วิเคราะห์ ปรากฏการณ์กับ บทบาทของผู้นำ สตรีในเอเชีย ตะวันออกเฉียง ใต้ จำนวน 3 ข้อ	องซาน ซู จี เป็นบุตรสาวของนายพลองซาน วีรบุรุษ เอกราชของเมียนมาซึ่งถูกลอบสังหาร ขณะซูจี อายุเพียง 2 ขวบ ทำให้เธอและพี่น้องถูกเลี้ยงโดยมารดา ดอร์ซิ่นจี ในปี พ.ศ. 2503 ดอร์ซิ่นจี มารดาของซูจีใน ขณะนั้นดำรงตำแหน่งทูตพม่าประจำประเทศอินเดีย ส่งผลให้ซูจีและพี่ชายคนโต ต้องย้ายตามแม่ไปอาศัยที่ อินเดีย จากข้อความดังกล่าวสะท้อนให้เห็นปรากฏการณ์ ใดที่เกิดขึ้นในสังคม (เข้าใจ) ก. การกีดกันทางการเมือง ให้เป็นผู้ลี้ภัยทางการเมือง ข. การลอบสังหารชีวิตคน อย่างปราศจากการยั้งคิดถึง บุคคลอื่น ค. การทำหน้าที่มารดาในการปกป้องบุตร และการเป็นแม่ เลี้ยงเดี่ยวที่ดี ง. การสนับสนุนพลังภายในตนของผู้หญิงในการขับเคลื่อน สิทธิ เสรีภาพ	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง
15.		ปรากฏการณ์ด้านการเมืองของเมียนมาร์ กับบทบาทของ องซาน ซู จี โดยเฉพาะฉากไฮไลต์ในเรื่อง The Lady สะท้อนให้เห็นระบอบใดในการปกครอง (วิเคราะห์) ก. ระบอบคอมมิวนิสต์ ข. ระบอบกษัตริย์ไทย ค. ระบอบประชาธิปไตย ง. ระบอบเผด็จการทหาร	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
16.	(ต่อ)	<p>ตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา ชูจีทำงานในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีประจำทำเนียบประธานาธิบดี แต่บททดสอบการเป็นผู้นำของเธอ คือ การถูกจับตามองในเรื่องการปฏิบัติต่อชาวมุสลิมโรฮิงญา ซึ่งนับเป็นชนกลุ่มน้อยของเมียนมา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อชาวโรฮิงญาและการจัดการของรัฐบาลเมียนมา ส่งผลให้ชูจีถูกตั้งคำถามและถูกประณามถึงประเด็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ จนทำให้มีการยึดรางวัลด้านเสรีภาพของเธอจากองค์กรต่าง ๆ ถึง 7 รางวัล การกระทำในสมัยรัฐบาลของชูจี มีความขัดแย้งกับข้อใดมากที่สุดจนถึงขั้นถูกยึดรางวัลด้านเสรีภาพ (วิเคราะห์)</p> <p>ก. การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง</p> <p>ข. สัญลักษณ์การต่อสู้ประชาธิปไตยในเมียนมาร์</p> <p>ค. การจัดตั้งพรรคสันติบาตรแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย</p> <p>ง. การส่งจดหมายเปิดผนึกถึงรัฐบาลเรียกร้องให้มีการตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อเตรียมจัดการเลือกตั้ง</p>	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง
17.	ข้อ 7 วิเคราะห์ ปัญหาการ ละเมิดสิทธิ สตรีในเอเชีย ตะวันออก เฉียงใต้ จำนวน 3 ข้อ	<p>สิทธิทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ ทุกคนควรตัดสินใจได้ด้วยตนเองเกี่ยวกับร่างกายของตน ผู้หญิงและเด็กผู้หญิงทุกคนมีสิทธิทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ ซึ่งหมายถึงสิทธิในการเข้าถึงบริการสุขภาพ เช่น การเลือกว่าจะแต่งงานหรือไม่ เมื่อไหร่ และกับใคร และในการตัดสินใจได้ว่า ต้องการมีลูกหรือไม่ และถ้าจะมี ก็กับใคร เมื่อไหร่ และกับใคร ผู้หญิงควรสามารถใช้ชีวิตได้ โดยไม่ต้องหวาดกลัวความรุนแรงจากเพศสภาพ รวมถึงการถูกข่มขืนและความรุนแรงทางเพศอื่นๆ ตลอดจนการบังคับให้แต่งงาน จากข้อความที่ขีดเส้นใต้ สอดคล้องกับการกระทำของคุณใด (ประยุกต์)</p> <p>ก. เธอแต่งงานกับบี ครอบครัวของบีหลากหลายมีหลานมาก แต่ยังไม่พร้อมที่จะตั้งครรถ์ และมีบุตร จึงชี้แจงความคิดเห็นของตนแก่ครอบครัวของบี</p> <p>ข. ซีแต่งงานตอนอายุ 25 ปี จึงรู้สึกว่าคุณเองยังเด็กอยู่ยังไม่พร้อมมีบุตร แต่ดีที่คุณสมรสแล้วว่ามิบุตรตอนอายุน้อยจะได้ไม่เหนื่อยนะ ซีจึงยินยอมมีบุตรกับซี</p>	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
		<p>ค. ไอรินเป็นสาวโสด ตัดสินใจฝากเซลล์ไข่ไว้กับโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง แต่ทางครอบครัวกลัวว่าไอรินจะไม่ยอมแต่งงานจึงไม่อนุญาตให้ไอรินกระทำการดังกล่าวข้างต้น</p> <p>ง. เอฟจดทะเบียนสมรสกับจี และรู้สึกว่าคุณงามะ และวัยพร้อมที่จะมีบุตรแล้ว จึงปรึกษาแพทย์ แต่พบว่าจีเป็นหมัน ไม่สามารถมีลูกได้ ทั้งสองจึงปรึกษากันเพื่อขอเด็กมาอุปการะเป็นบุตรบุญธรรม แต่ครอบครัวของทั้งสองฝ่ายไม่เห็นด้วย</p>			
18.	(ต่อ)	<p>จากข้อความในข้อที่ 17 เสร็จภาพดังกล่าวสอดคล้องกับสำนวนไทยในข้อใด (วิเคราะห์)</p> <p>ก. มัดมือชก</p> <p>ข. คลุมถุงชน</p> <p>ค. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี</p> <p>ง. ปลุกเร้าตามใจผู้อยู่ ปลุกอุ้มตามใจผู้นอน</p>	0.57	0.53	มีความ สอดคล้อง
19.		<p>พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2540 โดยขยายฐานความผิดเกี่ยวกับเพศในมาตรา 282,283, 284 คும்ครองชาย หญิง รวมทั้งเด็กจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพ ปี 2551 ตลอดจน พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2561 ที่กำหนดบทลงโทษการล่วงลามทางเพศในที่ทำงานจากข้อความดังกล่าวทำให้เห็นว่าประเทศไทยใช้หลักการใดของวัฒนธรรมในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิสตรี (วิเคราะห์)</p> <p>ก. ด้านศีลธรรม</p> <p>ข. ด้านสทธรรม</p> <p>ค. ด้านเนติธรรม</p> <p>ง. ด้านวัตถุธรรม</p>	0.71	0.49	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
20.	ข้อ 8 อธิบาย หลักการของ สิทธิมนุษยชน สากลเกี่ยวกับ สตรีจำนวน 3 ข้อ	<p>สิ่งซึ่งผู้หญิงพึงได้รับจากสังคมตามบรรทัดฐานของสังคม นั้นๆ ตรงกับคำศัพท์ในข้อใด (ความรู้ ความจำ)</p> <p>ก. สิทธิสตรี ข. บทบาทสตรี ค. เสรีภาพสตรี ง. สถานภาพสตรี</p>	0.71	0.49	มีความ สอดคล้อง
21.	(ต่อ)	<p>ปฎิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ได้รับรองสิทธิของ บุคคลที่จะได้รับสิทธิและเสรีภาพที่กำหนดในปฎิญญา อย่างเท่าเทียมโดยไม่มีเลือกปฏิบัติด้วยเหตุต่าง ๆ รวมทั้งด้วยเหตุแห่งเพศ ประกอบกับอนุสัญญาว่าด้วย การจัดการเลือกปฏิบัติ ต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against Women - CEDAW) ที่ ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตามได้ รับรองสิทธิความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย โดย จัดการเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงและส่งเสริมให้ผู้หญิงได้ เข้าถึงสิทธิและได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมในด้าน ต่าง ๆ เช่น การทำงาน การมีส่วนร่วมทางการเมือง การศึกษา การได้รับบริการด้านสาธารณสุข สิทธิทาง เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการได้รับความคุ้มครองโดย เท่าเทียมภายใต้กฎหมาย ข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับ กฎหมายในข้อใดในบริบทสังคมไทย (เข้าใจ)</p> <p>ก. พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2561 ที่กำหนด บทลงโทษการล่วงลามทางเพศในที่ทำงาน ข. กฎ ก.พ.ว่าด้วยการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือ คุกคามทางเพศ พ.ศ.2553 ออกตามมาตรา 8 (5) และ มาตรา 83 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. 2551</p>	0.71	0.49	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
		<p>ค. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 16 ซึ่งบัญญัติว่า ห้ามมิให้นายจ้าง หัวหน้างาน ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ตรวจงานกระทำการล่วงเกิน คุกคามหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญทางเพศต่อลูกจ้าง</p> <p>ง. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 27 ได้รับรองความเสมอภาคของบุคคลภายใต้กฎหมายและรับรองว่าชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน รวมทั้งห้ามการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อกันด้วยเหตุแห่งเพศ</p>			
22.	(ต่อ)	<p>สิทธิตามธรรมชาติ โดยสิทธิมนุษยชน มีพื้นฐานมาจากความต้องการของมนุษยชาติได้แก่ ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ บุคคลในข้อใดต่อไปนี้ปฏิบัติสอดคล้องกับการยอมรับนับถือและเห็นว่ามีคุณค่าต่อสังคมตามทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (ประยุกต์)</p> <p>ก. แก้วรับฟังข้อเสนอแนะในการทำงานเพื่อสังคมของสมาชิกในคณะทำงาน อย่างเคารพ</p> <p>ข. กู้ก่อสร้างสรรค์เมนูอาหารจากวัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการเป็นครัวโลกของจังหวัด</p> <p>ค. กานต์กล่าวว่า กิ่งอ้วนขนาดนี้จะทำงานเพื่อสาธารณะประโยชน์ที่ต้องลงพื้นที่จริงไหนหรือ</p> <p>ง. กันตาชอบและอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่นตนเองเสมอ จนได้รับโล่ห์รางวัลนักอนุรักษ์จากกระทรวงวัฒนธรรม</p>	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
23.	ข้อ 9 นำเสนอ แนวทางลด การเหยียด สตรีเพศ และ การส่งเสริม สิทธิสตรีใน เอเชีย ตะวันออก เฉียงใต้ จำนวน 3 ข้อ	การเหมารวมในเรื่องเพศนำไปสู่ความเชื่อที่ว่าบทบาท เหล่านี้เปลี่ยนแปลงไม่ได้ทำให้มีการจำกัดโอกาส การพัฒนาศักยภาพของทั้งหญิงและชาย ให้มีการกีด กัน มีอคติ นำไปสู่สิ่งใด (เข้าใจ) ก. อคติทางเพศ (Gender bias) ข. ภาพเหมารวมในเรื่องเพศ (Gender Stereotypes) ค. ผู้หญิงกับการพัฒนา (Women in development หรือ WID) ง. การเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมทางเพศ (Gender Discrimination)	0.86	0.38	มีความ สอดคล้อง
24.	(ต่อ)	บุคคลใดจัดว่าเป็นบุคคลที่มีอคติทางเพศ (Gender bias) (ประยุกต์ใช้) ก. ดลมีแนวความคิดว่า ผู้หญิงเป็นแม่บ้านแม่เรือน ดูแลผู้ป่วย คนชราได้ดีกว่า ผู้ชายทำงานเกี่ยวกับ เครื่องจักรกลได้ดีกว่า ข. ดาวมีความเชื่อที่ว่าบทบาทของหญิงชาย เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ซึ่งทำให้ดาวจำกัด และกีดกัน โอกาส ในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ค. ดุลตำหนิผู้หญิงที่ทำอาชีพขายบริการว่า เพราะ อยากได้เงินจึงยอมลดศักดิ์ศรี ทั้งๆ ที่ ผู้หญิงคน ดังกล่าวเป็นเหยื่อจากกระบวนการค้ามนุษย์ ง. ดริ้มยอมทนทุกข์จากความรุนแรงในครอบครัวเพื่อ ลูกและความสงบสุขของครอบครัว ไม่กล้าเลิกกับสามี เพราะพันธนาการในเรื่องแม่และภรรยาที่ดี ต้อง เสียสละเพื่อครอบครัว	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
25.		<p>ถ้านักเรียนมีแนวคิดเดียวกันกับ Boserup กล่าวคือ แนวคิดผู้หญิงกับการพัฒนา (Women in development หรือ WID) นักเรียนมีแนวทางในการสร้างสรรค์โครงการในลักษณะตรงตามข้อใด (สร้างสรรค์)</p> <p>ก. การสร้างโครงการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมสถานภาพผู้หญิง</p> <p>ข. การสร้างโครงการ โปรแกรมการพัฒนาต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยุติธรรมสำหรับทั้งเพศชายและเพศหญิง</p> <p>ค. การสร้างโครงการเปลี่ยนแปลงสถานภาพ การทำให้ผู้หญิงมีศักยภาพในการตัดสินใจ และได้รับความเป็นธรรมจากการถูกเลือกปฏิบัติในสังคม</p> <p>ง. การสร้างโครงการที่มีผู้หญิงเป็นเป้าหมาย การเพิ่มรายได้และให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมในการผลิตมากขึ้น ส่งเสริมการมีอำนาจในการควบคุมทรัพยากรและการตัดสินใจ</p>	0.57	0.53	มีความ สอดคล้อง
26.	ข้อ 10 วิเคราะห์ อาชีพ และ ความเป็นอยู่ ของสตรีใน เอเชีย ตะวันออก เฉียงใต้ใน ปัจจุบัน จำนวน 3 ข้อ	<p>ผู้หญิงที่ทำงานในแวงวงเทคโนโลยีถึง 46% ในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ (เทียบกับ 39% ของผู้ชาย) เชื่อว่าสภาพแวดล้อมการทำงานที่ทัดเทียมกันจะเหมาะสมที่สุดต่อความก้าวหน้าทางการงาน จากข้อความดังกล่าวบุคคลใดปฏิบัติตนสอดคล้องตามแนวทางข้างต้น (ประยุกต์)</p> <p>ก. สนับสนุนสมาชิกในทีมทุกคนอย่างเท่าเทียม</p> <p>ข. สันต์แบ่งงานให้สมาชิกทุกคนเท่าๆ กัน โดยพิจารณาตามหัวข้องาน</p> <p>ค. ครมมีการเสริมแรงสมาชิกที่ปฏิบัติงานได้ผลดี โดยการให้โบนัสมากกว่าคนอื่นๆ หนึ่งเท่าตัว</p> <p>ง. สิ้นรู้พิจารณาคุณภาพงานของสมาชิกในองค์กรโดยการดูประสิทธิภาพของงานที่สามารถวัดเป็นเชิงปริมาณได้</p>	0.86	0.38	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
27.		<p>ช่วงการล็อกดาวน์นั้น มีแนวโน้มว่าจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก เรื่องของการต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมทางเพศในที่ทำงาน ว่าด้วยเรื่องของการวางแผนครอบครัว การดูแลครอบครัว และเชิงสังคม ทำให้ ภาพจำในจุดนี้เข้ามาลดทอนบทบาทและศักยภาพความพร้อมด้านเวลา ในการที่จะทุ่มเทให้กับความก้าวหน้าในการทำงานสายอาชีพลงไปอย่างมาก ผลกระทบจากโควิด บริษัทองค์กรต่างๆ ถูกเร่งหรือแม้แต่บีบให้ก้าวเข้าสู่วิถีปฏิบัติแนวใหม่ในเพียงชั่วข้ามคืน อีกนัยหนึ่งเป็นการเปิดทางให้ทั้งอุตสาหกรรมได้ปรับเปลี่ยนมุมมองใหม่จากข้อความดังกล่าวช่วงการล็อกดาวน์เป็นการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศอย่างไร (วิเคราะห์)</p> <p>ก. การปรับเปลี่ยนสู่ความเป็นพลวัตทางสังคม</p> <p>ข. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และลักษณะการทำงาน</p> <p>ค. การบริหารจัดการเวลา ให้สมดุลกับบทบาท และหน้าที่</p> <p>ง. การให้คุณค่ากับคุณภาพของงาน และศักยภาพในการทำงานมากกว่าเรื่องเพศวิถี</p>	0.71	0.49	มีความ สอดคล้อง
28.	(ต่อ)	<p>ผู้หญิงในวงการเทคโนโลยี Women in Tech โดยแคสเปอร์สกีในหัวข้อ Where are we now? Understanding the evolution of women in technology. การมองวิวัฒนาการสถานภาพของผู้หญิงในแวดวงเทคโนโลยี นั้นพบว่าผู้หญิงจากภูมิภาคนี้เกือบหนึ่งในสาม (25%) ทำงานในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและชื่นชอบที่จะทำงานจากบ้านมากกว่าการเข้ามาทำงานที่ออฟฟิศ และด้วยจำนวนเดียวกัน รายงานว่าการทำงานจากบ้านนั้นให้ประสิทธิภาพมากกว่าเพราะเหตุใด (วิเคราะห์)</p> <p>ก. ผู้หญิงมีความคล่องตัวและการที่ไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปกลับบ้านออฟฟิศ</p> <p>ข. ผู้หญิงมีความเป็นตัวของตัวเอง กำหนดทิศทางอะไรต่างๆ ได้ดีกว่าเมื่ออยู่ในออฟฟิศ</p> <p>ค. การทำงานจากบ้านของผู้หญิงในอุตสาหกรรมเทคโนโลยี สอดคล้องกับความก้าวหน้าเชิงสังคม</p> <p>ง. องค์กรมีการวางนโยบายรองรับพนักงานของตนให้มีหน้าที่รับผิดชอบที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล</p>	0.86	0.38	มีความ สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปรผล
29.	ข้อ 11 นำเสนอการ ส่งเสริม สนับสนุนการ ทำงานของ สตรีเพศอย่าง ยั่งยืน	ประเทศไทยเริ่มนำแนวคิดบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย (Gender Perspective) หรือแนวคิด Gender and Development – GAD เป็นยุทธวิธีที่จะแก้ไขปัญหาและส่งเสริมสถานภาพผู้หญิง จากข้อความดังกล่าวนักเรียนคิดว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมกับสังคมไทยในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร (ประเมินค่า) ก. ไม่เหมาะสม เพราะการวางแผนการพัฒนาที่ยั่งยืนขาดมุมมองจากสตรี ข. เหมาะสม เพราะแนวคิดนี้ช่วยอธิบายความเป็นมาของปัญหาได้ดี ค. ไม่เหมาะสม เพราะนโยบายและโครงการต่างๆ ได้เคลื่อนไปสู่กระแสหลักของสังคม โดยไม่มีผลประโยชน์ตกถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นสตรีเลย ง. เหมาะสม เพราะกรอบแนวคิดบทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย (Gender) สามารถอธิบายสาเหตุต่างๆ และบอกภารกิจของกลไกระดับชาติในการส่งเสริมสถานภาพสตรีในสังคมให้ดีขึ้น	1.00	0.00	มีความ สอดคล้อง
30.	(ต่อ)	ผู้หญิงในวงการเทคโนโลยี Women in Tech โดยแคสเปอร์สกีในหัวข้อ Where are we now? Understanding the evolution of women in technology. การมองวิวัฒนาการสถานภาพของผู้หญิงในแวดวงเทคโนโลยี นั้นพบว่าผู้หญิงจากภูมิภาคนี้เกือบหนึ่งในสาม (25%) ทำงานในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและชื่นชอบที่จะทำงานจากบ้านมากกว่าการเข้ามาทำงานที่ออฟฟิศ และด้วยจำนวนเดียวกัน รายงานว่าการทำงานจากบ้านนั้นให้ประสิทธิภาพมากกว่าเพราะเหตุใด (วิเคราะห์) ก. ผู้หญิงมีความคล่องตัวและการที่ไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปกลับบ้านออฟฟิศ ข. ผู้หญิงมีความเป็นตัวของตัวเอง กำหนดทิศทางอะไรต่างๆ ได้ดีกว่าเมื่ออยู่ในออฟฟิศ ค. การทำงานจากบ้านของผู้หญิงในอุตสาหกรรมเทคโนโลยี สอดคล้องกับความก้าวหน้าเชิงสังคม ง. องค์กรมีการวางนโยบายรองรับพนักงานของตนให้มีหน้าที่รับผิดชอบที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล	0.86	0.38	มีความ สอดคล้อง

ภาพประกอบข้อสอบข้อที่ 10

สตรีชาวบาหลี

สตรีชาวกะเหรี่ยง

สตรีชาวไทเงิน

ตารางแสดงค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนกของแบบทดสอบสอบ

ข้อที่	p	การตีความ	r	การตีความ
1	0.44	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.31	อำนาจจำแนกดี
2	0.54	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.38	อำนาจจำแนกดี
3	0.67	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
4	0.59	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.23	อำนาจจำแนกดี
5	0.64	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
6	0.62	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
7	0.72	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
8	0.54	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.46	อำนาจจำแนกดี
9	0.67	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
10	0.69	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
11	0.46	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.54	อำนาจจำแนกดี
12	0.64	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
13	0.54	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.46	อำนาจจำแนกดี
14	0.62	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
15	0.67	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
16	0.62	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
17	0.67	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
18	0.64	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
19	0.72	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
20	0.54	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.38	อำนาจจำแนกดี

ตารางแสดงค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนกของข้อสอบ (ต่อ)

ข้อที่	p	การตีความ	r	การตีความ
21	0.46	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.23	อำนาจจำแนกดี
22	0.41	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.31	อำนาจจำแนกดี
23	0.72	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.23	อำนาจจำแนกดีมาก
24	0.59	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.31	อำนาจจำแนกดี
25	0.54	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.23	อำนาจจำแนกดี
26	0.51	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.23	อำนาจจำแนกดี
27	0.49	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.23	อำนาจจำแนกดี
28	0.46	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.23	อำนาจจำแนกดี
29	0.56	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.23	อำนาจจำแนกดี
30	0.46	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)	0.23	อำนาจจำแนกดี

ผลการประเมินแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของผู้เชี่ยวชาญ

รายการการประเมิน		ระดับความเชื่อมั่นของผู้เชี่ยวชาญ							ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7		
ด้านการสื่อสาร										
1	นักเรียนมีการสื่อสารที่ดีต่อผู้อื่น	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
2	นักเรียนมีการโน้มน้าวผู้อื่นโดยไม่ บังคับ	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
3	นักเรียนสามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่น คล้อยตามได้	1	1	1	0	0	1	1	0.71	มีความ สอดคล้อง
4	นักเรียนมีทักษะในการพูดที่ดี	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
5	นักเรียนมีทักษะในการฟังที่ดี	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล										
6	นักเรียนเห็นศักยภาพภายในกลุ่ม	1	1	1	0	0	1	1	0.71	มีความ สอดคล้อง
7	นักเรียนมีเป้าหมายภายในกลุ่ม	1	1	1	0	0	1	1	0.71	มีความ สอดคล้อง
8	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
9	นักเรียนมีการช่วยเหลือกัน	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
10	นักเรียนมีการร่วมมือร่วมใจกัน ทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง

ผลการประเมินแบบประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของผู้เชี่ยวชาญ

รายการการประเมิน		ระดับความเชื่อมั่นของผู้เชี่ยวชาญ						ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	แปลผล	
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6			คนที่ 7
ด้านการจัดการกับความขัดแย้ง										
11	นักเรียนมีความยืดหยุ่นต่อกัน	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
12	นักเรียนรู้จักให้อภัยกัน	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
13	นักเรียนมีการจัดการความ ขัดแย้งที่ส่งผลดีต่อส่วนรวม	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
14	นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไป ในทางที่ดี	1	1	1	0	0	0	1	0.57	มีความ สอดคล้อง
15	นักเรียนมีการรับฟังความ คิดเห็นต่อกัน	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง

ผลการประเมินแบบประเมินเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมของผู้เชี่ยวชาญ

รายการการประเมิน	ระดับความเชื่อมั่นของผู้เชี่ยวชาญ							ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	แปลผล	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7			
การเข้าใจ และยอมรับ										
1	การรู้จักความ หลากหลายทาง วัฒนธรรม	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
2	ความเต็มใจในการรับรู้ ความหลากหลายทาง วัฒนธรรม	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
3	การฟังผู้อื่นด้วยความเต็ม ใจ	1	1	1	0	0	1	1	0.71	มีความ สอดคล้อง
4	การยอมรับเพื่อนที่มาจาก วัฒนธรรมแตกต่าง	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
5	การคัดเลือกความ หลากหลายทาง วัฒนธรรมที่ควรเอาใจใส่	1	1	1	0	0	1	1	0.71	มีความ สอดคล้อง
การเคารพ										
6	การเกิดความสนใจความ หลากหลายทาง วัฒนธรรม	1	1	1	0	0	1	1	0.71	มีความ สอดคล้อง
7	ความเต็มใจร่วมมือกับ บุคคลอื่น	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
8	การยินยอมที่จะทำ กิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
9	ความพึงพอใจที่จะทำ กิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
10	ความสนุกสนาน เพลิดเพลินในการทำ กิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น	1	1	1	0	0	1	1	0.71	มีความ สอดคล้อง

ผลการประเมินแบบประเมินเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

รายการการประเมิน		ระดับความเชื่อมั่นของผู้เชี่ยวชาญ							ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7		
การเอาใจใส่ในคุณค่า										
11	การยอมรับคุณค่า ค่านิยมที่ แตกต่างกันหลากหลาย	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
12	การกระทำที่ทำให้ผู้อื่นมีความรู้สึก ดี	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
13	ความต้องการคุณค่า ค่านิยมที่ แตกต่างกันหลากหลาย	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
14	ความเชื่อมั่นในคุณค่า ค่านิยมที่ แตกต่างกันหลากหลาย	1	1	1	0	0	0	1	0.57	มีความ สอดคล้อง
15	การยึดมั่นในคุณค่า ค่านิยมที่ แตกต่างกันหลากหลาย	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
การเห็นคุณค่า										
16	การวิเคราะห์ สังเคราะห์ความ คิดเห็น และค่านิยมที่แตกต่างกัน	1	1	1	0	0	0	1	0.57	มีความ สอดคล้อง
17	การสร้างความคิดเห็น และ ค่านิยมของกลุ่ม	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
18	การมองเห็นความเปลี่ยนแปลง ทางสังคมที่มีความหลากหลายทาง คุณค่า และค่านิยม	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
19	การจัดระบบคุณค่า และค่านิยม ร่วมกัน	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
20	การเกิดสมดุลในความรู้สึก เกี่ยวกับความหลากหลายใน คุณค่า และค่านิยม	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง

ผลการประเมินแบบประเมินเจตคติในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

รายการการประเมิน	ระดับความเชื่อมั่นของผู้เชี่ยวชาญ							ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	แปลผล	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7			
การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ										
21	การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความแตกต่างอย่างมีความสุข	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
22	การปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเคารพ	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
23	การแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธีเมื่อเกิดความขัดแย้ง	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
24	การมีแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
25	การมีหลักการปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง

ผลการประเมินแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็นการประเมิน	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง	SD	แปลผล
ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้			
1. การสอบถามความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
2. การแจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ของรายวิชาอย่างชัดเจน	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
3. การชี้แจงหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน	0.57	0.53	มีความสอดคล้อง
ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้			
4. การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
5. การตั้งคำถาม มีการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดและร่วมแสดงความคิดเห็น มีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดไปสู่ระดับที่สูงขึ้น	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
6. สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้	0.71	0.49	มีความสอดคล้อง
7. การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมหรือสื่อที่หลากหลาย	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
8. การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องและครอบคลุมผลการเรียนรู้	0.71	0.49	มีความสอดคล้อง
9. การประเมินผลเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
10. การให้คำแนะนำด้านการเรียนรู้ หรือชี้แนะแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม	0.71	0.49	มีความสอดคล้อง

ผลการประเมินแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	SD	แปลผล
ด้านครูผู้สอน			
11. ครูมีทักษะการสื่อสารและใช้น้ำเสียงที่ชัดเจน	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
12. ครูยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	0.86	0.38	มีความสอดคล้อง
13. ครูมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
14. ครูมีการกระตุ้นและสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เหมาะสม	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง
15. ครูจัดการเรียนรู้ด้วยความยืดหยุ่น (เช่น การเข้าเรียน ระยะเวลาในการส่งงาน และการวัดประเมินผล เป็นต้น)	1.00	0.00	มีความสอดคล้อง

ตารางแสดงคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการใช้แบบทดสอบ

นักเรียน	หน่วยฯ 1 (เต็ม 5 คะแนน)		หน่วยฯ 2 (เต็ม 6 คะแนน)		หน่วยฯ 3 (เต็ม 5 คะแนน)		หน่วยฯ 4 (เต็ม 9 คะแนน)		หน่วยฯ 5 (เต็ม 5 คะแนน)		คะแนน รวม	ร้อยละ
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ		
คนที่ 1	4	80	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	25	83.33
คนที่ 2	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	5	100	27	90.00
คนที่ 3	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	5	100	27	90.00
คนที่ 4	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 5	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 6	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 7	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 8	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 9	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 10	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 11	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 12	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 13	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 14	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	5	100	27	90.00
คนที่ 15	4	80	5	83.33	4	80	9	100	4	80	26	86.67
คนที่ 16	4	80	5	83.33	4	80	9	100	4	80	26	86.67
คนที่ 17	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 18	5	100	6	100	5	100	7	77.78	5	100	28	93.33
คนที่ 19	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 20	4	80	5	83.33	4	80	7	77.78	5	100	25	83.33
คนที่ 21	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 22	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 23	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 24	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 25	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67

ตารางแสดงคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการใช้แบบทดสอบ (ต่อ)

นักเรียน	หน่วยฯ 1 (เต็ม 5 คะแนน)		หน่วยฯ 2 (เต็ม 6 คะแนน)		หน่วยฯ 3 (เต็ม 5 คะแนน)		หน่วยฯ 4 (เต็ม 9 คะแนน)		หน่วยฯ 5 (เต็ม 5 คะแนน)		คะแนน รวม	ร้อยละ
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ		
คนที่ 26	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 27	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 28	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 29	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 30	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	5	100	27	90.00
คนที่ 31	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 32	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 33	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 34	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 35	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 36	4	80	5	83.33	4	80	8	88.89	4	80	25	83.33
คนที่ 37	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 38	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
คนที่ 39	5	100	5	83.33	5	100	7	77.78	4	80	26	86.67
M	4.56	91.28	5.03	83.76	4.59	91.79	7.44	82.62	4.15	83.08	25.77	85.90
ลำดับที่	2		3		1		5		4			
SD	0.50		0.16		0.50		0.60		0.37		0.74	

ผลการประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2

นักเรียน	ประเด็นการประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม			M	เกณฑ์ คุณภาพ
	การสื่อสาร	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	การจัดการกับความขัดแย้ง		
คนที่ 1	5	5	4	4.67	มากที่สุด
คนที่ 2	5	4	4	4.33	มาก
คนที่ 3	5	4	3	4.00	มาก
คนที่ 4	5	5	4	4.67	มากที่สุด
คนที่ 5	4	5	4	4.33	มาก
คนที่ 6	4	5	4	4.33	มาก
คนที่ 7	5	4	4	4.33	มาก
คนที่ 8	4	5	4	4.33	มาก
คนที่ 9	5	4	3	4.00	มาก
คนที่ 10	4	5	4	4.33	มาก
คนที่ 11	5	4	3	4.00	มาก
คนที่ 12	5	4	4	4.33	มาก
คนที่ 13	5	4	3	4.00	มาก
คนที่ 14	5	4	4	4.33	มาก
คนที่ 15	4	4	3	3.67	มาก
คนที่ 16	5	4	3	4.00	มาก
คนที่ 17	4	4	3	3.67	มาก
คนที่ 18	4	4	3	3.67	มาก
คนที่ 19	5	4	4	4.33	มาก
คนที่ 20	4	4	3	3.67	มาก
คนที่ 21	4	4	3	3.67	มาก

ผลการประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2
(ต่อ)

นักเรียน	ประเด็นการประเมินทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม			M	เกณฑ์คุณภาพ
	การสื่อสาร	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	การจัดการกับความขัดแย้ง		
คนที่ 22	5	4	4	4.33	มาก
คนที่ 23	4	5	4	4.33	มาก
คนที่ 24	4	4	3	3.67	มาก
คนที่ 25	5	4	4	4.33	มาก
คนที่ 26	4	4	3	3.67	มาก
คนที่ 27	4	5	4	4.33	มาก
คนที่ 28	4	4	3	3.67	มาก
คนที่ 29	4	4	3	3.67	มาก
คนที่ 30	5	5	4	4.67	มากที่สุด
คนที่ 31	5	4	4	4.33	มาก
คนที่ 32	5	4	5	4.67	มากที่สุด
คนที่ 33	5	5	4	4.67	มากที่สุด
คนที่ 34	5	4	4	4.33	มาก
คนที่ 35	5	4	4	4.33	มาก
คนที่ 36	5	5	3	4.33	มาก
คนที่ 37	4	4	3	3.67	มาก
คนที่ 38	5	4	4	4.33	มาก
คนที่ 39	4	5	4	4.33	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.56	4.31	3.62	4.16	มาก
SD	0.50	0.47	0.54	0.34	

ผลการประเมินเจตคติที่ดีในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2

นักเรียน	ประเด็นการประเมินเจตคติที่ดีในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรม					M	เกณฑ์คุณภาพ
	การเข้าใจ และยอมรับ	การเคารพ	การเอาใจใส่ในคุณค่า	การเห็นคุณค่า	การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ		
คนที่ 1	5	5	4	4	3	4.20	มาก
คนที่ 2	5	4	4	4	3	4.00	มาก
คนที่ 3	5	4	4	4	3	4.00	มาก
คนที่ 4	5	5	4	3	3	4.00	มาก
คนที่ 5	4	5	4	4	4	4.20	มาก
คนที่ 6	4	5	4	3	3	3.80	มาก
คนที่ 7	5	4	4	4	3	4.00	มาก
คนที่ 8	4	5	4	4	3	4.00	มาก
คนที่ 9	5	4	3	4	3	3.80	มาก
คนที่ 10	4	5	4	4	3	4.00	มาก
คนที่ 11	5	4	3	3	3	3.60	มาก
คนที่ 12	5	5	4	3	4	4.20	มาก
คนที่ 13	5	5	3	3	3	3.80	มาก
คนที่ 14	5	4	4	3	3	3.80	มาก
คนที่ 15	4	5	3	3	3	3.60	มาก
คนที่ 16	5	4	3	4	4	4.00	มาก
คนที่ 17	4	5	3	3	3	3.60	มาก

ผลการประเมินเจตคติที่ดีในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2
(ต่อ)

นักเรียน	ประเด็นการประเมินเจตคติที่ดีในการเป็น พลเมืองทางวัฒนธรรม					M	เกณฑ์คุณภาพ
	การเข้าใจ และยอมรับ	การเคารพ	การเอาใจใส่ในคุณค่า	การเห็นคุณค่า	การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ		
คนที่ 18	4	4	3	4	3	3.60	มาก
คนที่ 19	5	5	4	4	4	4.40	มาก
คนที่ 20	4	4	3	4	3	3.60	มาก
คนที่ 21	4	5	3	3	3	3.60	มาก
คนที่ 22	5	5	4	3	4	4.20	มาก
คนที่ 23	4	5	4	3	3	3.80	มาก
คนที่ 24	4	4	3	3	3	3.40	มาก
คนที่ 25	5	4	4	4	3	4.00	มาก
คนที่ 26	4	5	3	4	3	3.80	มาก
คนที่ 27	4	5	4	4	3	4.00	มาก
คนที่ 28	4	4	3	3	3	3.40	มาก
คนที่ 29	4	4	3	3	3	3.40	มาก
คนที่ 30	5	5	4	3	3	4.00	มาก
คนที่ 31	5	4	4	4	3	4.00	มาก
คนที่ 32	5	4	5	3	3	4.00	มาก
คนที่ 33	5	5	4	4	3	4.20	มาก
คนที่ 34	5	4	4	3	3	3.80	มาก

ผลการประเมินเจตคติที่ดีในการเป็นพลเมืองทางวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2
(ต่อ)

นักเรียน	ประเด็นการประเมินเจตคติที่ดีในการเป็น พลเมืองทางวัฒนธรรม					M	เกณฑ์คุณภาพ
	การเข้าใจ และยอมรับ	การเคารพ	การเอาใจใส่ในคุณค่า	การเห็นคุณค่า	การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ		
คนที่ 35	5	4	4	3	3	3.80	มาก
คนที่ 36	5	5	3	3	3	3.80	มาก
คนที่ 37	4	4	3	3	3	3.40	มาก
คนที่ 38	5	4	4	3	4	4.00	มาก
คนที่ 39	4	5	4	3	3	3.80	มาก
M (รวม)	4.56	4.51	3.64	3.44	3.15	3.86	มาก
SD	0.50	0.51	0.54	0.50	0.37	0.25	

ผลการประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ที่มีต่อหลักสูตรรายวิชา
เพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน

รายการการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ (จำนวนคน)					จำนวน รวม	M	SD
	5	4	3	2	1			
ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้								
1. ครูมีการสอบถามความต้องการในการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ของนักเรียน	31	8				39	4.79	0.40
2. ครูมีการแจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ของรายวิชาอย่างชัดเจน	32	7				39	4.82	0.38
3. ครูมีการชี้แจงหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน	30	9				39	4.77	0.42
สรุปรวมด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้	93	24				117	4.79	0.40
ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์								
4. ครูจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้	31	8				39	4.79	0.40
5. ครูมีการตั้งคำถาม มีการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดและร่วมแสดงความคิดเห็น มีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดไปสู่ระดับที่สูงขึ้น	30	9				39	4.77	0.42
6. ครูเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์	33	6				39	4.85	0.36
7. ครูจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมหรือสื่อที่หลากหลาย	29	10				39	4.74	0.44
8. ครูมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องและครอบคลุมตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้	32	7				39	4.82	0.38
9. ครูมีประเมินผลที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ (เช่น การสอบ การทำแบบฝึกหัด รายงาน ชิ้นงาน การนำเสนอและอื่น ๆ เป็นต้น)	28	11				39	4.72	0.45

ผลการประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ที่มีต่อหลักสูตรรายวิชา
เพิ่มเติมสตรีในวิถีอาเซียน (ต่อ)

รายการการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ (จำนวนคน)					จำนวน รวม	M	SD
	5	4	3	2	1			
ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ (ต่อ)								
10. ครูมีการให้คำแนะนำด้านการเรียนรู้ หรือ ชี้แนะแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม	27	12				39	4.69	0.46
สรุปรวมด้านวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบ ออนไลน์	210	63				273	4.77	0.42
ด้านครูผู้สอน								
11. ครูมีทักษะการสื่อสารและใช้น้ำเสียงที่ ชัดเจน	32	7				39	4.82	0.38
12. ครูยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	29	10				39	4.74	0.44
13. ครูมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน	32	7				39	4.82	0.38
14. ครูมีการกระตุ้นและสร้างบรรยากาศใน การเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ที่เหมาะสม	30	9				39	4.77	0.42
15. ครูจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ด้วย ความยืดหยุ่น (เช่น การเข้าเรียน ระยะเวลาใน การส่งงาน และ การวัดประเมินผล เป็นต้น)	25	14				39	4.64	0.48
สรุปรวมด้านครูผู้สอน	148	47				195	4.76	0.43
ภาพรวมของรายวิชา	451	134				585	4.77	0.42

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุทธาสินี ทองจันทร์
วัน เดือน ปี เกิด	24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2533
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2557 สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา (เกียรตินิยม) คณะศึกษาศาสตร์(ศษ.บ.) มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม พ.ศ.2561 ศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรการสอน คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม
ที่อยู่ปัจจุบัน	17/1 หมู่ 9 ตำบลเจดีย์หัก อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
รางวัลที่ได้รับ	รางวัลยอดเยี่ยมผู้สร้างแรงบันดาลใจ "Best Inspirational Teacher" ประจำปีการศึกษา 2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

